

H U N G A R I A N
BASIC COURSE

VOLUME IV
Lessons 35-48

May 1983

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE

The Hungarian Basic Course was originally developed in 1968. The materials in this volume were revised to bring them into agreement with the requirements of the defense security agencies, as well as with the requirements of the language-teaching methods now used at the Defense Language Institute

Primary changes were made in sequencing grammar. Frequency of usage and difficulty of acquisition were balanced in accordance with student needs. Grammar notes, such as explanations and examples, were rewritten to accommodate English-speaking students. Exercises were extended and diversified. Parts of lessons were rearranged to match the following study sequence:

1. Part One: Introduction (to be used in an informal "warming-up" activity, prior to the introduction of grammar).
2. Part Two: Grammar.
3. Part Three: Vocabulary.
4. Part Four: Dialogue.
5. Part Five: Homework.
6. Part Six: Exercises.
7. Part Seven: Narrative.

Each lesson is recorded on cassette tapes.

The following sequence of instruction is suggested:

1. First afternoon hour: Introduction of the Grammar of the lesson, to include some practice exercises. (Parts One and Two.)
2. Second afternoon hour: Introduction of the Vocabulary and the Dialogue. (Parts Three and Four.)
3. Third (last) afternoon hour: Dialogue drill and explanation of Homework assignment. (Parts Four and Five.)
4. Homework accomplished by the student at his own pace, in study hall or at his dwelling place. A study period of approximately two or three hours is considered adequate.
5. First morning hour: Short "warming-up" period, followed by recitation of and/or conversation about the Dialogue, and closed out by a Vocabulary quiz.

d morning hour: Extensive structural drill Exercises,
ck responses. (Part Six.)

(final) morning hour: Transcription exercises,
f the Narrative or of news items, and/or Guided
(Part Seven.)

Lesson 35	<u>Most megyek Szabónéhoz</u>	1
	Grammatical Structure: Adverbs of Place VII, The Suffixes <u>-hoz</u> , <u>-nál</u> , <u>-től</u> .	
Lesson 36	<u>Az IBUSZ iroda mellett</u>	23
	Grammatical Structure: Postpositions and The Meaning of <u>"látszik"</u> .	
Lesson 37	<u>Nálunk most mindenki beteg</u>	37
	Grammatical Structure: Pronouns Derived From Adverbial Suffixes.	
Lesson 38	<u>Abban az épületben van a parancsnokság</u>	61
	Grammatical Structure: The Demonstrative Pronoun with Adverbial Suffixes and Forma- tion of Nouns with the Suffixes <u>-ság</u> and <u>-as</u> .	
Lesson 39	<u>Nem látok itt senkit se</u>	83
	Grammatical Structure: Indefinite Pronouns and the Double Negative and Pronouns Derived from Postpositions.	
Lesson 40	<u>Mi történt az utcán?</u>	103
	Grammatical Structure: The Past Tense I, The Indefinite Form of the 2nd and 3rd Person, Singular.	
Lesson 41	<u>Kovács gyorsan hajtott</u>	121
	Grammatical Structure: The Past Tense II, The Definite Form, Singular.	
Lesson 42	<u>A kutyák kiszaladtak az udvarból</u>	139
	Grammatical Structure: The Past Tense III, The Indefinite Form, Plural.	
Lesson 43	<u>Nagyszerűen hajtották végre a feladatukat!</u> ...	159
	Grammatical Structure: The Past Tense IV, The Definite Form, Plural; Recapitulation.	
Lesson 44	<u>Mikor érkezett a klubba?</u>	181
	Grammatical Structure: Adverbs of Time.	
Lesson 45	<u>Illik neki a kalap</u>	203
	Grammatical Structure: " <u>Tetszik</u> , <u>ízlik</u> , <u>jólesik</u> , <u>illik</u> ".	

- Lesson 46 Mikor tanul meg vezetni?..... 223
Grammatical Structure: The Conjugated Verb
and The Infinitive.
- Lesson 47 Ugye jó katonának lenni..... 239
Grammatical Structure: Predicate Adjectives
and Nouns with the Infinitive, Basic Arithmetic
Terms.
- Lesson 48 Az utánfutó is tele van csomagokkal..... 261
Grammatical Structure: The Conjunction "is,"
The Adverbial Suffix-val, -vel.

LESSON 35

PART ONE

INTRODUCTION

Bevezetés

Section 1

angolul tanul, elbúcsúzik, elköszön, férj, hűg, francia, hiszen,
kirakat, látszik, magyaráz, sógor, úgy látszik, vicc.

Section 2

Hova?
Mibe?

Hol?
Miben?

Honnan?
Miből?

A csészébe.

A csészében.

A csészeből.

Hova?
Mire?

Hol?
Min?

Honnan?
Miről?

Az asztalra.

Az asztalon.

Az asztalról.

Hova?
Mihez?

Hol?
Minél?

Honnan?
Mitől?

A fához.

A fánál.

A fától.

Melyikbe?
Melyikre?
Melyikhez?

Melyikben?
Melyikén?
Melyiknél?

Melyikből?
Melyikről?
Melyiktől?

Hányba?
Hányra?
Hányhoz?

Hányban?
Hányon?
Hánynál?

Hányból?
Hányról?
Hánytól?

Mijükre?
Kijéhez?

Mijükön?
Kijénél?

Mijükről?
Kijétől?

Section 3

	Mibe? Melyikbe? Kibe? Hányba?	Mire? Melyikre? Kire? Hányra?	Mihez? Melyikhez? Kihez? Hányhoz?
Hova?	a taxiba az épületbe a sárgába az élesbe a fiába Péterbe (az) ötbe (a) nyolcba	a taxira az épületre a sárgára az élesre a fiára Péterre (az) ötre (a) tizenegyre	a taxihoz az épülethez a sárgához az éleshez a fiához Péterhez (az) öthöz (a) tizenegyhez

	Miben? Melyikben? Kiben? Hányban?	Min? Melyikén? Kin? Hányon?	Minél? Melyiknél? Kinél? Hánynál?
Hol?	a hordóban az ezredben az amerikaiban a szegényben a feleségében Rózsiban (a) tizenhatban (az) ötvenegyben	a hordón az ezreden az amerikaiin a szegényen a feleségén Rózsín (a) tizenhaton (az) ötvenegyben	a hordónál az ezrednél az amerikaiinál a szegénynél a feleségénél Rózsínál (a) tizenhatnál (az) ötvenegynél

	Miből? Melyikből? Kiről? Hányról?	Miről? Melyikről? Kiről? Hányról?	Mitől? Melyiktől? Kitől? Hánytól?
Honnan?	az ágyból a szekrényből a szárazból az édesből Máriából az ezredesből (a) harmincből (az) ötvenkettőből	az ágyról a szekrényről a szárazról az édesről Máriáról az ezredesről (a) harmincről (az) ötvenkettőről	az ágytól a szekrénytől a száraztól az édestől Máriától az ezredestől (a) harminctől (az) ötvenkettőtől

NyelvtanAdverbs of Place VIIThe Suffixes -hoz, -nál, -től.

1. The use, organization, and categorization of adverbial suffixes of place is explained in Lessons 7, 9, 15, 17 - 20 and further explained in para 2 below.

2. The meaning of -hoz, -nál, -től with their variations due to the rules of vowel harmony (hez, höz; nél and től) is restricted or explicit as shown below.

<u>Suffix</u>		<u>English Meaning</u>	
<u>hoz</u>	Something is being moved or is in motion	to, next to (not into)	something
<u>nál</u>	Something is	at, next to (not within)	something
<u>től</u>	Something is being moved or is in motion	from next to, (not from within)	something

a. The suffixes -hoz, -hez; -nál, -nél; -től, -től attach to nouns according to the rules of vowel harmony.

Hova megy?

A fához megy.
He is going (next) to the tree.

Hol ül?

A fánál ül.
He is sitting by (next to) the tree.

Honnan jön?

A fától jön.
He is coming from (next to) the tree.

-hoz, -hez, -höz

A parancsnokhoz szaladok.
I am running to the commandant.

-nál, -nél

A tanár az ablaknál áll.
The teacher is standing by the window.

-től, -től

Az ezredestől jövök.
I am coming from the colonel.

A tengerhez megy. He is going to the sea.	Péternél nincs pénz. Peter doesn't have (any) money with him.	Elmegyünk az ágyutól. We are going away from the cannon.
A rendőrhöz lép. He is stepping over to the policeman.	Péter Kovácsnál lakik. Peter lives with Kovács.	Az apámtól kaptam ezt az órát. I got this clock from my father.

3. Recapitulation of Adverbial Suffixes of Place.

a. Answering the question hova or as indicated:

Mibe? Melyikbe? Kibe? Hányba?	Mire? Melyikre? Kire? Hányra?	Mihez? Melyikhez? Kihez? Hányhoz?
a taxiba az épületbe a sárgába az élesbe a fiába Péterbe (az) ötbe (a) nyolcba	a taxira az épületre a sárgára az élesre a fiára Péterre (az) ötre (a) tizenegyre	a taxihoz az épülethez a sárgához az éleshez a fiához Péterhez (az) öthöz (a) tizenegyhez

b. Answering the question hol or as indicated:

Miben? Melyikben? Kiben? Hányban?	Min? Melyiken? Kin? Hányon?	Minél? Melyiknél? Kinél? Hánynál?
a hordóban az ezredben az amerikaiban a szegényben a feleségében Rózsiban (a) tizenhatban (az) ötvenegyben	a hordón az ezreden az amerikaiin. a szegényen a feleségén Rózsín (a) tizenhaton (az) ötvenegyben	a hordónál az ezrednél az amerikaiinál a szegénynél a feleségénél Rózsínál (a) tizenhatnál (az) ötvenegynél

c. Answering the question honnan or as indicated:

Miből? Melyikből? Kiről? Hányról? Milvenből?	Miről? Melyikről? Kiről? Hányról? Milvenről?	Mitől? Melyiktől? Kitől? Hánytól? Milventől?
az ágyból a szekrényből a szárazból az édesből Máriából az ezredesből (a) harmincből (az) ötvenkettőből	az ágyról a szekrényről a szárazról az édesről Máriáról az ezredesről (a) harmincről (az) ötvenkettőről	az ágytól a szekrénytől a száraztól az édestől Máriától az ezredestől (a) harminctől (az) ötvenkettőtől

4. General Rules About Adverbial Suffixes

a. As previously shown in Lesson 9, 15, 17, 18, 19 and 20, in Hungarian an answer to a question introduced by a question word to which a suffix is attached, is in essence a repetition of the question in which the question word is substituted by an "answer" word, including the suffix of the question word, if any.

Mennyibe kerül?
How much does it cost?

Két forintba kerül.
It costs two forints.

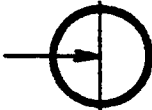

Miben van a kávé?
What is the coffee in?

A csészében van a kávé.
The coffee is in the cup.

Kinél van pénz?
Who has money (with him)?

Jánosnál van pénz.
John has money (with him).

b. There exists another relationship between the suffixes. They all fall into one of three categories which are determined (tested) by asking one of three questions: hol "where," honnan "where from," and hova "where to." The relations are shown in the simple schematic:

SCHEMATIC				
Question Word		Hova	Hol	Honnan
Adverbial Suffix used in the answer	Set 1	-ba, -be	-ban, -ben	-ból, -ből
	Set 2	-ra, -re	-n, -on, -en, -ön	-ról, -ről
	Set 3	-hoz, -hez, -höz	-nál, -nél	-től, -től

c. A third consideration with adverbial suffixes is the fact that the questions initiated by the question word honnan and hova include verbs that indicate direction and motion. Accordingly, answers to these questions usually include a verb indicating direction and motion. In contrast, questions initiated by the question word hol include verbs that indicate that something is, exists, or is being done in place.

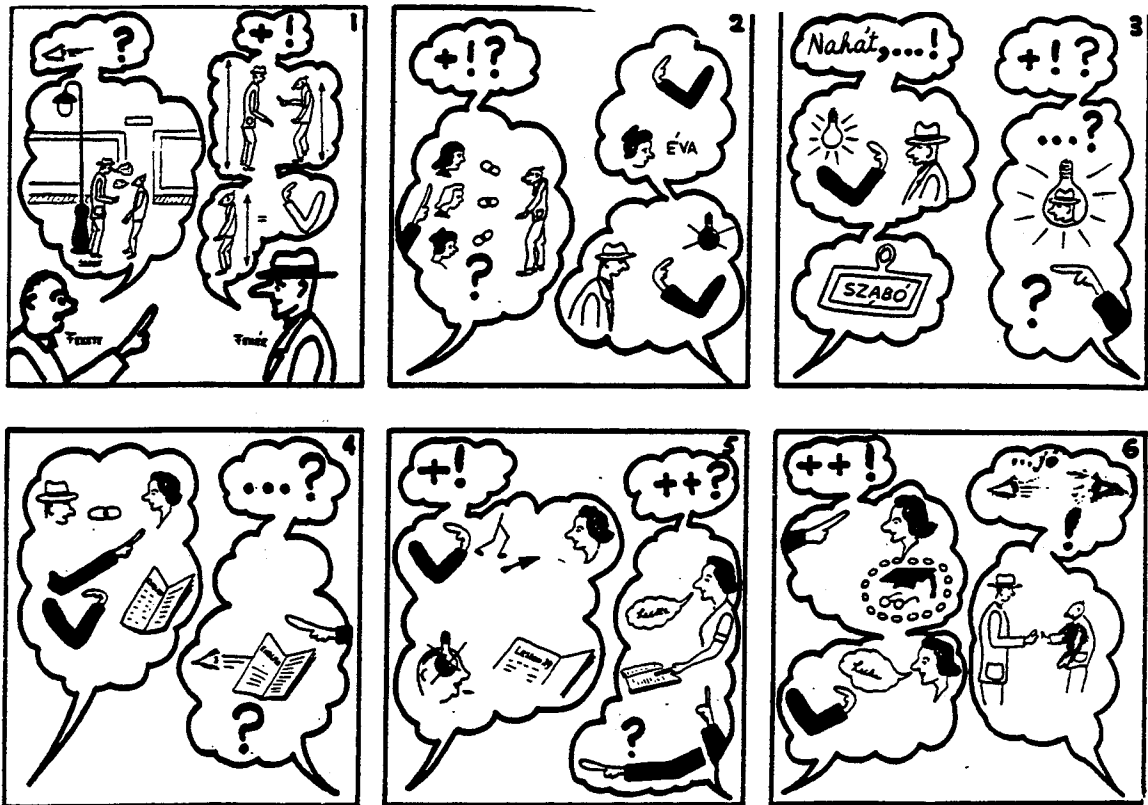
d. In English some prepositions, having the meaning of Hungarian adverbial suffixes of place also have a meaning of time, e.g., "from" and "to". In Hungarian, "from", -tól also has the meaning of time, i.e., it is an adverbial suffix of time, too. Adverbs of time will be covered in later lessons.

REFERENCES

- Lesson 9 The Adverb of Place I, The Suffix -ban, -ben.
 Lesson 15 The Adverb of Place II, The Suffix -n, -on, -en, -ön.
 Lesson 17 The Adverb of Place III, The Suffix -ba, -be.
 Lesson 18 The Adverb of Place IV, The Suffix -ból, -ből.
 Lesson 19 The Adverb of Place V, The Suffix -ra, -re.
 Lesson 20 The Adverb of Place VI, The Suffix -ról, -ről.

PART THREE
VOCABULARYSzavak

1. elbúcsúzik, elbúcsúzni	say good-bye, bid farewell, to
2. elköszön, -ni vkitől	take leave, bid farewell to
somebody, to
3. férj	husband
4. francia	French
5. hiszen	after all, since
6. hűg	younger sister
7. kirakat	shop window
8. látszik, látszani	be seen, appear, to
9. magyaráz, -ni, vmit vkinek	explain something to some-
body, to
10. sógor	brother-in-law
11. tanul, -ni, vmit	study/learn something, to
12. úgy látszik	it seems
13. vicc	joke

HUNGARIAN PROVERBS

1. Az alma nem esik messze a fájától.
Like father, like son.

2. A tudás hatalom.
Knowledge is power.

3. Az idő pénz.
Time is money.

PárbeszédMost megyek Szabónéhoz.

Személyek: Fekete és Fehér

- Fekete: Látja? Ott a lámpánál, annál a kirakatnál két férfi áll.
- Igen? Melyik testvérének a férje?
- Nahát, milyen érdekes! Én a másikat ismerem. Szabó a neve.
- A feleségétől tanulok angolul.
- Igen. Éppen most megyek Szabónéhoz, mert nem értem az új leckét.
- Persze. Hiszen ő a tanárnőm. Majd ő megmagyarázza nekem. Sietek is.
- 1 Fehér: Igen. Az egyik magas, a másik alacsony. Az alacsony a sógorom.
- 2 A húgomnak, Évának a férje. A másik embert nem ismerem.
- 3 Igen? Honnan ismeri Szabót?
- 4 Igazán? Maga angolul tanul?
- 5 Na és? Ő megmagyarázza magának?
- 6 Hát jó! Akkor a viszontlátásra.

English TranslationI Am Going to See Mrs. Szabó.

Persons: Fekete and Fehér

- Fekete: Do you see two men standing there by the lamp in front of the store window?
- Is that so? Which sister of yours is he the husband of?
- Well, isn't this interesting. I know the other one. His name is Szabó.
- I learn English from his wife.
- Yes. I am going to her just now because I don't understand the new lesson.
- Naturally. She is my teacher. She is going to explain it. Well, I am going now.
- 1 Fehér: One is tall, (and) the other is short. The short one is my brother-in-law.
- 2 He is the husband of my younger sister, Eva. I don't know the other man.
- 3 Yes? Where do you know Szabó from?
- 4 Indeed? You are studying English?
- 5 So what? Is she going to explain it to you?
- 6 Ok, I'll see you later.

Írásbeli házi feladat

A kirakatnál két férfi áll. Az asszonyok is odamennek a kirakathoz és nézik az új ruhákat. Az egyik asszony Kovács felesége, a másik asszony Szabó felesége. Kovácsné mutat egy szép ruhát a kirakatban, és kérdez valamit Kovácstól. Kovács nevet és rázza a fejét. Úgy látszik, nincs elég pénz Kovácsnál. Kovácsné mérges.

Answer the following questions.

1. Hol áll két férfi?
2. Hova mennek az asszonyok?
3. Mit csinálnak az asszonyok a kirakatnál?
4. Ki az egyik asszony?
5. Ki a másik asszony?
6. Mit mutat Kovácsné a kirakatban?
7. Kitől kérdez valamit?
8. Mit csinál Kovács?
9. Mit gondol, van elég pénz Kovácsnál?
10. Miért mérges Kovácsné?

GyakorlatokSection 1

1. Mi ez?	Tábla.
Milyen a tábla?	Zöld a tábla.
A tanár ül?	Nem, a tanár áll.
A táblánál áll a tanár?	Igen, a táblánál áll.
Milyen táblánál áll a tanár?	A zöld táblánál áll.
Maga áll a táblánál?	Nem én állok a táblánál, maga áll ott.
A hadnagy áll a zöld táblánál?	Nem a hadnagy, a tanár áll ott.
Maguk állnak a zöld táblánál?	Nem mi állunk ott.
A kályhánál áll a tanár, vagy a táblánál?	A táblánál áll.
Az ajtónál áll a tanár?	Nem az ajtónál, hanem a táblánál áll.
2. A széknél áll a tanár?	Igen, a széknél áll.
Hol áll a tanár?	A széknél áll.
Maga áll a széknél?	Nem én állok a széknél, hanem maga áll ott.
Maguk állnak a széknél?	Nem mi állunk a széknél, hanem maga.
Melyik széknél áll a tanár?	A sárga széknél áll.
A zöld széknél áll a tanár?	Nem a zöldnél, hanem a sárgánál áll.
Melyiknél?	A sárgánál.
3. Hova megyek?	Az ajtóhoz megy.
Az ajtóhoz?	Igen, oda.
Maga megy az ajtóhoz?	Nem én megyek az ajtóhoz, hanem maga.
A hadnagy megy az ajtóhoz?	Nem a hadnagy, hanem maga megy az ajtóhoz.
Maguk mennek az ajtóhoz?	Nem mi megyünk oda.
A fogashoz megyek?	Nem a fogashoz, az ajtóhoz megy.

4. Hova megyek?
Melyik székhez megyek oda?
A sárga székhez megyek?

Maga megy a zöld székhez?

Ki megy a zöld székhez?
5. Mit csinál a diák?
Hol áll a diák?
Elmegy a diák a táblától?
A tanár megy el a táblától?
Maga megy el a táblától?

Milyen táblától megy el a diák?
Hova megy el a diák a zöld táblától?
Az ajtóhoz megy diák a táblától?
Maga megy az ablakhoz a táblától?
6. A széktől megy a diák az ablakhoz?
Ki megy el a széktől?
Melyik széktől megy el a tanár?
Melyiktől?
A sárgától?
- Odamegy a székhez.
A zöldhöz megy oda.
Nem a sárgához, hanem a zöld székhez megy.
Nem én megyek a zöld székhez, hanem maga.
Maga megy a zöld székhez.
- Áll a diák.
A táblánál áll a diák.
Igen, elmegy a táblától.
Nem a tanár, hanem a diák megy el a táblától.
Nem én megyek el, hanem ő megy el.
A zöld táblától.
- Az ablakhoz megy a diák a zöld táblától.
Nem az ajtóhoz, hanem az ablakhoz megy.
Nem én megyek az ablakhoz.
- Nem a széktől megy a diák az ablakhoz.
A tanár megy el a széktől.
A zöld széktől megy el.
- A zöldtől.
Nem a sárgától, hanem a zöldtől.

Section 2

<u>Hova?</u>	<u>Hol?</u>	<u>Honnan?</u>
1. Hova száll (be) a madár? Egy házba száll (be) madár.	Hol van a madár? Egy házban van a madár.	Honnan száll (ki) a madár? Egy házból száll (ki) a madár.
2. Mibe száll (be) a madár? Egy házba száll (be) a madár.	Miben van a madár? Egy házban van a madár.	Miből száll (ki) a madár? Egy házból száll (ki) a madár.
3. Hány házba száll (be) egy madár? Csak egy házba száll (be) egy madár.	Hány házban van a madár? (Hányban van madár?) Csak egy házban van madár.	Hány házból száll (ki) egy madár? Csak egy házból száll (ki) egy madár.
4. Melyik házba száll (be) egy madár? (Melyikbe?) A nagy házba száll (be) a madár. Nem a kis házba. (A nagyba, nem a kicsibe.)	Melyik házban van a madár? (Melyikben?) A nagy házban van a madár. Nem a kis házban van. (A nagyban, nem a kicsiben.)	Melyik házból száll (ki) a madár? (Melyikből?) A nagy házból száll (ki) a madár. Nem a kis házból. (A nagyból, nem a kicsiből.)
5. Kiknek a házába száll (be) a madár? Az ő házukba száll (be) a madár.	Kinek a házában van a madár? Az én házamban van a madár.	Kinek a házából száll (ki) a madár? A maga házából.
6. Milyükbe száll (be) a madár? A házukba száll (be).	Miemben van a madár? A házában van.	Mijéből száll (ki) a madár? A házamból száll (ki).

Section 3

<u>Hova?</u>	<u>Hol?</u>	<u>Honnan?</u>
1. Hova száll (fel) a madár? Egy fára száll (fel) a madár.	Hol van a madár? Egy fán van a madár.	Honnan száll (le) a madár? Egy fáról száll (le) a madár.
2. Mire száll (rá) a madár? Egy fára száll (rá) a madár.	Min ül a madár? Egy fán ül a madár.	Miről száll (le) a madár? Egy fáról száll (le) a madár.
3. Hány fára száll (fel) egy madár? Csak egy fára száll (fel) egy madár.	Hány fán ül egy madár? Csak egy fán ül egy madár.	Hány fáról száll (le) egy madár? Csak egy fáról száll (le) egy madár.
4. Melyik fára száll (rá) a madár? A nagy fára száll (rá) a madár. (Nem a kis fára.) (A nagyra száll (rá), nem a kicsire.)	Melyik fán ül egy madár? A nagy fán ül egy madár. Nem a kis fán ül. (A nagyon ül egy madár, nem a kicsin.)	Melyik fáról száll (le) a madár? A nagy fáról száll (le) a madár. Nem a kicsiről. (A nagy fáról száll (le), nem a kicsiről.)
5. Kinek a fájára száll (fel) a madár? A maguk fájára száll (fel) a madár.	Kinek a fáján ül egy madár? A maga fáján ül egy madár.	Kinek a fájáról száll (le) a madár? Az ő fájáról száll (le) a madár.
6. Mijükre száll? A fánkra száll.	Mimen ül egy madár? A fáján ül egy madár.	Mijéről száll (le) a madár? A fájáról száll (le).

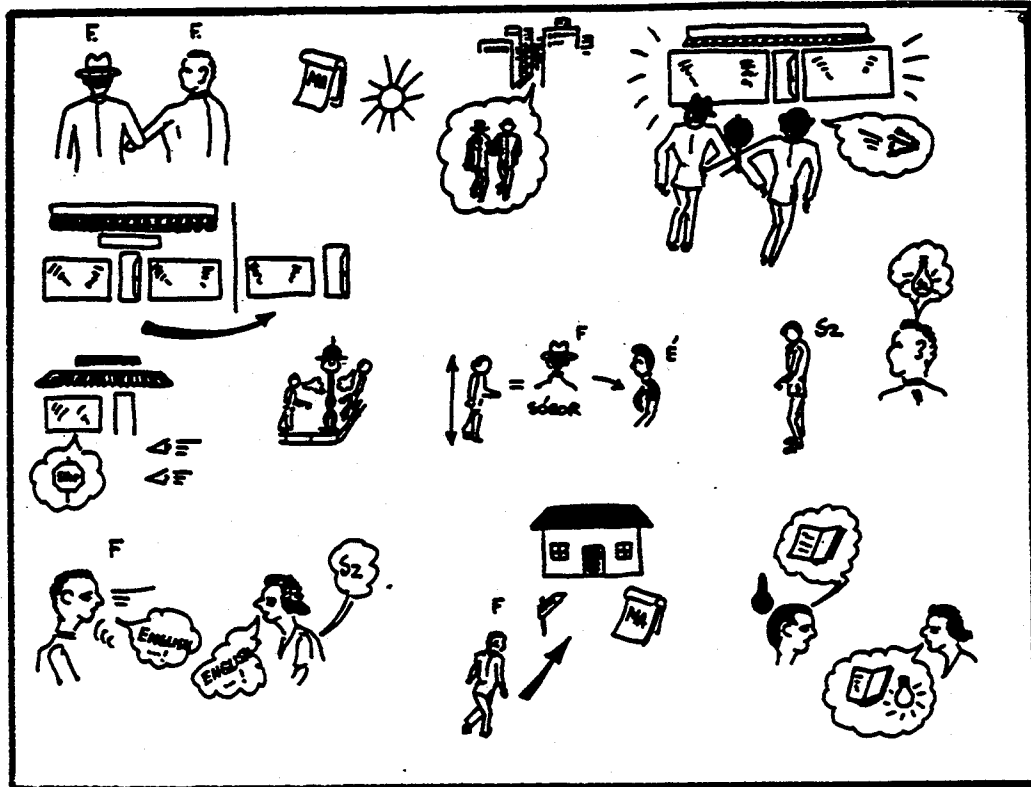
Section 4

<u>Hova?</u>	<u>Hol?</u>	<u>Honnan?</u>
1. Hova száll (vissza) a madár? Egy fához száll (vissza) a madár.	Hol ül a madár? Egy fánál ül a madár.	Honnan száll (el) a madár? Egy fától száll (el) a madár.
2. Mihez száll (vissza) a madár? Egy fához száll (vissza) a madár.	Minél ül a madár? Egy fánál ül a madár.	Mitől száll (el) a madár? Egy fától száll (el) a madár.
3. Hány fához száll (vissza) egy madár? (Hányhoz?) Csak egy fához száll (vissza) egy madár.	Hány fánál ül egy madár? (Hánynál?) Csak egy fánál ül egy madár.	Hány fától száll (el) egy madár? (Hánytól?) Csak egy fától száll (el) egy madár.
4. Melyik fához száll (vissza) a madár? A nagy fához száll (vissza) a madár. Nem a kis fához. (A nagyhoz, nem a kicsihez.)	Melyik fánál ül a madár? A nagy fánál ül a madár. Nem a kis fánál. (A nagyánál, nem a kicsinél.)	Melyik fától száll (el) a madár? A nagy fától száll (el) a madár. Nem a kis fától. (A nagyától, nem a kicsitől.)
5. Kinek a fájához száll (vissza)? Az én fámhoz.	Kinek a fájánál ül a madár? A maguk fájánál ül a madár.	Kinek a fájától száll (el) a madár? Az én fámtól.
6. Minkhez száll (vissza)? A fájukhoz száll (vissza).	Minknél ül a madár? A fájuknál ül a madár.	Mimtől száll (el)? A fájától száll (el).

A dűkaszák kevének utófelébe:
a Balaton a tihanyi Fél-szigetről

A Balaton a tihanyi félszigetről

PART SEVEN
NARRATIVESection 1Történet

Fekete és Fehér nagyon jó barátok. Ma szép idő van. A két jó barát a városban sétál. A szép üzleteknél megállnak és nézik a kirakatokat. Az egyik kirakattól a másikhoz mennek. Most az egyik kirakatnál megállnak. Látják, hogy az utcasarkon két férfi beszélget. Az alacsony Fehér sógora. A hűgának, Évának a férje. A másik férfit, Szabót, csak Fekete ismeri. Fekete Szabó feleségétől tanul angolul. Fekete ma is elmegy Szabóékhoz, mert nem érti az új leckét. Szabóné majd megmagyarázza neki.

Section 2Kérdések

Fekete és Fehér nagyon jó barátok.

Feketének ki a jó barátja?
Fekete és Fehér jó barátok?

Fehér a jó barátja.
Igen. Fekete és Fehér nagyon jó barátok.

Ma szép idő van.

Szép idő van ma?
Ma milyen idő van?

Igen. Szép idő van.
Ma szép idő van.

A két jó barát a városban sétál.

Mit csinál a két jó barát?
A két jó barát hol sétál?

A városban sétál a két jó barát.
A két jó barát a városban sétál.

A szép üzleteknél megállnak és nézik a kirakatokat.

Hol állnak meg?
Mit csinálnak ott?

A szép üzleteknél állnak meg.
Nézik a kirakatokat.

Az egyik kirakattól a másikhoz mennek.

Csak egy kirakatot néznek
meg?
Mit csinálnak?

Nem. Nem csak egy kirakatot
néznek meg.
Az egyik kirakattól a másikhoz
mennek.

Most az egyik kirakatnál megállnak. Látják, hogy az utcasarkon két férfi beszélget.

Most hol állnak meg?
Most mi történik?

Az egyik kirakatnál.
Most látják, hogy az utcasar-
kon két férfi beszélget.

Az alacsony Fehér sógóra. A húgának, Évának a férje.

Az alacsony férfit ki
ismeri jól?
Ki az alacsony férfi.

Az alacsony férfit Fehér is-
meri jól.
Az alacsony Fehér sógóra. A
húgának, Évának a férje.

A másik férfit, Szabót csak Fekete ismeri.

A másik férfit is ismeri
Fehér?
A másik férfit csak ki is-
meri?

Nem. A másik férfit nem is-
meri Fehér.
A másik férfit, Szabót csak
Fekete ismeri.

Fekete Szabó feleségétől tanul angolul.

Fekete franciául tanul?
Fekete kitől tanul angolul?

Fekete nem franciául tanul,
hanem angolul.
Fekete Szabó feleségétől
tanul angolul.

Fekete ma is elmegy Szabóékhoz, mert nem érti az új leckét. Szabóné majd megmagyarázza neki.

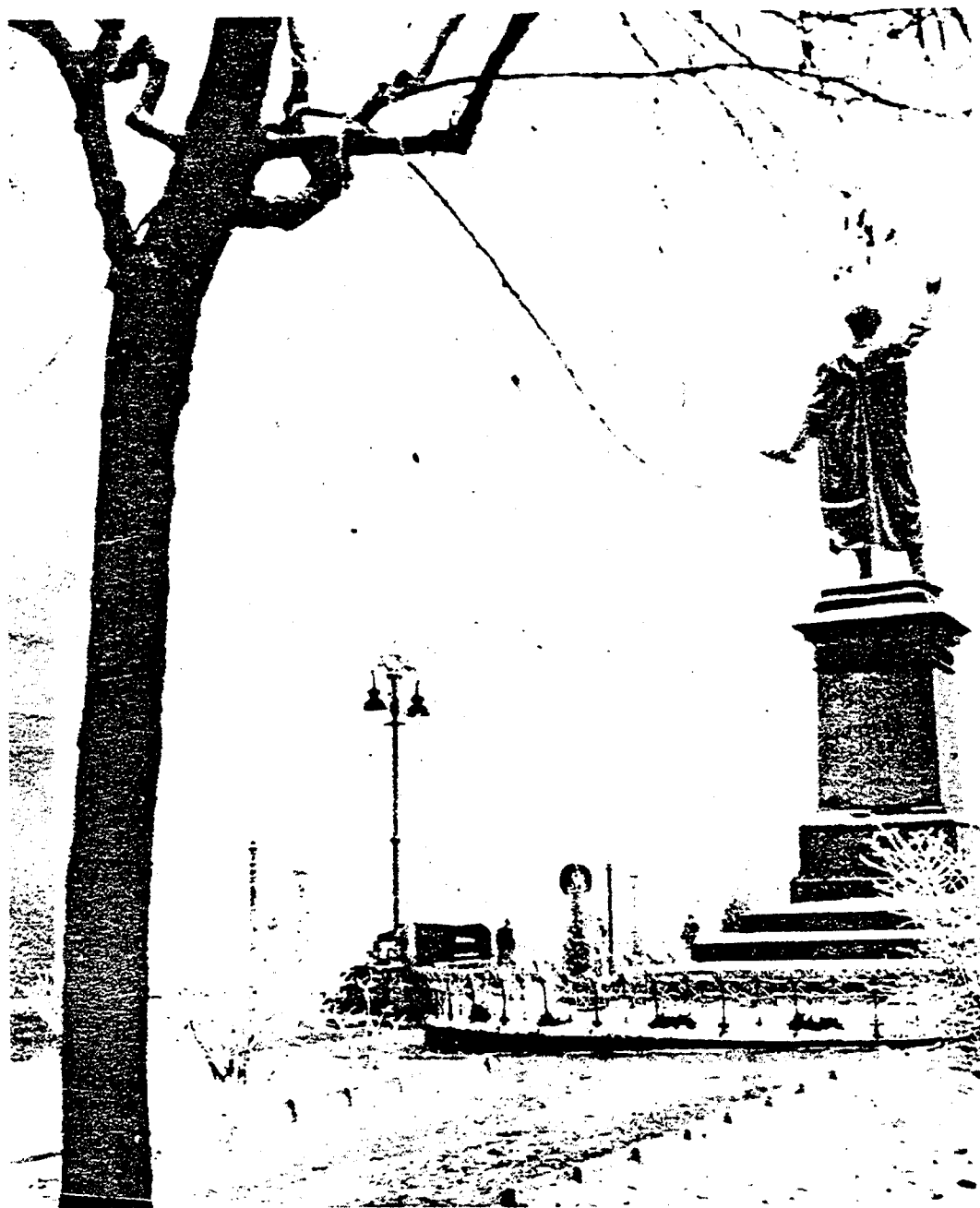
Fekete ma nem megy Szabóék-
hoz?
Miért?

De igen. Ma is elmegy Szabó-
ékhoz.
Fekete ma is elmegy Szabóék-
hoz, mert nem érti az új
leckét. Szabóné majd
megmagyarázza neki.

SECTION 3

Suggested Translation

Fekete and Fehér are very close friends. Today the weather is beautiful. The two good friends are taking a walk in the city. By the beautiful shops they stop and look at the shop windows. They go from one shop window to the next. Now they are stopping at one shop window. They see that on the street corner two men are having a conversation. The short one is Fehér's brother-in-law. He is the husband of his younger sister, Eva. The other man, Szabó is only familiar to Fekete. Fekete takes English lessons from Szabó's wife. Fekete will go to the Szabós today, too, because he does not understand the new lesson. Mrs. Szabó will explain it to him.

Petőfi szobra Budapesten

LESSON 36

PART ONE

INTRODUCTION

Bevezetés

Section 1

alatt, előtt, fölött, mellett, mögött, késő van, magyaráz, Néphadsereg, "Népszabadság" (újság), újságos, választék

Section 2

Hol áll Szepesi?

Előtt.

Hol áll Szepesi?
Mi előtt áll?
Ki áll a szék előtt?

A szék előtt áll Szepesi.
A szék előtt áll.
Szepesi áll a szék előtt.

Mögött.

Hol áll Szepesi?
Mi mögött áll?
Ki áll a szék mögött?

A szék mögött áll Szepesi.
A szék mögött áll.
Szepesi áll a szék mögött.

Mellett.

Hol áll Szepesi?
Mi mellett áll?
Ki áll a szék mellett?

A szék mellett áll Szepesi.
A szék mellett áll.
Szepesi áll a szék mellett.

Alatt.

Hol áll Szepesi?
Mi alatt áll?
Ki áll a lámpa alatt?

A lámpa alatt áll Szepesi.
A lámpa alatt áll.
Szepesi áll a lámpa alatt.

Fölött.

Hol áll Szepesi?

A gödör fölött áll Szepesi.

Mi fölött áll?

A gödör fölött áll.

Ki áll a gödör fölött?

Szepesi áll a gödör fölött.

Section 3

SZILÁGYIÉK

1. Férfj - Feleség

Apa - Anya

JAKAB JULIA

Gyerekek

DEZSŐ

KLÁRA

GUSZTÁV

ERZSÉBET

Testvérek

2. Házások Házaspár

SZILÁGYI JAKAB

- sz./született ORBÁN JÚLIA

SZILÁGYINÉ ORBÁN JÚLIA

SZILÁGYI JAKABNÉ

SZILÁGYI JAKABNÉ ORBÁN JÚLIA

JAKAB férfi

JÚLIA nő

SZILÁGYI JAKAB nő

JÚLIA asszony, neve

SZILÁGYI JAKABNÉ

3. Négy gyerekük van:

DEZSŐ,

KLÁRA,

GUSZTÁV és

ERZSÉBET

Ők négyen testvérek, SZILÁGYI JAKAB az apjuk,
SZILÁGYI JAKABNÉ az anyjuk.

NyelvtanPostpositions and the Meaning of látszik1. The postpositions alatt, előtt, mellett, mögött, fölött

Postpositions are adverbs and follow the words they modify. They show the same aspects as adverbial suffixes, and answer one of three questions: hol, hova, honnan. This lesson covers the first category, the adverbial relation of place hol, "where."

EXAMPLES:

János a ház előtt áll.	John is standing in front of the house.
Rózsi Pál mellett ül.	Rózsi sits beside Paul.
A garázs a ház mögött van.	The garage is behind the house.
Egy repülőgép repül a házunk fölött.	An airplane is flying over our house.
A pince a ház alatt van.	The cellar is under the house.
Meleg kabátot visel, de az alatt semmit.	He wears a warm coat, but nothing underneath.

2. The Meaning of látszik.

a. The verb látszik can be translated into English using the phrases "can be seen" or "is visible."

Innen látszik a tenger.	The sea can be seen from here. OR The sea is visible from here.
-------------------------	--

b. The English equivalent of the phrase úgy látszik is "it seems."

Úgy látszik, hogy fáradt.	It seems that he is tired. OR He seems to be tired.
---------------------------	--

PART THREE
VOCABULARYSzavak

1. alatt	under, below, during
2. állampolgár	citizen
3. előtt	in front of, ahead of, before
4. fölött	over, above
5. késő van	It's late.
6. Magyar Szocialista
Munkáspárt (MSZMP)	the Hungarian Socialist
Worker's Party
7. mellett	beside, next to
8. mögött	behind, in the rear of
9. Néphadsereg	People's Army
10. Népszabadság	the daily paper of the
Hungarian Socialist
Worker's Party
11. újságos	news vendor
12. választék	choice, selection

English Translation

Next to the IBUSZ Office

Persons: Horváth and Molnár

- Horváth: Good day, Mr. Molnár! 1 Molnár: Good day to you too!
Where are you hurrying to? I am just going to the news
vendor (for a newspaper).
- Yeah? Where in this vicinity 2 Next to the IBUSZ office,
is there a news vendor? behind that tall building.
- It's quite late. Will the 3 I don't know, but I sure hope
vendor still be there? so.
- Well, and which paper are you 4 The Népszabadság, of course.
going to buy? What else?
- You are right. Unfortunately 5 It isn't only the Party's paper,
there isn't much of a choice. but it also tells us what's
important.
- I see you are a very good 6 Of course! But only that can be
citizen. important for us, what is good
for the Party.

PART FOUR
DIALOGUEPárbeszédAz IBUSZ iroda mellett

Személyek: Horváth és Molnár

- Horváth: Jó napot, Molnár úr!
Hova siet? 1 Molnár: Jó napot kívánok!
Éppen az újságoshoz megyek.
- Igen? Hol van itt a
közelben újságos? 2 Az IBUSZ iroda mellett, a
mögött a magas épület mögött.
- Elég késő van már. Ott
lesz még az újságos? 3 Nem tudom, de remélem, igen.
- Na és milyen újságot vesz? 4 Népszabadságot, természetesen!
Mi mást?
- Igaza van. Sajnos nincs
nagy választék! 5 Ez nemcsak a párt lapja, de
azt is megmondja nekünk, hogy
mi fontos!
- Látom, maga nagyon jó
állampolgár. 6 Hát persze! Mert csak az lehet
fontos nekünk, ami a pártnak
jó.

PART FIVE
HOMEWORKírásbeli házi feladatUse Basic Situations.

- (p. 16, B-2-1) Az emberek és az autók megállnak a piros lámpánál. Az emberek most a piros lámpa előtt és mellett állnak. A lámpa mögött gépkocsik mennek.
- (p. 22, B-5-3) Fehér sógora felmegy a lépcsőn és nézi az újságost. Úgy látszik, odamegy az újságoshoz és vesz egy újságot.
- (p. 26, C-1-4) Fehér elmegy Szabóékhoz. Szabó Fehér húgának a férje. Szabó és Fehér sógorok. Most a nappaliban állnak. Szabó mögött van egy lámpa. Úgy látszik, Szabó mond valamit a sógorának.

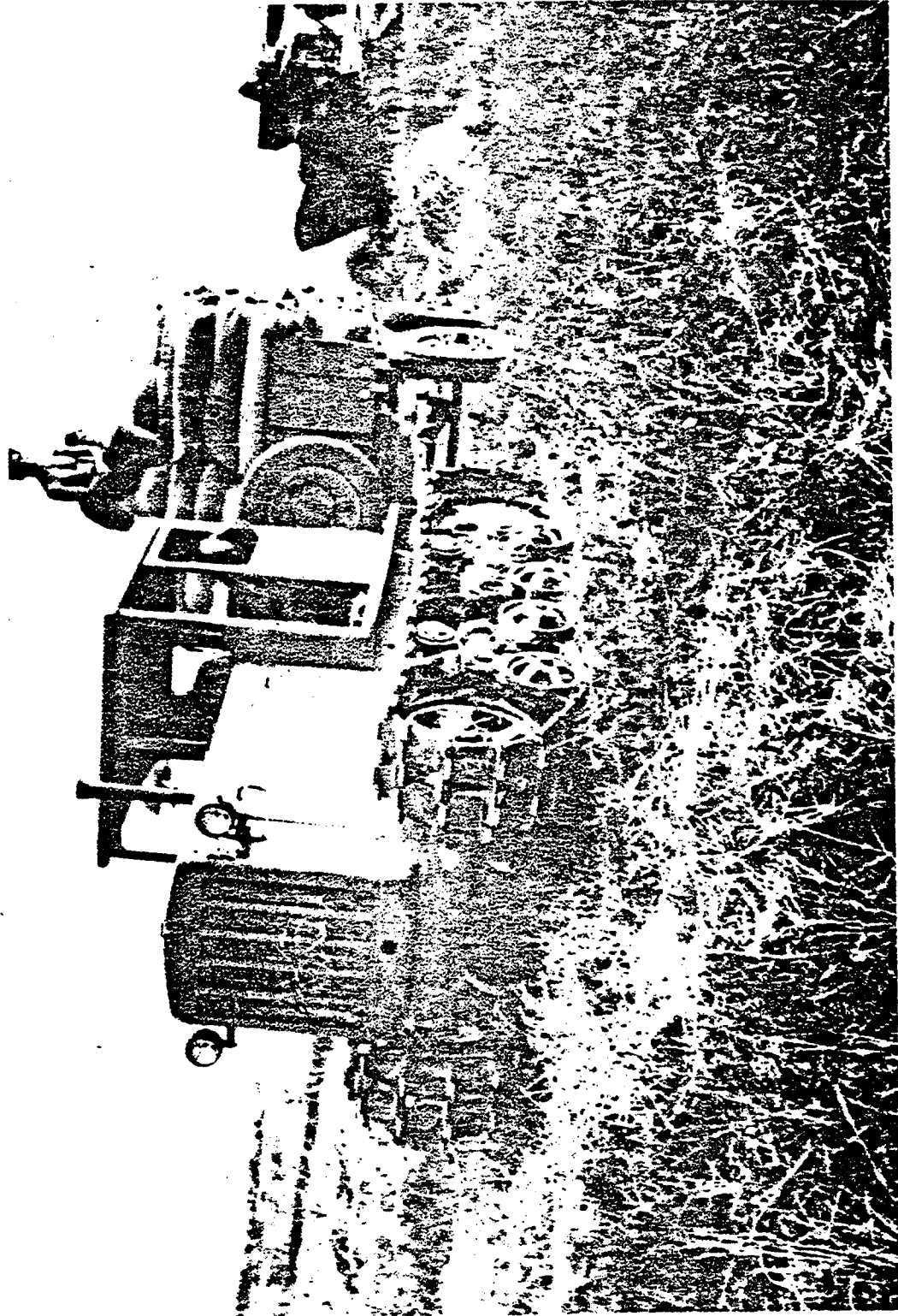
Answer the following questions.

1. Hol állnak meg az emberek és az autók?
2. Az emberek most hol állnak?
3. A gépkocsik hol mennek?
4. Mit csinál Fehér sógora?
5. Hova megy Fehér?
6. Vesz újságot az újságostól?
7. Kihez megy el Fehér?
8. Ki Szabó?
9. Szabó és Fehér testvérek?
10. Mi van Szabó mögött?

PART SIX
EXERCISESGyakorlatok

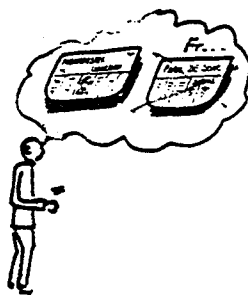
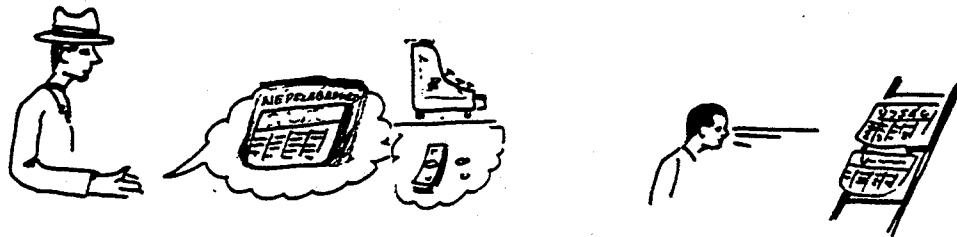
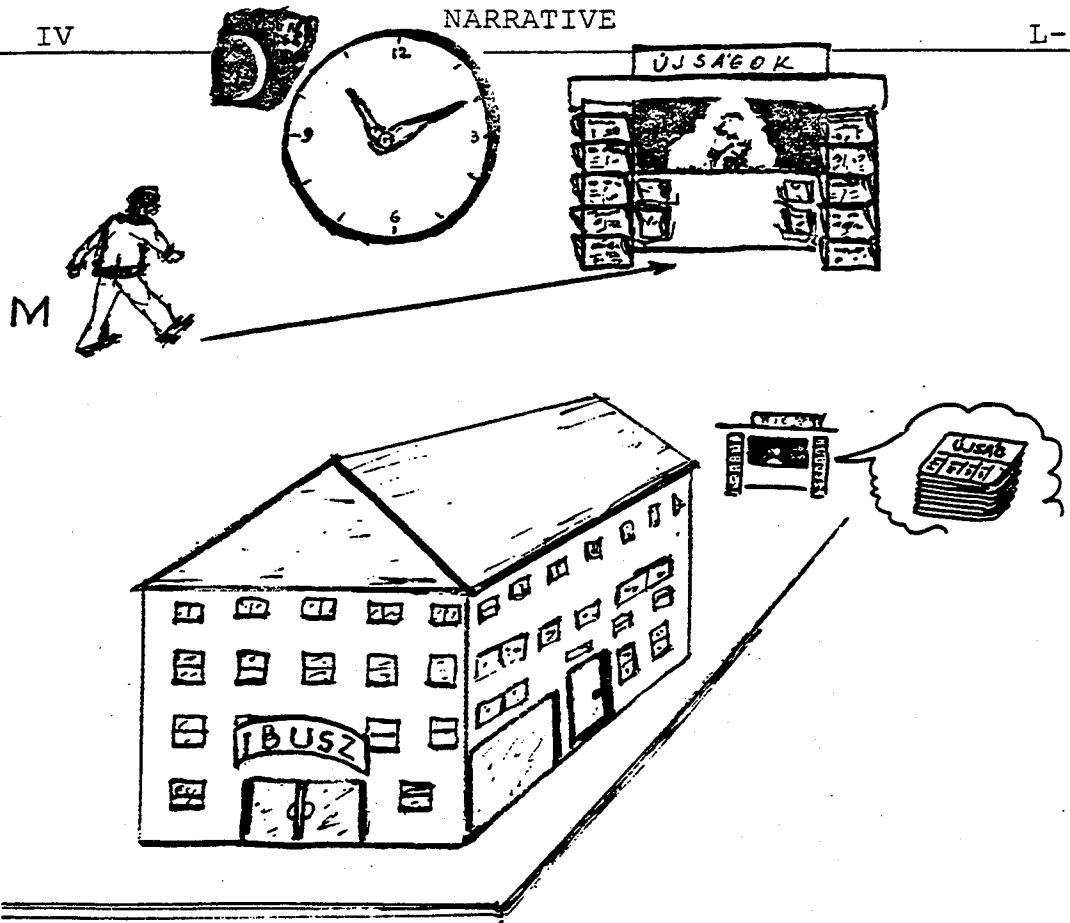
1. A repülőgép a garázs mellett áll?
Milyen repülőgép áll a garázs mellett?
Hány repülőgép áll a garázs mellett?
Milyen garázs mellett áll a repülőgép?
A repülőgép a garázs mellett, vagy a garázs előtt áll?
Mi áll a garázs mögött?
2. Mi repül ott?
A ház fölött repül?
Hol repül a repülőgép?
Hány repülőgép repül a ház fölött?
A ház a repülőgép alatt van?
Milyen ház van a repülőgép alatt?
3. Hol áll a katona?
A katona hol áll?
A katona ül vagy áll a laktanya előtt?
A katona ül a laktanya előtt?
A katona a laktanya előtt áll?
A laktanya előtt?
4. A laktanya előtt egy civil áll, vagy egy katona?
Egy katona áll a laktanya előtt?
Melyik laktanya előtt áll egy katona?
A katona melyik laktanya előtt áll?
Az új vagy a régi laktanya előtt áll a katona?
A katona az új laktanya előtt áll?
- Igen, a garázs mellett áll.
Piros repülőgép áll a garázs mellett.
Egy áll a garázs mellett.
Fehér garázs mellett.
A repülőgép a garázs mellett áll.
Egy gépkocsi áll a garázs mögött.
- Egy repülőgép repül ott.
Igen, a ház fölött repül.
A ház fölött repül.
Egy repül a ház fölött.
- Igen, a ház a repülőgép alatt van.
Egy fehér ház van a repülőgép alatt.
- A laktanya előtt áll a katona.
A katona a laktanya előtt áll.
A katona áll a laktanya előtt.
- A katona nem ül a laktanya előtt, hanem áll.
Igen, a laktanya előtt.
- Igen, ott.
- Egy katona áll a laktanya előtt.
- Igen. Egy katona.
- A régi laktanya előtt áll egy katona.
A katona a régi laktanya előtt áll.
A régi laktanya előtt áll a katona.
A katona nem az új, hanem a régi laktanya előtt áll.

- A régi laktanya előtt?
Az új előtt?
A régi előtt?
- Igen. A régi laktanya előtt.
Nem az új előtt, hanem a régi előtt.
Igen, a régi előtt.
5. Mi van az asztal alatt?
Az asztal alatt mi van?
Hol van a ceruza?
A ceruza hol van?
Egy toll van az asztal alatt?
Egy ceruza van az asztal alatt?
Milyen ceruza van az asztal alatt?
Az asztal alatt egy zöld ceruza van?
Az én ceruzám van az asztal alatt?
Kinek a ceruzája van az asztal alatt?
Szabó ceruzája az asztalon van?
Az asztal alatt van Szabó ceruzája?
- Egy ceruza van az asztal alatt.
Az asztal alatt egy ceruza van.
Az asztal alatt van a ceruza.
A ceruza az asztal alatt van.
Nem egy toll, hanem egy ceruza.
Igen. Egy ceruza.
Egy sárga ceruza van az asztal alatt.
Az asztal alatt nem egy zöld, hanem egy sárga ceruza van.
Nem. Nem a maga ceruzája van az asztal alatt.
Az ő ceruzája van az asztal alatt.
Nem. Szabó ceruzája nem az asztalon van, hanem az asztal alatt.
Igen, ott.
6. Látszik onnan a tenger?
Jól látszik?
Az öböl is látszik?
A hajók is látszanak az öbölben?
A kis hajók miért nem látszanak?
- Igen, látszik.
Igen. Jól látszik.
Az is látszik.
Azok a nagy hajók látszanak.
Azért nem látszanak, mert messze vannak.
7. Látszanak ma a hegyek?
Miért látszanak?
Látszanak, ha nem szép az idő?
- Igen. Látszanak.
Azért látszanak, mert szép az idő.
Akkor nem látszanak.
8. Úgy látszik, hogy ma szép idő lesz!
A parancsnok kiabál!
Szomorú Éva?
Úgy látszik Pál fáradt!
- Igen. Úgy látszik.
Úgy látszik mérges.
Igen. Úgy látszik, nem jön János.
Igen. Nagyon lassan megy.

Láncetalpas vontató húzza a gabonával megrakott pótkocsit.

(Hátul egy kombájn látható.)

PART SEVEN
NARRATIVESection 1Történet

Molnár siet az újságoshoz. Siet, mert már késő van. Reméli, hogy az újságos ott lesz még. Tudja, hogy az újságos az IBUSZ iroda mellett, egy nagy sárga épület mögött van. Természetesen egy Népszabadságot vesz, mert nincs nagy választék. Tud franciául is, de sajnos az újságosnál nincsenek francia újságok.

Section 2Kérdések

Molnár siet az újságoshoz.

Mit csinál Molnár?
Hova siet Molnár?

Siet az újságoshoz Molnár.
Az újságoshoz siet.

Siet, mert már késő van.

Miért siet?

Mert már késő van.

Reméli, hogy az újságos ott lesz még.

Mit remél?

Mit remél, hogy ki lesz ott?

Reméli, hogy az újságos ott lesz még.

Azt reméli, hogy az újságos lesz ott.

Tudja, hogy az újságos az IBUSZ iroda mellett, egy nagy, sárga épület mögött van.

Mi mellett van az újságos?

Mi mögött van az újságos?

Az IBUSZ iroda mellett van az újságos.

Egy nagy, sárga épület mögött van az újságos.

Természetesen egy Népszabadságot vesz, mert nincs nagy választék.

Mit vesz?

Természetesen egy Népszabad-
ságot vesz.

Miért vesz egy Népszabadságot?

Mert nincs nagy választék.

Tud franciául is, de sajnos az újságosnál nincsenek francia újságok.

Molnár csak magyarul tud?

Nem. Molnár nem csak magyarul, hanem franciául is tud.

Vannak az újságosnál francia újságok?

Nem. Sajnos az újságosnál nincsenek francia újságok.

PART SEVEN
NARRATIVE

SECTION 3

Suggested Translation

Molnár is hurrying to the newspaper vendor. He is hurrying because it is already late. He is hoping that the newspaper vendor will still be there. He knows that the newspaper vendor is beside the IBUSZ office, behind a large, yellow building. Of course he is buying a Népszabadság, since there is no great selection. He knows French, too, but unfortunately there are no French newspapers at the vendor's place.

LESSON 37

PART ONE

INTRODUCTION

Bevezetés

Section 1

nem néz ki jól, doktor (physician), nátha, náthás, orvos, éppen, segít rajta, bízik valakiben, beteg, igaz, hall (jót valakiről), harmincadik, örül valaminek, de mondja csak, láz, megmér (lázat), fáj, orvosság, rendelő, bevesz (orvosságot), hazaküld, mindenki, mindig, hányadik, hozzá, nála, tőle, rá, rajta, róla.

Section 2

Ki áll?
Mi van ott?
Hol eszik?
Milyen katona jön?
Melyik nő szép?
Mit csinál János?
Hány gyereke van?

Péter áll.
A labda van ott.
A konyhában eszek.
Magas katona jön.
A szőke nő szép.
Játszik.
Öt gyerekem van.

Péter áll?
Diák?
Labda van ott?
A konyhában eszik?
Magas katona jön?
A szőke nő szép?
Játszik János?
Öt gyereke van?
Öt?

Igen, Péter áll.
Igen, diák.
Igen, labda van ott.
Igen, a konyhában eszek.
Igen, magas katona jön.
Igen, a szőke nő szép.
Igen, játszik.
Igen, öt gyerekem van.
Igen, öt.

János áll az ablaknál?
Tanár?
Jó?
Kulcs van az asztalon?
A nappaliban eszik Éva?

Egy alacsony katona jön?

A barna lány szép?
Tanul János?
Három fia van?

Van kabátja?
Van sapkája?

Kabátja van?
Sapkája van?

Kinek van kabátja?
Kinek nincs sapkája?

Jánosnak van autója.
Istvánnak nincs autója.

Kovácsnak vannak házai.
Szabóéknak nincsenek házaik.

Istvánnak fia van, lánya nincs.
Évának lánya van, fia nincs.

Istvánnak nem lánya van, hanem fia.
Évának nem fia van, hanem lánya.

Nem Évának van fia, hanem Istvánnak.
Nem Istvánnak van lánya, hanem Évának.

Nem János, hanem Péter.
Nem tanár, hanem diák.
Nem jó, hanem rossz.
Nem kulcs, hanem egy labda.
Nem a nappaliban, hanem a
konyhában.
Nem egy alacsony, hanem egy
magas katona jön.
Nem a barna, hanem a szőke.
Nem tanul, hanem játszik.
Nem három fiam van, hanem
öt.

Igen, van.
Nem, nincs.

Igen, kabátja van.
Nem sapkája van, hanem
kabátja.

Péternek.
Péternek.

<u>Hova?</u>	<u>Hol?</u>	<u>Honnan?</u>
hőzzám	nálam	tőlem
magához	magánál	magától
hozzá	nála	tőle
hozzánk	nálunk	tőlünk
magukhoz	maguknál	maguktól
hozzájuk	náluk	tőlük
rám	rajtam	rólam
magára	magán	magáról
rá	rajta	róla
ránk	rajtunk	rólunk
magukra	magukon	magukról
rájuk	rajtuk	róluk

NyelvtanPronouns Derived from Adverbial Suffixes

The following adverbial suffixes were introduced so far: ba, -ban, -ból, -ra, -on, -ról, -hoz, -nál, -tól. In this lesson, the Hungarian equivalent of the English usage of personal pronouns with prepositions is shown. The suffixes shown above become independent adverbs of place, and by attachment of possessive suffixes, they may become the equivalents of English personal pronouns with prepositions.

A láda Kovácsnál van.
Magánál van kulcs?
A kulcs nálam van.

The chest is at Kovács.
Do you have the key with you?
I have the key with me.

A pisztoly náluk van.

They have the pistol with them.

Elszalad tőle.

He is running away from him.

Hozzánk jön.

He is coming to us.

The underlined words in the sentences are adverbial suffixes with personal endings.

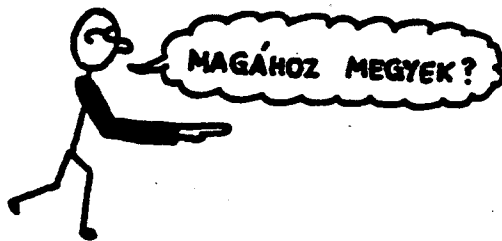
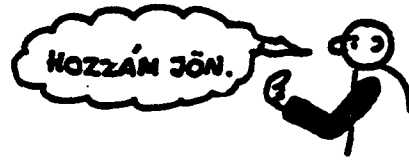
Shown below are pronouns derived from adverbial suffixes. They are a combination of one form of the final suffix + the possessive suffix of the appropriate person.

hozzám	to me	nálam	with me	tőlem	from me
hozzá	to him	nála	with him	tőle	from him
hozzánk	to us	nálunk	with us	tőlünk	from us
hozzájuk	to them	náluk	with them	tőlük	from them
rám	onto me	rajtam	on me	rólam	off me
rá	onto him	rajta	on him	róla	off him
ránk	onto us	rajtunk	on us	rólunk	off us
rájuk	onto them	rajtuk	on them	róluk	off them
belém	into me	bennem	in me	belőlem	out of me
beléje	into him	benne	in him	belőle	out of him
belénk	into us	bennünk	in us	belőlünk	out of us
beléjük	into them	bennük	in them	belőlük	out of them

HOVA?

Megy.

Kihez?

Megy.

Kikhez?

Kihez?

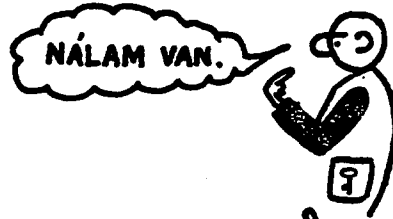
Hozzám.
Magához.
Hozzá.

Hozzánk.
Magukhoz.
Hozzájuk.

HOL?

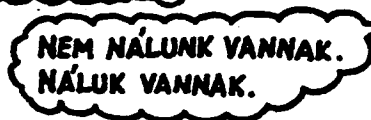
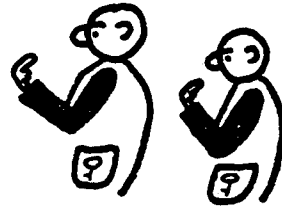
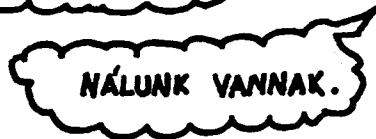
Hol van a kulcs?

Kinél van?

Hol vannak a kulcsok?

Kiknél vannak a kulcsok?

Kinél?

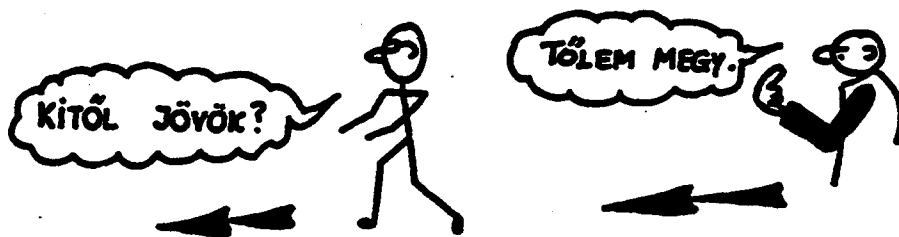
Nálam.
Magánál.
Nála.

Nálunk.
Maguknál.
Náluk.

HONNAN?

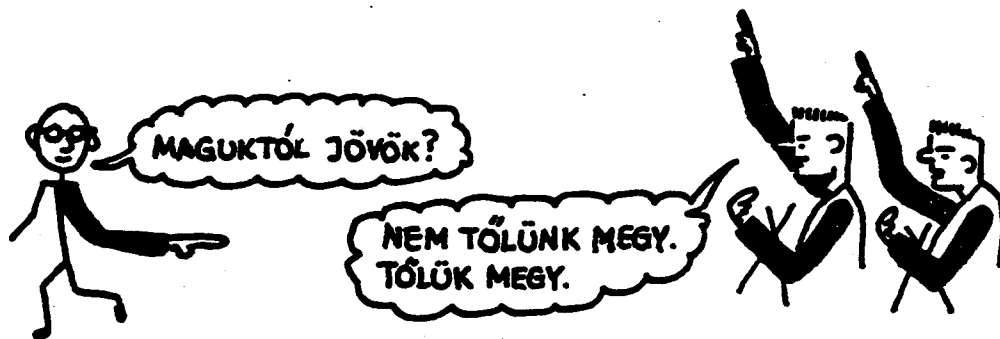
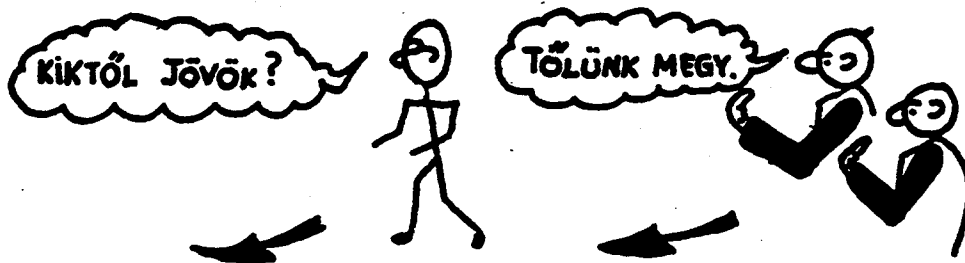
Jön.

Kitől?

Jön.

Kiktől?

Kitől?

Tőlem.
Magától.
Tőle.

Tőlünk.
Maguktól.
Tőlük.

HOVA?

Hova teszi a kabátot?

Kire teszi a kabátot?

KIRE TESZI A KABÁTOT?

RÁM TESZI.

MAGÁRA TESZI A KABÁTOT?

NEM RÁM TESZI.
(Ő) RÁ TESZI.

Kikre teszik a kabátot?

KIKRE TESZIK A KABÁTOT?

RÁNK TESZIK.

MAGUKRA TESZIK?

NEM RÁNK TESZIK.
RÁJUK TESZIK.

Kire?

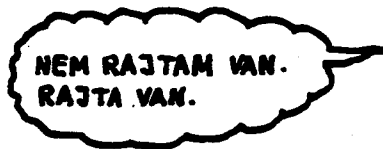
Rám.
Magára.
Rá.

Ránk.
Magukra.
Rájuk.

HOL?

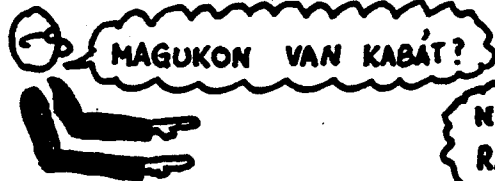
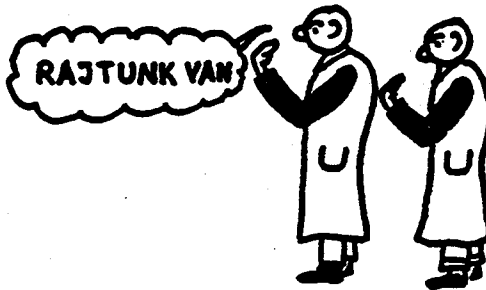
Van kabát?

Kin van kabát?

Van kabát?

Kiken van kabát?

Kin?

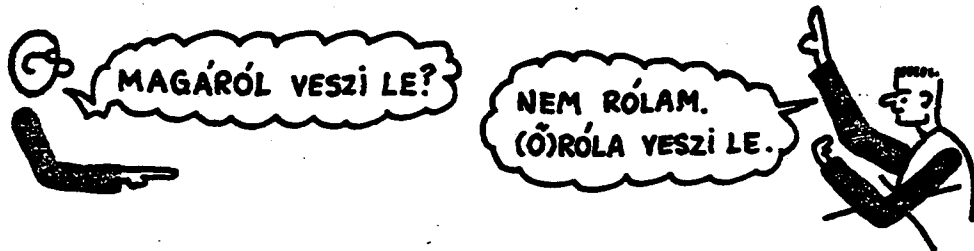
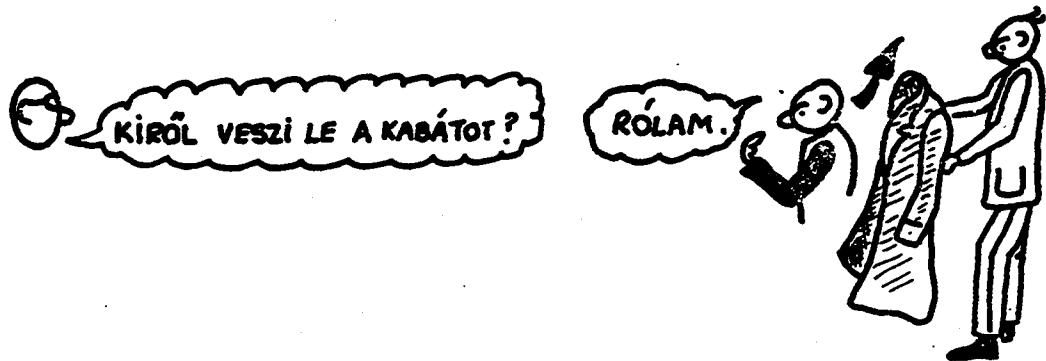
Rajtam.
Magán.
Rajta.

Rajtunk.
Magukon.
Rajtuk.

HONNAN?

Honnan veszi le a kabátot?

Kiről veszi le a kabátot?

Kikről veszik le a kabátot?

Kiről?

Rólam.

Rólunk.

Magáról.

Magukról.

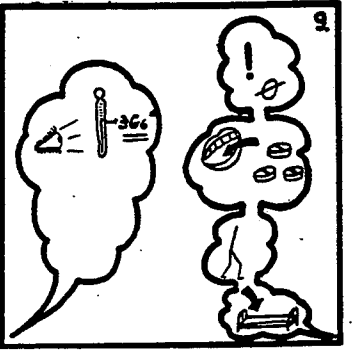
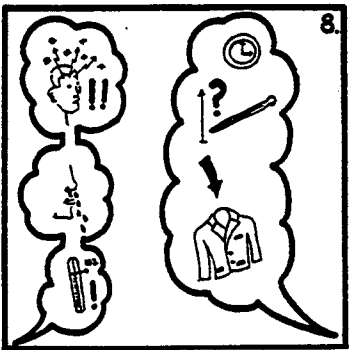
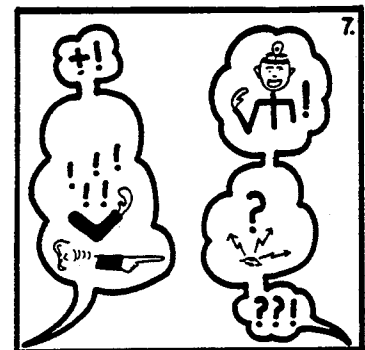
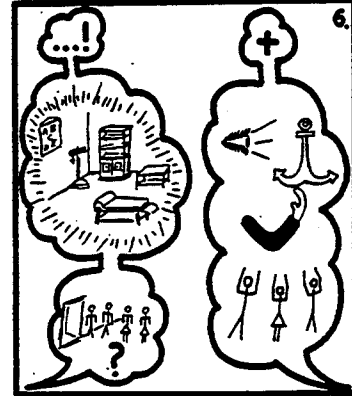
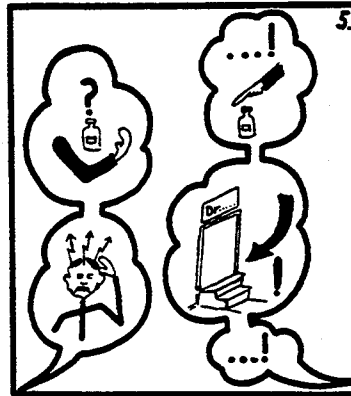
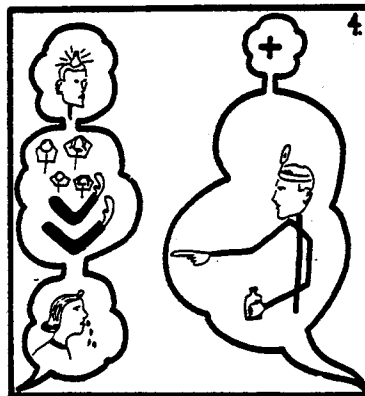
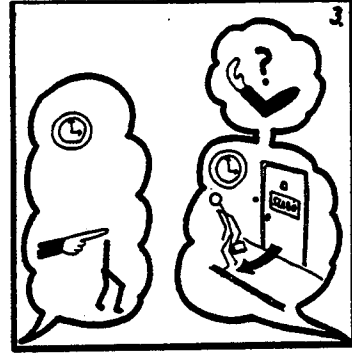
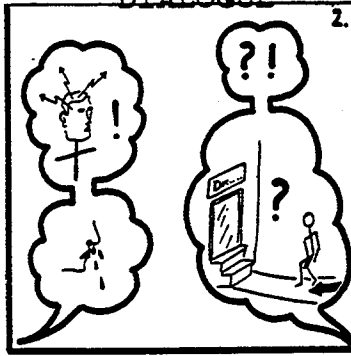
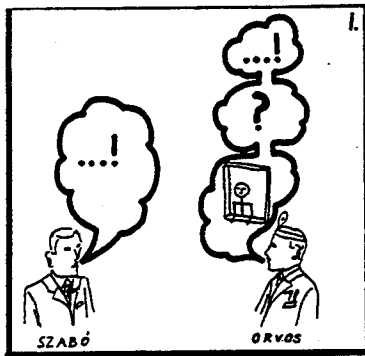
Róla.

Róluk.

PART THREE
VOCABULARYSzavak

1. benne	(with) in him/her/it
2. beteg (személy)	patient (person)
3. bevesz, bevenni, orvosságot	take medicine, to
4. bízik, bízni, vkiben	trust somebody, to
5. De mondja csak...	But tell me now...
6. doktor	doctor, physician
7. éppen (most, maga)	just (now, you)
8. fáj	it hurts/is hurting
9. fej	head
10. hall, hallani jót vkiről	hear good things about somebody, to
11.. harmadik	third
12. hazaküld, hazaküldeni	send somebody or something home, to
13. Hányadik?	Which one (of a given number)?
14. hozzá	to him/her/it
15. igaz	true
16. láz	fever
17. második	second
18. megmér, -ni, lázat	measure fever, take temperature, to
19. mindenki	everybody
20. mindig	always
21. nála	with him/her/it
22. nátha	common cold
23. náthás	having a cold
24. nem jól néz ki, vki	doesn't look well, somebody
25. orvos	doctor, physician
26. orvosság	medicine
27. örül, -ni, vminek	be glad about something, to
28. rajta	on him/her/it
29. rá	onto him/her/it
30. rendelő	doctor's office
31. róla	off him/her/it
32. segít, segíteni vkin	help somebody, to
33. sor	row, line
34. százegyedik	one hundred and one
35. tizenegyedik	eleventh
36. tizenkettedik	twelfth
37. tőle	from him/her/it

IALOGUE

PárbeszédNálunk most mindenki beteg.

Személyek: Szabó és az orvos

- Szabó: Jó napot, doktor úr!
- Nem vagyok jól. Azt hiszem náthám van.
- Éppen magához megyek.
- Tudom. Nálunk most mindenki beteg. A feleségemnek is erős náthája van.
- Rajtam is segít? Nem vagyok jól.
- Köszönöm. Milyen szép rendelője van. És mindig ilyen sok betege van?
- Ez igaz. Én is sok jót hallok magáról.
- Fáj a fejem és folyik az orrom. Azt hiszem lázam is van.
- Úgy látszik, nincs lázam.
- 1 Orvos: Jó napot, Szabó úr. Mi a baj? Nem jól néz ki.
- 2 Igazán? Hát akkor miért nem megy orvoshoz?
- 3 Hozzám? Én meg éppen most jövök maguktól.
- 4 Igen. De majd segíték rajtuk.
- 5 Persze, segíték magán is. De már itt is vagyunk a rendelőnél. Tessék.
- 6 Igen. Úgy látszik bíznak bennem a betegek.
- 7 Ennek örülök. Na de most mondja, hogy hol fáj és mi a baja.
- 8 Rögtön megmérem a lázát, ha leveszi a kabátját.
- 9 Valóban nincs. De azért beveszi ezt az orvosságot és aztán hazamegy és lefekszik.

English TranslationAt home everybody is ill now.

Persons: Szabó and Doctor

Szabó: Good day, Doctor.1 Doctor: Good day, Mr. Szabó.
What is the trouble? You don't
look well.I am not feeling well. I
believe I have a cold.2 Really? Why don't you go to
see a doctor?

I was just going to you.

3 To me? I was just coming from
your place.I know. At home everybody
is ill right now. My wife
also has a bad cold.

4 Yes. But I will help them.

Are you going to help me,
too? I don't feel well.5 Of course I'll help you too.
But we have just arrived at my
office. Please enter.Thank you. What a nice
office you have. Do you
always have so many patients?6 Yes. The patients apparently
trust me.That is true. I myself have
heard a lot of good things
about you.7 Well, this makes me happy. But
tell me now, where do you feel
pain, and what is wrong with
you?I have a headache and my
nose is running. I believe
I have a temperature also.8 I am going to take your tem-
perature right away if you take
off your coat.Apparently I don't have a
fever.9 Actually, you don't. But still,
you will take this medicine.
Then you will go home and lie
down.

Írásbeli házi feladat

Use Basic Situations, pp. 75, 76.

- (G-1-0) Szabó elmegy Kovács doktor rendelőjébe. A rendelőben egy csinos hölgy ül az íróasztalnál. Szabó odamegy hozzá. Megmondja neki, hogy náluk mindenki beteg. Elhívja az orvost hozzájuk. Az orvos elmegy Szabóékhoz és segít rajtuk.
- (G-1-1) Kovács doktor most Szabóéknál van. Szabó már az ágyban fekszik, mert azt hiszi, hogy láza van. Az orvos most ott van nála. Szabó Jánosnak fáj a feje és úgy látszik, hogy neki is náthája van.
- (G-1-2) Az orvos most megvizsgálja Szabót. Szabó az orvos előtt áll. Nincs rajta ing.
- (G-2-5) Kovács doktor orvosságot ad neki. János beveszi az orvosságot. Az orvos most elmegy tőle.

Answer the following questions.

1. Most hányadik lecke házi feladatát csinálja?
2. Melyik doktorhoz megy Szabó?
3. A rendelőben ki ül az íróasztalnál?
4. Szabó magához jön?
5. Szabó mit mond neki?
6. Miért hívja Szabó hozzájuk az orvost?
7. Segít rajtuk Kovács doktor?
8. Magánál van most az orvos?
9. Mi a baja Szabónak?
10. Magát vizsgálja meg most az orvos?
11. Hol áll most Szabó?
12. Van Szabón ing?
13. Magán van most ing?
14. Maga kap orvosságot a doktortól?
15. Tőlünk megy el az orvos?
16. Maguk veszik be az orvosságot?
17. Ez a házi feladatuk hányadik kérdése?

GyakorlatokPART SIX
EXERCISESSection 1

1. János pénzt kér Páltól?
Kitől kér pénzt János?
Magától kér?
Rózsiektől mit kér?
Szegény János?
Maguktól kér valamit?	Igen. János pénzt kér Páltól.
Tőle kér pénzt.
Nem tőlem, tőle kér.
Tőlük ruhát kér.
Nagyon szegény.
Nem, tőlünk nem kér semmit.
2. Éva elmegy maguktól?
Ki megy el maguktól?
Hova megy el maguktól?
Nem Kovácsékhoz?	Igen. Elmegy tőlünk.
Éva megy el tőlünk.
Magukhoz megy tőlünk.
Nem hozzájuk, hanem magukhoz megy.
3. A tanár odalép a diákhoz?
Magához lép oda?
Kihez lép?
Kinél áll most?
Nem magánál?	Igen. Odalép hozzá.
Nem hozzám lép, hozzá lép.
Hozzá lép.
Istvánnál áll.
Nem nálam, nála áll.
4. Maguknál van István?
Mit csinál magánál?
Nálam eszik István?

Kinél eszik?
Jánoséknál?
Náluk van? | Igen. Nálunk van István.
Eszik nálam.
Nem magánál, hanem nálam eszik István.
Nálam eszik.
Nem Jánoséknál, hanem nálam.
Nem. Nem náluk, hanem nálam van. |
| 5. Kire teszi a pokrócot?
Ráteszi a pokrócot?
Mit tesz rá?
Hány pokrócot tesz rá?
Rám teszi? | A gyerekekre teszem.
Igen. Ráteszem a pokrócot.
A pokrócot teszem rá.
Egy pokrócot teszek rá.
Nem magára, hanem rá teszem. |
| 6. Kikre néz a tanár?
A tanár néz magukra?
Magára néz?
Rájuk?
Magukra nézek? | Ránk néz a tanár.
Igen. Ő néz ránk.
Nem rám, hanem rájuk néz.
Igen. Rájuk.
Igen. Ránk néz. |
| 7. Mi van itt?
Három katona odamegy hozzá?

Hol vannak a katonák? | Egy harckocsi van ott.
Igen. Három katona odamegy hozzá.
Ott vannak nála a katonák. |

- Most mit csinálnak?
Állnak rajta?
A katonák most mit csinálnak?
8. Hol tanul Szabó?
Mit csinál Mária?
Mária hol van most?
Mit csinál Mária?
Most mi történik?
Kiről esik le?
Most van rajta kabát?
9. Magukon van zubbony?
Rajtam van?
Mi van magukon?
Rajtuk van sapka?
Van sapka rajtam?
10. Hol van a pokróc?
Rajta?
Leveszi róla a pokrócot?

Rólunk veszi le?
Róluk?
Magáról?
Mit vesz le róla?
11. Milyen ember az őrmester?
Maga bízik benne?
Ki bízik benne?
Bíznak maguk benne?
Bennünk is bíznak?

Kiben bíznak?
12. A barátja bízik magában?
Kiben bízik?
Ki bízik magában?
Maguk bíznak a tisztelyetteseikben?
Nem bíznak bennük?
Ők is bíznak magukban?
Kikben bíznak?
13. Mit csinállok?
Odamegyek hozzá?
Kis úrhoz megy Nagy úr?

Mit csinál Kis úr?
Odamegy hozzá?
Hozzá megy?
- Most felmászna rá és leülnek.
Nem állnak, hanem ülnek rajta.
A katonák most leugranak róla.
- Ott tanul Szabó.
Odamegy hozzá Mária.
Mária ott van most nála.
Elmegy tőle Mária.
A kabát leesik róla.
Szabóról esik le.
Nem. Most nincs rajta kabát.
- Igen. Rajtunk van zubbony.
Nem magán, hanem rajtunk van.
Zubbony van rajtunk.
Rajtuk nincs sapka.
Nincs sapka magán.
- A gyereken van a pokróc.
Igen. Rajta.
Igen. Leveszem róla a pokrócot.
Nem magukról, hanem róla.
Nem. Nem róluk, hanem róla.
Nem rólam, hanem róla.
A pokrócot veszem le róla.
- Rendes ember az őrmester.
Természetesen bízik benne.
Én bízik benne.
Igen. Bízunk benne.
Természetesen. Magukban is bízunk.
Magukban bízunk.
- Igen. Ő bízik bennem.
Bennem bízik.
A barátom bízik bennem.
Igen, bízunk bennük.
- De igen. Bízunk bennük.
Igen. Ők is bíznak bennünk.
Bennünk bíznak.
- Odamegy Kis úrhoz.
Igen. Odamegy hozzá.
Igen. Kis úrhoz megy Nagy úr.
Odamegy Nagy úrhoz.
Igen. Odamegy hozzá.
Igen. Hozzá.

<p>Kis úrhoz megy?
 Hol van Kis úr?
 Odamegy hozzá?
 Hozzám jön vagy hozzá megy?
 Idejön hozzám Kis úr, vagy
 odamegy hozzá?
 Magához megy oda?
 Magához?</p> | <p>Igen. Kis úrhoz megyek.
 Az ablaknál van Kis úr.
 Igen. Odamegyek hozzá.
 Hozzá megyek.
 Odamegy hozzá.

 Igen. Hozzám jön ide.
 Igen. Hozzám.</p> |
| <p>14. Magukhoz vagy hozzájuk
 megy oda?
 Hozzájuk vagy hozzá?
 Magukhoz?
 Hozzám?
 Kikhez?</p> | <p>Hozzájuk megy oda.

 Hozzájuk.
 Nem hozzánk, hanem hozzájuk.
 Nem magához, hanem hozzájuk.
 Hozzájuk.</p> |
| <p>15. Kis úr Nagy úrnál van?
 Nagy úrnál van Kis úr?
 Nála van?
 Nálam vagy nála van?
 Kinél van?</p> | <p>Igen. Nála van.
 Igen. Nála van.
 Igen. Nála van.
 Nála van.
 Nála.</p> |

Section 2

<p>1. Szabó úr beteg?
 Szabó úr náthás?
 Maga náthás?

 Maguk náthásak?
 Ki néz ki betegnek?
 Hova megy Szabó?
 Kovács doktorhoz megy?
 Melyik orvoshoz megy?</p> | <p>Igen. Szabó úr beteg.
 Igen. Szabó úr náthás.
 Nem én vagyok náthás, hanem
 Szabó.
 Nem. Nem vagyunk náthásak.
 Szabó néz ki betegnek.
 Orvoshoz megy Szabó.
 Igen. Kovács doktorhoz megy.
 Kovács doktorhoz megy.</p> |
| <p>2. Szabó Kovács doktorhoz
 megy?
 Maguk mennek hozzá?

 Magához jön?

 Kovácshoz megy?
 Miért megy hozzá?</p> | <p>Igen. Hozzá megy.

 Nem mi megyünk hozzá, hanem
 Szabó megy hozzá.
 Nem hozzám jön, hanem hozzá
 megy.
 Igen. Hozzá megy.
 Mert náthás.</p> |
| <p>3. Az orvosokhoz sok beteg
 megy?
 Hozzánk jönnek a betegek?
 Magukhoz mennek?

 Mi megyünk hozzájuk?</p> | <p>Persze. Az orvosokhoz sok
 beteg megy.
 Nem magukhoz mennek a betegek.
 Nem hozzánk jönnek, hanem
 hozzájuk mennek.
 A betegek mennek hozzájuk.</p> |

4. Kovács doktornak van rendelője?
Kinek van rendelője?
Magának van?

Szabónak van?
Van rendelője neki?
Van?
5. Kihez megyek?
Magához megyek?
Ki megy magához?
Én megyek magához?
Magukhoz megyek?
Magukhoz megyek?
6. Hol állok?
Ki áll itt magánál?
Ő áll magánál?
Náluk ki áll?
7. Hol van a szemüvege?
Magánál van a szemüvege?
Nálam van?
Van szemüveg magánál?
Náluk van?
8. Ki ad virágot?
Kinek ad Péter virágot?
Éva kap virágot?

Kitől kap Rózsi virágot?
Magától kap Rózsi virágot?
9. Magukhoz megyünk?
Kikhez megyünk?
Kiktől jövünk?
Kiknél ülünk?
10. Kínél van pénz?
Magánál nincs?
Kitől kapnak pénzt?
11. Kínél van ceruza?
Magánál van ceruza?
Maguknál van toll?
Kiknél van toll?
- Természetesen van rendelője neki.
Neki van.
Nem nekem, neki van rendelője.
Nem neki, hanem Kovácsnak van.
Igen. Van.
Van.
- Hozzám jön.
Igen. Hozzám jön.
Maga jön hozzám.
Igen. Maga jön hozzám.
Nem hozzánk jön.
Nem hozzánk jön, hanem hozzám jön.
- Itt áll nálam.
Maga áll itt nálam.
Nem ő, maga áll nálam.
Náluk az ezredes áll.
- A zsebemben van a szemüvegem.
Igen. Nálam van.
Nem magánál, nálam van.
Igen. Van nálam.
Nem. Náluk nincs.
- Péter ad virágot.
Rózsinak ad Péter virágot.
Nem Éva kap virágot, hanem Rózsi.
Pétertől kap Rózsi virágot.
Nem tőlem, hanem tőle.
- Nem hozzánk jönnek.
Hozzájuk megyünk.
Tőlük jövünk.
Náluk ülünk.
- Nála van pénz.
Nem. Nálam nincs.
Tőle kapnak pénzt.
- Nálam van ceruza.
Nem nálam, hanem nála.
Nem, nálunk nincs toll.
Náluk van toll.

PART SEVEN
NARRATIVESection 1Történet

Szabó orvoshoz megy. Nem néz jól ki. Beteg. Náthás. Ott jön Kovács doktor a sarkon. Szabó odamegy hozzá. Beszélgetnek. Kovács doktor most éppen tőlük jön. Náluk most mindenki beteg. Szabó feleségének erős náthája van. A gyerekek is fekszenek. Kovács jó doktor. Majd segít rajtuk. Szabón is segít.

Már ott is vannak Kovács rendelőjénél. Bemennek. Az emberek sok jót mondanak Kovács doktorról. Ezért neki mindig sok betege van. Úgy látszik, bíznak benne a betegek. Most is sok beteg van nála.

Most Szabó megmondja, hogy fáj a feje és folyik az orra. Azt hiszi, hogy láza van. Szabó most leveszi a kabátját. A doktor megméri a lázát. De úgy látszik, nincs láza. A doktor orvosságot ad neki. Szabó beveszi az orvosságot. A doktor aztán hazaküldi. Szabó hazamegy és lefekszik.

Section 2Kérdések

Szabó orvoshoz megy.

Ki megy orvoshoz?
Szabó hova megy?

Szabó megy orvoshoz.
Szabó orvoshoz megy.

Nem néz jól ki.

Ki nem néz jól ki?
Jól néz ki?

Szabó nem néz jól ki.
Nem néz jól ki.

Beteg.

Beteg?

Igen. Beteg.

Náthás.

Mi a baja?

Náthás.

Ott jön Kovács doktor a sarkon.

Ki jön ott?
Hol jön Kovács doktor?

Kovács doktor.
Ott jön Kovács doktor a sar-
kon.

Szabó odamegy hozzá.

Ki megy oda hozzá?
Szabó mit csinál?

Szabó megy oda hozzá.
Szabó odamegy hozzá.

Beszélgetnek.

Mit csinálnak?

Beszélgetnek.

Kovács doktor most éppen tőlük jön.

Ki jön tőlük?
Honnan jön éppen Kovács
doktor?

Kovács doktor.
Kovács doktor most éppen tő-
lük jön.

Náluk most mindenki beteg.

Náluk most ki beteg?

Náluk most beteg mindenki.

Szabó feleségének erős náthája van.

Mije van Szabó feleségének?
Kinek van erős náthája?

Erős náthája van.
Szabó feleségének van erős
náthája.

A gyerekek is fekszenek.

Még kik fekszenek?

A gyerekek is fekszenek.

Kovács jó doktor.

Kovács milyen doktor?

Kovács jó doktor.

Majd segít rajtuk.

Mikor segít rajtuk?

Majd segít rajtuk.

Szabón is segít.

Még kin segít?

Szabón is segít.

Már ott is vannak Kovács rendelőjénél.

Kik vannak Kovács rendelőjé-
nél?
Hol vannak?

Szabóék vannak ott.

Már ott is vannak Kovács ren-
delőjénél.

Bemennek.

Mit csinálnak?

Bemennek.

Az emberek sok jót mondanak Kovács doktorról.

Kik mondanak sok jót?
Az emberek mit mondanak
Kovács doktorról?

Az emberek mondanak sok jót.
Az emberek sok jót mondanak
Kovács doktorról.

Ezért neki mindig sok betege van.

Ezért neki mindig mi je van
sok?

Ezért neki mindig sok betege
van.

Úgy látszik, bíznak benne a betegek.

Bíznak benne a betegek?

Úgy látszik, bíznak benne a
betegek.

Most is sok beteg van nála.

Most is kik vannak nála?

Most is sok beteg van nála.

Most Szabó megmondja, hogy fáj a feje és folyik az orra.

Mit mond most meg Szabó?

Most Szabó megmondja, hogy
fáj a feje és folyik az
orra.

Azt hiszi, hogy láza van.

Ki hiszi azt, hogy láza van?
Mit hisz Szabó?

Szabó hiszi azt.
Azt hiszi, hogy láza van.

Szabó most leveszi a kabátját.

Mijét veszi le?
Szabó most mit csinál?

A kabátját veszi le.
Szabó most leveszi a kabát-
ját.

A doktor megméri a lázát.

A doktor mit csinál?

A doktor megméri a lázát.

De úgy látszik, nincs láza.

Van láza?

Úgy látszik, nincs láza.

A doktor orvosságot ad neki.

Mit csinál a doktor?

Orvosságot ad neki.

Szabó beveszi az orvosságot.

Szabó mit csinál?

Szabó beveszi az orvosságot.

A doktor aztán hazaküldi.

A doktor aztán mit csinál?

A doktor aztán hazaküldi.

Szabó hazamegy és lefekszik.

Mit csinál Szabó?

Szabó hazamegy és lefekszik.

SECTION 3

Suggested Translation

Szabó goes to the doctor. He does not look well. He is sick. He has a cold. Dr. Kovács is coming there, on the corner. Szabó goes up to him. They are talking to each other. Dr. Kovács happens to come from them now (i.e., from the Szabós.) In their family (at their place) everybody is sick now. Szabó's wife has a bad cold. The children are bedridden also. Kovács is a good doctor. He will help them. He will help Szabó too.

They have already reached Kovács's office. They enter. People say many good things about Dr. Kovács. For this reason he always has many patients. It seems that the patients have confidence in him. Even now there are many patients in his office.

Now Szabó is saying that he has a headache and a runny nose. He thinks he has a fever. Szabó is taking off his coat now. The doctor takes his temperature. But it seems that he has no fever. The doctor gives him medicine. Szabó takes the medicine. After that the doctor sends him home. Szabó goes home and goes to bed.

LESSON 38

PART ONE

INTRODUCTION

Bevezetés

Section 1

tovább, rádió, harmincegyedik, helyzet, földalatti mozgalom, tag, megfigyel, csapat, önműködő puska, terepszínű, őrház, szem, harcelőőrs, figyelő, jobbra valamitől, csoport, magaslat, pillanat, jelent, tehergépkocsi, lőszer, úttorlasz, balra, parancsnokság.

Section 2

Az egyik kréta fehér, a másik kék.

Melyik fehér?
Az?

Az.
Igen, az.

Az egyik magas, a másik alacsony.

Melyik magas?
Ez?

Ez.
Igen, ez.

Az egyik fiókban van kréta.

Melyikben?
Ebben?

Ebben.
Nem abban, ebben.

Az egyik lányt elviszem moziba.

Melyiket?
Azt?

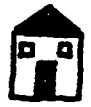

Ezt elviszem.
Igen, ezt elviszem.

Ez a ház szép.
 Ez a fiú megy iskolába.
 Ezt a húst nem szeretem.
 Arra a szép lóra ülök fel.
 Nem attól az embertől kérek pénzt.
 Ennek a férfinak nincs kalapja.

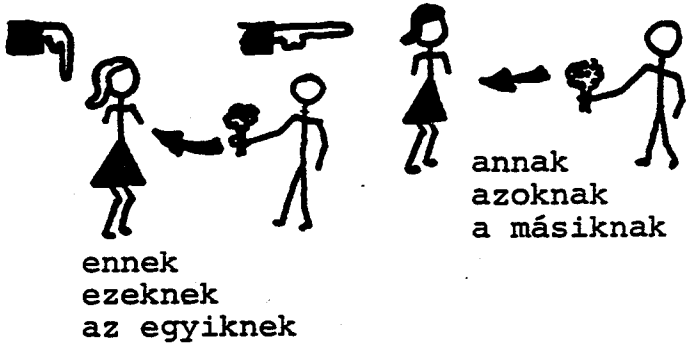
Melyik?	ez, az
Melyek?	ezek, azok
Melyiket?	ezt, azt
Melyeket?	ezeket, azokat
Melyiknek ad?	ennek, annak
Melyeknek ad?	ezeknek, azoknak
Melyiknek a háza?	ennek a háza, annak a háza
Melyeknek a háza?	ezeknek a háza, azoknak a háza

Ezt az embert ismerem, azt nem ismerem.
 Ezt ismerem, azt nem ismerem.

Ezt a házat látom, azt a házat nem látom.
 Ezt látom, azt nem látom.

Melyik?		Melyek?	
			
			
ez az egyik	az a másik	ezek	azok
Melyiket?		Melyeket?	
			
			
ezt az egyiket	azt a másikat	ezeket	azokat

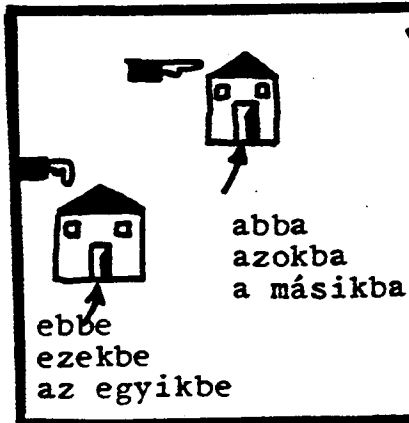
Kinek? (ad virágot?)
 Melyiknek? (ad virágot?)

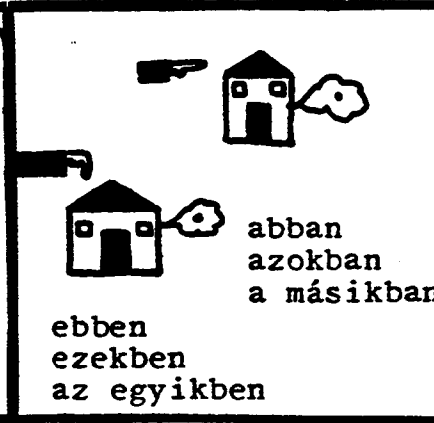
Kinek a háza ez?
 Melyiknek a háza ez?

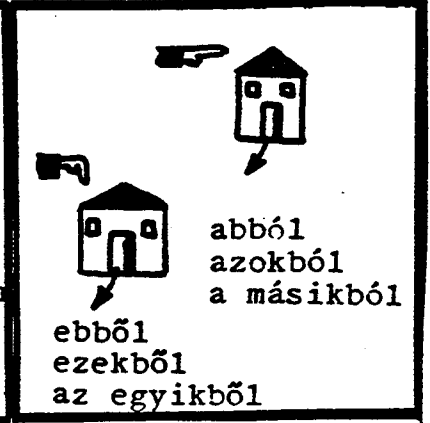
Hova?
 Melyikbe?

Hol?
 Melyikben?

Honnan?
 Melyikből?

Hova?
Melyikre?

erre
ezekre
az egyikre

arra
azokra
a másikra

Hol?
Melyiken?

ezen
ezeken
az egyikén

azon
azokon
a másikon

Honnan?
Melyikről?

erről
ezekről
az egyikről

arról
azokról
a másiktól

Hova?
Melyikhez?

ehhez
ezekhez
az egyikhez

ahhoz
azokhoz
a másikhoz

Hol?
Melyiknél?

ennél
ezeknél
az egyiknél

annál
azoknál
a másiktól

Honnan?
Melyiktől?

ettől
ezektől
az egyikről

attól
azoktól
a másiktól

NyelvtanThe Demonstrative Pronoun with Adverbial Suffixes and Formation of Nouns with the Suffixes-ság and-ás.

1. The Demonstrative Pronoun with Suffixes.

a. The definite article az as used before words beginning with a vowel is identical to the demonstrative pronoun referring to items being distant. Items being close by are referred to by the demonstrative pronoun ez (See Lesson 2). These pronouns (ez, az) correspond to the English this, that.

b. The demonstrative pronouns often take the place of nouns and accordingly, they may have suffixes attached to them. In such cases the z (last letter of the pronoun) assimilates to the first consonant of the attached suffix.

c. Assimilation does not occur with the plural form of the pronoun ezek, azok and with the accusative form ezt, azt.

EXAMPLES:

ez	ezek	az	azok
ezt	ezeket	azt	azokat
ebben	ezekben	abban	azokban
ebbe	ezekbe	abba	azokba
ebből	ezekből	abból	azokból
ezen	ezen	azon	azokon
erre	ezekre	arra	azokra
erről	ezekről	arról	azokról
ettől	ezeiktől	attól	azoktól
ehhez	ezekhez	ahhoz	azokhoz
ennek (adok)	ezeknek (ad)	annak (adnunk)	azoknak (adnak)
ennek a (háza)	ezeknek a (háza)	aknak a (háza)	azoknak a (háza)

d. The demonstrative pronoun ez, az used as an adjective takes the same suffixes as the noun it modifies, thus creating a redundancy typical for Hungarian. In these instances the definite article must precede the noun.

Azok az emberek magasak.

Those people are tall.

Ezek a katonák tüzelnek.

These soldiers are firing.

Ahhoz az ablakhoz megy.

He is going to that window.

Leugrok erről a fáról.

I'm jumping off this tree.

Azokban az üvegekben viz van.

There is water in those bottles.

Ezek azok az emberek.

These are those people.

2. Formation of Nouns

a. Formation of abstract and associative nouns with the suffix-ság, -ség.

(1) There are some nouns in English, formed by attachment of suffixes to nouns or adjectives, which express abstract ideas or the quantitative, collective meaning of the basic word. Some examples follow:

<u>Noun/Adjective</u>	<u>Suffix</u>	<u>Abstract/Associative Noun</u>
friend	ship	friendship
soldier	y	soldiery
medic	ine	medicine
mother	hood	motherhood
free	dom	freedom
black	ness	blackness
new	s	news

(2) In Hungarian one suffix, -ság, -ség provides the majority of such transformations into abstract or associative nouns. When the basic noun ends on two consonants, a linking vowel may be required.

orvos	orvosság	physician/surgeon	physic(s), medicine
parancsnok	parancsnokság	commander	command (section), headquarters
őr	őrség	guard (person)	guard (unit)
anya	anyaság	mother	motherhood
tüzér	tüzérség	gunner, artilleryman	artillery
társ	társaság	companion, buddy	company, society
széles	szélesség	wide	width, latitude
zöld	zöltség	green	greens (vegetables)
új	újtság	new	news, newspaper
édes	édesség	sweet	sweets, candy

b. Formation of abstract nouns denoting activity, action or their result with the suffix-ás, -és.

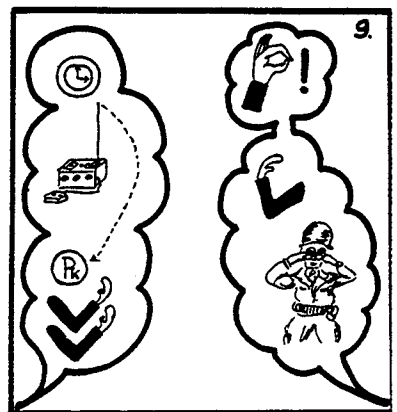
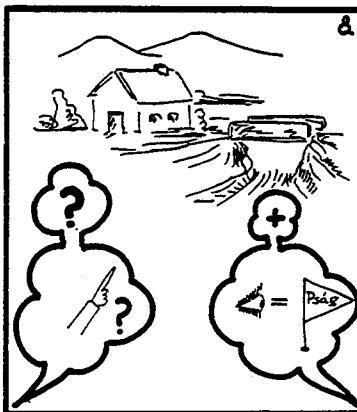
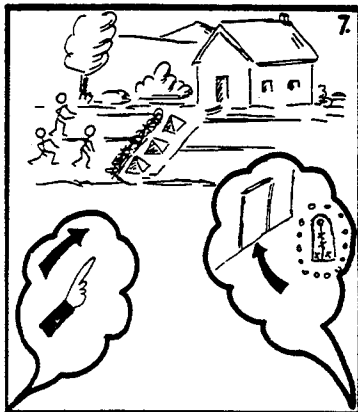
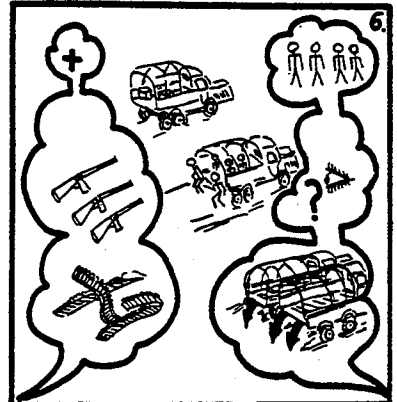
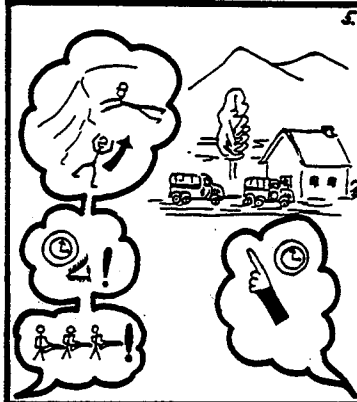
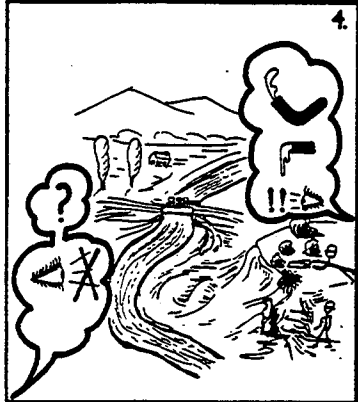
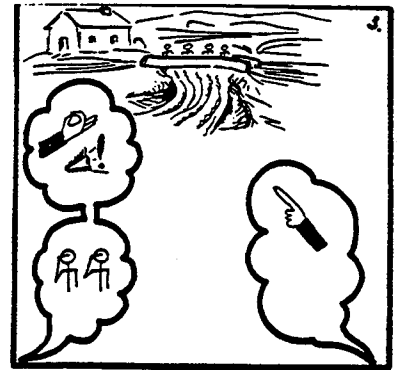
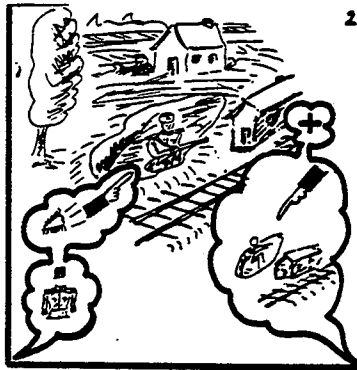
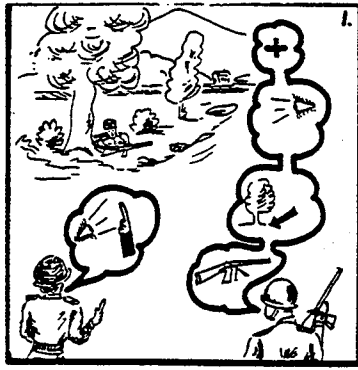
Nouns of this type are usually translated in English by the verbal gerund, i.e., by attaching "ing" to the verb base.

EXAMPLES:

olvas	olvasás	read	reading
fut	futás	run	running
kirándul	kirándulás	go on an outing	outing
kilát	kilátás	look out	viewing, view
lép	lépés	step	stepping, step

PART THREE
VOCABULARYSzavak

1. balra	to the left
2. csapat	troop, unit
3. csoport	group
4. figyelő	observer (military)
5. figyelőhely	observation point
6. földalatti mozgalom	underground movement
7. harcelőőrs	combat outpost
8. harmincegyedik	thirty-first
9. helyzet	situation
10. jelent vki vmit vkinek	one reports/is reporting
11. jobbra vmitől	to the right of something
12. lőszer	ammunition
13. magaslát	elevation
14. megfigyel vmit/vkit	one observes, is observing
15. önműködő puska	automatic rifle
16. őrház	guardhouse/blockhouse
17. parancsnokság	headquarters
18. pillanat	moment
19. tag	member (of a group)
20. tehergépkocsi	truck
21. terepszínű	camouflage (color)
22. tovább	on, further
23. úttorlasz	roadblock

PART FOUR
DIALOGUEPárbeszédAbban az épületben van a parancsnokság.

Helyzet: A földalatti mozgalom két tagja megfigyeli egy ellenséges csapatot.

<u>Egyik tag:</u>
Látja azt az ellenséges katonát?	1	<u>Másik tag:</u>
Igen. Látom. Ott fekszik anélkül a nagy fánál. Önműködő puska van nála.
Látja azt a másikat? Terepszíni egyenruhában van.	2	Igen. Ott ül abban a gödörben az őrház mögött.
Jó szeme van. Azok a harc-előőrs figyelői.	3	A hídon most jön át egy másik csoport.
Hol? Nem látom őket.	4	Én innen, erről a kis magaslatról jól látom őket.
Felkészülök magához. Most már látom őket. Az úgy látszik, egy erős harcelőőrs.	5	Most tehergépkocsik érkeznek ahhoz az épülethez.
Igen. Fegyver és lőszer van rajtuk.	6	És sok katona. Látja? Most kiugranak azokból a tehergépkocsikból.
Ahhoz az úttorlaszhoz szaladnak az épület előtt.	7	Egy tiszt bemegy abba a nagy épületbe.
Melyikbe? Abba ott balra a hídtól?	8	Igen. Úgy látszik, abban az épületben van a parancsnokság.
Rögtön jelentem rádión a parancsnokunknak.	9	Jó. Én meg figyelek tovább.

English Translation

The headquarters is in that building there.

Situation: Two members of the underground movement are observing an enemy troop unit.

First member:

Second member:

Do you see that enemy soldier? 1 Yes. I see him. He is lying (at) under that big tree. He has an automatic rifle with him.

Do you see the other one? 2 Yes. He is sitting in that pit over there behind the railroad blockhouse.
He is in a camouflage uniform.

You have good eyes. Those 3 Another group is coming now across the bridge.
are sentries of the combat outpost.

Where? I don't see them. 4 From this little elevation here, I can see them well.

I'll crawl up to you. Now I 5 Trucks are arriving now at that building.
can see them. That seems to be a strong combat outpost.

Yes. There are weapons and 6 And many soldiers. Do you see them? Now they are jumping out of the trucks.
ammunition on them.

Now they are running to that 7 An officer is going into that large building.
roadblock in front of the building.

Into which one? Into that 8 Yes. Apparently the headquarters is in that building.
one to the left of the bridge?

I'm going to report this 9 Good. And I'll keep watching.
immediately to our commander by radio.

írásbeli házi feladat

Helyzet:

1. Itt van a földalatti mozgalom két tagja. Civil ruhában vannak. Az egyik kezében puska van. Figyeli az ellenséget. A másik beteszi a felszerelést a kis kocsiba.
2. Egy másik ellenséges csoport ott fekszik azon a hegyen. Az ellenséges csoport tagjai terepszínű ruhában vannak. Annál az ellenséges katonánál önműködő puska van. A másik kezében egy kézigránát van. Azon az úton tehergépkocsik jönnek. Ezen az első két gépkocsin katonák ülnek. Azokon ott fegyver és lőszer van. Ezek a katonák nem a harcelőőrs tagjai. A katona, kézigránáttal a kezében, most előrekúszik a magaslaton.

Answer the following questions.

1. Hol van a földalatti mozgalom két tagja?
2. Milyen ruhában vannak ezek az emberek?
3. Mijüket teszik a kis kocsiba?
4. Az ellenséges csoport hol fekszik?
5. A csoport tagjai milyen ruhában vannak?
6. Magán most milyen ruha van?
7. Annál az ellenséges katonánál mi van?
8. A másik kezében mi van?
9. Hol jönnek a tehergépkocsik?
10. Melyeken ülnek katonák?
11. Azokon ott mi van?
12. Ezek a katonák a harcelőőrs tagjai?
13. Maga már volt harcelőőrsben?
14. Mit csinál a katona a kézigránáttal a kezében?

PART SIX
EXERCISESGyakorlatokSection 1

1. Ez a katona kúszik?	Nem ez, hanem az a katona kúszik.
Mit csinál ez a katona?	Figyel ez a katona.
Az a katona mit csinál?	Az a katona kúszik.
Melyik kúszik?	Az kúszik.
Melyik figyel?	Ez figyel.
Ezek figyelnek?	Igen. Ezek figyelnek.
Azok figyelnek?	Nem azok, hanem ezek figyelnek.
Azok mit csinálnak?	Azok kúsznak.
Melyek kúsznak?	Azok kúsznak.
2. Ott fekszik egy katona.
Látja?	Igen. Látom azt a katonát.
Melyik katonát látja?	Azt a katonát látom.
Ezt látja?	Nem ezt, hanem azt látom.
3. Mit csinál az a katona?
Abba az árokba?	Beugrik abba a gödörbe.
Beugrik abba a gödörbe?	Nem abba az árokba, hanem abba a gödörbe.
Ebbe a gödörbe ugrik?	Be. Beugrik abba a gödörbe.
Melyik gödörbe ugrik be?	Nem ebbe a gödörbe, hanem abba.
	Abba a gödörbe ugrik be.
4. Hol fekszik a figyelő?
Ki fekszik abban az árokban?	Abban az árokban fekszik.
Hol fekszik?	A figyelő fekszik abban az árokban.
Ebben az árokban?	Ott, abban az árokban fekszik.
Melyikben van a figyelő?	Nem ebben az árokban, hanem abban.
Melyik árokban van?	Abban van a figyelő.
	Ebben az árokban van.
5. Honnan tüzel az ellenség?
Ebből a házból?	Abból a házból.
Abból a házból, ott jobbra?	Nem ebből a házból, hanem abból a házból.
Ki tüzel ebből az árokból?	Igen, abból, ott jobbra.
Csak onnan tüzelnek?	Senki se tüzel ebből az árokból.
	Igen. Csak abból a házból tüzelnek.

6. Miért kúszik arra a magaslatra?
Arra a magaslatra nem tüzelnek?
- Mert erre a magaslatra tüzelnek.
Nem, arra a magaslatra nem tüzelnek.
7. Mire tüzel az ellenséges csapat?
Melyik őrházra?
Hova tüzelnek?
Kik tüzelnek erre az őrházra?
- Erre az őrházra tüzel.
Erre az őrházra.
Erre az őrházra tüzelnek.
Az ellenséges katonák tüzelnek erre az őrházra.
8. Hol van?
Mit csinál azon a magaslaton?
Melyik magaslaton figyel?
Azon ott, az őrház mellett?
- Itt vagyok ezen a magaslaton.
Figyelek ezen a magaslaton.
Ezen a magaslaton figyelek.
Igen. Ezen itt, az őrház mellett.
9. Melyik figyelőn van terepszínű ruha?
Mi van azon a figyelőn?
Melyiken van?
- Azon a figyelőn.
Terepszínű ruha van azon a figyelőn.
Azon van.
10. Erről a fáról jól lát?
Hogyan lát erről a fáról?
Arról a magaslatról nem látják magát?
Miről nem látják magát?
Honnan figyel maga?
- Igen. Erről a fáról jól látok.
Jól látok erről a fáról.
Nem. Arról nem látnak engem.
Arról a magaslatról nem látnak engem.
Innen, erről a fáról figyelek.
11. Hova szalad?
Ehhez az úttorlaszhoz?
Melyik úttorlaszhoz?
Ki szalad ahhoz az úttorlaszhoz?
Melyikhez szalad?
- Oda, ahhoz az úttorlaszhoz.
Nem ehhez, hanem ahhoz szaladok.
Ahhoz az úttorlaszhoz.
Én szaladok ahhoz az úttorlaszhoz.
Ahhoz, oda balra.
12. Melyik bokornál van a lőszer?
Ennél a bokornál?
Mi van annál a bokornál?
Ennél a bokornál mi van?
A fegyverek hol vannak?
- Annál a bokornál van.
Nem ennél, hanem annál van.
Lőszer és fegyver van annál a bokornál.
Ennél a bokornál nincs semmi se.
A fegyverek annál a bokornál vannak.

13. Honnan jön az a csoport?
Melyik folyótól?
Ettől a folyótól?

Attól a széleستől?
Kik jönnek attól a folyótól?
- Attól a folyótól jön.
Attól a széles folyótól.
Nem ettől, hanem attól a folyótól.
Igen. Attól a széleستől.
Ellenséges csapatok jönnek attól a folyótól.
14. Melyik fegyverek újak?
Ezeket visszük harcelőrsbe?

Azokba a ládába tesszük a löszert?
Melyik gödörben vannak a harcelőrs figyelői?
Ezekből a bokrokból tüzelnek a golyószórók?
Ezekre a fákra mászunk fel?
- Ezek az önműködő puskák újak.
Igen. Azokat visszük harcelőrsbe.
Nem azokba, hanem ezekbe tesszük.
Azokban a gödrökben vannak.
Nem ezekből, hanem azokból a bokrokból tüzelnek.
Nem. Azokra a fákra mászunk fel.
15. Ezeken a katonákon milyen ruha van?
Azokról a teherkocsikról veszik le a löszert?
Ezekhez az önműködő puskákhoz van löszer?
Melyik gépkocsiktól szaladnak el a katonák?
Erről a parancsnokságról jelentünk rádión?
Kinek jelentjük az ellenséges csapatot?
- Azokon terepszínű ruha van.
Igen, azokról veszik le a löszert.
Természetesen. Ezekhez a puskákhoz van löszer.
Azoktól a gépkocsiktól szaladnak el.
Igen. Erről a parancsnokságról jelentünk rádión.
A parancsnokságnak jelentjük.

Section 2

1. Ez milyen iskola?
Ez minek a nyelviskolája?
Milyen helyen van a nyelviskola?
Ez az iskola egy laktanyában van?
Ebben a laktanyában vannak örök?
A nyelviskola kapujában nem áll ör?
- Ez nyelviskola.
Ez a hadsereg nyelviskolája.
Szép helyen van a nyelviskola.
Igen. Ez az iskola egy laktanyában van.
Ebben a laktanyában nincsenek örök.
Nem. A nyelviskola kapujában nem áll ör.
2. Hány katonai rendőr van a laktanyában?
Ezek a rendőrökön egyenruha van?
- Sok katonai rendőr van a laktanyában.
Természetesen. Ezek a rendőrökön egyenruha van.

- Ott megy két katona két egyenruhában. Azok rendőrök?
Milyen a katonai rendőrök egyenruhája?
Ezeknek a rendőröknek van fegyverük?
3. A nyelviskola parancsnoksága hol van?
Ebben a laktanyában?
Nem abban?
Ez az épület a parancsnokság épülete?
Mi van ebben az épületben?
Melyek a magyar szakosztály épületei?
Melyikben van az osztályuk?
4. Erősek azok a harcelőrsök?
Ezek erősek?
Ezek milyenek?
Hol vannak azok az erős harcelőrsök?
Ezeken a magaslatocon vannak?
5. Látják azokat a figyelőket?
Ezeket itt látják?
Ezek ott vannak azokban az árkokban!
Ott azokban az árkokban.
Igen. Ott, azok mellett a házak mellett.
6. Melyik gépkocsikba szállunk be?
Nem ezekbe a kicsikbe?
Ezekbe kik szállnak be?
Mikor szállunk be azokba?
7. Honnan ugranak ki a katonák?
Kik ugranak ki azokból a gödrökből?
Kik ugranak be ezekbe a gödrökbe?
Hova ugrunk be?
- Nem. Azok nem rendőrök.
Zöld a katonai rendőrök egyenruhája.
Igen. Ezeknek a rendőröknek van fegyverük.
A nyelviskola parancsnoksága itt van.
Igen. Ebben a laktanyában.
Nem abban, hanem ebben a laktanyában.
Nem ez, hanem az a parancsnokság épülete.
A katonaeorvos rendelője van ebben az épületben.
Azok ott a magyar szakosztály épületei.
Abban van az osztályunk.
Igen. Erősek azok a harcelőrsök.
Nem. Ezek nem erősek.
Ezek gyengék.
Ott vannak azokon a magaslatocon.
Nem ezeken, hanem azokon vannak.
Igen. Látjuk azokat a figyelőket.
Nem, azokat ott nem látjuk.
Melyik árkokban?
Ott, azok mellett a házak mellett?
Ott azokba a gépkocsikba.
Nem ezekbe a kicsikbe.
Ezekbe ők szállnak be.
Most rögtön.
Azokból a gödrökből ugranak ki.
Azokból a katonák ugranak ki.
Mi ugrunk be ezekbe.
Ezekbe a gödrökbe.

8. Mik vannak azokon az asztalokon?
Mik vannak ezeken?
Melyeken vannak a könyvek?
Ezeken?	Könyvek vannak azokon.
Ezeken csészék vannak.
Azokon vannak.
Nem ezeken, azokon.
9. Melyik asztalokról veszem el a ceruzákat?
Azokról veszem el?
Ki veszi el azokat azokról?	Ezeokról veszi el.
Nem azokról, ezokról veszi el.
Senki se veszi el azokat.
10. Hova ülünk le?
Azokra?
Azokra kik ülnek le?	Itt ezekre a székekre.
Nem azokra. Ezekre.
Azokra a tanárok ülnek le.

HUNGARIAN PROVERBS

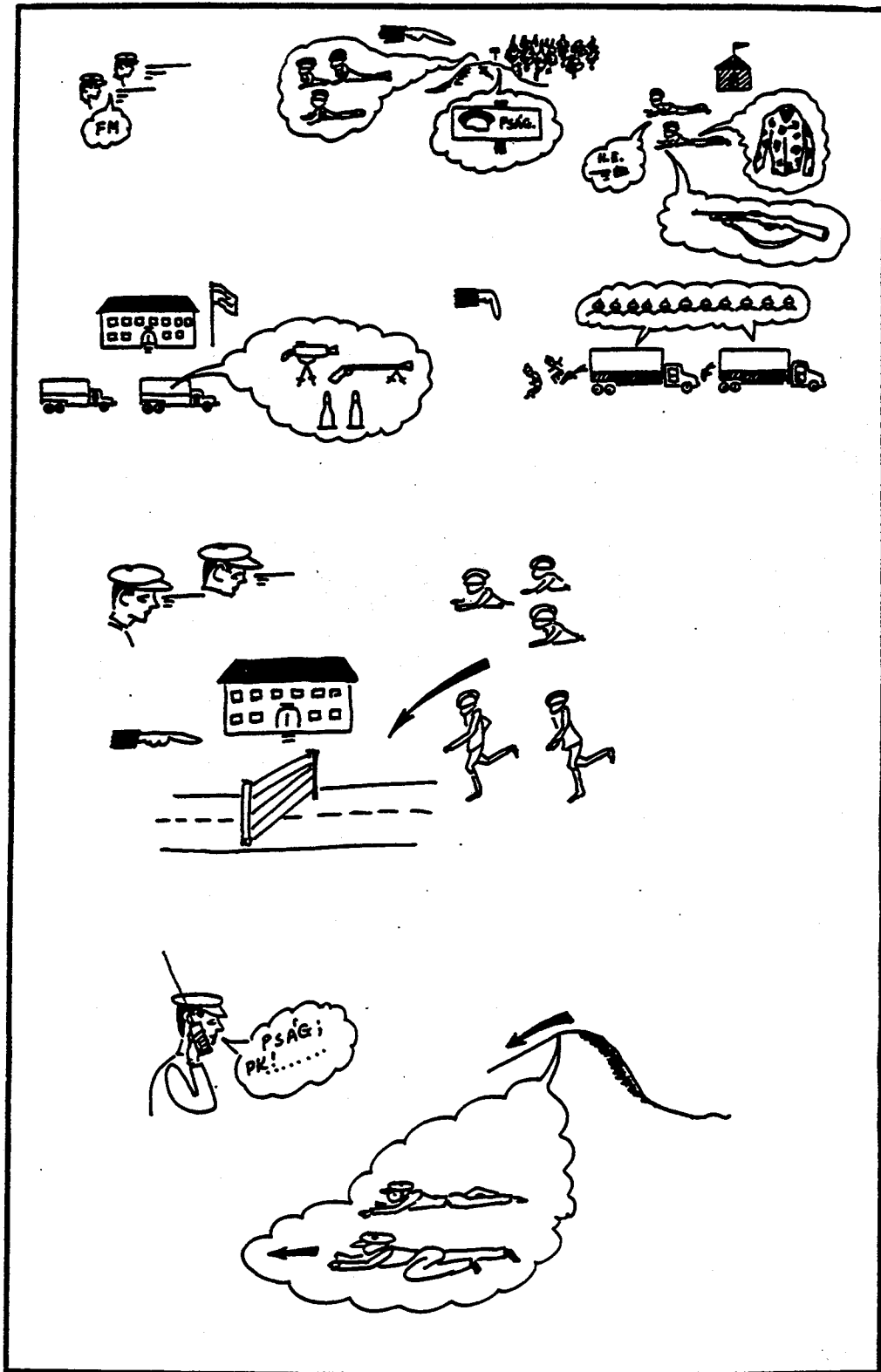
1. Gyakorlat teszi a mestert.
Practice makes perfect.

2. Minden kezdet nehéz.
The beginning point is the hardest.

3. A késedelem veszedelem.
There is danger in delay.

A debreceni Nagytemplom.

PART SEVEN
NARRATIVESection 1Történet

A földalatti mozgalom két tagja megfigyel egy ellenséges csoportot. Ott fekszenek azon a magaslaton az erdő mellett. Azt a csoportot figyelik meg ott az ellenséges parancsnokság előtt. Az őrház előtt fekszenek a harcelőőrs figyelői. A figyelők terepszínű egyenruhában vannak. A figyelőknél önműködő puska van.

A parancsnoksághoz tehergépkocsik érkeznek. Azokon az ellenséges tehergépkocsikon fegyver és lőszer van. Ezekon itt sok ellenséges katona van. Most leugranak a gépkocsikról.

A földalatti mozgalom két tagja megfigyeli az ellenséges csapatot. Az ellenséges csoport odaszalad ahhoz az úttorlaszhoz ott az épület előtt. A földalatti mozgalom egyik tagja rádióon jelent a parancsnokának. Most visszakúsznak a magaslatról az erdőbe.

Section 2Kérdések

A földalatti mozgalom két tagja megfigyel egy ellenséges csoportot.

Mit csinál a földalatti mozgalom két tagja?

Figyel.

Mit figyelnek meg?

Egy ellenséges csoportot figyelnek meg.

A földalatti mozgalom hány tagja figyel az ellenséges csoportot?

A földalatti mozgalom két tagja figyel az ellenséges csoportot.

Mit csinál a földalatti mozgalom két tagja?

A földalatti mozgalom két tagja megfigyel egy ellenséges csoportot.

Ott fekszenek azon a magaslaton az erdő mellett.

Mit csinál a földalatti mozgalom két tagja?	Fekszik és figyel.
Honnan figyelnek?	A magaslatról figyelnek.
Melyik magaslaton fekszenek?	Ott fekszenek azon a magaslaton az erdő mellett.

Azt a csoportot figyelik meg ott az ellenséges parancsnokság előtt.

Hol van az a csoport?	Az a csoport az ellenséges parancsnokság előtt van.
Melyik csoportot figyelik meg a földalatti mozgalom tagjai?	Azt a csoportot figyelik meg ott az ellenséges parancsnokság előtt.

Az őrház előtt fekszenek a harcelőőrs figyelői.

Kiket figyelnek meg a földalatti mozgalom tagjai?	A harcelőőrs figyelőit figyelik meg a földalatti mozgalom tagjai.
Hol fekszenek az ellenséges harcelőőrs figyelői?	Az őrház előtt fekszenek az ellenséges harcelőőrs figyelői.

A figyelők terepszínű egyenruhában vannak.

Kik azok ott?	Az ellenséges harcelőőrs figyelői.
Civil ruhában vannak?	Nem. A figyelők terepszínű egyenruhában vannak.

A figyelőknél önműködő puska van.

A figyelőknél géppuska van?	Nem. A figyelőknél puska van.
Milyen puska van a figyelőknél?	A figyelőknél önműködő puska van.

A parancsnoksághoz tehergépkocsik érkeznek.

Mik ezek?	Ellenséges tehergépkocsik.
Nem harckocsik?	Nem harckocsik. Tehergépkocsik.
Hova érkeznek a tehergépkocsik?	A parancsnoksághoz érkeznek a tehergépkocsik.

Azokon az ellenséges tehergépkocsikon fegyver és lőszer van.

Mik azok ott?	Ellenséges tehergépkocsik.
Mi van azokon az ellenséges tehergépkocsikon?	Azokon az ellenséges tehergépkocsikon fegyver és lőszer van.

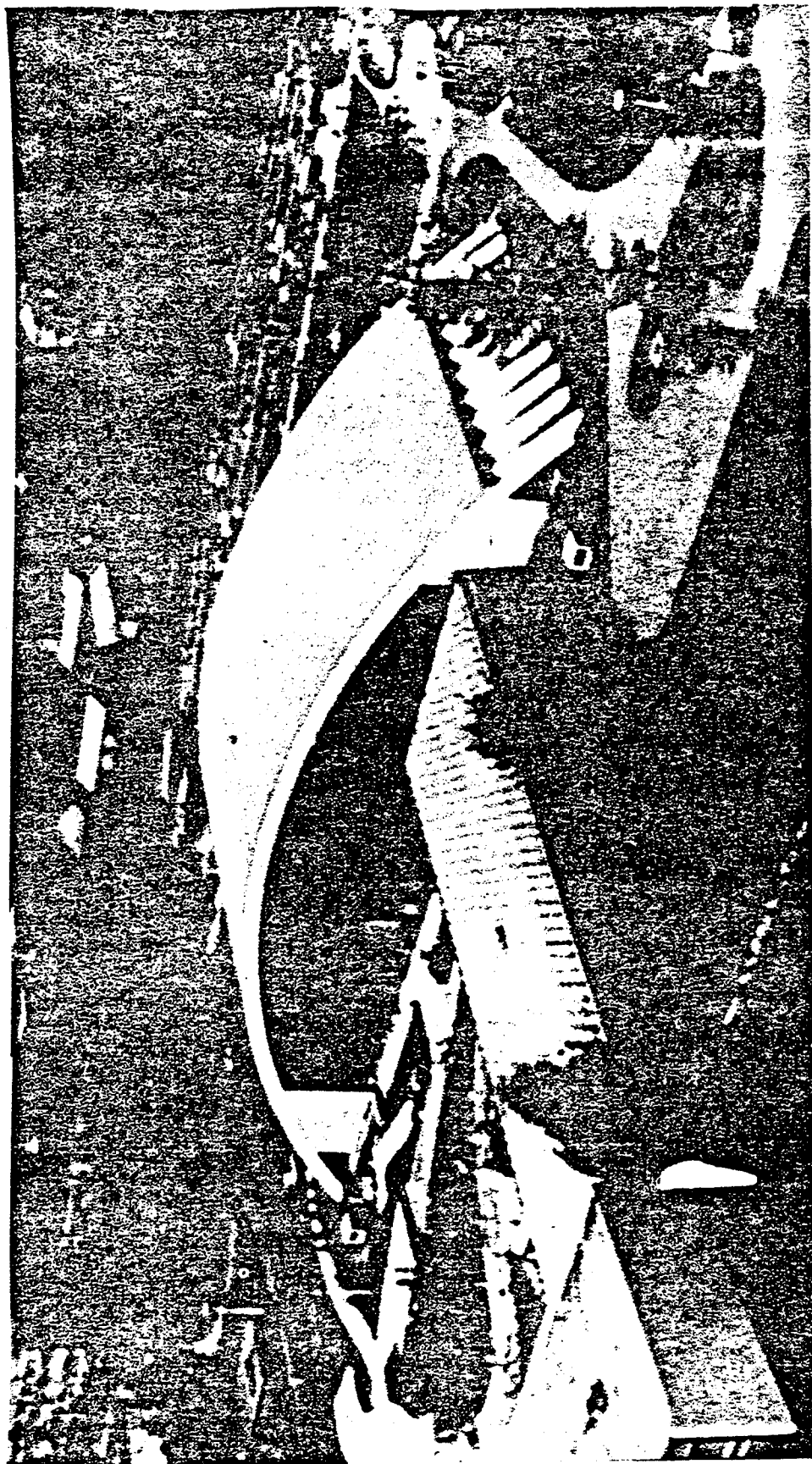
SECTION 3

Suggested Translation

Two members of the underground movement are observing an enemy group. They are lying there, on that elevation next to the forest. They are observing that group there in front of the enemy headquarters. The observers of the combat outpost are lying in front of the guard house. The observers are in camouflage uniforms. The observers have automatic rifles with them.

Trucks are arriving at the headquarters. On those enemy trucks are arms and ammunition. On these here there are many enemy soldiers. Now they are jumping off the truck.

The two members of the underground movement are observing the enemy troop. The enemy group runs to that road block there, in front of the building. One of the members of the underground movement sends a radio report to his commander. Now they are crawling back from the elevation into the forest.

HAJDUSZOBOSZIÓ

A 73-78 C^o -os jódos-bromos vizű gyógyfürdői.

LESSON 39

PART ONE
INTRODUCTION

Bevezetés

Section 1

Német, Lengyel, lakik, század, rengeteg, barakk, senki se,
többiek, hétvége, sincs, szakasz, hogyhogy, alszik, marad,
emeletes ágy, alsó, középső, szünet, cseh, sehol se, sehova se,
sehonnan se.

Section 2

Itt van Kovács?
Itt van Szabó?

Nem. Nincs itt.
Nem. Szabó sincs itt.
Nem. Ő sincs itt.

Ki van itt?

Senki sincs itt.

Van itt valaki?

Nem. Nincs itt senki se.

Ül Fekete?
Ül Fehér?

Nem ül.
Nem. Fehér se ül.
Nem. Nem ül Fehér se.

Ki ül?

Senki se ül.

Ül itt valaki?

Nem. Nem ül itt senki se.

Itt van a könyv?
Itt van a füzet?

Nem. Nincs itt.
Nem. A füzet sincs itt.

Mi van itt?

Semmi sincs itt.

Van itt valami?	Nem. Nincs itt semmi se.
Ki kövér? Ki katona? Ki énekel?	Senki se.
Mit csinál?	Semmit se.
Hova megy?	Sehova se.
Hány kutya fekete?	Egy se.
Melyik okos?	Egyik se.
Mi van a zsebében?	Semmi sincs. (Nincs semmi se.)
Ki van az osztályban?	Senki sincs. (Nincs senki se.)
Hol van meleg?	Sehol sincs. (Sehol se.)
Kinek van pénze?	Senkinek sincs. (Nincs senki- nek se.)

Section 3

Ki van az osztályban?

Én vagyok az osztályban.
Maga van az osztályban.
Ő van az osztályban.

Kik vannak az osztályban?

Mi vagyunk az osztályban.
Maguk vannak az osztályban.
Ők vannak az osztályban.

Senki sincs az osztályban.

Ki ül?

Én ülök.
Maga ül.
Ő ül.

Senki se ül.

Kik ülnek?

Mi ülünk.
Maguk ülnek.
Ők ülnek.

Ki magas?

Én vagyok magas.
Maga magas.
Ő magas.

Senki se magas.

Kik magasak?

Mi vagyunk magasak.
Maguk magasak.
Ők magasak.

Kit rajzol?

Engem(et) rajzol.
Magát rajzolja.
Őt rajzolja.

Senkit se rajzol.

Kiket rajzol?

Minket rajzol.
Magukat rajzolja.
Őket rajzolja.

Kinek van autója?

Nekem van autóm.
Magának van autója.
Neki van autója.

Senkinek sincs autója.

Kiknek van autója?

Nekünk van autónk.
Maguknak van autójuk.
Nekik van autójuk.

Kinek ad virágot?

Nekem ad virágot.
Magának ad virágot.
Neki ad virágot.

Senkinek se ad virágot.

Kiknek ad virágot?

Nekünk ad virágot.
Maguknak ad virágot.
Nekik ad virágot.

<u>Hova?</u>	<u>Hol?</u>	<u>Honnan?</u>
Kihez megy? Hozzám jön. Magához megy. Hozzá megy. Kikhez megy? Hozzánk jön. Magukhoz megy. Hozzájuk megy.	Kin van kabát? Rajtam van kabát. Magán van kabát. Rajta van kabát. Kiken van kabát? Rajtunk van kabát. Magukon van kabát. Rajtuk van kabát.	Kitől jön? Tőlem megy. Magától jön. Tőle jön. Kiktől jön? Tőlünk megy. Maguktól jön. Tőlük jön.
Senkihez se megy.	Senkin sincs kabát.	Senkitől se jön.
Semmi se magas.	Az asztal magas.	Mi magas?
Semmi sincs az osztályban.	Asztalok, székek vannak az osztályban.	Mi van az osztályban?
Semminek sincs fiókja.	Az asztalnak van fiókja.	Minek van fiókja, a szekrénynek, vagy az asztalnak?
Semmit se adok a kutyának.	Hust adok a kutyának.	Mit adok a kutyának?

<u>Hova?</u>	<u>Hol?</u>	<u>Honnan?</u>
Mibe önti a vizet? A pohárba öntöm a vizet. Semmibe se öntöm, kiöntöm.	Miben van a víz? Az üvegben van a víz. Semmiben sincs víz.	Miből önt vizet? Egy üvegből öntök vizet. Semmiből se öntök vizet.
Mire teszi vissza a poharat? A szekrényre teszem vissza a poharat.	Min van a pohár? A szekrényen van a pohár.	Miről vesz le poharat? A szekrényről veszek le poharat.
Semmire se teszem vissza.	Semmin sincs pohár.	Semmiről se veszek le.

NyelvtanIndefinite Pronouns and the Double Negative, and
Pronouns derived from Postpositions

1. Indefinite Pronouns and the Double Negative

valaki	somebody, someone
mindenki	everybody, everyone
senki se	nobody, no one, not ... anybody
valami	some, something
minden	everything, all
semmi se	nothing, not ... anything

The above pronouns are usually used in the singular.

Keres valakit?	Are you looking for somebody?
Itt mindenki tanul valamit.	Here everyone learns something.
Ők mindent tudnak.	They know everything.

The negative forms senki se and semmi se require the use of the double negative, i.e., in addition to the negative subject, the predicate is also negated.

Nincs a ládában semmi se.	There is nothing in the box.
Nincs itt senki se.	Nobody is here.

All the above pronouns may be used as nouns, thus taking on the attachment of various suffixes:

Van valakinek egy ceruzája?	Does anybody have (own) a pencil?
Mindenkitől kapok egy dollárt.	I get a dollar from everybody.
Nem vesz semmit se?	Aren't you buying anything?
Nem kérek semmit senkitől se.	I don't ask anything from anybody.

Whenever a negative form is stressed, it precedes the verb. The verb, in addition, is preceded by the negative particle se or sem instead of nem. The negative form of the verb of existence, nincs, changes into sincs.

EXAMPLES:

Itt nem esik.	Nincs időm.
Nem esik sehol se.	Nincs ideje senkinek se.
Sehol se(m) esik.	Senkinek sincs ideje.
Senkihez se(m) megyek.	Semmi sincs itt.
Sehova se(m) utazok.	Senkim sincs otthon.
Senkinek se(m) adok kenyeret.	Senkinek sincs semmije se.

2. Pronouns derived from postpositions.

Review grammar notes of Lesson 36, "Postpositions," prior to studying these notes.

Postpositions with personal suffixes are used like pronouns, similar to the pronouns derived from adverbial suffixes introduced in Lesson 37.

Mi van?

Mi van maga fölött?	Egy lámpa van fölöttem.
Maga fölött van a lámpa?	Nem én fölöttem van a lámpa, ő fölötte van.

Hol van?

Hol van a lámpa?	Fötöttünk van a lámpa.
Maguk fölött van a lámpa?	Nem mi fölöttünk, ő fölöttük van a lámpa.

Hol?

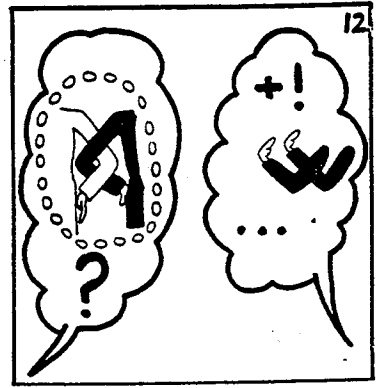
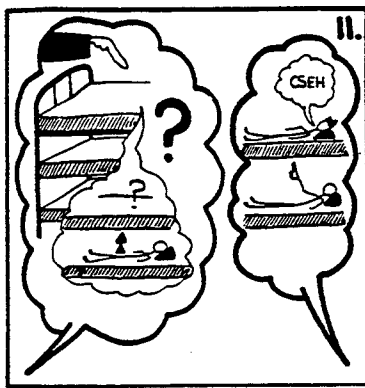
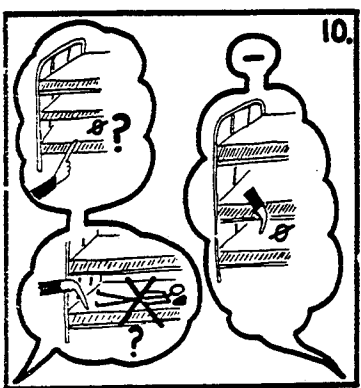
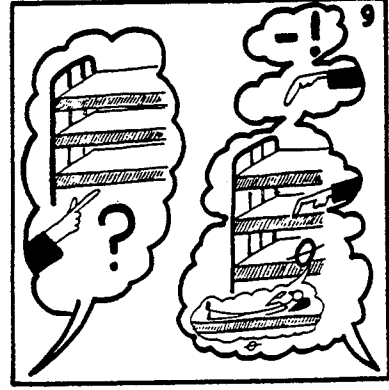
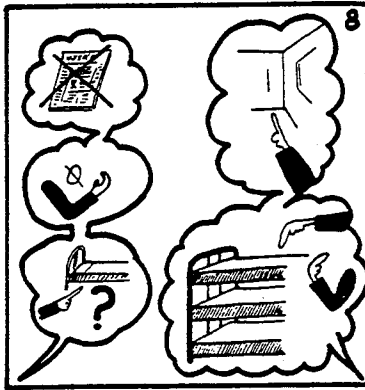
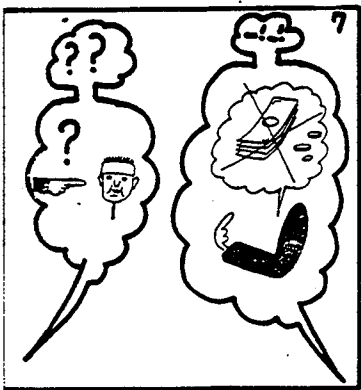
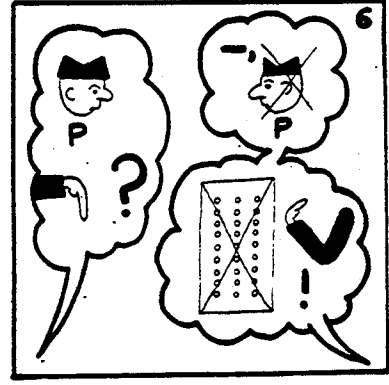
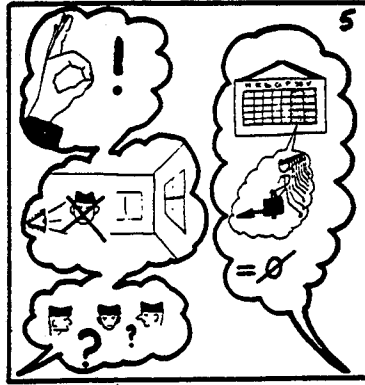
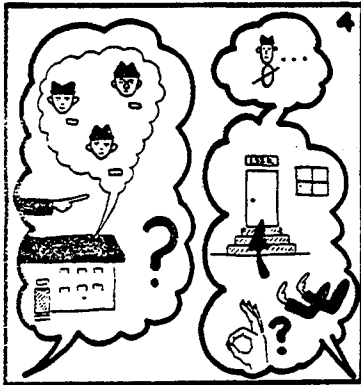
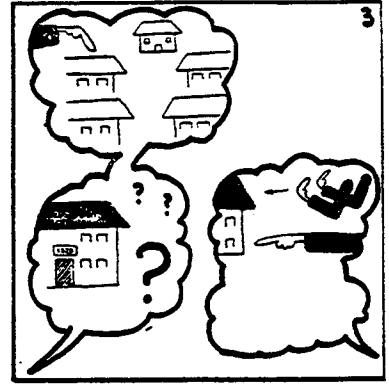
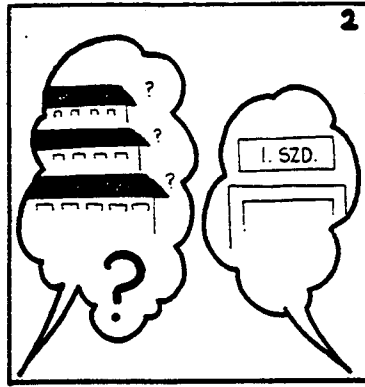
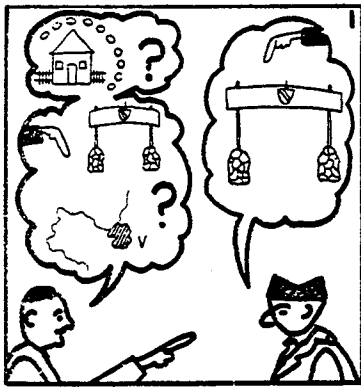
alattam	maga alatt	(ő) alatta
előttem	maga előtt	(ő) előtte
fölöttem	maga fölött	(ő) fölötte
mellettem	maga mellett	(ő) mellette
mögöttem	maga mögött	(ő) mögötte
(mi) alattunk	maguk alatt	(ő) alattuk
(mi) előttünk	maguk előtt	(ő) előttük
(mi) fölöttünk	maguk fölött	(ő) fölöttük
(mi) mellettünk	maguk mellett	(ő) mellettük
(mi) mögöttünk	maguk mögött	(ő) mögöttük

Postpositions used with indefinite pronouns.

Senki alatt sincs pokróc.	Mindenki alatt van pokróc.
Senki előtt sincs pohár.	Mindenki előtt nincs pohár.
Senki fölött sincs lámpa.	Valaki fölött nincs lámpa.
Senki mellett se áll tanár.	Valaki mellett áll tanár.
Senki mögött se kiabálnak.	Mindenki mögött nem kiabálnak.

PART THREE
VOCABULARYSzavak

1. akárki	anybody, anyone
2. alsó	lower
3. alszik	one sleeps/is sleeping
4. barakk	barracks
5. cseh	Czech
6. emeletes ágy	bunk bed
7. hétvége	weekend
8. Hogyhogy?	How come? Why?
9. középső	middle
10. lakik	one resides/is residing
11. rengeteg	a great many
12. sehol se	nowhere
13. sehova se	to nowhere
14. sehonnan se	from nowhere
15. senki se	nobody
16. sincs	is not ... either
17. szakasz	platoon
18. század	company
19. valaki	somebody, someone

PárbeszédNem látok itt senkit se.

Személyek: Német és Lengyel

<u>Német:</u>
Hol lakik? Itt a laktanyában
vagy a városban?	1	<u>Lengyel:</u>
Itt lakok a laktanyában.
Melyik épületben?	2	Az első század épületében.
Rengeteg barakk van itt.
Melyik az első század épü-
lete?	3	Ez itt előttünk.
A maga osztályából kik
laknak itt?	4	Sajnos senki se. Na de
most bemegyünk az épületbe,
jó?
Jó. Nem látok itt senkit
se. Hol vannak a többiek?	5	A hétvégén a diákok elmennek.
Nem marad itt senki se.
Péter sincs itt?	6	Nem, ő sincs itt. Az egész
szakaszból csak én vagyok
itt.
Hogyhogy? Csak nem beteg?	7	Nem. De nincs egy fillérem
se.
Ez nem újság. Nekem sincs.
Na de hol van az ágya?	8	Ott a sarokban. Ezen az
emeletes ágyon alszok.
Melyik ágyon alszik, az
alsón?	9	Nem. Itt, ezen a középsőn.
Üres az alsó ágy? Senki
se fekszik ott?	10	Nem. Alattam nem fekszik
senki se.
És ki fekszik maga fölött?	11	Fölöttem egy cseh diák fek-
szik.
Jó barátok?	12	Igen, jó barátok vagyunk.

English TranslationI don't see anybody here.

Persons: Német and Lengyel

<u>Német:</u>
Where do you live? Here on
post or in the city?	1	<u>Lengyel:</u>
I live here on post.
In which building?	2	In the building of the first
company.
There are lots of barracks
here. Which is the building
of the first company?	3	This one here in front of us.
Who lives here from your
class?	4	Unfortunately no one. But now
we'll go into the building, OK?
OK. I don't see anybody
here. Where are the others?	5	The students leave on weekends.
Nobody remains here.
Isn't Peter here either?	6	No, he isn't here either. I
am the only one here from the
entire platoon.
How come? You aren't sick,
are you?	7	No. But I haven't got a penny.
That is no news. Neither
have I. But where is your
bed?	8	Over there in the corner. I
sleep in this bunk bed.
In which bed do you sleep,
the lower one?	9	No. In this middle one.
Is the lower bed empty?
No one sleeps there?	10	No. No one sleeps beneath me.
And who sleeps above you?	11	A Czech student sleeps above
me.
Are you good friends?	12	Yes, we are good friends.

Írásbeli házi feladat

Ez itt a laktanya. Én itt lakom a laktanyában. Rengeteg épület van itt előttünk. A barátom az első század épületében lakik. Az osztályból senki se lakik itt ebben az épületben. Most nincs senki se az épületben. Péter sincs ma itt. Én azért maradok itthon, mert nincs egy fillérem sem. Nekem nincs pénzem se és autóm se. A szakaszomból csak én vagyok itt egyedül. Az ágyam az egyik sarokban van. Ebben a laktanyában emeletes ágyakon alszanak a katonák. Egy ágy van a földön és két másik ágy van fölötte. Én a középső ágyon alszok. Alattam senki se fekszik, de fölöttem egy másik diák fekszik. Mellettem nincs ágy.

Feleljen a következő kérdésekre. Maga az egyik ember, én vagyok a másik.

1. Hol lakok?
2. Hol vannak az épületek?
3. A barátom és én a városban lakunk?
4. Hol lakik a barátom?
5. Ki lakik még itt az osztályomból?
6. Kik vannak most az épületben?
7. Péter itt van?
8. Én miért maradok itthon?
9. Van pénzem és autóm is?
10. Ki van ma itthon a szakaszomból?
11. Hol van az ágyam?
12. Ebben a laktanyában min alszanak a katonák?
13. Melyik ágyon alszom?
14. Ki fekszik fölöttem és alattam?
15. Miért nem fekszik senki sem mellettem?

GyakorlatokSection 1

1. Hol lakik?
A honvédek a laktanyában laknak?
Lengyel melyik épületben lakik?
A század épülete most előttünk van?
Német és Lengyel előtt van az épület?
Mögöttük van a század épülete?
Mi előttünk?

A két katona előtt?
Nem mögöttük?

Maga mellett? | A laktanyában lakom.
Igen. A honvédek a laktanyában laknak.
Lengyel az első század épületében lakik.
Igen. A század épülete előttünk van.
Igen. Német és Lengyel előtt van az épület.
Nem mögöttük, hanem előttük van a század épülete.
Nem maguk előtt, hanem ő előttük.
Igen, a két katona előtt.
Nem. Nem mögöttük, hanem előttük.
Nem mellettem, hanem ő előttük. |
| 2. Kik laknak ebben az épületben?
A maga osztályából ki lakik itt?
A szomszédja se?
Én se?
Az osztályukban most nincs diák?
Nincs most ott tanár se?
Péter sincs ott? | Diákok laknak ebben az épületben.
Az osztályomból senki se lakik ott.
Nem. Ő se.
Maga se.
Nem. Az osztályunkban most nincs diák.
Nem. Nincs most ott tanár se.
Nem. Ő sincs ott. |
| 3. A hétvégén mennek iskolába?
Ki van az osztályban a hétvégén?
A hétvégeken nincs itt senki se?
A tanárok sincsenek itt?
Maga sem lesz itt a hétvégén? | Nem. A hétvégén nem megyünk iskolába.
Senki sincs az osztályban a hétvégén.
Nincs. A hétvégeken nincs itt senki se.
Nem. Ők sincsenek itt.
Azt hiszem, én se leszek itt a hétvégén. |
| 4. Lengyel ágya a sarokban van?
Ki fekszik Lengyel ágya alatt?
Lengyel alatt az alsó ágy üres?
Maga alatt üres? | Igen. Lengyel ágya a sarokban van.
Senki se fekszik Lengyel ágya alatt.
Igen. Lengyel alatt az alsó ágy üres.
Nem alattam, hanem Lengyel alatt. |

- Lengyel ágya fölött van
másik ágy?
Ki fekszik fölötte?
Maga fölött fekszik a cseh
diák?
- Igen. Lengyel ágya fölött van
másik ágy.
Egy cseh diák fekszik fölötte.
Nem fölöttem, hanem Lengyel
fölött.
5. Maguk mögött áll a tanár
az osztályban?
Rajta van a kabátja?
Magán sincs rajta a zubbony-
nya?
A többiek sincs zubbony?
Senkin sincs?
Sapka sincs rajtuk?
- Nem mögöttünk, hanem előttünk
áll a tanár az osztályban.
Nincs rajta a kabátja.
Nincs rajtam se a zubbonyom.
A többiek sincs.
Senkin sincs.
Sapka sincs rajtuk.
6. Elmegy a hétvégén valaho-
va?
A barátja elmegy valahova?
Mikor nem mennek sehova se?
- Sehova se megyek a hétvégén.
A barátom se megy sehova se.
A hétvégén nem megyünk seho-
va se.
7. Elvisz valakit a moziba?
Hova nem visz el senkit
se?
Ki nem visz el senkit?
Mikor nem visz el senkit
se?
Senkit se visz el?
Senkit se?
- Nem viszek el senkit se a
moziba.
A moziba nem viszek el senkit
se.
Én nem viszek el senkit se.
Ma este nem viszek el senkit
se.
Senkit se.
Senkit se.
8. Kap valamit a barátjától?
Kitől nem kap semmit se?
Tőle se kap?
Kitől kap valamit?
- Nem kapok semmit se tőle.
Tőle nem kapok semmit se.
Tőle se kapok.
Senkitől se kapok semmit se.

Section 2

1. Itt van Kovács?
Itt van Szabó?
Ő sincs itt?
Ki van itt?
Nincs itt senki se?
Van itt valaki?
Senki sincs itt?
- Nem. Nincs itt.
Nem. Szabó sincs itt.
Nem. Ő sincs itt.
Senki sincs itt.
Nem. Nincs itt senki se.
Nem. Nincs itt senki se.
Nem. Senki sincs itt.
2. Ül Fehér?
Ül Fekete?
Nem ül senki se?
Senki se ül?
Fehér se?
Mit csinálnak?
- Nem ül Fehér.
Nem. Fekete se ül.
Nem. Nem ül senki se.
Nem. Senki se ül.
Fehér se.
Állnak.

3.	Itt van a könyv?
Itt van a füzet?
Mi van itt?
Van itt valami?	Nem. Nincs itt.
Nem. A füzet sincs itt.
Semmi sincs itt.
Nem. Nincs itt semmi se.
4.	Ki áll?
Nem áll senki se?
Mit csinálnak?	Senki se.
Nem. Nem áll senki se.
Ülnek és olvasnak.
5.	Kit néz?
Néz valakit?
Senkit se néz?
Maga néz valakit?	Senkit se néz.
Nem. Nem néz senkit se.
Senkit se.
Én se nézek senkit se.
6.	Van zubbony magán?
Kin van zubbony?
Nincs zubbony magán se?
Rajta sincs?
Mi van rajtuk?	Nem. Nincs zubbony rajtam.
Senkin sincs zubbony.
Nincs zubbony rajtam se.
Rajta sincs.
Semmi sincs rajtuk.
7.	Van tolla?
Van ceruzája?
Kitől kér egy ceruzát?
Tőle se kér?	Nem. Nincs tollam.
Van.
Senkitől se kérek.
Tőle se kérek.
8.	Kihez megy el az ezredes?
Magukhoz se megy az ezredes?
Ki jön most magukhoz?
Hozzájuk se megy senki?	Senkihez se megy el. Az irodában marad.
Nem. Hozzánk se jön.
Senki se jön most hozzánk.
Hozzájuk se megy senki.
9.	Kik magasak ebben az osztályban?
Ők se magasak?
Maguk se magasak?
Mi magasak vagyunk?	Senki se magas ebben az osztályban.
Ők se.
Nem. Mi se vagyunk magasak.
Maguk se magasak.
10.	Ki van a pincében?
A konyhában sincs senki se?
Kovács sincs a konyhában?
Van valaki a konyhában?	Senki sincs a pincében.
A konyhában sincs.
Nem. Kovács sincs.
Nem. Nincs senki se a konyhában.
11.	Ki alszik ebben az ágyban?
Abban se?
Alszik valaki ebben az ágyban?
Hol alszanak a katonák?	Senki se alszik ebben az ágyban.
Nem. Abban se.
Nem. Nem alszik senki se ebben az ágyban.
Azokban az ágyokban alszanak.

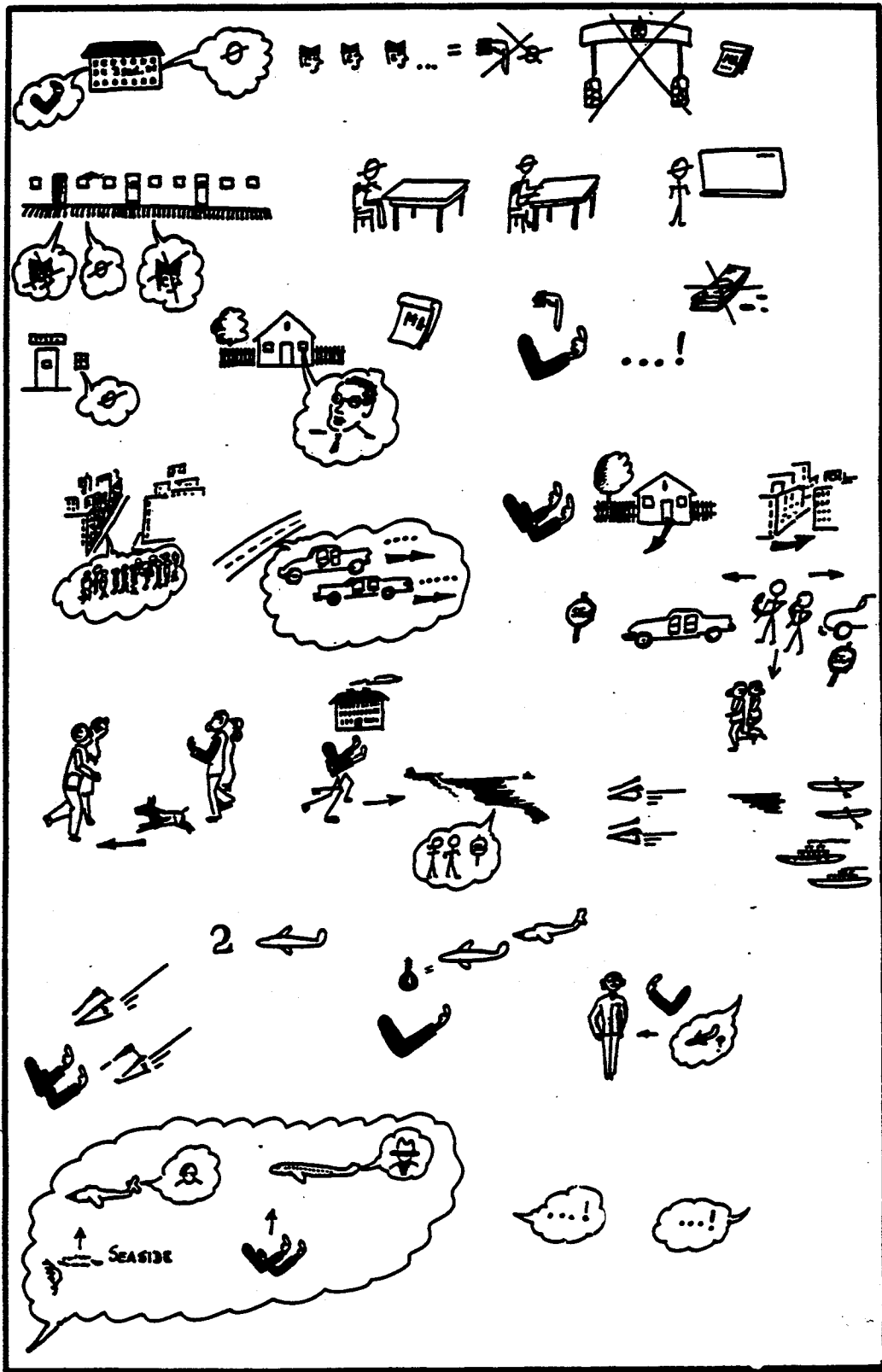
12. Kinek van itt repülőgépe?
Maguknak sincs?
Van repülőgépe valakinek?

Nincs magának se?
Kinek van?
13. Melyik lánynak ad virágot
Kovács?
Egyiknek se ad?
Miért nem ad Kovács virágot a lányoknak?
Senkinek se ad virágot Kovács?
Ad valakinek virágot Kovács?
14. Mi van a hangárban?
Van valami a hangárban?

Egy repülőgép sincs?
15. Maga fölött van lámpa?
Van lámpa fölöttük?
A tábla mögöttem van?

Ki áll maguk előtt?
A tanár hol áll?
Mi van alattuk?
Van valami fölöttünk?
16. Ki mellett áll tanár?
Maga mellett se?
Valaki mellett áll tanár?

Áll tanár valaki mellett?
- Senkinek sincs itt repülőgépe.
Nem. Nekünk sincs.
Nem. Nincs repülőgépe senkinek se.
Nincs nekem se.
Csak Jánosnak van.
- Egy lánynak se ad virágot.
Nem. Egyiknek se ad.
Mert ezeket a lányokat nem szereti Kovács.
Nem. Senkinek se ad virágot Kovács.
Nem. Nem ad senkinek se virágot Kovács.
- Semmi sincs a hangárban.
Nem. Nincs semmi se a hangárban.
Egy sincs.
- Igen. Fölöttem van lámpa.
Nincs lámpa fölöttük.
Igen. A tábla maga mögött van.
Senki se áll előttünk.
A tanár mellettük áll.
Semmi sincs alattuk.
Nem. Nincs semmi se fölöttünk.
- Senki mellett se áll tanár.
Nem. Mellettem se.
Nem. Senki mellett se áll tanár.
Nem áll tanár senki mellett se.

PART SEVEN
NARRATIVESection 1Történet

A harmadik század épületében vagyok. Az épületben nincs senki se, csak én vagyok. A többiek nincsenek itt. Ma szünet van az iskolában. Az osztályokban nincs senki se. Az osztályok üresek. Senki se ül az asztaloknál, nem áll senki se a tábla mellett.

Az irodában sincs senki se. A tanárok is otthon maradnak ma. Csak én vagyok itt. Nincs pénzem, szegény vagyok ...

Az utcán sok ember van. Az úton rengeteg autó megy. Hétvége van.

Elmegyünk otthonról. Most átmegyünk az egyik utcán. Az autók megállnak előttünk és mögöttünk. Mellettünk mennek el Kovácsék. A kiskutyánk elszalad tőlünk és odaszalad hozzájuk. Kimegyünk a tengerpartra. Egy kétemeletes ház mellett megyünk el. A tengerparton megállunk. Nézzük a vizet, a csónakokat, hajókat. Felnézünk. Két repülőgép elrepül felettünk. Nem tudom milyen repülőgépek. Egy ember áll mellettem.

- Milyen repülőgépek ezek? - kérdezem tőle.

- Az ott a város fölött egy katonai gép. Ez itt fölöttünk egy civil gép.

- Köszönöm.

- Szívesen.

A vízben mindenhol csónakok vannak. A madarak az egyik csónaktól a másikhoz úsznak. Sok ember áll a parton és nézi a tengert. Éhesek vagyunk. Hazamegyünk.

Section 2KérdésekA harmadik század épületében vagyok.

Hol van?

Az egyik század épületében.

Melyik század épületében van?

A harmadik század épületében vagyok.

Az épületben nincs senki se, csak én vagyok.

Van valaki az épületben?

Nem. Nincs senki se az épületben.

Maga hol van?

Én az épületben vagyok.

Ki van az épületben?

Az épületben nincs senki se, csak én vagyok.

A többiek nincsenek itt.

Hol vannak a többiek?

A többiek nincsenek itt.

Kik nincsenek itt?

A többiek nincsenek itt.

Ma szünet van az iskolában.

Ma van iskola?

Nem. Ma nincs iskola.

Miért?

Mert ma szünet van az iskolában.

Az osztályokban nincs senki se.

Pál a folyosón van?

Nem. Pál nincs a folyosón.

Péter a folyosón van?

Nem. Péter sincs a folyosón.

Az osztályokban van valaki?

Az osztályokban sincs senki se.

Az osztályok üresek.

Van valaki az osztályokban?

Az osztályokban nincs senki se.

Milyenek az osztályok?

Az osztályok üresek.

Senki se ül az asztaloknál, nem áll senki se a tábla mellett.

Ki ül az asztaloknál?

Senki se ül az asztaloknál.

Áll valaki a tábla mellett?

Nem áll senki se a tábla mellett.

Az irodában sincs senki se.

Van valaki az osztályban?

Az osztályban nincs senki se.

Az irodában van valaki?

Az irodában sincs senki se.

A tanárok is otthon maradnak ma.

A diákok hol vannak?

Otthon.

A tanárok mit csinálnak ma?

A tanárok is otthon maradnak ma.

SECTION 3

Suggested Translation

I am in the building of the third company. There is nobody in the building except me. The others are not here. Today there is a break in the school. Nobody is sitting at the tables, nobody is standing at the chalkboards.

Neither is there anybody in the office. The teachers, too, remain at home today. Only I am here. I have no money, I am poor.

In the street there are many people. On the road there is a lot of traffic (a great many cars are traveling.) It is a weekend

We are leaving home (we are going away from home.) Now we are crossing one of the streets. The cars are stopping in front of us and behind us. The Kovacses are passing by us. Our little dog runs away from us and runs to them. We are going out to the beach.

We are passing by a two-story house. On the beach we stop. We are looking at the water, the boats, the ships. We look up. Two airplanes are flying (past) above us. I don't know what kinds of planes. A man is standing beside me.

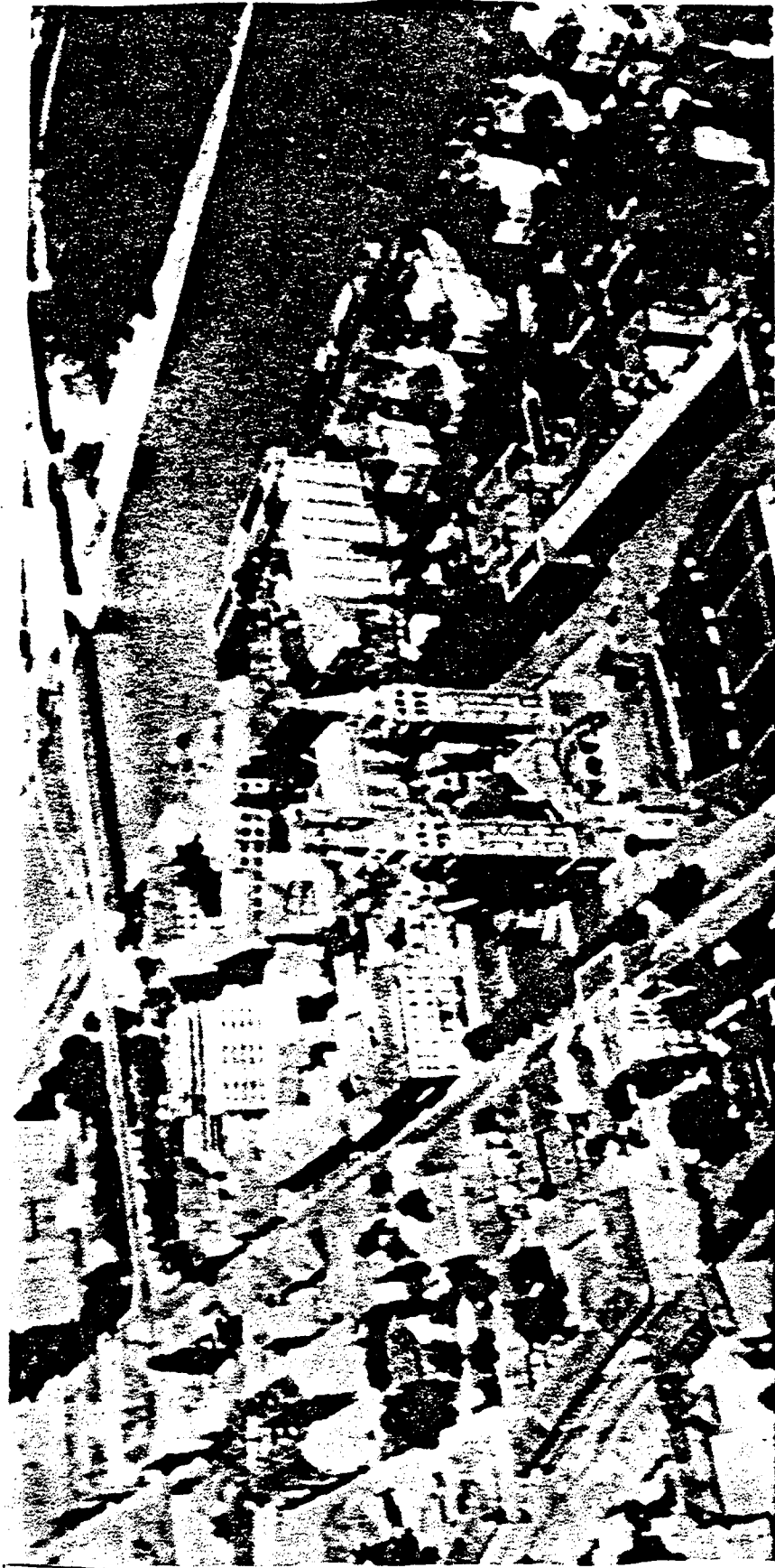
--What planes are these?--I ask him.

--That one there, above the city, is a military plane. This This one here, above us, is a civilian plane.

--Thank you.

--You are welcome.

In the water there are boats everywhere. The birds are swimming from one boat to the next. Many people are standing on the beach and looking at the ocean. We are hungry. We are going home.

SZEGED

A Tisza-part legnagyobb városa.
A Dóm téri ünnepi játékok Európa-hírűek.

LESSON 40

PART ONE

INTRODUCTION

Bevezetés

Section 1

az előbb, mindig, Hű!, teherautó, át (az utcán), utca, tegnap, történik, forgalom, elüt, rákiált, félreugrik, motorkerékpáros, fék, hirtelen, megsérül, nemsokára, kíváncsi, baleset, majdnem, autóbusz, köt, hajt, repülőtér, megindul, összetörik, bemutat, volt.

Section 2

VAN

Mi történik?
Mit csinál?
(most, ma) (van)

Kovács áll.	Kovács állt.
Kovács ül.	Kovács ült.
Kovács ír.	Kovács írt.
Kovács nevet.	Kovács nevetett.
Kovács segít.	Kovács segített.
Kovács önt.	Kovács öntött.
Kovács hajt.	Kovács hajtott.
Kovács nyit.	Kovács nyitott.
Kovács lát.	Kovács látott.
Kovács ad.	Kovács adott.
Kovács kap.	Kovács kapott.

VOLT

Mi történt?
Mit csinált?
(régén, tegnap) (volt)

Kovács rajzol.	Kovács rajzolt.
Kovács énekel.	Kovács énekelt.
Kovács számol.	Kovács számolt.
Kovács épít.	Kovács épített.
Kovács köt.	Kovács kötött.
Kovács dob.	Kovács dobott.
Kovács mos.	Kovács mosott.
Kovács hoz.	Kovács hozott.
Kovács olvas.	Kovács olvasott.
Kovács hív.	Kovács hívott.

NyelvtanThe Past Tense I

The Indefinite Form of the 2nd and 3rd Person Singular

1. Modern Hungarian has only one form of the past tense.
2. The sign of the past tense is the suffix -t or -tt. The short suffix -t is attached directly to the verb base, the long suffix -tt usually requires a linking vowel -o, -e, -ö, selected according to the rules of vowel harmony.
3. There are primarily two categories of verbs attaching -t or -ott, -ett, -ött, respectively, in the 2nd and 3rd person singular, indefinite form, as follows:

a. Verbs ending in -j, -l, -ly, -n, -ny and -r and most verbs of two or more syllables ending in -ad, -ed, attach the short suffix t.

fúj	fújt	Erős szél fujt tegnap. A strong wind blew yesterday.
talál	talált	Nem talált pénzt a zsebében. He couldn't find any money in his pocket.
kifolyik	kifolyt	A víz kifolyt az üvegből. The water ran out of the bottle.
üzen	üzent	Mária mit üzent az anyjának? What message did Mary send to her mother?
hány	hányt	A beteg egész éjjel hányt. The patient threw up all night.
ismer	ismert	Pál nem ismert senki se az iskolában. Paul didn't know anybody at the school.
marad	maradt	Egy alma se maradt a fán. Not one apple was left on the tree.
ered	eredt	A hegyekben eredt a folyó. The river sprang in the mountains.

b. A few one syllable verbs ending on a vowel form the past tense by attachment of tt to the base, like lő - lőtt, "to shoot"; nő - nőtt, "to be growing"; fő - főtt, "to be cooking".

c. All other verbs form the 2nd and 3rd person singular, indefinite form of the past tense by attaching -ott, -ett or -ött.

tart	tartott	A katona egy pisztolyt tartott a kezében. A soldier held a pistol in his hand.
elmond	elmondott	A diák elmondott egy történetet. The student told a story.
épít	épített	Sándor tavaly házat épített. Alex built a house last year.
jelent	jelentett	A tizedes jelentett egy balesetet. The corporal reported an accident.
önt	öntött	Pál bort öntött a pohárba. Paul poured wine into the glass.
megköt	megkötött	János megkötött egy kutyát. John tied up a dog.

4. Verbs which form the past tense in an irregular manner, usually change their base and attach the past tense suffix to the altered base.

jön	jött	tesz	tett	iszik	ivott.
megy	ment	vesz	vett	eszik	evett
van	volt	visz	vitt	alszik	aludt
lesz	lett	hisz	hitt	fekszik	feküdt

5. Recapitulation

Past Tense, 2nd and 3rd Person, Singular
Indefinite Form

Verbs	Endings		Examples
	Back	Front	
	Vowels		
1. ending on -j, -l, -ly, -n, -ny, -r; -ad, -ed 2. having 2 or more syllables	-t	-t	fújt, talált kifolyt, üzent hányt, ismert maradt, eredt
All others	-ott	-ett -ött	tartott, elmondott jelentett, épített öntött, megkötött

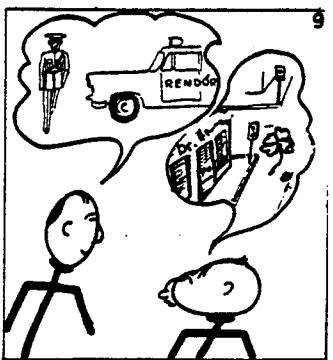
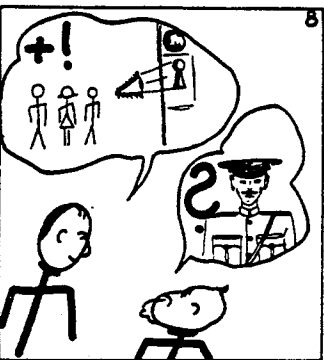
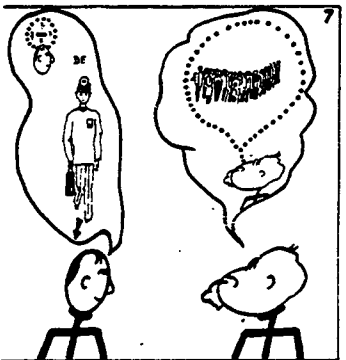
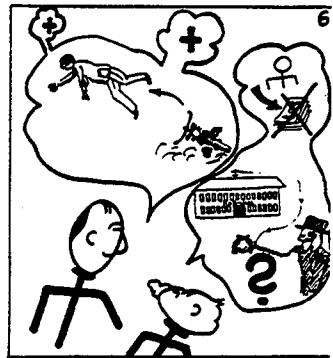
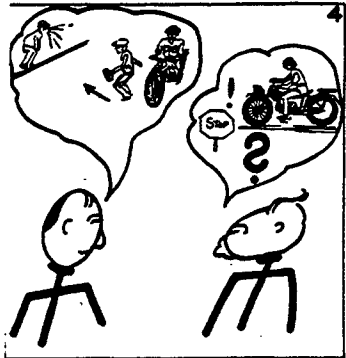
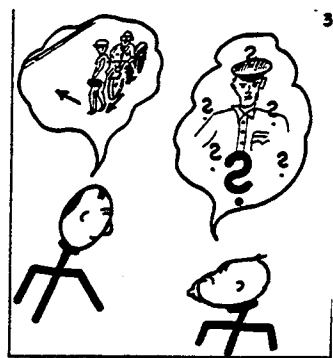
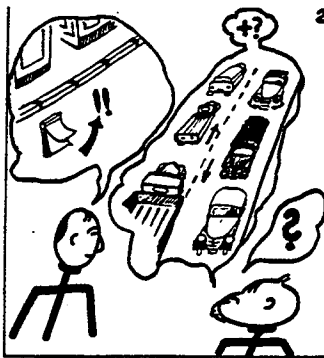
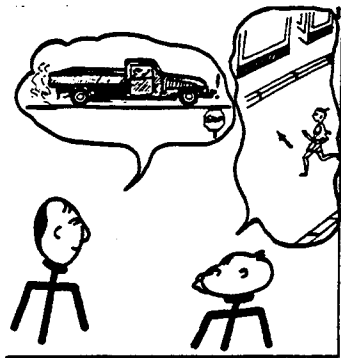
PART THREE
VOCABULARYSzavak

1. át	across
2. az előbb	a short while ago
3. baleset	accident
4. bemutat, -ni, vkit vkinek	introduce somebody to some- body, to
5. elüt, -ni vkit	run over somebody (in traffic), to
6. fék	brake (auto)
7. félreugrik, félreugrani	jump aside, to
8. forgalom	traffic
9. hajt, hajtani, vmit	drive something, to
10. hirtelen	suddenly
11. kíváncsi	curious
12. köt, -ni vmit, vmihez	tie something to something, to
13. majdnem	almost
14. megindul, -ni	get moving, to
15. megsérül, -ni	get hurt, to
16. motorkerékpáros	motorcyclist
17. nemsokára	soon
18. összetörik, összetörni	break to pieces, to
19. rákiált, rákiáltani vkire	shout at somebody, to
20. repülőtér	airport
21. tegnap	yesterday
22. teherautó	truck
23. történik, történni	happen, to
24. utca	street

PART FOUR
DIALOGUEEnglish TranslationWhat Happened on the Street?

Persons: Szabó and Kovács

<u>Szabó:</u>
Gosh, how suddenly this truck stopped!	1	<u>Kovács:</u>
Yes, because a child ran across the street just there.
An accident happened exactly there yesterday too.	2	Is that so? Of course here the traffic is always heavy.
A motorcyclist almost hit a man.	3	Did anything bad happen to him?
No. Somebody yelled at him and he jumped aside.	4	Did the motorcyclist stop?
Yes. He stopped suddenly. Apparently his brakes were good.	5	Was somebody hurt?
Yes. The motorcyclist fell off his machine.	6	Poor man. Did anybody call a doctor?
I don't know, but soon a doctor came.	7	Certainly lots of people ran there!
Of course. People are curious.	8	There was no policeman there?
Yes, of course. A police car came immediately.	9	I hope the doctor helped the injured motorcyclist.

PART FOUR
DIALOGUEPárbeszédMi történt az utcán?

Személyek: Szabó és Kovács

<u>Szabó:</u>
Hű, milyen hirtelen állt meg az a teherautó!	1	<u>Kovács:</u>
Igen, mert egy gyerek éppen ott szaladt át az utcán.
Tegnap is éppen itt történt egy baleset.	2	Igen? Persze itt mindig nagy a forgalom. Mi történt?
Egy motorkerékpáros majdnem elütött egy embert.	3	Történt valami baja?
Nem. Valaki rákiáltott és ő félreugrott.	4	Megállt a motorkerékpáros?
Igen. Hirtelen megállt. Úgy látszik jó volt a fékje.	5	Megsérült valaki?
Igen. A motorkerékpáros leesett a gépéről.	6	Szegény ember. Hívott valaki orvost?
Nem tudom, de nemsokára jött egy orvos.	7	Biztosan sok ember szaladt oda!
Persze. Az emberek kíváncsiak.	8	Nem volt ott rendőr?
De igen. Rögtön jött egy rendőrautó.	9	Remélem az orvos segített a megsérült motorkerékpárosnak.

Írásbéli házi feladat

Use Basic Situations, p. 124.

- (K-2-2) Egy ember tegnap átszaladt az úton, de éppen jött egy autó. Az autóban három ember ült. Az autó nem állt meg. Rossz volt a fékje. Ez az autó elütött egy embert. Az ember nagyon megsérült.
- (K-2-0) Valaki telefonált egy fülkéből. Orvost hívott. Az utcasarkon állt egy rendőr.
- (K-2-6) Nemsokára jött egy orvos egy nagy autóban. Két ember betett egy embert ebbe az autóba. A forgalom megállt az utcán. Sok kíváncsi ember szaladt oda.

Feleljen a következő kérdésekre!

1. Mi történt tegnap?
2. Hány ember ült a kocsiban?
3. Megállt az autó?
4. Mit gondol, milyen volt a fékje?
5. Elütött valakit az autó?
6. Megsérült az ember?
7. Honnan telefonált valaki?
8. Kit hívott?
9. Hol állt egy rendőr?
10. Teherautóban érkezett meg az orvos?
11. Mit csinált két ember?
12. A forgalom nem állt meg?
13. Mit csinált sok kíváncsi ember?
14. Mikor történt ez a baleset?

GyakorlatokSection 1

<p>1. Szabó és Kovács úr ma reggel hol beszélgetett?
Volt forgalom az utcán?
Nagy volt a forgalom?</p>	<p>Szabó és Kovács úr az utcán beszélgetett ma reggel.
Igen. Volt.
Nem. Nem volt nagy a forgalom.</p>
<p>2. Az utcasarkon megállt egy teherautó?
Miért állt meg?

Hol szaladt át a gyerek?
A gyereknek történt valami baja?
Kinek nem történt baja?</p> | <p>Igen. Megállt.

Mert egy gyerek szaladt át az utcán.
Az utcán szaladt át.
A gyereknek nem történt semmi baja sem.
A gyereknek nem történt baja.</p> |
| <p>3. Mi történt tegnap a mozi előtt?
Kit ütött el majdnem?
Történt neki valami baja?
Kinek nem történt semmi baja?
No és mit csinált a motor-kerékpáros?
Ki állt meg hirtelen?

Jó volt a fékje?
Kinek volt jó a fékje?</p> | <p>Egy motorkerékpár majdnem elütött egy embert.
Egy embert ütött el majdnem.
Nem történt semmi baja sem.
Az embernek nem történt semmi baja.
A motorkerékpáros hirtelen megállt.
A motorkerékpáros állt meg hirtelen.
Igen, nagyon jó volt a fékje.
A motorkerékpárosnak volt jó a fékje.</p> |
| <p>4. Leesett a motorkerékpárról?
Ki esett le?
Honnan esett le?
Mi történt?

Rózsi esett le a motor-kerékpárról?</p> | <p>Igen, leesett és megsérült.
A motorkerékpáros esett le.
A motorkerékpárról esett le.
Az ember leesett a motor-kerékpárról.
Nem Rózsi esett le.</p> |
| <p>5. Hol történt ez a baleset?

Mi történt ott?
Mikor történt a baleset?
Történt baleset tegnap?
Ma történt?</p> | <p>A mozi és a Balaton vendéglő sarkánál.
Baleset történt ott.
Tegnap történt.
Igen. Történt.
Nem. Nem ma történt.</p> |

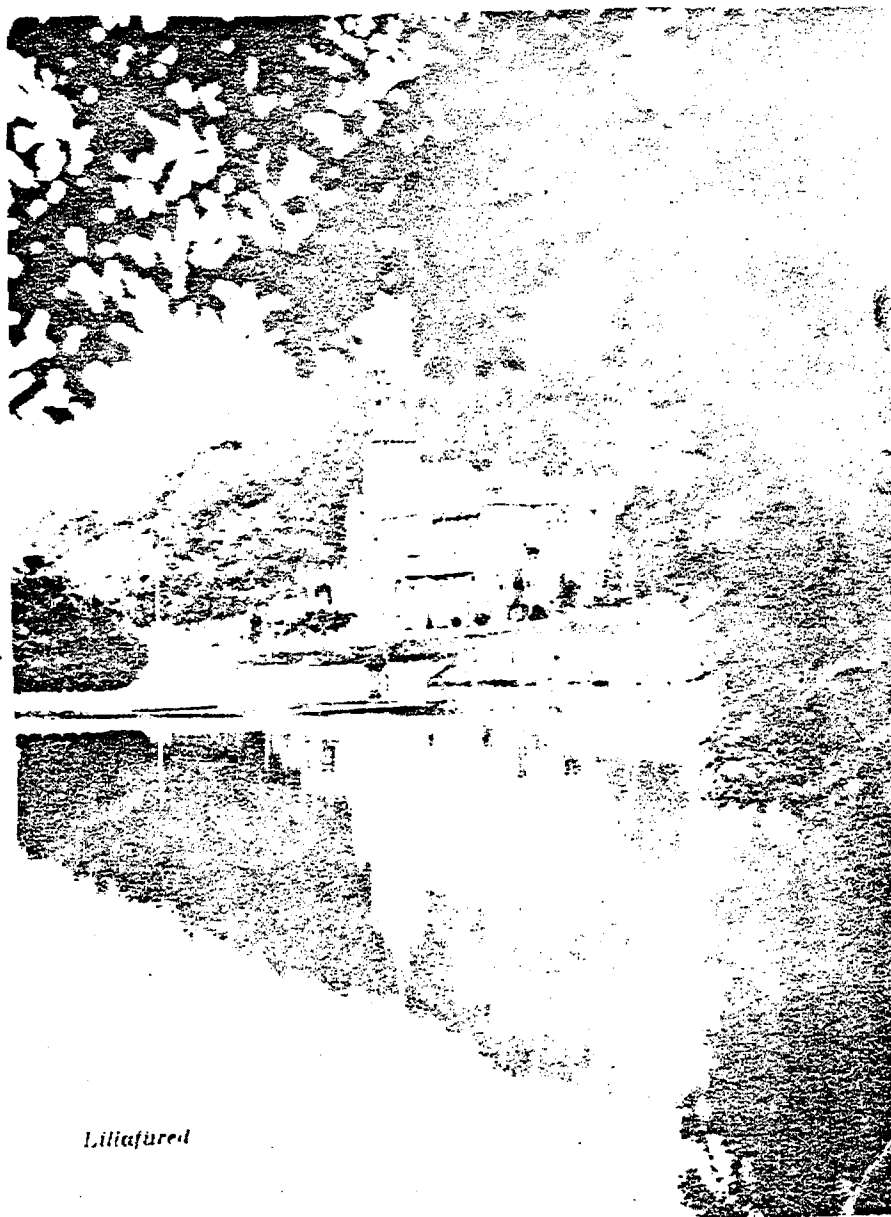
<p>6. A baleset után kinek telefonált valaki?
Kinek telefonált valaki?
Az orvos mikor érkezett oda?
Ki érkezett oda rögtön?</p>	<p>A baleset után egy orvosnak telefonált valaki.
Egy orvosnak telefonált.
Az orvos rögtön odaérkezett.
Az orvos érkezett oda rögtön.</p>
<p>7. Volt ott rendőr?
Jött oda rendőrautó?
Mi jött oda?</p>	<p>Nem volt ott rendőr.
Igen, jött oda egy rendőrautó.
Egy rendőrautó jött oda.</p>
<p>8. A forgalom megállt?
Mi állt meg?
Hol állt meg a forgalom?
A hídon állt meg?</p>	<p>Igen, a forgalom megállt.
A forgalom állt meg.
Az utcasarkon állt meg a forgalom.
Nem. Az utcasarkon állt meg.</p>

Section 2

<p>1. <u>Pál rajzolt a táblán.</u>
Ki rajzol a táblán?
Hol rajzol?
Rajzol?
Most rajzol?
Mikor rajzolt?
Ki rajzolt az előbb?
Hol rajzolt?
Mit csinált?</p>	<p>Pál rajzol a táblán.
A táblán rajzol.
Igen. Rajzol.
Nem. Most nem rajzol.
Az előbb rajzolt.
Pál rajzolt az előbb.
A táblán rajzolt.
Rajzolt.</p>
<p>2. <u>Rózsi táncolt.</u>
Mit csinál Rózsi?
Ki ül?
Mit csinált az előbb?
Most táncol?
Ült az előbb?
Ki táncolt?
Ült?</p>	<p>Ül.
Rózsi ül.
Táncolt.
Nem, most ül.
Nem. Táncolt az előbb.
Rózsi táncolt.
Nem ült. Táncolt.</p>
<p>3. <u>Kovács segített a feleségének.</u>
Ki segít a feleségének?
Mit csinál Kovács?
Most segít?
Tegnap segített?
Mikor segített?
Szabó segített a feleségének?
Kinek segített?
Ki segített?
Ő segített?</p>	<p>Kovács segít.
Segít a feleségének.
Nem. Most nem segít.
Igen. Tegnap segített.
Tegnap segített.
Nem. Kovács segített.
A feleségének segített.
Kovács segített.
Nem ő. Kovács segített.</p>

4. János most nyakkendőt kötött.
 János most nyakkendőt köt? Igen. János most nyakkendőt köt.
 Ki köt nyakkendőt? János köt nyakkendőt.
 Most mit csinál? Most elmegy.
 Mit csinált az előbb? Az előbb nyakkendőt kötött.
 Ki kötött nyakkendőt? János kötött nyakkendőt.
 Mit kötött? Nyakkendőt kötött.
 Otthon van most? Nem. Elment.
5. Fehér újságot olvasott.
 Mit csinál most Fehér? Pénzt számol.
 Ki számol pénzt? Fehér számol pénzt.
 Mit csinált az előbb? Újságot olvasott.
 Ki olvasott újságot? Fehér olvasott újságot.
 Pénzt számolt? Nem pénzt számolt. Újságot olvasott.
 Milyen újságot olvasott? Magyar újságot olvasott.
 Ő milyen újságot olvasott? Ő amerikai újságot olvasott.
6. A tanár kinyitott egy ablakot.
 A tanár kinyitott egy ablakot? Igen. A tanár kinyitott egy ablakot.
 Ki nyitott ki egy ablakot? A tanár nyitott ki egy ablakot.
 Mit nyitott ki? Egy ablakot nyitott ki.
 Mit csinált a tanár? Kinyitott egy ablakot.
 Mikor nyitott ki egy ablakot? Az előbb nyitott ki egy ablakot.
 A diák nyitott ki egy ablakot? Nem a diák, a tanár nyitott ki egyet.
 A diák mit csinált? Felrajzolt egy házat a táblára.
7. A katona ivott egy pohár bort.
 A katona ivott egy pohár bort? Igen. A katona ivott egy pohár bort.
 Mit ivott a katona? Egy pohár bort ivott.
 Ki ivott egy pohár bort? A katona ivott egy pohár bort.
 A civil ivott bort? Nem a civil, a katona ivott bort.
 A civil mit csinált? A civil kenyeret evett.
 A katona mit csinált? A katona bort ivott.
8. Kovács levelet írt.
 Kovács levelet írt? Igen. Levelet írt.
 Ki írt levelet? Kovács írt levelet.
 Házi feladatot írt? Nem. Levelet írt.
 Írt vagy olvasott? Írt.
 Mit csinált? Írt.
 Mikor írt? Tegnap írt.
 Írt? Igen. Írt.

9. Rózsi nevetett.
 Rózsi nevetett?
 Mit csinált Rózsi?
 Hol nevetett?
 Mikor nevetett a moziban?
 Éva nevetett?
 Énekelt?
- Igen. Nevetett.
 Nevetett Rózsi.
 A moziban nevetett.
 Tegnap este nevetett.
 Nem. Rózsi nevetett.
 Nem. Nevetett.
10. Pál bort öntött.
 Pál bort öntött?
 Kinek öntött bort?
 Hova öntött bort?
 Kávét öntött Pál?
 Miből öntött bort?
 Mit csinált?
- Igen. Pál bort öntött.
 Jánosnak öntött bort.
 János poharába öntött bort.
 Nem, bort öntött.
 Egy üvegből öntött.
 Bort öntött egy üvegből.
11. Szabó pénzt kapott.
 Ki kapott pénzt?
 Kitől kapott pénzt?
 Mit kapott?
 Levelet kapott?
 Kapott pénzt?
 Mi történt?
 Páltól kapott?
- Szabó kapott pénzt.
 Fehértől kapott.
 Pénzt kapott.
 Nem. Pénzt kapott.
 Igen. Kapott.
 Szabó pénzt kapott Fehértől.
 Nem tőle, Fehértől kapott.
12. Éva felvett egy meleg kabátot.
 Mi történt?
- Ki vett fel egy meleg kabátot?
 Mit vett fel Éva?
 Rózsi vett fel egy meleg kabátot?
 Felvett egy kabátot?
- Éva felvett egy meleg kabátot.
 Éva vett fel egy meleg kabátot.
 Egy meleg kabátot vett fel.
 Nem Rózsi, Éva vett fel.
 Igen. Felvett.

Lillafüred

Lillafüred

PART SEVEN
NARRATIVESection 1Történet

Kovács Imre diák a magyar szakosztályon. Ma reggel nem jött iskolába. San Franciscoba utazott a barátjához. Repülőgépen ment, mert rossz az autója. A garázsban van. Taxit hívott és azon ment a repülőtérre.

Az úton nagy volt a forgalom, sok jármű jött, ment: autó, autóbusz, teherautó és motorkerékpár. Kovács a taxiból látta, hogy egy gépkocsi elütött egy motorkerékpárost. Egy szegény katona ült a motorkerékpáron. A katona leesett a motorbicikliről és megsérült. A forgalom megállt. Jött egy rendőrautó. Az orvos is megérkezett. A katona nem sérült meg nagyon, de a motorkerékpár összetört. A katona hazament és a motorkerékpár ott maradt az úton. Ezen az úton mindig történik valami. A forgalom rögtön megindult és Kovács odaérkezett a repülőtérre.

Section 2Kérdések

Hol diák Kovács Imre?	Kovács Imre a magyar szakosztályon diák.
Mikor nem jött iskolába?	Ma reggel nem jött iskolába.
Miért nem jött iskolába?	San Franciscoba utazott a barátjához.
Hol van az autója?	A garázsban van.
Min utazott San Franciscoba?	Repülőgépen utazott San Franciscoba.
Milyen volt a forgalom az úton?	Az úton nagy volt a forgalom.

Hogyan ment ki a repülőtérre?
Taxit hívott és azon ment a repülőtérre.

Milyen járművek jöttek-mentek az úton?
Autók, autóbuszok, teherautók és motorkerékpárok jöttek-mentek.

Mit látott Kovács a taxiból?
Azt látta, hogy egy motorkerékpárost elütött egy gépkocsi.

Ki ült a motorkerékpáron?
Egy szegény katona ült a motorkerékpáron.

Mi történt a katonával?
A katona leesett és megsérült.

Megállt a forgalom?
Igen. Megállt.

Mi jött oda?
Egy rendőrautó jött oda.

Orvos is jött?
Igen. Az orvos is megérkezett.

A katona nagyon megsérült?
Nem. A katona nem sérült meg nagyon.

Összetört a motorkerékpár?
Igen. Összetört.

Hol maradt a motorkerékpár?
Ott maradt az úton.

Hova ment a katona?
Hazament.

Csak ma reggel történt baj ezen az úton?
Nem. Ezen az úton mindig történik valami.

A forgalom mikor indult meg?
A forgalom rögtön megindult.

Kovács repülőgépe már elment?
Nem. Még ott volt a repülőtéren.

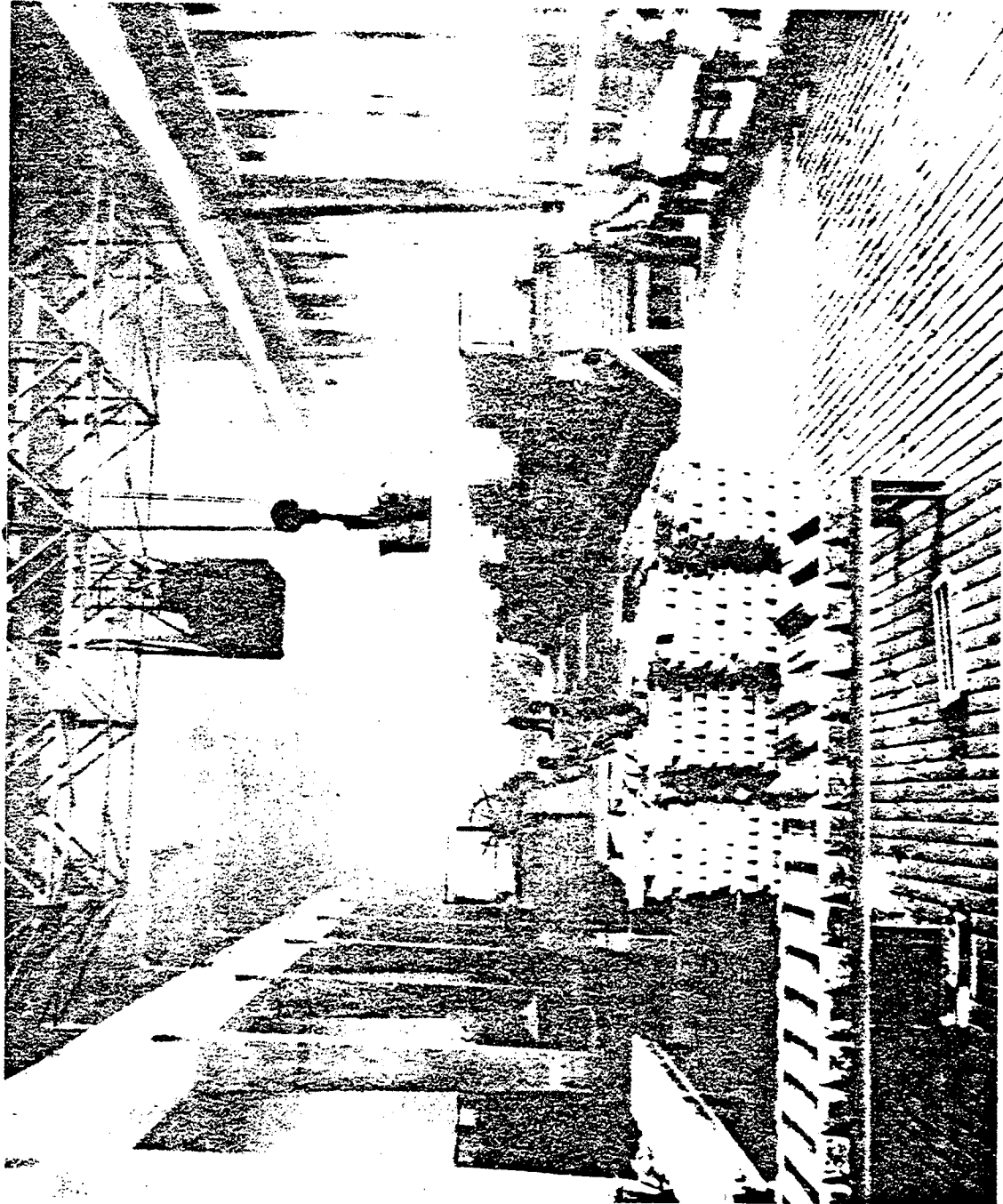
Odaérkezett Kovács a repülőtérre?
Igen. Odaérkezett.

SECTION 3

Suggested Translation

Imre Kovács is a student in the Hungarian department. This morning he has not come to school. He went (made a trip) to San Francisco, to his friend. He went by plane because his car is broken. It is in the garage. He called a taxicab, and went to the airport by cab (literally: on it.)

On the road the traffic was heavy, many vehicles were coming and going: cars, buses, trucks and motorcycles. Kovacs saw from the cab that a car hit a motorcyclist. A poor soldier had been sitting on the motorcycle. The soldier fell from the motorcycle and was injured. The traffic stopped. A police car came. Also, the doctor arrived. The soldier was not badly injured, but the motorcycle was broken into pieces. The soldier went home, and the motorcycle remained there on the road. On this road something is happening all the time. Traffic started immediately, and Kovács arrived at the airport.

Itt készül az alumínium

LESSON 41

PART ONE

INTRODUCTION

Bevezetés

Section 1

elé, fut, gyorsan, valószínűleg, megfog, részeg, gazda, sör, hajt (autót), vezet (autót), megköt (kutyát), örül, kifizetni, ráejt, azonban, néhány, kijavít, udvar.

Section 2

Kovács párbeszédet tanult.	Kovács a párbeszédet tanulta.
Kovács várt valakit.	Kovács a barátját várta.
Kovács felakaszott egy sapkát a fogasra.	Kovács felakasztotta a sapkát a fogasra.
Kovács behozott egy széket.	Kovács behozta a széket.
Kovács kidobott egy krétát.	Kovács kidobta a krétát.
Kovács odarúgott egy labdát.	Kovács odarúgta a labdát.
Kovács megmutatott egy képet.	Kovács megmutatta a képet.
Kovács nem tudott egy párbeszédet.	Kovács nem tudta a párbeszédet.

Section 3

Odatoltam egy széket.	Kovács odatolt egy széket.
Odatoltam a széket.	Kovács odatolta a széket.
Megcsináltam a házi feladatomat.	Kovács megcsinálta a házi feladatát.
Megtanultam a leckét.	Ő megtanulta a leckét.
Megvártam a barátomat.	Ő megvárta a barátját.
Odahúztam a széket.	Ő odahúzta a széket.
Elolvastam egy történetet.	Ő elolvasott egy történetet.

Section 4

Mit csinált tegnap Kovács?	Megtanult egy nehéz párbeszédet tegnap Kovács.
Mit tanult meg?	Egy nehéz párbeszédet tanult meg.
Szavakat tanult?	Nem szavakat tanult.
Milyen párbeszédet tanult?	Magyar párbeszédet tanult.
Hány párbeszédet tanult meg?	Egyet tanult meg.
Délután tanulta meg a párbeszédet?	Nem. Este tanulta meg.

NyelvtanThe Past Tense II

The Definite Form, Singular

1. These grammar notes should not be read or studied prior to mastery of the previous lesson, The Past Tense I, The Indefinite Form, 2nd and 3rd Person Singular.

2. Only transitive verbs, i.e., those which can take a definite direct object may be conjugated in the definite form (see Lessons 24 and 25.)

3. The second and third person singular of the definite form of the past tense conjugation of the verb attaches the endings -otta, -ette, -ötte or -ta, -te.

a. The ending -otta, -ette, or -ötte, selected according to the rules of vowel harmony, attaches to verbs

- ending on -it, -ít, -üt, -út, -öt, -öt

- ending on two consonants.

tart	tartotta	A pisztolyát a kezében tartotta. He held his pistol in his hand.
felakaszt	felakasztotta	A katona felakasztotta a sapkáját. The soldier hung up his cap.
jelent	jelentette	A honvéd jelentette a balesetet. The private reported the accident.
épít	építette	Sándor tavaly építette a házat. Alex built the house last year.
önt	öntötte	A pohárba öntötte a bort. He poured the wine into the glass.
megköt	megkötötte	János megkötötte a kutyát. John tied up the dog.

b. All other verbs form the 2nd and 3rd person singular, definite form of the past tense by attaching -ta or -te, according to the rules of vowel harmony.

hallgat	hallgatta	A diák hallgatta a történetet. The student listened to the story.
odaad	odaadta	János odaadta a könyvet. John handed over the book.
keres megtalál	kereste megtalálta	Kereste, de nem találta meg a pénztárcáját. He looked for, but couldn't find his wallet.
ismer	ismerte	Pál nem ismerte a lányokat. Paul didn't know the girls.
elküld	elküldte	Elküldte a levelet. He sent the letter.
megüzen	megüzente	Rózsi megüzente a jó hírt az anyjának. Rose let her mother know the good news.

c. Irregular verbs may change their base form and attach one or the other past tense suffix to an altered base.

iszik	itta	tesz	tette
eszik	ette	vesz	vette
(alszik	aludta)	visz	vitte
(fekszik	feküdte)	hisz	hitte

4. The first person singular in both definite and indefinite forms is produced by attachment of the person marker -m to the definite form of the (2nd and) 3rd person singular. Some of the examples shown in para 3 above are transformed into first person singular as follows. Note: the first person singular uses only one form.

tart - tartotta - tartottam

A kezemben tartottam egy pisztolyt. I held a pistol in my hand.	A kezemben tartottam a pisztolyt. I held the pistol in my hand.
---	---

jelent - jelentette - jelentettem

Jelentettem egy balesetet. I reported an accident.	Jelentettem a balesetet. I reported the accident.
---	--

önt - öntötte - öntöttem

Bort öntöttem a pohárba. I poured wine into the glass.	A bort a pohárba öntöttem. I poured the wine into the glass.
---	---

odaad - odaadta - odaadtam

Odaadtam egy könyvet.
I handed over a book.Odaadtam a könyvet.
I handed over the book.

ismer - ismerte - ismertem

Nem ismertem külföldieket.
I didn't know foreigners.Nem ismertem a külföldieket.
I didn't know the foreigners.

elküld - elküldte - elküldtem

Elküldtem egy levelet.
I sent a letter.Elküldtem a levelet.
I sent the letter.

5. A recapitulation of the conjugation of the verb, past tense, singular is shown in the following chart:

Person	Verbs ending on	Endings		Examples
		Back	Front	
		Vowels		
Definite Form				
First	1. -it, -ít, -öt, -öt, -üt, -üt	-ottam	-ettem -öttem	tartottam építettem öntöttem
	2. two consonants			
	3. all others	-tam	-tem	hallgattam ismertem
Second and Third	1. Same as above	-otta	-ette -ötte	tartotta építette öntötte
	2. Same as above			
	3. Same as above	-ta	-te	hallgatta ismerte
Indefinite Form				
First	1. Same as above	-ottam	-ettem -öttem	tartottam építettem öntöttem
	2. Same as above			
	3. Same as above	-tam	-tem	hallgattam ismertem
Second and Third	1. -j, -l, -ly, -n, -ny, -r	-t	-t	fújt talált kifolyt üzent hányt ismert maradt eredt
	2. most of -ad, -ed			
	3. all others	-ott	-ett -ött	hallgatott épített öntött

Szavak

1. azonban	however
2. elé	before, in front of
3. fut, -ni	run, to
4. gazda	owner
5. gyorsan	fast
6. hajt, hajtani /autót/	drive /a car/, to
7. kifizet, -ni vmit	pay for something in full, to
8. kijavit, kijavitani vmit	correct something, to
9. megfog, -ni vmit	catch something, to
10. megköt, -ni vmit	tie up something, to
11. néhány	a few
12. örül vminek	be happy with something, to
13. ráejt, ráejteni, vmit vmire	drop something onto some- thing, to
14.. részeg	drunk
15. sör	beer
16. udvar	courtyard
17. valószínűleg	probably
18. vezet, -ni vmit	drive something, to

HUNGARIAN PROVERBS

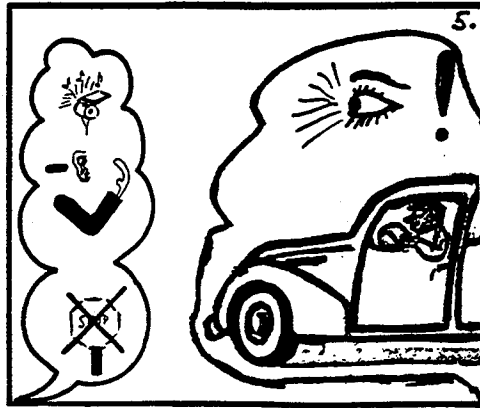
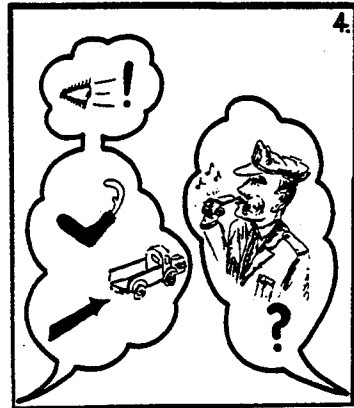
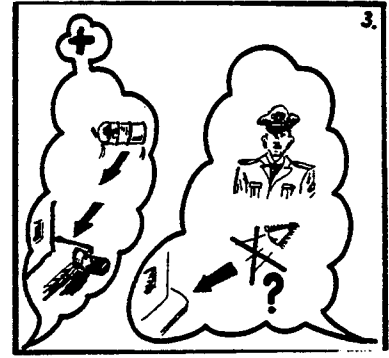
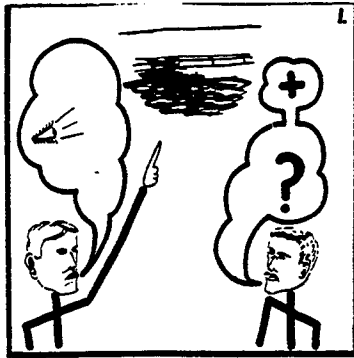
1. Ki korán kel, aranyat lel.
The early bird catches the worm.
2. Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra.
Don't put off until tomorrow, what you can do
today.
3. Segítség magadon, az Isten is megsegít.
God helps those who help themselves.

PART FOUR
DIALOGUEEnglish TranslationKovács Was Speeding

Persons: Kovács and Szabó

- Kovács: Do you see that great lot of oil on the ground there?
- From a barrel. It rolled off my truck and broke.
- Yes. And the barrel just rolled on and broke at the curb.
- He noticed it, but I just continued on.
- He blew his whistle but I didn't hear it, so I didn't stop.
- 1 Szabó: How did all that oil get there?
- 2 How come? You didn't notice it and continued driving?
- 3 Didn't the policeman on the corner notice it either?
- 4 And didn't the policeman blow his whistle? Didn't he stop you?
- 5 A good driver, however, pays attention to everything.

DIALOGUE

PárbeszédKovács gyorsan hajtott

Személyek: Kovács és Szabó

- Kovács: Látja azt a rengeteg olajat ott a földön? 1 Szabó: Hogyan folyt ki ez a sok olaj?
- Egy hordóból. Legurult a teherautómról és összetört. 2 Hogyhogy? Maga nem vette észre és tovább hajtott?
- Igen. A hordó pedig gurult, gurult és a járda szélén összetört. 3 A rendőr sem vette észre ott a sarkon?
- Észrevette, de én csak hajtottam tovább. 4 Hát nem fütyült a rendőr? Nem állította meg magát?
- Fütyült, de én azt nem hallottam meg és így nem álltam meg. 5 Egy jó vezető pedig mindenre figyel.

Írásbeli házi feladatTörténet

Iskolában vagyok. Becsukom az ajtót és kinyitom az ablakot. Megtanulom az új párbeszédet. Azután elmondom a tanárunknak. A tanár meghallgatja a párbeszédet és kijavít engem, ha rosszat mondok. Még egyszer meghallgatom a párbeszédet és azután leírom. Amikor kész vagyok, a papírt odaadom a tanáromnak. Ő kijavítja és visszaadja nekem.

Írja újra a történetet! Minden tegnap történt.

(Rewrite the story! Everything happened yesterday.)

PART SIX
EXERCISESGyakorlatokSection 1

1. Mi futott ki az útra?
Hova futott ki?
Mit csinált a kutya?
Honnan szaladt ki?	Egy kutya futott ki az útra.
Az útra futott ki.
Kifutott az útra.
Egy udvarból szaladt ki.
2. Mit csinált Szabó?
Kovács látta Szabót?
Rózsiékat látta?

Ki látta Szabót? | Megállította Kovácsot Szabó.
Igen. Kovács látta Szabót.
Nem Rózsiékat látta, hanem Szabót látta.
Kovács látta Szabót. |
| 3. Mit látott Kovács a földön?
Kovács látta az olajat?
Mit látott Kovács?
Hol látta az olajat? | Sok olajat látott Kovács a földön.
Igen. Kovács látta az olajat.
Olajat látott.
A földön látta. |
| 4. Miből folyt ki az olaj?
Tovább hajtott Kovács? | Egy hordóból folyt ki az olaj.
Igen. Tovább hajtott. |

Section 2

(Indef.) -t	(Def.) -ta	(Indef. and Def.) -tam
1. írt tolt csinált várt számolt táncolt tanult talált vásárolt	írta tolta csinálta várta számolta táncolta tanulta találta vásárolta	írtam toltam csináltam vártam számoltam táncoltam tanultam találtam vásároltam

	<u>-ott</u>	<u>-otta</u>	<u>-ottam</u>
2.	felakasztott	felakasztotta	felakasztottam
	hajtott	hajtotta	hajtottam
	hallott	hallotta	hallottam
	kiáltott	kiáltotta	kiáltottam
	nyitott	nyitotta	nyitottam
	megállított	megállította	megállítottam

	<u>-ott</u>	<u>-ta</u>	<u>-tam</u>
3.	adott	adta	adtam
	dobott	dobta	dobtam
	eladott	eladta	eladtam
	felhívott	felhívta	felhívtam
	feladott	feladta	feladtam
	hallgatott	hallgatta	hallgattam
	hívott	hívta	hívtam
	hozott	hozta	hoztam
	húzott	húzta	húztam
	kapott	kapta	kaptam
	látott	látta	láttam
	megmutatott	megmutatta	megmutattam
	magyarázott	magyarázta	magyaráztam
	mondott	mondta	mondtam
	mosott	mosta	mostam
	mutatott	mutatta	mutattam
	olvasott	olvasta	olvastam
	parkolt	parkolta	parkoltam
	rajzolt	rajzolta	rajzoltam
	rázott	rázta	ráztam
	rúgott	rúgta	rúgtam
	szidott	szidta	szidtam

Section 3

1. Tegnap otthon tanultam.

Ki tanult tegnap otthon?
 Mit tanult?
 Melyik párbeszédet tanulta?
 Ki tanulta a párbeszédet?
 Hol tanulta?
 Mikor tanulta?
 A felesége tanulta?

Én tanultam tegnap otthon.
 Párbeszédet tanultam.
 Az új párbeszédet tanultam.
 Én tanultam.
 Otthon tanultam.
 Tegnap tanultam.
 Nem ő tanulta.
 Én tanultam.

2. Tegnap én hajtottam a kocsimat a városba.

Ki hajtotta tegnap a kocsiját?	Én hajtottam tegnap a kocsimat.
Nem a felesége hajtotta?	Nem ő hajtotta, hanem én hajtottam.
Hova hajtott tegnap?	A városba hajtottam.
Mikor hajtott a városba?	Tegnap hajtottam a városba.

3. Reggel Kovács feladta a levelet a városban.

Ki adott fel egy levelet?	Kovács adott fel egy levelet.
Feladta a levelet?	Igen. Feladta.
Maga adta fel?	Nem én adtam fel, ő adta fel.
Feladta?	Igen. Feladta.
Mikor adta fel?	Reggel adta fel.
Hol adta fel?	A városban adta fel.

4. Kovács odatolt egy széket az asztalhoz.

Kovács odatolt egy széket az asztalhoz?	Igen. Kovács odatolt egy széket az asztalhoz.
Ki tolt oda egy széket?	Kovács tolt oda egy széket.
Az asztalt toltta oda?	Nem az asztalt, a széket tolta oda.
Hova tolt a széket?	Az asztalhoz toltta.
Ki tolt oda a széket?	Kovács tolt oda a széket.
Én toltam oda?	Nem maga toltta oda.
Maga tolt oda?	Nem én toltam oda, hanem Kovács.
Mit csinált Kovács?	Odatolta a széket.

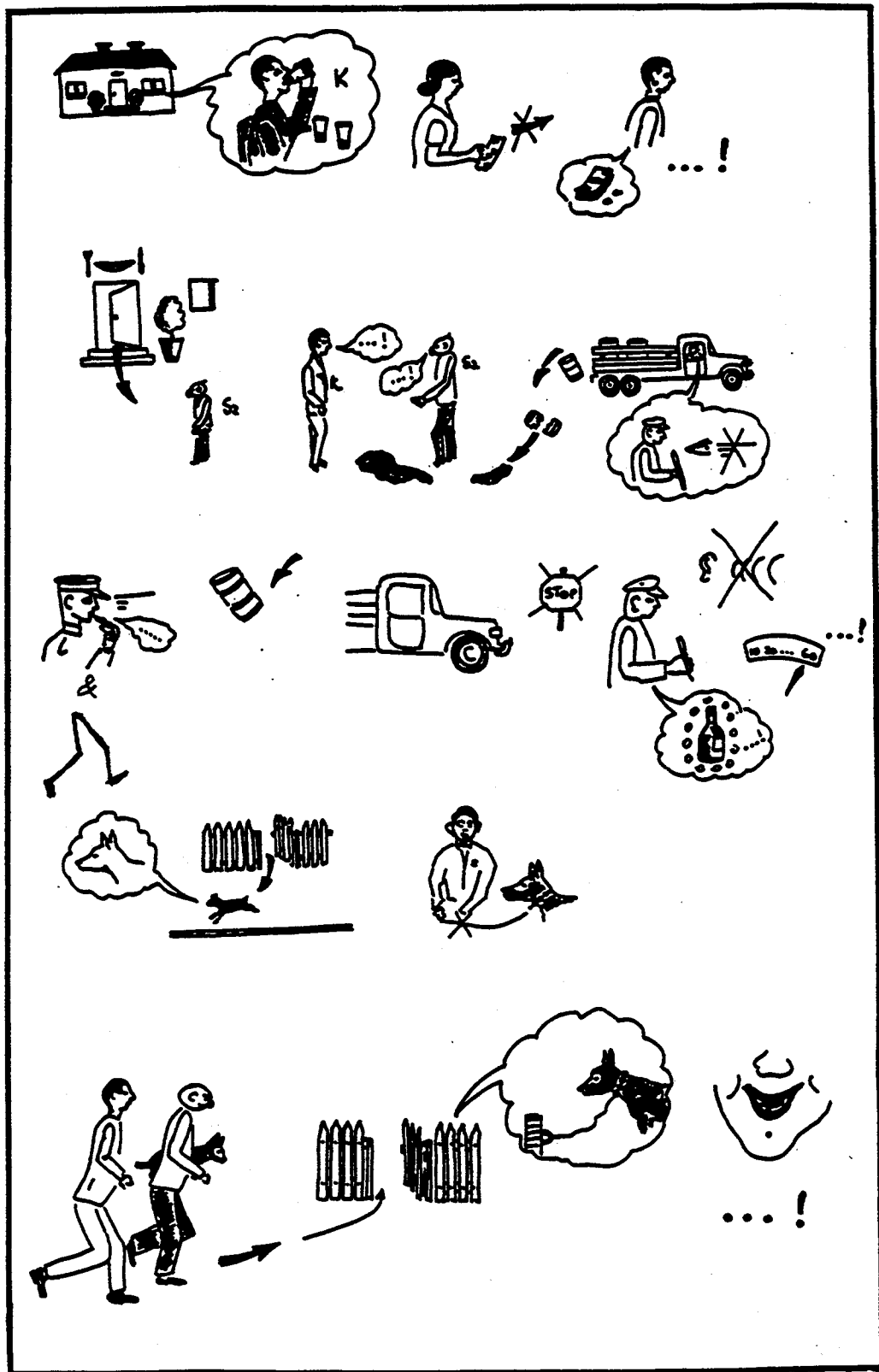
5. Kovács megszámolta a pénzt.

Kovács megszámolta a pénzt?	Igen. Kovács megszámolta a pénzt.
Mit számolt meg Kovács?	A pénzt számolta meg Kovács.
Ki számolta meg a pénzt?	Kovács számolta meg a pénzt.
Mit csinált?	Megszámolta a pénzt.
Maga számolta meg a pénzt?	Nem én számoltam meg, hanem ő számolta meg a pénzt.

6. Szabó várt valakit.

Szabó várt valakit?	Igen. Szabó várt valakit.
Magát várta?	Nem engem várt, hanem Kovácsot várta.
Maga várta Kovácsot?	Nem én vártam, hanem Szabó várta.
Magukat várta?	Nem minket várt, hanem Kovácsot várta.
Szabó a feleségét várta?	Nem. Szabó nem a feleségét, hanem Kovácsot várta.

NARRATIVE

PART SEVEN
NARRATIVESection 1Történet

Kovács egy vendéglőben sört iszik. A pénzt nem a feleségétől kapta. Nem adott neki a felesége pénzt, neki volt egy kis pénze. Felállt, aztán kinyitotta a vendéglőajtót és meglátta Szabót. Szabó az utcán állt. Egy nagy olajfolt volt előtte a földön. Szabó mutatta az olajfoltot Kovácsnak. Kovács látta, amikor egy hordó legurult egy teherautóról. Abból folyt ki az olaj. A sofőr nem látta és tovább hajtott. A rendőr szaladt és füttyült. De a sofőr nem hallotta és nem állt meg. Talán egy kicsit részeg volt. Az egyik udvarból kifutott egy kutya az utcára. Úgy látszik, a gazdája nem fogta a kutyát. Szabó és Kovács megfogta a kutyát. A kutyát a gazdája bezárta az udvarba.

Section 2Kérdések

Hol volt Kovács?

Mit csinált a vendéglőben?

A pénzt a feleségétől kapta?

Adott neki a felesége pénzt?

Kitől kapott Kovács pénzt?

Hogyan volt pénze?

Megitta a sört Kovács?

Kit látott a vendéglő előtt?

Szabó mit látott a földön?

Egy vendéglőben volt Kovács.

Sört ivott a vendéglőben.

A pénzt nem a feleségétől kapta.

Nem adott neki a felesége pénzt.

Senkitől se kapott Kovács pénzt.

Neki volt egy kis pénze.

Igen. Megitta a sört Kovács.

Szabót látta a vendéglő előtt.

Szabó egy nagy olajfoltot látott a földön.

Kinek mutatta ezt Szabó?
Látta Kovács, mi történt?
Mi történt?

A sofőr megállt?
Látta, amikor legurult a hordó?

Mit csinált a sofőr?
A rendőr megállította az autót?

Mit csinált a rendőr?
Miért nem állt meg a sofőr?
Részeg volt talán?
Mi futott ki az utcára?
Honnan futott ki egy kutya?

Miért futott ki a kutya?

Megfogta valaki?

Mit csinált a kutya gazdája?

Kovácsnak mutatta ezt Szabó.
Igen. Látta Kovács, mi történt.
Egy hordó legurult egy teher-
autóról.

A sofőr nem állt meg.
Nem látta, amikor legurult a
hordó.

Tovább hajtott a sofőr.
Nem. A rendőr nem állította
meg az autót.

Szaladt és füttyült a rendőr.
Mert nem hallotta.

Talán egy kicsit részeg volt.
Egy kutya futott ki az utcára.
Az egyik udvarból futott ki a
kutya.

Mert a gazdája nem fogta a
kutyát.

Igen. Szabó és Kovács meg-
fogta.

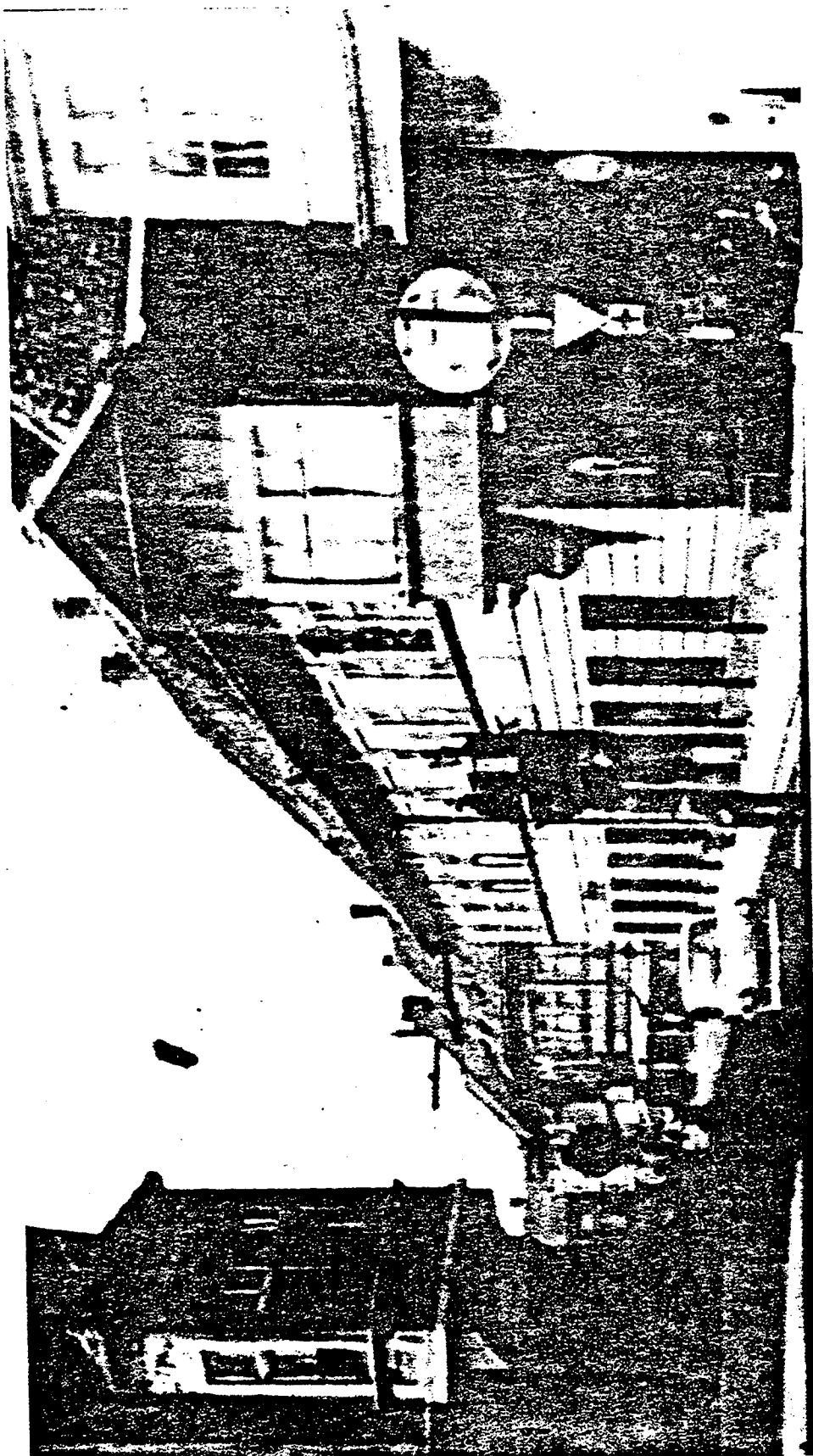
A kutyát a gazdája bezárta az
udvarba.

SECTION 3

Suggested Translation

Kovács is drinking beer in a restaurant. He did not receive the money from his wife. His wife did not give him money; he had had a little money. He got up, then he opened the restaurant door and saw Szabó. Szabó was standing in the street. Before him there was a large oil spill on the ground. Szabó was pointing out the oil spill to Kovács. Kovács had seen when a barrel was rolling off a truck. It was from that that the oil was flowing. The driver did not see it and continued driving. The policeman was running and whistling. But the driver did not hear that, and he did not stop. Perhaps he was a bit drunk.

From one of the courtyards a dog ran out into the street. It seems that the owner was not holding it. Szabó and Kovács caught the dog. The owner locked up the dog in the courtyard.

GYŐR

Utcarészlet a sarokerkélyes XVII-XVIII.
századi házakkal.

LESSON 42

PART ONE

INTRODUCTION

Bevezetés

Section 1

kifolyik, összetörik, gurul, járda, fűtyül, megállít, hall, így, megszámolni, széle, olaj, tol, észrevesz, tovább.

Section 2

Szabó házi feladatot írt.

Szabó egy magyar nótát énekelt.

Szabó barna ruhát viselt.

Szabó magyar szavakat írt.

Szabó a házi feladatot írta.

Szabó a magyar nótát énekelte.

Szabó a barna ruhát viselte.

Szabó a magyar szavakat írta.

Kovács elütött egy gyereket.

Kovács odakötött a fához egy kutyát.

Kovács kinyitott egy ablakot.

Kovács megállított egy gyereket.

Kovács ráejtett egy könyvet a lábára.

Kovács krumplit főzött.

Kovács nyakkendő-t kötött.

Kovács vett egy autót.

Kovács elütötte a gyereket.

Kovács odakötötte a fához a kutyát.

Kovács kinyitotta az ablakot.

Kovács megállította a gyereket.

Kovács ráejtette a könyvet a lábára.

Kovács megfőzte a krumplit.

Kovács megkötötte a nyakkendő-jét.

Kovács megvette az autót.

Kovács letett egy könyvet az asztalra.

Kovács megevett egy darab kenyeret.

Kovács megivott egy pohár bort.

Kovács letette a könyvet az asztalra.

Kovács megette a darab kenyeret.

Kovács megitta a pohár bort.

Section 3

Megköszöntem a könyvet.

Elkértem a könyvet.

Bort öntöttem a pohárba.

Megkötöttem a nyakkendőmet.

Elütöttem egy macskát.

Kinyitottam egy ablakot.

Kinyitottam az ablakot.

Megettem egy almát.

Megettem az almát.

Megittam egy csésze kávé.

Megittam a csésze kávé.

Felvettem egy meleg kabátot.

Felvettem a meleg kabátot.

Megköszönte a könyvet.

Elkérte a könyvet.

Bort öntött a pohárba.

Megkötötte a nyakkendőjét.

Elütött egy macskát.

Kinyitott egy ablakot.

Kinyitotta az ablakot.

Megevett egy almát.

Megette az almát.

Megivott egy csésze kávé.

Megitta a csésze kávé.

Felvett egy meleg kabátot.

Felvette a meleg kabátot.

Mit csinált Kovács?

Mit nyitott ki Kovács?

Én nyitottam ki az ablakot?

Egy ajtót nyitott ki Kovács?

Hány ablakot nyitott ki Kovács?

Kinyitott egy ablakot Kovács.

Egy ablakot nyitott ki Kovács.

Nem maga nyitotta ki az ablakot, hanem Kovács.

Nem, egy ablakot nyitott ki.

Egyet nyitott ki.

NyelvtanThe Past Tense III

The Indefinite Form, Plural

1. These grammar notes should not be read or studied prior to mastery of the previous lesson's grammar notes, The Past Tense II, The Definite Form, Singular.

2. The plural of the verb in the indefinite form of the past tense attaches to the verb base the past tense suffix -t or -tt, with a linking vowel, as appropriate, and further attaches the person markers

-unk, -ünk in the first person and

-ak, -ek in the 2nd and 3rd persons.

3. The two verb categories, attaching the suffix t and tt, respectively, were shown in Lesson 41 and are reiterated here:

a. Verbs ending on

- it, -ít, -üt, -út, -öt, -öt

- two consonants, attach -ott, -ett, or -ött plus the

person marker.

tart - tartott - tartottunk - tartottak

Pisztolyt tartottunk a
kezünkben.

We held a pistol in our hands.

Ők pisztolyt tartottak a
kezükben.

They held a pistol in their
hands.

felakaszt - felakasztott - felakasztottunk - felakasztottak

Felakasztottunk egy sapkát.

We hung up a cap.

Ők felakasztottak egy sapkát.

They hung up a cap.

jelent - jelentett - jelentettünk - jelentettek

Jelentettünk egy balesetet.

We reported an accident.

Maguk jelentettek egy baleset-
tet?

Did you report an accident?

önt - öntött - öntöttünk - öntöttek

Bort öntöttünk a pohárba.

We poured wine into the glass.

Maguk bort öntöttek a pohárba.

You poured wine into the glass.

b. A few one-syllable verbs ending on a vowel form the past tense by attaching -tt to the base, like lő - lőttünk - lőttek; nő - nőttünk - nőttek; fő - főttünk - főttek.

c. All other verbs attach the suffix -t plus the person marker.

hallgat - hallgattunk - hallgattak

Hallgattunk egy történetet. (Ők) Hallgattak egy történetet.
We listened to a story. They listened to a story.

odaad - odaadtunk - odaadtak

Pénzt adtunk oda. (Maguk) Pénzt adtak oda.
We turned over (some) money. You turned over (some) money.

ismer - ismertünk - ismertek

Nem ismertünk lányokat. (Ők) Nem ismertek lányokat.
We didn't know (any) girls. They didn't know (any) girls.

elküld - elküldtünk - elküldtek

Elküldtünk egy levelet. (Maguk) Elküldtek egy levelet?
We sent a letter. Did you send a letter?

4. Irregular verbs form a base in the past tense different from the present tense and attach a past tense suffix to the altered base, and further attach the person marker.

<u>Base</u>	<u>3rd Person Singular</u>	<u>1st Person Plural</u>	<u>3rd Person</u>
jön	jött	jöttünk	jöttek
megy	ment	mentünk	mentek
van	volt	voltunk	voltak
lesz	lett	lettünk	lettek
iszik	ivott	ittunk	ittak
eszik	evett	ettünk	ettek
tesz	tett	tettünk	tettek
vesz	vett	vettünk	vettek
hisz	hitt	hittünk	hittek
alszik	aludt	aludtunk	aludtak
fekszik	feküdt	feküdtünk	feküdtek

5. A recapitulation of the conjugation of the verb in the past tense, less the plural of the definite form is shown on the chart on the following page.

Recapitulation
Ending of Verbs, Past Tense
(less Plural, Definite Form)
(For Irregular Verbs and Exceptions see Text)

DEFINITE CONJUGATION				INDEFINITE CONJUGATION				
Examples	Ending			Verbs ending on	Person Number	Ending		
	Back	Front	Vowels			Back	Front	Vowels
	Vowels					Vowels		
tartottam épfettem öntöttem	-ottam	-ettem -öttem	-tam -tem	Same as Definite	First Singular	-ottam -ettem -öttem	-tam -tem	tartottam épfettem öntöttem
hallgattam ismertem	-tam	-tem	-tam					hallgattam ismertem
tartotta épfette öntötte	-otta	-ette -ötte	-tam	1. A vowel plus -t other than -at, -et 2. two consonants 3. All others	Second and Third Singular	-otta -ette -ötte	-tam	fűjt ismert talált üzent kifolyt hányt maradt eredt
hallgatta ismerte	-ta	-te	-tam	1. Same as above 2. Same as above 3. All others	First Plural	-ottam -ettam -öttam	-tam	tartott épfett öntött
				Same as Definite	Second and Third Plural	-ottunk -ettünk -öttünk	-tunk -tünk	tartottunk épfettünk öntöttünk
				Same as Definite				hallgattunk ismertünk
				Same as Definite				tartottak épfettek öntöttek
								hallgattak ismertek

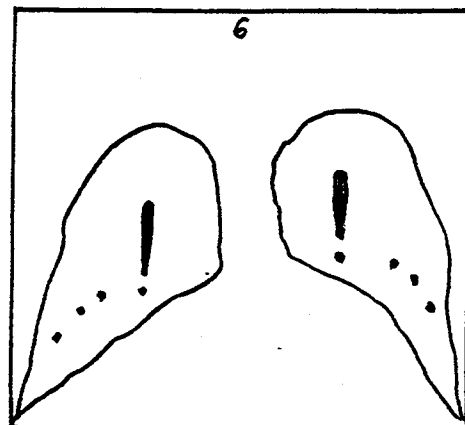
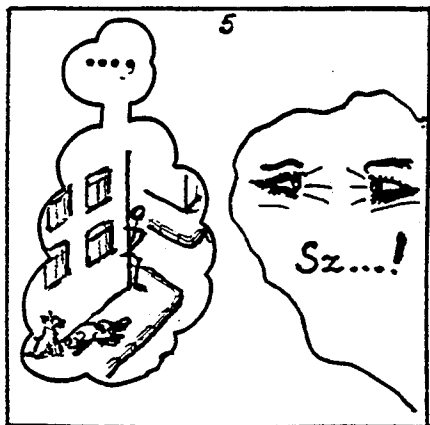
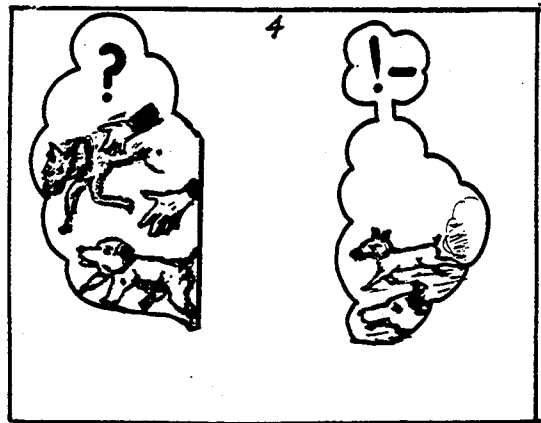
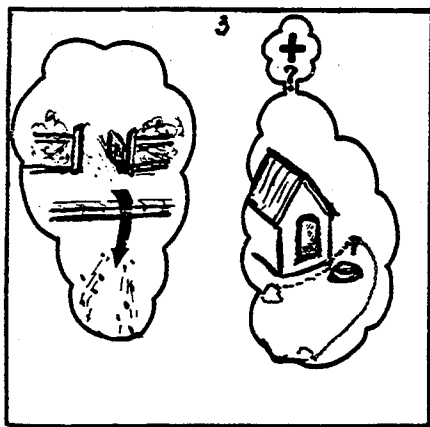
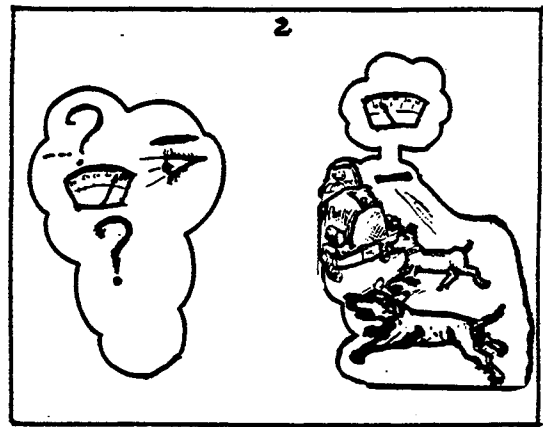
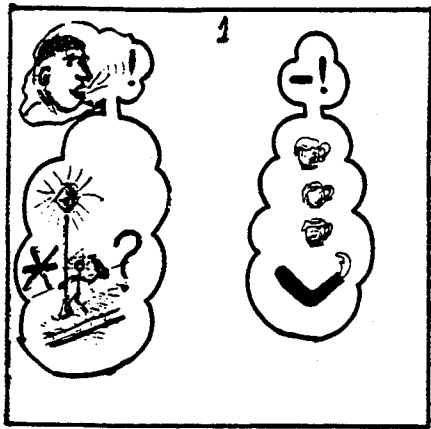
PART THREE
VOCABULARYSzavak

1. észrevesz, észrevenni, vmit	notice something, to
2. füttyül, -ni, vmit	whistle (something), to
3. gurul, -ni	be rolling, to
4. hall, hallani, vmit	hear something, to
5. így	thus
6. járda	sidewalk
7. kifolyik, kifolyni	spill, get spilled, to
8. megállít, megállítani, vmit,
vkit	stop something, somebody,
to
9. megszámol, -ni vmit	count something, to
10. olaj	oil
11. összetörik, összetörni	break, get broken, to
12. széle (vminek a)	edge (of something)
13. tol, -ni vmit	push something, to
14. tovább megy, menni	continue going, to

English TranslationThe dogs ran out of a courtyard.

Persons: Szabó and Kovács

<u>Szabó</u> : Say, Kovács, weren't you drunk?	1 <u>Kovács</u> : Of course not. I had but three glasses of beer.
What happened then? Did you drive too fast?	2 I didn't drive very fast, but some dogs ran into the road into the path of the car.
They probably ran out of a courtyard.	3 Maybe they had not been tied up by their owner.
Did somebody catch the dogs?	4 Unfortunately not. They ran away.
Well, their owner will find them.	5 Sure. See you later, Mr. Szabó.
Good-bye!	6 Good-bye!

PárbeszédA kutyák kiszaladtak az udvarból.

Személyek: Szabó és Kovács

Szabó: Mondja Kovács, nem
volt maga részeg?

1 Kovács: Dehogy voltam. Csak
három pohár sört ittam.

Hát akkor mi történt? Gyorsan
hajtott?

2 Nem hajtottam nagyon gyorsan,
de több kutya futott ki az
útra az autó elé.

A kutyák valószínűleg
kiszaladtak az egyik udvarból.

3 Lehet, hogy nem kötötte meg a
gazdájuk.

Megfogta valaki a kutyákat?

4 Sajnos nem. Elszaladtak.

Na, majd megtalálja őket a gazdájuk.

5 Viszontlátásra, Szabó úr!

Isten vele!

6 Isten vele!

Írásbeli házi feladatTörténet

Autóban ülök. Gyorsan hajtok az utcán. Az utcasarkon meglátok egy kutyát. Hirtelen rálépek a fékre és megállok. Aztán hirtelen indulok, és egy hordó leesik a kocsimról. Nem veszem észre és tovább hajtok. Egy rendőr füttyül és egy ember kiabál nekem. Én nem állok meg. Nem hallom őket. Nagyon gyorsan tovább hajtok, mert semmi sincs előttem az úton. A hordóból kifolyik az olaj. Most a kutyát a gazdája megkeresi, visszaviszi az udvarba és megkötí. Valószínűleg máskor nem szalad ki a kutya az udvarból.

Írja újra a történetet! Minden tegnap történt. A maga barátja vezette az autót. Magának mondta el a barátja, hogy mi történt.

GyakorlatokSection 1

<p>1. Hol volt Kovács?
Honnan jött ki?
A moziból jött ki?
Mit csinált a vendéglőben
Kovács?
Megitta Kovács a sört?</p>	<p>Egy vendéglőben volt.
Egy vendéglőből jött ki.
Nem a moziból jött ki.
Egy pohár sört ivott ott
Kovács.
Persze. Megitta Kovács a
sört.</p>
<p>2. Mit ivott meg?
Ki itta meg a sört?
Kiöntötte a sört?</p>	<p>A sört itta meg.
Kovács itta meg a sört.
Nem kiöntötte, hanem megitta
a sört.</p>
<p>3. Kifizette Kovács a sört?
Mit fizetett ki Kovács?</p>	<p>Persze. Kifizette Kovács a
sört.
A sört fizette ki Kovács.</p>
<p>4. Ki vezetett gyorsan?
Maga vezetett gyorsan?
Mit vezetett Kovács?
Maga milyen autót vezetett?</p>	<p>Kovács vezetett gyorsan.
Nem én vezettem gyorsan, ha-
nem ő.
Egy teherautót vezetett.
Én nem autót vezettem, hanem
motorkerékpáron ültem.</p>
<p>5. Részeg volt Kovács?
Maga volt részeg?
Ki volt részeg?</p>	<p>Nem volt részeg.
Én se voltam részeg.
Senki se volt részeg.</p>
<p>6. Megkötötte a kutyát a gaz-
dája?
Maga megkötötte a kutyát?
Ki kötötte meg?</p>	<p>Nem kötötte meg.
Én se kötöttem meg.
Senki se kötötte meg.</p>
<p>7. Szabó megállította
Kovácsot?
Fehért állította meg?
Ki állította meg Kovácsot?</p>	<p>Igen. Szabó megállította
Kovácsot.
Nem Fehért állította meg,
hanem Kovácsot.
Szabó állította meg Kovácsot.</p>

<p>8. Szabó kérdezte a barátját?
Magát kérdezte?

Ki kérdezte Kovácsot?
Kérte?
Ki kérte Kovácsot?</p> | <p>Igen. Szabó kérdezte a barátját.
Nem engem kérdezett, hanem Kovácsot kérdezte.
Szabó kérdezte Kovácsot.
Nem kérte, kérdezte.
Senki se kérte.</p> |
| <p>9. Kovács ismerte Szabót?
Kit ismert Kovács?
Feketét ismerte?</p> | <p>Igen, Kovács ismerte Szabót.
Szabót ismerte Kovács.
Nem Feketét ismerte, hanem Szabót.</p> |
| <p>10. Mi történt?

Miért esett le a hordó?
Észrevette Kovács?</p> | <p>A hordó leesett egy teherautóról.
Mert Kovács gyorsan hajtott.
Nem vette észre.</p> |

Section 2

	<u>-t</u>	<u>-te</u>	<u>-tem</u>
1.	viselt kért énekelte figyelt ismert megköszönt fütyült	viselte kérte énekelte figyelte ismerte megköszönte fütyülte	viseltem kértem énekeltem figyeltem ismertem megköszöntem fütyültem
	<u>-ett</u>	<u>-ette</u>	<u>-ettem</u>
2.	épített segített leejtett	építette segítette leejtette	építettem segítettem leejtettem
	<u>-ött</u>	<u>-ötte</u>	<u>-öttem</u>
3.	öntött elütött kötött	öntötte elütötte kötötte	öntöttem elütöttem kötöttem

	<u>-ett</u>	<u>-te</u>	<u>-tem</u>
4.	vezetett kérdezett keresett fizetett nézett szeretett	vezette kérdzte kereste fizette nézte szerette	vezettem kérdztem kerestem fizettem néztem szerettem

	<u>-ött</u>	<u>-te</u>	<u>-tem</u>
5.	küldött főzött	küldte főzte	küldtem főztem

Section 3

1. A diák kereste a könyvét.

Keresett itt valaki
valamit?

Ki kereste a könyvét?
Melyik könyvét kereste?
Maga kereste a könyvét?

Maga mit keresett?

Igen. A diák kereste a
könyvét.
A diák kereste.
A magyar könyvét kereste.
Nem én kerestem. A diák
kereste.
Én semmit sem kerestem.

2. Rózsi a konyhában énekelt egy magyar nótát.

Rózsi énekelt a konyhában?
Mit énekelt?
Melyik nótát énekelt?
Az amerikaiit énekelt?
Fütyülte a nótát?
Ki fütyülte a nótát?
Ki énekelt?

Igen. Ő énekelt.
Egy nótát énekelt.
A magyar nótát.
Nem. A magyart énekelt.
Nem fütyülte, hanem énekelt.
Én fütyültem.
Rózsi énekelt.

3. Én építettem ezt a házat.

Ki építette ezt a házat?
Maga építette?
Melyik házat építette?
Melyik házat építette a
barátja?
Ki segített magának?

Én építettem.
Igen. Én építettem.
Ezt a házat építettem.
Ő azt építette.
Senki se segített nekem.

4. Ő ütötte el ezt a kutyát.

Ki ütötte el ezt a kutyát?
Maga ütötte el?
Ő ütötte el?
Látta a rendőr?
Ki látta?

Ő ütötte el.
Nem én ütöttem el.
Azt hiszem, ő ütötte el.
Nem tudom.
Azt hiszem, csak én láttam.

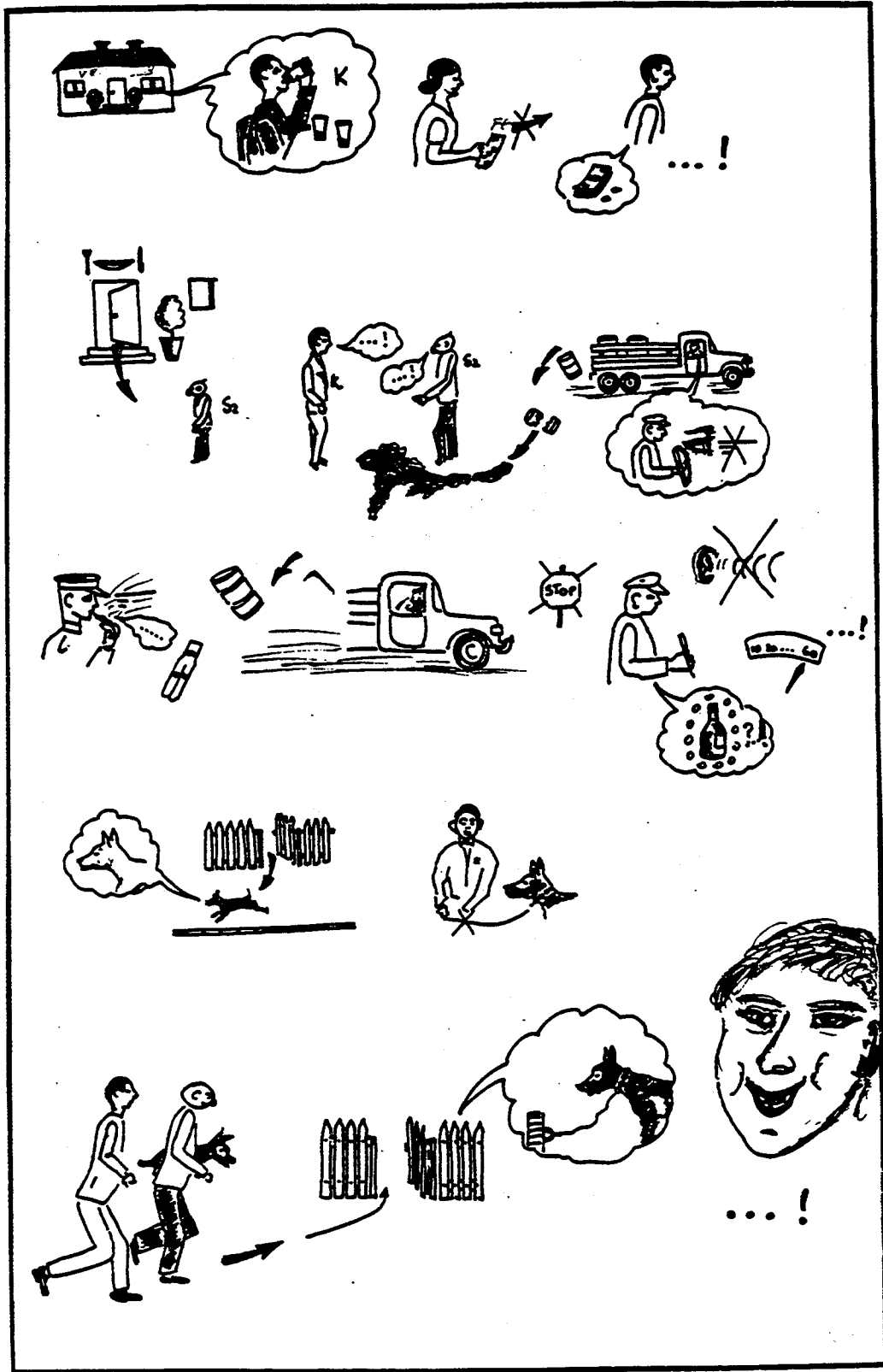
5. Figyeltem a tanárt.

Maga figyelte a tanárt?
A tanár is figyelte magukat?

Igen. Figyeltem a tanárt.
Persze. A tanár is figyelt
minket.

Csomagolják a gyümölcsöt

PART SEVEN
NARRATIVESection 1Történet

Kovács néhány pohár sört ivott a vendéglőben. A pénzt nem a feleségétől kapta. Neki volt egy kis pénze. Kovács aztán kijött a vendéglőből. A vendéglő előtt ott állt Szabó. Szabó és Kovács beszélgetett. Előttük a földön egy nagy olajfolt volt. Egy hordó leesett egy teherautóról, összetört és az olaj kifolyt. A sofőr nem vette észre és tovább hajtott. Egy rendőr látta ezt és fütyült. Az autó azonban nem állt meg. A sofőr nem hallotta. Nagyon gyorsan vezetett. Talán részeg volt.

Egy kutya kiszaladt egy udvarból az utcára. Úgy látszik, nem kötötte meg a gazdája. Szabó és Kovács megfogta a kutyát, visszavitte az udvarba és megkötötte. Biztosan örül majd a kutya gazdája.

Section 2Kérdések

Mit csinált Kovács a vendéglőben?

Kovács ivott néhány pohár sört a vendéglőben.

A pénzt a feleségétől kapta?

A pénzt nem a feleségétől kapta.

Volt neki pénze?

Igen. Volt neki egy kis pénze.

Aztán mit csinált Kovács?

Kovács aztán kijött a vendéglőből.

Hol állt Szabó?

A vendéglő előtt állt Szabó.

Mit csinált Szabó és Kovács a vendéglő előtt?

Szabó és Kovács beszélgetett.

Mi volt előttük a földön? Egy nagy olajfolt volt előttük a földön.

Miért volt olajfolt a földön? Egy hordó leesett a teherautóról, összetört és az olaj kifolyt.

Észrevette a sofőr? A sofőr nem vette észre és tovább hajtott.

Volt ott rendőr? Igen. Volt.

Hány rendőr látta ezt? Egy rendőr látta ezt.

A rendőr fütyült? Igen. A rendőr fütyült.

Megállt az autó? Nem. Az autó nem állt meg.

Hallotta a sofőr? A sofőr nem hallotta.

Miért nem hallotta? Mert nagyon gyorsan vezetett.

Részeg volt? Talán részeg volt.

Mi történt éppen most? Egy kutya kiszaladt az udvarból az utcára.

Miért szaladt ki a kutya az utcára? Úgy látszik nem kötötte meg a gazdája.

Mit csinált Szabó és Kovács? Szabó és Kovács megfogta a kutyát, visszavitte az udvarba és megkötötte.

Örül majd a kutya gazdája? Igen. Biztosan örül majd a kutya gazdája.

SECTION 3

Suggested Translation

Kovács drank a few glasses of beer in the restaurant. He did not receive the money from his wife. He had had a little money. Then Kovács came out of the restaurant. In front of the restaurant Szabó was standing. Szabó and Kovács had a conversation. In front of them, on the ground there was a big oil puddle. A barrel had fallen off a truck; it broke, and the oil was spilled. The driver did not notice it and continued driving. A policeman saw this and whistled. The car, however, did not stop. The driver did not hear it. He was driving very fast. Perhaps he was drunk.

A dog ran out from a courtyard into the street. It seems that the owner had not tied it fast. Szabó and Kovács caught the dog, took it back to the courtyard, and made it fast. Surely the dog's owner will be glad.

Az Ezredéves Falékmű

LESSON 43

PART ONE

INTRODUCTION

Bevezetés

Section 1

vállalkozás, végrehajt (vállalkozást), vállalkozó csoport, parancsnok, jelent, vezető, vázlat, felderít, lőszerraktár, erősen, őriz, őrség, megtámad, útközben, rajtaüt, gépkocsi-oszlop, megsemmisít, felgyújt, szállít, elér (hidat), ponton híd, elfog, meglep, hídőrség, végül, felrobbant, keresztül, ellát, feladat, mutat, kitűnő, jelentést tesz, keftén.

Section 2

1. írunk.
Rajzolunk.
Olvasunk.

Levelet írunk.
Egy házat rajzolunk.
Egy könyvet olvasunk.

2. Írjuk.
Rajzoljuk.
Olvassuk.

A levelet írjuk.
A házat rajzoljuk.
A könyvet olvassuk.

Írtunk.
Rajzoltunk.
Olvastunk.

Levelet írtunk.
Egy házat rajzoltunk.
Egy könyvet olvastunk.

Írtuk.
Rajzoltuk.
Olvastuk.

A levelet írtuk.
A házat rajzoltuk.
A könyvet olvastuk.

3.	írnak.
Rajzolnak.
Olvasnak.	írtak.
Rajzoltak.
Olvastak.
	Levelet írnak.
Egy házat rajzolnak.
Egy könyvet olvasnak.	Levelet írtak.
Egy házat rajzoltak.
Egy könyvet olvastak.
4.	írják.
Rajzolják.
Olvassák.	írták.
Rajzolták.
Olvasták.
	A levelet írják.
A házat rajzolják.
A könyvet olvassák.	A levelet írták.
A házat rajzolták.
A könyvet olvasták.
5.	Főzünk.
Kávét főzünk.	Főztünk.
Kávét főztünk.
	Főznek.
Kávét főznek.	Főztek.
Kávét főztek.
	Főzzük.
A kávéfőzést főzzük.	Főztük.
A kávéfőzést főztük.
	Főzik.
A kávéfőzést főzik.	Főzték.
A kávéfőzést főzték.
6.	Eszünk.
Esznek.
Esszük.
Eszik.	Ettünk.
Ettek.
Ettük.
Ették.
	Iszunk.
Isznak.
Isszuk.
Isszák.	Ittünk.
Ittak.
Ittuk.
Itták.

NyelvtanThe Past Tense IV

The Definite Form, Plural; Recapitulation

1. These grammar notes should not be read or studied prior to mastery of the previous lesson's grammar notes, The Past Tense III, The Indefinite Form, Plural.

2. The plural of the verb in the definite form of the past tense attaches to the verb base the past tense suffix -t or -tt, with a linking vowel, as appropriate. It further attaches the person markers:

- uk, -ük in the first person, and
- ák, -ék in the 2nd and 3rd persons.

3. The two verb categories, attaching the suffix -t and -tt respectively, were shown in Lessons 41 and 42, and are reiterated here:

a. Verbs ending on

- it, - ít, - öt, - öt, - üt, - üt
- two consonants,

attach -ott, -ett or -ött plus the person marker:

tart - tartottuk - tartották

A pisztolyunkat a kezünkben tartottuk.
We held our pistols in our hands.

(Ők) A pisztolyukat a kezükben tartották.
They held their pistols in their hands.

felakaszt - felakasztottuk - felakasztották

Felakasztottuk a sapkánkat.
We hung up our caps.

(Ők) Felakasztották a sapkájukat.
They hung up their caps.

jelent - jelentettük - jelentették

Jelentettük a balesetet.
We reported the accident.

(Maguk) Jelentették a balesetet?
Did you report the accident?

önt - öntöttük - öntötték

A pohárba öntöttük a bort.
We poured the wine into the
glass.

Maguk a pohárba öntötték a bort.
You poured the wine into the
glass.

b. All other verbs attach the suffix -t plus the person marker.

hallgat - hallgattuk - hallgatták

Hallgattuk a történetet.
We listened to the story.

(Ők) Hallgatták a történetet.
They listened to the story.

odaad - odaadtuk - odaadták

Odaadtuk a pénzt.
We turned over the money.

Maguk odaadták a pénzt.
You turned over the money.

ismer - ismertük - ismerték

Nem ismertük a lányokat.
We didn't know the girls.

(Ők) nem ismerték a lányokat.
They didn't know the girls.

elküld - elküldtük - elküldték

Elküldtük a levelet.
We sent the letter.

Maguk elküldték a levelet?
Did you send the letter?

4. The irregular verbs form a base in the past tense, different from that of the present tense and attach the past tense suffix to the altered base, and further attach the person marker.

<u>Base</u>	<u>3rd Person Singular</u>	<u>1st Person Plural</u>	<u>3rd Person Plural</u>
szik	itta	ittuk	itták
szik	ette	ettük	ették
sz	tette	tettük	tették
sz	vette	vettük	vették
sz	vitte	vittük	vitték
sz	hitte	hittük	hitték
(alszik	aludta	aludtuk	aludták)
(fekszik	feküdte	feküdtük	feküdték)

5. A recapitulation of the conjugational past tense endings is shown on the chart on the following page.

Recapitulation
of Conjugation, Past Tense

DEFINITE CONJUGATION				INDEFINITE CONJUGATION					
Examples	Endings			Person	Verbs ending on	Endings			
	Back	Front	Vowels			Back	Front	Vowels	
tartottam építettem öntöttem	-ottam	-ettem -öttem	-tem	First	1. a vowel plus -t other than -at, -et. 2. Two consonants 3. All others	-ottam	-ettem -öttem	-tem	tartottam építettem öntöttem
hallgattam ismertem	-tam	-tem	Same as Definite			Same as Definite	-tam	-tem	hallgattam ismertem
tartotta építette öntötte	-otta	-ette -ötte	-te			Second and Third	1. Same as above 2. Same as above 3. Same as above	-t	-t
hallgatta ismerte	-ta	-te	Same as Definite	Same as Definite	-ott			-ett -ött	tartott épített öntött
tartottuk építettük öntöttük	-ottuk	-ettük -öttük	-tük	First Plural	1. Same as above 2. Same as above 3. Same as above			-ottunk	-ettünk -öttünk
hallgattuk ismertük	-tuk	-tük	Same as Definite			Same as Definite	-tunk	-tünk	hallgattunk ismertünk
tartották építették öntötték	-ották	-ették -öttek	-ték			Second and Third	1. Same as above 2. Same as above 3. Same as above	-ottak	-ettek -öttek
hallgatták ismerték	-ták	-ték	Same as Definite	Same as Definite	-tak			-tek	hallgattak ismertek

PART THREE
VOCABULARYSzavak

1. elér, -ni vmit	reach something, to
2. elfog, -ni vkit	capture somebody, to
3. ellát, -ni vkit	supply somebody, to
4. erősen	strongly
5. feladat	mission
6. felderít, felderíteni vmit	reconnoiter something, to
7. felgyújt, felgyújtani, vmit	set fire to something, to
8. felrobbant, felrobbantani, vmit	blow up something, to
9. gépkocsioszlop	motorized column
10. hídfőrség	bridge guard
11. jelentést tesz, tenni vmiről	make a report about something, to
12. keresztül vmin	across something
13. ketten	two of them
14. kitűnő	excellent
15. lőszerraktár	ammunition dump
16. meglep, -ni vkit	surprise somebody, to
17. megtámad, -ni vmit, vkit	attack something, somebody to
18. mutat, -ni vmit, vkinek	show something to somebody, to
19. őriz, -ni vmit	guard something, to
20. őrség	guard unit
21. pontonhid	ponton bridge
22. rajtaüt, -ni vmin	ambush, take by surprise, to
23. szállít, szállítani vmit	transport something, to
24. útközben	en route
25. vállalkozás	raid
26. vállalkozó csoport	raiding party
27. vázlat	sketch
28. vezető	leader
29. végrehajt, végrehajtani vmit	carry out, execute something, to
30. végül	finally

PART FOUR
DIALOGUEEnglish TranslationThey Carried Out Their Assignment Splendidly

Situation: One group of the underground movement carried out a raid. The commander of the raiding party is now reporting to the leader of the underground movement. (He points out the situation on a sketch.)

Commander of Raiding Party:
Here, in this forest, we reconnoitered an ammunition dump.

We didn't blow it up. It was very heavily guarded.

No, since we weren't strong enough.

We moved on toward this bridge.

Yes. We ambushed a motorized column.

We destroyed the CO's car and we set three trucks aflame.

Arms and ammunition.

Not only did we reach it, but we blew it up as well.

Yes. I know. It was a very important bridge.

First we captured the look-outs. Then we surprised the bridge guards.

Leader of Underground Movement:
1 Did you blow up the dump?

2 Didn't you attack the guard?

3 Well, and what did you do next?

4 Did anything of interest happen on the way?

5 Very good. How many cars did you destroy?

6 What did these trucks carry?

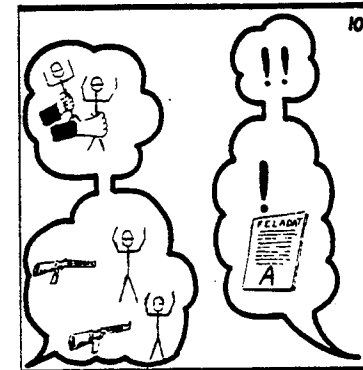
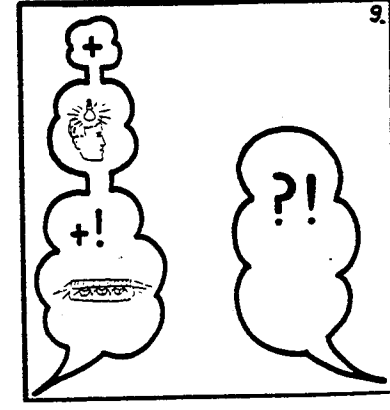
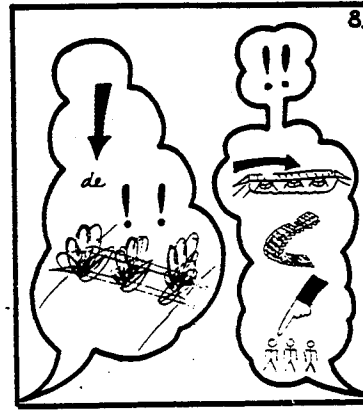
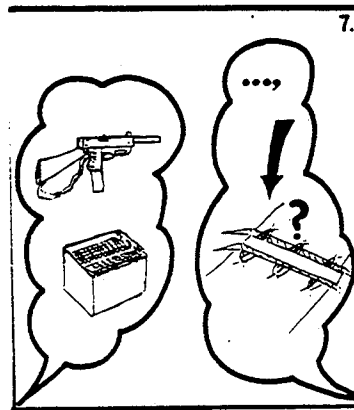
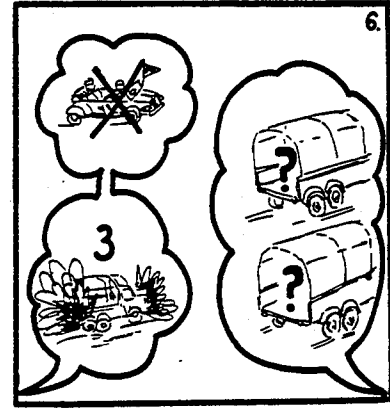
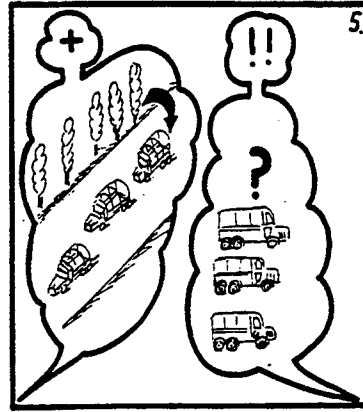
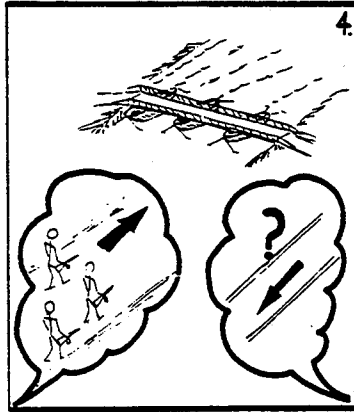
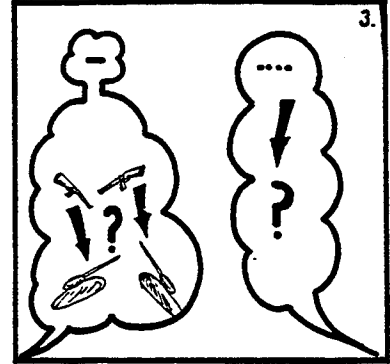
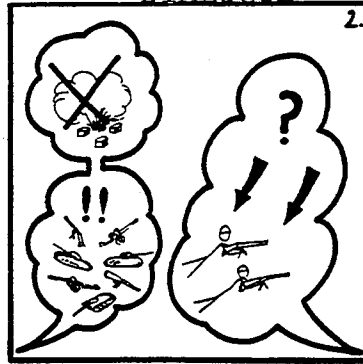
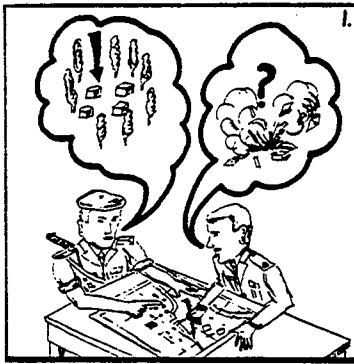
7 Well, and did you reach the pontoon bridge?

8 Well, this is splendid. They supplied these troops there with ammunition across this pontoon bridge.

9 How did you do it?

10 Excellent! You carried out your task splendidly.

IALOGUE

PárbeszédNagyszerűen hajtották végre a feladatukat!

Helyzet: A földalatti mozgalom egyik csoportja vállalkozást hajtott végre. A vállalkozó csoport parancsnoka most jelent a földalatti mozgalom vezetőjének. (Vázlaton mutatja a helyzetet.)

Parancsnok:

Itt, ebben az erdőben felderítettünk egy löszerrakást.

Nem robbantottuk fel. Nagyon erősen őrizték.

Nem, mert nem voltunk elég erősek.

Tovább mentünk e felé a híd felé.

Igen. Rajtaütöttünk egy gépkocsioszlopon.

Megsemmisítettük a parancsnok gépkocsiját, és felgyújtottunk három tehergépkocsit.

Fegyvert és löszert.

Nemcsak elértük, de fel is robbantottuk.

Igen. Tudom. Nagyon fontos híd volt.

Először elfogtuk a figyelőket. Aztán megletük a hídőrséget.

A mozgalom vezetője:

1 Felrobbantották a raktárt?

2 Nem támadták meg az őrséget?

3 Na, és mit csináltak azután?

4 Történt valami érdekes útközben?

5 Nagyon jó. Hány gépkocsit semmisítettek meg?

6 Mit szállítottak ezek a gépkocsik?

7 No, és elérték a pontonhidat?

8 Hát ez nagyszerű! Azon a ponton hídon keresztül látták el löszerral itt ezeket a csapatokat.

9 Hogyan csinálták?

10 Kitűnő! Nagyszerűen hajtották végre a feladatukat.

PART FIVE
HOMEWORKÍrásbeli házi feladat

Helyzet:

A földalatti mozgalom egy csoportjának a vezetője vagyok.

Vállalkozásra mentünk. A feladatunkat nagyszerűen végrehajtottuk.

Most vázlaton mutatom a helyzetet és jelentek a parancsnokomnak.

Itt felderítettünk egy ellenséges lőszerraktárt. Nem támadtuk meg a lőszerraktár őrségét, mert nem voltunk elég erősek.

Itt, a folyópart mellett tovább mentünk a híd felé.

Útközben rajtaütöttünk egy gépkocsioszlopon. Mind az öt gépkocsit megsemmisítettük. Ezek a gépkocsik fegyvert és lőszert szállítottak.

Éjfélkor elértük ezt a pontonhidat. Elfogtuk a figyelőket és megleptük a hídőrséget.

Aztán felrobbantottuk ezt a fontos hidat.

Írja újra a történetet! Én magának jelentettem. Maga most jelenti a vállalkozásunkat a főparancsnokságnak. Jelentse nekik, hogy mit csináltunk!

GyakorlatokSection 1

1. Szabóék vásároltak.
 Mit csinálnak Szabóék? Vásárolnak.
 Most mit csinálnak? Hazahajtanak.
 Mit csináltak az előbb? Vásároltak.
 Kik vásároltak? Szabóék vásároltak.
 Hol vásároltak? Debrecenben vásároltak.
 Mit vásároltak? Ruhákat vásároltak.
 Maguk vásároltak? Nem mi vásároltunk, ők vásároltak.
2. A lányok énekeltek.
 Énekelnek a lányok? Igen. Énekelnek.
 Most mit csinálnak? Most hallgatnak.
 Az előbb mit csináltak? Az előbb énekeltek.
 Kik énekeltek? A lányok énekeltek.
 Maguk énekeltek? Nem mi énekelünk, ők énekeltek.
 Mit énekeltek? Egy magyar nótát énekeltek.
3. A rendőrök megállítottak egy gépkocsit.
 A rendőrök megállítottak egy gépkocsit? Igen. Megállítottak egy gépkocsit.
 Mit állítottak meg? Egy gépkocsit állítottak meg.
 Kik állítottak meg egy gépkocsit? A rendőrök állítottak meg egy gépkocsit.
 Maguk állítottak meg egy gépkocsit? Nem mi állítottunk meg egy gépkocsit, hanem ők állítottak meg egyet.
 Mikor állítottak meg egyet? Tegnap este állítottak meg egyet.
 Hol állítottak meg egyet? A hídon állítottak meg egyet.
 Mit csináltak? Megállítottak egy gépkocsit.
4. Adtunk neki pénzt.
 Adtak neki pénzt? Igen. Adtunk neki pénzt.
 Kinek adtak pénzt? Neki adtunk pénzt.
 Kik adtak neki pénzt? Mi adtunk neki.
 Mit adtak neki? Pénzt adtunk neki.
 Mikor adtak? Ma reggel adtunk.
 Mit csináltak? Pénzt adtunk neki.

5. Bort ittunk.
 Mit ittak? Bort ittunk.
 Mit ettek? Kenyeret ettünk.
 Mikor ettek kenyeret? Az előbb ettünk kenyeret.
 Hol ittak bort? A konyhában ittunk bort.
 Hol ittak bort a katonák? A pincében ittak.
6. A diákok tanulták a párbeszédet.
 Mit csinálnak? Tanulják a párbeszédet.
 Kik tanulják? A diákok tanulják.
 Most tanulják a párbeszédet? Nem. Most nem tanulják.
 Mit csináltak az előbb? Tanulták a párbeszédet.
 Kik tanulták a párbeszédet? A diákok tanulták.
 Maguk tanulták? Nem mi tanultuk.
 Ők tanulták? Igen. Ők tanulták.
 Melyik párbeszédet tanulták? A katonai párbeszédet tanulták.
7. A csészekbe öntötték a kávé.
 Hova öntik a kávé? A csészekbe öntik a kávé.
 Kik öntik a kávé a csészekbe? Az asszonyok öntik a kávé a csészekbe.
 Most mit csinálnak az asszonyok? Most ülnek és beszélgetnek.
 Mit csináltak az előbb? A kávé öntötték a csészekbe.
 Kik öntötték a kávé a csészekbe? Az asszonyok öntötték a kávé a csészekbe.
 Maguk öntötték a kávé a csészekbe? Nem mi öntöttük, Ők öntötték.
8. A parancsnokok vezették a harckocsikat.
 Kik vezették a harckocsikat tegnap? A parancsnokok vezették.
 Mikor vezették a parancsnokok? Tegnap vezették.
 Ma vezetik? Nem. Tegnap vezették.
 Maguk vezették? Nem mi vezettük. Ők vezették.

Section 2

Odatoltunk egy széket.	Odatoltuk a széket.
Megvártunk egy diákot.	Megvártuk a diákot.
Megtanultunk egy leckét.	Megtanultuk a leckét.
Elénekelünk egy nótát.	Elénekeljük a nótát.
A csészébe öntöttünk vizet.	A csészébe öntöttük a vizet.
Elütöttünk egy kutyát.	Elütöttük a kutyát.
Odakötöttünk egy lovat a fához.	Odakötöttük a lovat a fához.

Felakasztottunk egy sapkát a fogasra.
Megállítottunk egy gyereket.
Egy könyvet mutattunk meg nekik.

Odahúztunk egy széket.
Elolvastunk egy történetet.
Odadobtunk egy labdát.
Felrúgtunk egy labdát.
Megnéztünk egy kirakatot.
Megfőztünk egy lábas krumplit.

Megettünk egy darab húst.
Megittunk egy pohár tejet.
Mevettünk egy szép, piros autót.
Kinyitottunk egy nagy ablakot.

Odatoltak egy széket.
Mevártak egy diákot.
Megtanultak egy leckét.
Elénekeltek egy nótát.
A csészébe öntöttek vizet.
Elütöttek egy kutyát.
Odakötöttek egy lovat a fához.
Felakasztottak egy sapkát a fogasra.
Megállítottak egy gyereket.
Egy könyvet mutattak meg nekik.

Odahúztak egy széket.
Elolvastak egy történetet.
Odadobták egy labdát.
Felrúgták egy labdát.
Megnézték egy kirakatot.
Becsuktak egy magas ajtót.
Megfőztek egy lábas krumplit.
Megették egy darab húst.
Megittak egy pohár tejet.
Mevettek egy szép, piros autót.

Felakasztottuk a sapkát a fogasra.
Megállítottuk a gyereket.
A könyvet mutattuk meg nekik.

Odahúztuk a széket.
Elolvastuk a történetet.
Odadobtuk a labdát.
Felrúgtuk a labdát.
Megnéztük a kirakatot.
Megfőztük a lábas krumplit.

Megettük a darab húst.
Megittuk a pohár tejet.
Mevettük a szép, piros autót.

Kinyitottuk a nagy ablakot.

Odatolták a széket.
Mevárták a diákot.
Megtanulták a leckét.
Elénekeltek a nótát.
A csészébe öntötték a vizet.
Elütötték a kutyát.
Odakötötték a lovat a fához.
Felakasztották a sapkát a fogasra.
Megállították a gyereket.
A könyvet mutatták meg nekik.

Odahúzták a széket.
Elolvasták a történetet.
Odadobták a labdát.
Felrúgták a labdát.
Megnézték a kirakatot.
Becsukták a magas ajtót.
Megfőzték a lábas krumplit.
Megették a darab húst.
Megitták a pohár tejet.
Mevették a szép, piros autót.

Section 3

Odahúztuk a két zöld széket az asztalhoz, és leültünk.

Mit húztunk az asztalhoz?
Egy sárga széket húztunk az asztalhoz?
Az asztalhoz húztuk a székeket?
Maguk húzták oda a székeket?
Hány széket húztunk oda?

Hány ember húzta oda a székeket?
 Melyik két széket húztuk oda?
 Egy sárga széket is odahúztunk?
 Mit csináltunk azután?
 Mire ültünk le?
 Hol voltak a székek, az asztaloknál?

A gyerekek hideg tejet öntöttek a poharukba és megitták.

Kik öntöttek tejet valamibe?
 Mibe öntötték a tejet?
 A maguk poharába öntötték a tejet?
 Mi öntöttük a tejet a poharunkba?
 Vizet öntöttek a poharukba?
 Mit csináltak azután?
 Mit ittak meg?
 Kik itták meg a tejet?
 Mi ittuk meg a tejet?
 Miből itták meg a tejet?

Section 4

1. A földalatti mozgalomnak sok csoportja van?
Mit csináltak az egyik csoport tagjai?
Éjjel hajtották végre a vállalkozást?
Maguk hajtották végre a vállalkozást?
Maguk még nem hajtottak végre vállalkozást?
A mozgalom egyik csoportja végrehajtotta a vállalkozást?
Hogyan hajtották végre? | Igen. A földalatti mozgalomnak sok csoportja van.
Vállalkozást hajtottak végre.

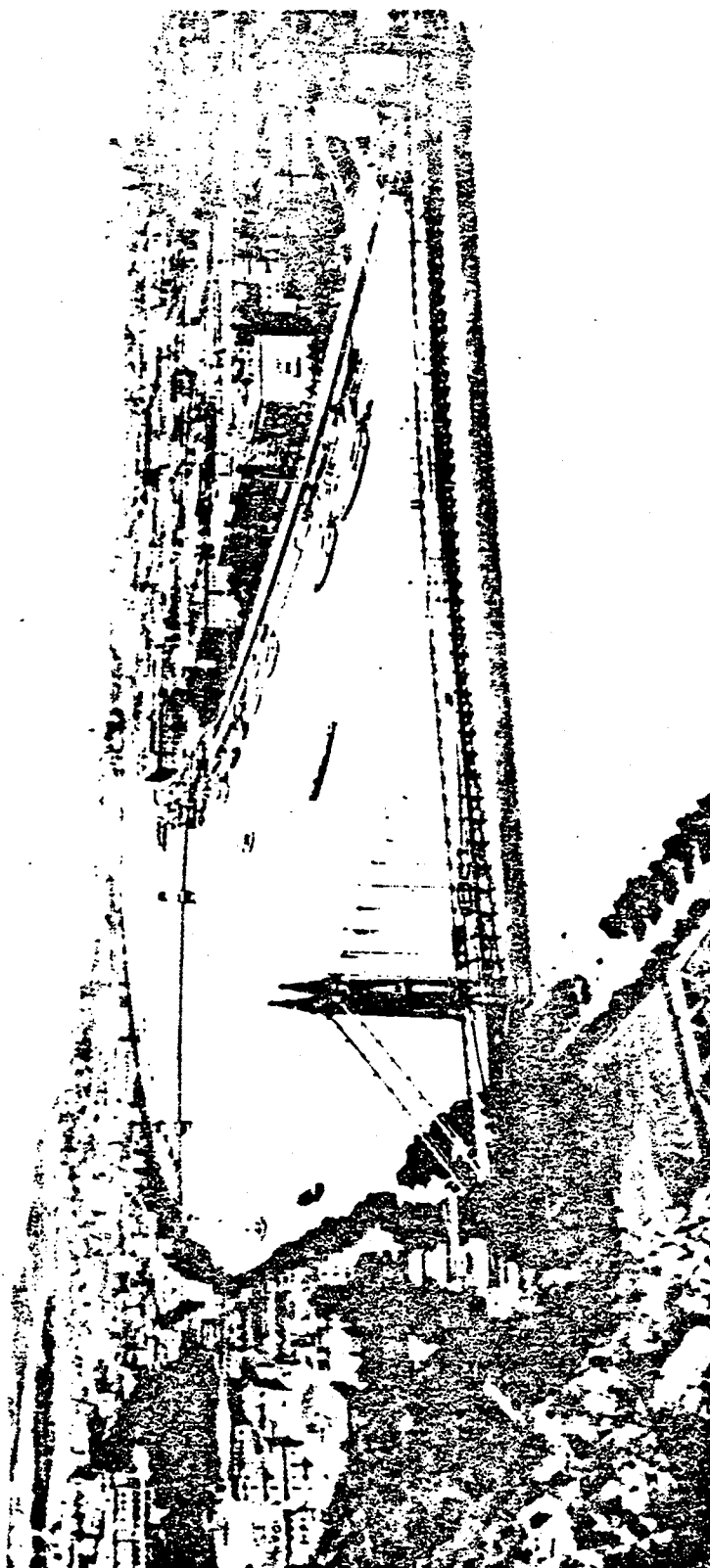
Igen. Éjjel hajtották végre a vállalkozást.
Nem mi hajtottuk végre a vállalkozást.
Nem. Mi még nem hajtottunk végre vállalkozást.
Igen. A mozgalom egyik csoportja végrehajtotta a vállalkozást.
Nagyszerűen hajtották végre. |
| 2. A csoport parancsnoka most mit csinál?
A vállalkozásról tett jelentést?
A katonák jelentenek?
Maguk már tettek jelentést valamiről?
Mit csináltak?
Kinek tettek jelentést?
A csoport tagjai kiknek tettek jelentést? | A csoport parancsnoka most jelentést tesz.
Igen. A vállalkozásról tett jelentést.
Igen. A katonák jelentenek.
Igen. Mi már tettünk jelentést.
Jelentést tettünk.
A parancsnokunknak tettünk jelentést.
A csoport tagjai a parancsnokunknak tettek jelentést. |

3. Felderítették valamit? Igen. Felderítették egy lőszerraktárt.
 Hol derítették fel a lőszerraktárt? Egy erdőben derítették fel a lőszerraktárt.
 Maguk derítették fel a lőszerraktárt? Nem mi derítettük fel a lőszerraktárt.
 Kik derítették fel? A vállalkozó csoport tagjai derítették fel.
 Mi derítettük fel a lőszerraktárt? Nem maguk derítették fel a lőszerraktárt.
 A földalatti mozgalom tagjai derítették fel? Igen. A földalatti mozgalom tagjai derítették fel.
4. Felrobbantották a lőszerraktárt? Nem robbantották fel.
 Miért nem robbantották fel? Mert erősen őrizték a hidat.
 Kik őrizték a hidat? Katonák őrizték a hidat.
 Mit őriztek a katonák? Egy hidat őriztek.
 Maguk őriztek már hidat? Nem. Mi még nem őriztünk hidat.
 Mit őriztek maguk? Fegyverraktárt őriztünk.
 Erősen őrizték a raktárt? Igen. Nagyon erősen őriztük.
 Nem robbantották fel a raktárukat? Nem robbantották fel a raktárunkat.
5. A vállalkozók mi felé mentek? Egy híd felé mentek.
 Mit csináltak útközben? Rajtaütöttek egy gépkocsioszlopon.
 Maguk ütöttek rajta a gépkocsioszlopon? Nem mi ütöttünk rajta a gépkocsioszlopon.
 Maguk még nem ütöttek rajta ellenségen? Nem. Mi még nem ütöttünk rajta ellenségen.
 Mit csináltak a csoport tagjai? Rajtaütöttek a gépkocsioszlopon.
6. Megsemmisítették a gépkocsioszlopot? Nem semmisítették meg az egész oszlopot.
 Hány gépkocsit semmisítettek meg? Azt hiszem, hármat semmisítettek meg.
 A parancsnoki kocsit is megsemmisítették? Igen. A parancsnoki kocsit is megsemmisítették.
 Hogyan semmisítették meg? Felgyújtották.
7. Mit gyújtottak fel? A parancsnoki gépkocsit gyújtották fel.
 Melyiket gyújtották fel? A parancsnokit gyújtották fel.
 A lőszerraktárt nem gyújtották fel? Nem. Azt nem gyújtották fel.
 Mit gyújtottak fel? Egy gépkocsit gyújtottak fel.
8. Miért semmisítették meg a gépkocsioszlopot? Mert lőszert és fegyvert szállított.

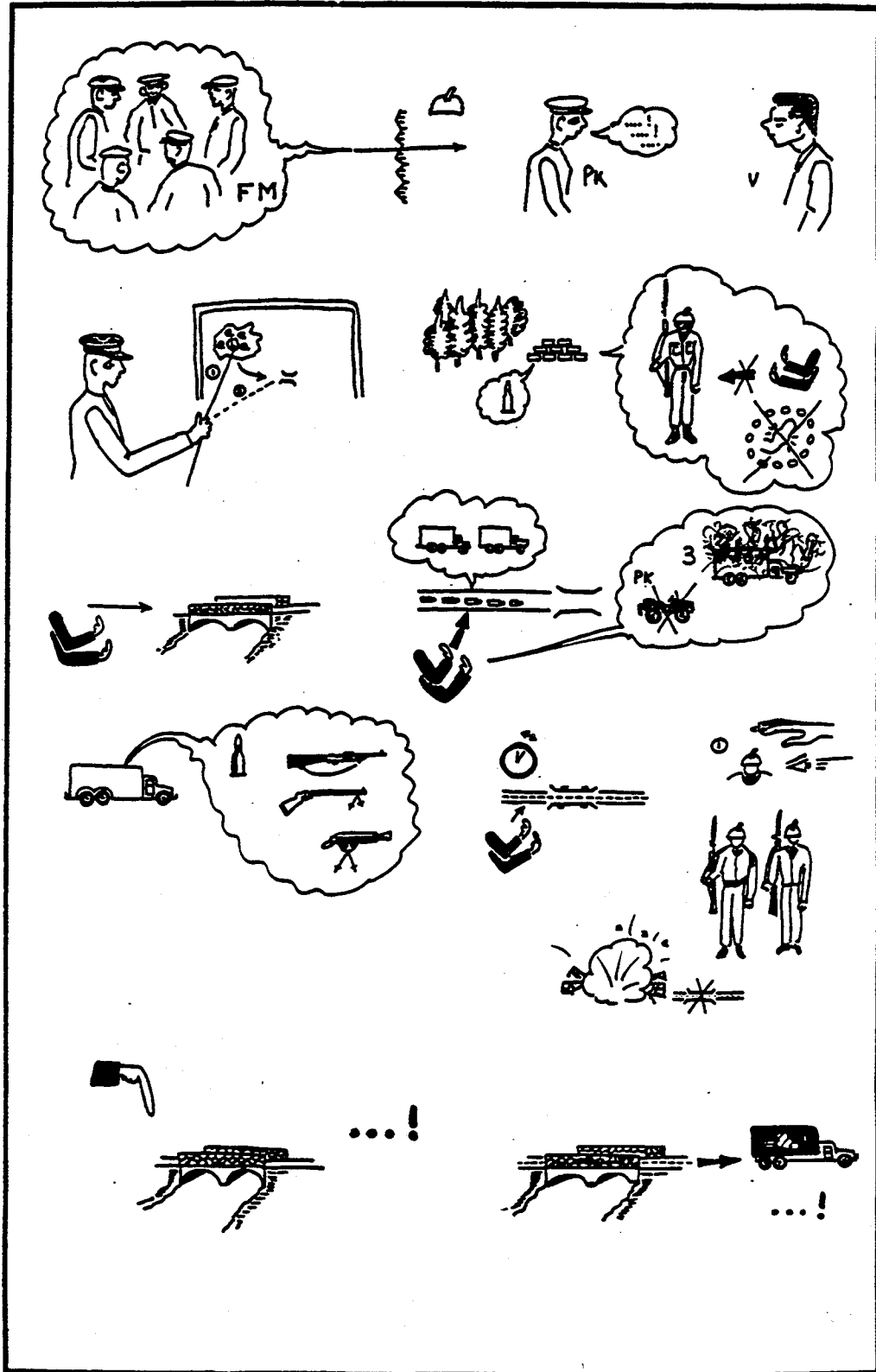
Mit szállítottak?	Lőszert és fegyvert szállítottak.
Hova szállították a lőszert?	A csapatoknak szállították.
Min szállították?	Tehergépkocsikon szállították.
Maguk nem szállítottak semmit?	De igen. Mi is szállítottunk felszerelést.
Kiknek szállították a felszerelést?	A csapatunknak szállítottuk.
9. A vállalkozók elérték a hidat?	Igen. A vállalkozók elérték a hidat.
Gyorsan elérték?	Elég gyorsan elérték.
Mit értek el gyorsan?	A hidat érték el gyorsan.
Mit csináltak, amikor a hídhoz értek?	Rajtaütöttek az ellenségen.
10. Hogyan ütöttek rajta?	Meglepték a hídőrséget.
Mit leptek meg?	Az őrséget lepték meg.
Elfogták az őröket?	Csak kettőt fogtak el.
Csak ketten őrizték a hidat?	Nem. Sok űr őrizte a hidat.
11. Hogyan lepték meg a hídőrséget?	Elfogták a figyelőket.
Kiket fogtak el?	A figyelőket fogták el.
Hogyan fogták el őket?	Meglepték és elfogták őket.
12. A vállalkozók végrehajtották a feladatukat?	Igen. Végrehajtották a feladatukat.
Kik hajtották végre a feladatukat?	A vállalkozók hajtották végre a feladatukat.
Hogyan hajtották végre a feladatot?	Nagyszerűen hajtották végre a feladatot.

KÖZMONDÁSOK
HUNGARIAN PROVERBS

1. Munka után édes a pihenés.
Rest is hailed after the work is completed.
2. Többet ésszel, mint erővel.
More brain than brawn.
3. Nyugtával dicsérd a napot.
Don't count your chickens before they are hatched.

Budapest a Gellérthegyről

Section 1Történet

A földalatti mozgalom egyik csoportja vállalkozást hajtott végre. A vállalkozó csoport parancsnoka jelent a földalatti mozgalom vezetőjének. A vállalkozó csoport parancsnoka most a vázlaton mutatja a helyzetet.

"Itt, ebben az erdőben felderítettünk egy lőszerraktárt. A lőszerraktárt nagyon erősen őrizték. Nem támadtuk meg az őrséget, mert nem voltunk elég erősek.

Azután tovább mentünk e felé a híd felé. Útközben rajtaütöttünk egy gépkocsioszlopon. Megsemmisítettük a parancsnok gépkocsiját és felgyújtottunk három tehergépkocsit.

A tehergépkocsik lőszert és fegyvert szállítottak.

Nemsokára elértük a hidat. Először elfogtuk a figyelőket, aztán megleptük a hídőrséget, s végül felrobbantottuk a hidat.

Ez egy nagyon fontos híd volt. Ezen keresztül látták el ezeket a csapatokat.

A feladatunkat végrehajtottuk! "

Section 2Kérdések

Mit csinált a földalatti mozgalom egyik csoportja?

A földalatti mozgalom egyik csoportja vállalkozást hajtott végre.

Ki jelent a földalatti mozgalom vezetőjének?

A vállalkozó csoport parancsnoka jelent a földalatti mozgalom vezetőjének.

Min mutatja a vállalkozó csoport parancsnoka a helyzetet?

A vállalkozó csoport parancsnoka most a vázlaton mutatja a helyzetet.

Maga a vállalkozó csoport parancsnoka, én vagyok a földalatti mozgalom vezetője.

Hol derítették fel lőszerraktárt?
Itt, ebben az erdőben derítettünk fel egy lőszerraktárt.

Őrizték a lőszerraktárt?
Igen. A lőszerraktárt nagyon erősen őrizték.

Megtámadták az őrséget?
Nem támadtuk meg az őrséget.

Miért nem támadták meg az őrséget?
Mert nem voltunk elég erősek.

És azután mit csináltak?
Azután tovább mentünk e felé a híd felé.

Történt valami útközben?
Igen. Rajtaütöttünk egy gépkocsioszlopon.

Mit csináltak a gépkocsioszloppal?
Megsemmisítettük a parancsnok gépkocsiját és felgyújtottunk három tehergépkocsit.

Mit szállítottak a tehergépkocsik?
A tehergépkocsik lőszert és fegyvert szállítottak.

Mikor érték el a hidat?
Nemsokára elértük a hidat.

Mi történt a hídnál?
Először elfogtuk a figyelőket, aztán megleptük a hidőrséget, s végül felrobbantottuk a hidat.

Fontos volt ez a híd?
Igen. Nagyon fontos volt ez a híd.

Miért volt ez a híd olyan nagyon fontos?
Mert ezen keresztül látták el ezeket a csapatokat.

Végrehajtották a feladatukat?
Igen. A feladatunkat végrehajtottuk.

SECTION 3

Suggested Translation

A group of the underground movement carried out a raid. The commander of the raiding party is reporting to the leader of the underground movement. The commander of the raiding party is showing the situation on the sketch.

"Here, in this forest, we have reconnoitered an ammunition depot. The ammunition depot was very heavily guarded. We did not attack the guard unit because we were not strong enough.

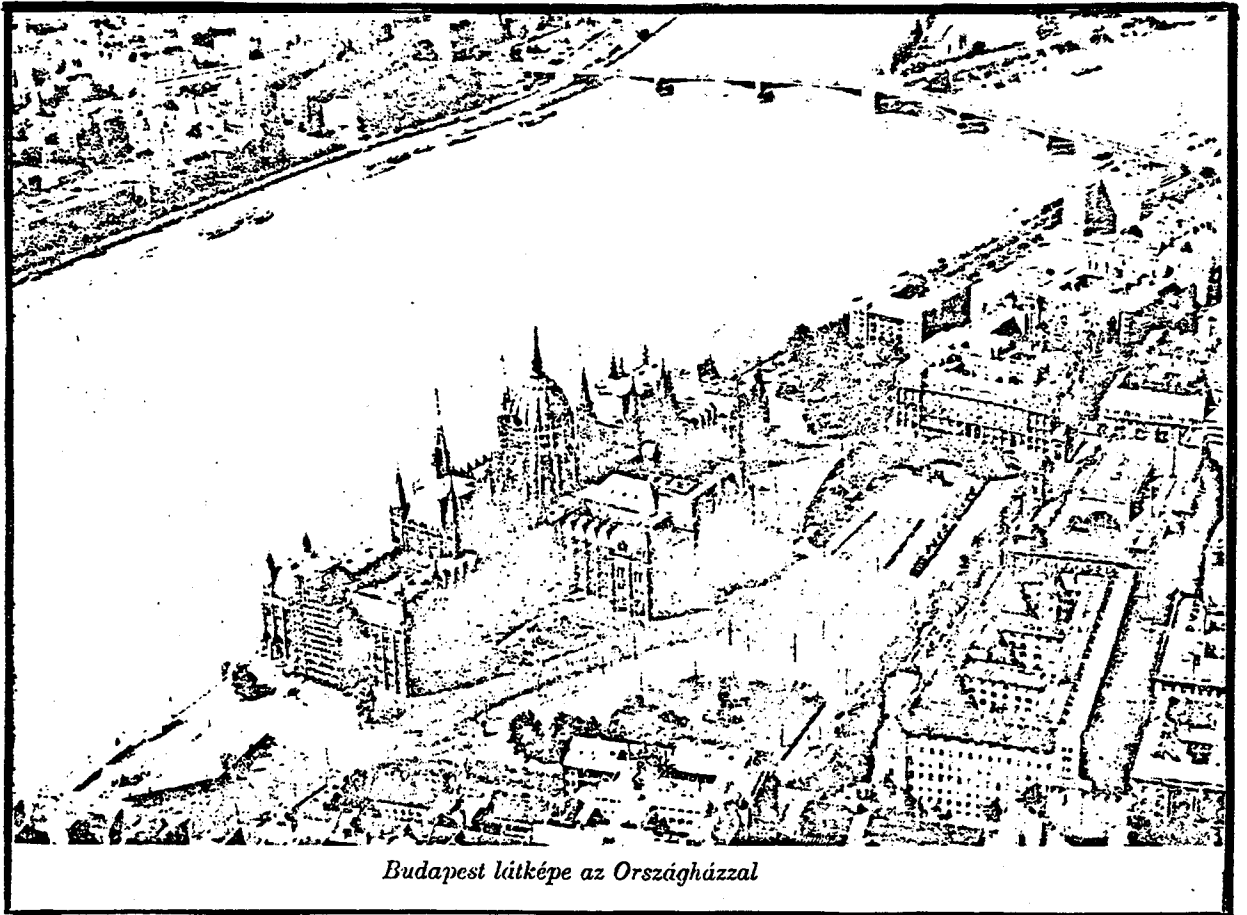
Then we moved on to this bridge. On the way we ambushed a motorized column. We destroyed the commander's car and set three trucks aflame.

The trucks were transporting ammunition and arms.

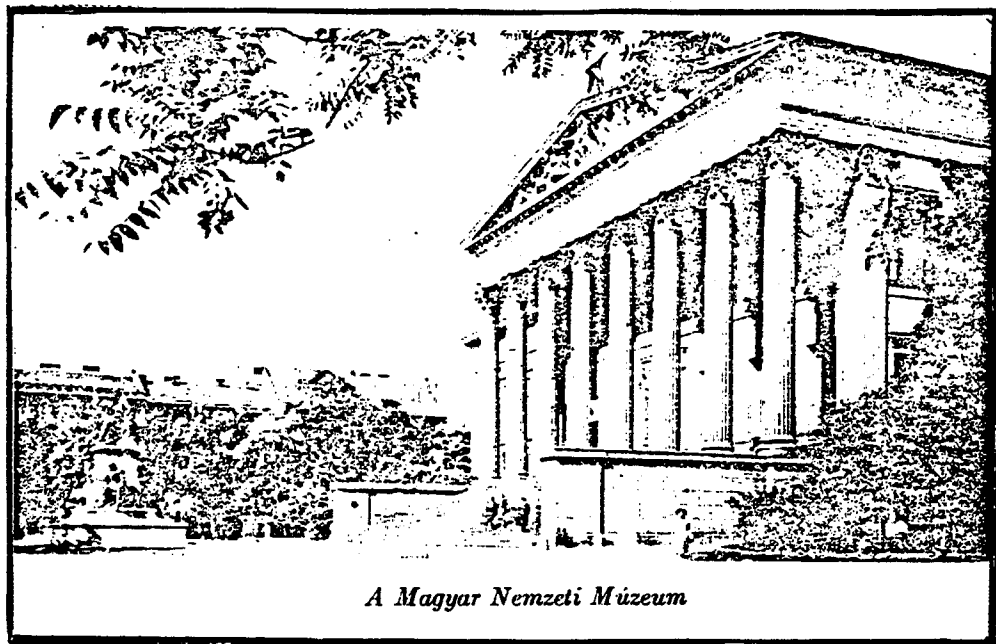
Soon thereafter we reached the bridge. First we captured the lookouts, then we surprised the bridge guards, and finally we blew up the bridge.

This was a very important bridge. These troops were supplied across it.

We have carried out our mission!"

Budapest látképe az Országházzal

A Magyar Nemzeti Múzeum

LESSON 44

PART ONE

INTRODUCTION

Bevezetés

Section 1

klub, tegnapelőtt, eljön, éjfél, után, szóval, későn, honnan tudja, ital, felszolgál (italt), otthonról elindul, pontosan, indulás, érkezés, megnéz, óra, felkelés, lefekvés, szórakozik, reggeli, körülbelül, korán, lett, lettem (valami), csengetés, vacsorázik, vacsora, hajnal, még (fiatal), akkor, idén, jövőre, karácsony, húsvét, újév, nappal, délben, perc, negyed, félkor, tavaly, éjjel, máskor, a múltkor, soha, soha se, pincér, rosszkor, jókor.

Section 2

Mikor?

tegnapelőtt	tegnap	ma	holnap	holnapután
reggel	délelőtt	délben	délután	este
tavalyelőtt	tavaly	az idén	jövőre	két év múlva
most	rögtön	azonnal	majd	nemsokára

korán - későn
mindig - soha

nappal - éjjel
néha - ritkán- gyakran

éjfélkor
karácsonykor
ébredtőkor

máskor
húsvétkor
csengetéskor

a múltkor
újévkor
takarodókor

Hánykor? Hány órákor?

reggel öt órákor
reggel öt óra 30 perckor
félhatkor, hatkor, hétkor, nyolckor
tizenkét órákor, negyedkor, félkor, háromnegyedkor

reggel ötkor
reggel öt harminckor

Kovács reggel korán kelt fel.
Nappal dolgozott.

Kovács este későn feküdt le.
Éjjel aludt.

A barátom jókor vette az
autóját.

A barátom rosszkor adta el
az autóját.

A múltkor megtanulta a pár-
beszédet.

Ma nem tanulta meg.

Reggel 6-kor kelt fel.

Este 10-kor feküdt le.

Reggel 7-kor reggelizett.

Este 7-kor vacsorázott.

Section 3

Mi lesz János?

Katona lesz János.

Mikor lesz katona?

Ma lesz katona.

János katona lett?

Igen. Katona lett.

Mikor lett katona?

Ma lett katona.

Mikor vonult be?

Októberben vonultam be.

Maga mikor lett katona?

Én tegnap lettem katona.

Ők mikor lettek katonák?

Ők tavaly lettek katonák.

Maguk mikor lettek katonák?

Mi az idén lettünk katonák.

Mikor lett kész a cipő?

Nyolckor lett kész a cipő.

Mi lett kész nyolckor?

A cipő lett kész nyolckor.

A ruha lett kész?

Nem. A cipő lett kész.

NyelvtanAdverbs of Time

1. As shown in Lesson 35, there are certain general rules about the selection and use of adverbial suffixes of place. The same rules, generally, apply to adverbs of time.

a. Answers must include the same type of suffixes as the question words use, i.e. an answer phrase with the same type of suffix as the question word is substituted for the latter.

Mennyibe kerül?
How much does it cost?

Két forintba kerül.
It costs two forints.

Kinél van pénz?
Who has money (with him)?

Jánosnál van pénz.
John has money (with him).

b. Adverbs of place and adverbs of time answer certain questions and fall into three categories shown in the simple schematic below:

Schematic			
Asking for a place:	Hova? Where to?	Hol? Where?	Honnan? Where from?
Asking for the time:	Meddig? Until when?	Mikor? When?	Mióta? Since when?

c. The third rule with adverbs of place, that of direction and motion versus in-place activity, needs some modification for adverbs of time but may also be visualized in the above schematic: "when" is a point in time, "since" and "until" implies duration of time or of ongoing activity.

2. Adverbs of time may be postpositions or may be formed by attachment of adverbial suffixes of time. Postpositions are independent words, and most of them have equivalent one-word meanings in English. Suffixes are attached to the word they change into adverbs and often do not have one-word equivalents in English.

a. Adverbs of time answering the question Mikor? "When?":

(1) The suffix-kor.

(a) The suffix-kor occurs in one form only, and it is a final suffix.

éjfél	midnight	éjféلكor	at midnight
tíz óra	ten o'clock	tíz órakor	at ten o'clock
tíz	ten	tízkor	at ten
reggeli	breakfast	reggelikor	at breakfast (time)
olvasás	reading	olvasáskor	at (the time of) reading
felkelés	rising (getting up)	felkeléskor	at (the time of) rising (getting up)

(b) The suffix-kor may be attached to nouns having non-final suffixes, notably the possessive suffix. Examples showing the build-up with the suffix-ás, -és (See Lesson 38), adding a possessive suffix-a, -e and the suffix-kor follow:

tanul	learn
tanulás	learning
a párbeszéd tanulása	the learning of the dialogue
a párbeszéd tanulásakor	at (the time of) the learning of the dialogue
érkezik	arrive
érkezés	arriving, arrival
a vonat érkezése	the arrival of the train
a vonat érkezésekor	at (the time of) the arrival of the train

(c) The suffix-kor may be attached also to a few adjectives.

jó	good, convenient
jókor	at a good, convenient time
	in time (for something), early, e.g.,
jókor jön	- to come in good time
éppen jókor	- at the right moment, none too soon, in the nick of time.
rossz	bad, inconvenient, wrong
rosszkor	at the wrong, inconvenient time, e.g.,
rosszkor nevet	- laugh at the wrong time
rosszkor jön	- arrive at an awkward moment

(2) Postpositions answering to the question word mikor, "when," and examples on their use follow:

előtt	before	Ejfel előtt hazament.	She went home before midnight.
ezelőtt		három évvel ezelőtt	3 years before this /ago
azelőtt		két héttel azelőtt	2 weeks before that
mielőtt	prior to	mielőtt katona lett	prior to becoming a soldier
után	after	Ebéd után olvasok.	I'll read after lunch.
ezután		Ezután tanulni fogok.	I'll study after this/ from here on.
azután		Azután moziba megyünk.	Then/Afterwards we'll go to the movies.
miután		Miután elolvastam...	After reading, I...
körül	around	Újév körül visszajön.	She'll be back around New Year.

(3) There exists a noun kor, which has the meaning of "age"; this noun should not be confused with the noun kór, which has the meaning of "sickness, malady, disease".

b. Adverbs of time answer the question word mióta, "since when" or "(for) how long... (past tense)...". -óta is a post-position that is used in attachment to the words mi (mióta), ami (amióta), and az (azóta).

(1) óta as a postposition is used with words indicating time.

Question

Mióta lakik itt?

Since when are you living here?
(For) how long have you been living here?

Possible Answer(s)

Tavaly óta.

Since last year.

Két év óta.

(For) (the past) two years.

(2) As shown above, the question word mióta has two meanings "since when" and "(for) how long". So, the answer may be according to the context or the responding person's understanding. In case a clarification is needed (or confusion is to be avoided) one of the following questions may be used:

Mikor jött ide?

When did you come here?

Mennyi ideje lakik itt?

(For) how long (a time) have you been living here?

c. Adverbs of time answering the question word meddig, "until (when)", or "(for) how long...", usually attach the suffix-ig.

Question(s)

Meddig marad?

Until when are you going to stay?

(For) how long are you going to stay?

Possible Answer(s)

Holnapig.

Until tomorrow.

Két hétig.

For two weeks.

As shown above, the question word meddig has two meanings, "until when" and "(for) how long...". The primary meaning is "until when...". Accordingly, when the question "how long...", is intended to be used, instead of meddig, mennyi ideig is recommended to be used. Its meaning is unequivocally "for how long (a time)?"

Question

Mennyi ideig marad?

(For) how long are you going to stay?

Answer

Két hétig.

(For) two weeks.

d. The two question words mióta "since when" and meddig "until when" are related in that they ask for the beginning and the end, i.e., the limits of a time period. However, when the intent is to ask for the two limits of a time period, the Hungarian equivalent of "from - to", nettől meddig or mikortól meddig is used. Further, this type of question is usually asked in context only.

Narrative

Tegnap autón mentem San Franciskóból Los Angelesbe. Esett az eső.

I drove from San Francisco to Los Angeles yesterday. It rained.

Question

Mettől meddig esett?

From when until when did it rain?

Answer

Kettőtől hatig.

From two to six.

e. As you probably noticed, the question word mettől attaches the suffix-től which has been introduced in Lesson 35 as an adverbial suffix of place. The meaning of mettől, a variation of mitől, thus is, in addition to "from when", also "from what" or "from where". Further, meddig has also two meanings: "until when", and "up to what" or "up to where".

Narrative

Tegnap autón mentem San
Franciskóból Los Angelesbe.
Esett az eső.

I drove from San Francisco to
Los Angeles yesterday. It
rained.

Question

Mettől meddig esett?

From where to where did it
rain?

Answer

Salinastól Santa Monikáig.

From Salinas to Santa Monica.

f. By comparing paragraphs d and e above, it becomes apparent that the similarity between adverbs of time to adverbs of place is very close indeed, as indicated in paragraphs 1 through 3. The ideas of distance and time are considered to be closely related by Hungarian and English alike.

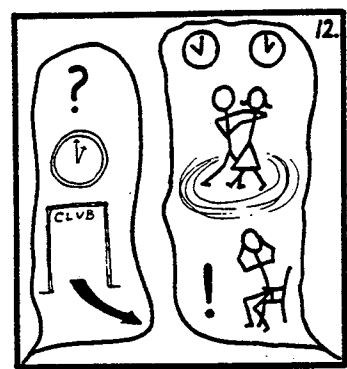
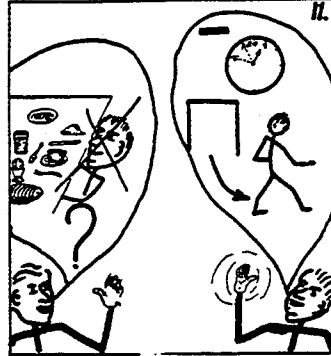
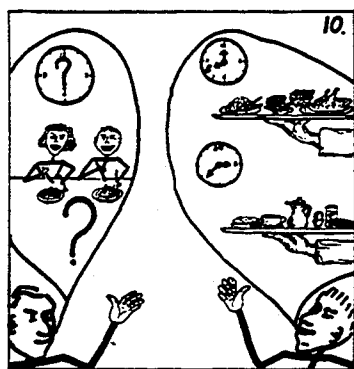
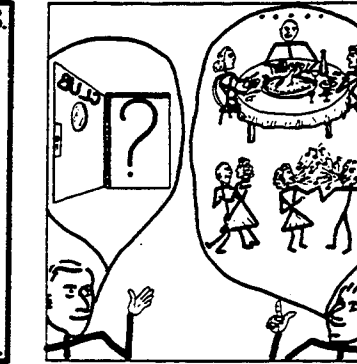
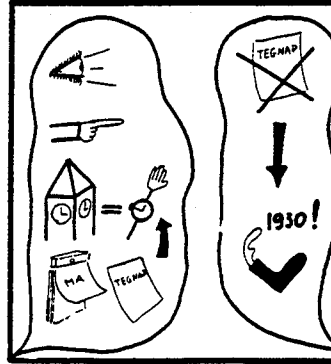
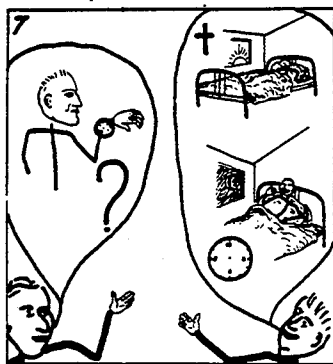
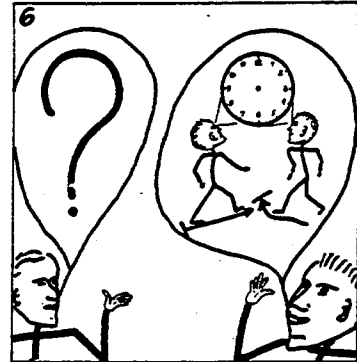
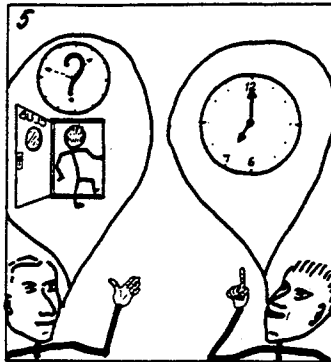
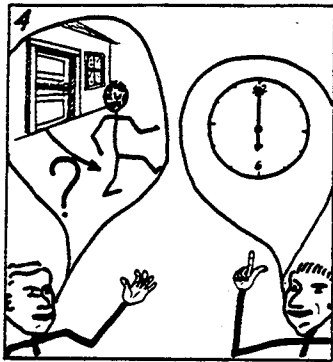
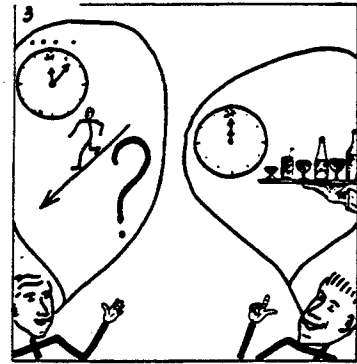
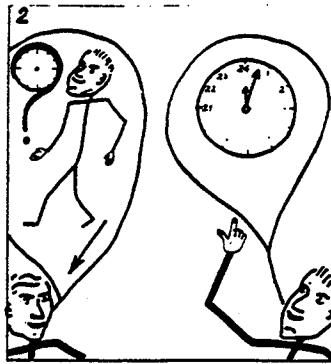
PART THREE
VOCABULARYSzavak

1. csengetés	ringing (of the bell)
2. délben	at noon
3. elindul otthonról	one leaves home
4. éjfél	midnight
5. éjjel	at night
6. érkezés	arrival
7. felkelés	getting up
8. felszolgál, -ni vmit	serve something, to
9. félkor	at half (past)
10. hajnal	dawn
11. háromnegyed hat	quarter to six
12. Honnan tudja?	How do you know?
13. húsvét	Easter
14. idén	this year
15. indulás	departure
16. jókor	at the right time
17. jövőre	next year
18. karácsony	Christmas
19. későn	late
20. klub	club
21. korán	early
22. körülbelül	approximately
23. lefekvés	lying down, going to bed
24. máskor	at another time
25. még	still
26. múltkor	the other day
27. nappal	during the day
28. negyed	quarter
29. óra	watch
30. otthonról	from home
31. perc	minute
32. pincér	waiter
33. pontosan	exactly
34. reggeli	breakfast
35. reggelizik, reggelizni	eat breakfast, to
36. rosszkor	at the wrong time
37. soha	never
38. szórakozik, szórakozni	enjoy oneself, have fun, to
39. szóval	in other words
40. tavaly	last year
41. tegnapelőtt	the day before yesterday
42. után	after
43. újév	New Year's day
44. vacsorázik	one eats dinner

PART FOUR
DIALOGUEEnglish TranslationWhen Did You Arrive at the Club?

Persons: Nagy and Molnár

- Nagy: Were you in the club yesterday?
- When did you leave the club?
- In other words, late. How do you know that you left after midnight?
- When did you leave your home?
- When did you arrive at the club?
- How do you know it so exactly?
- Do you look at your watch at some other times too?
- It seems that you became a very punctual man, Mr. Molnár.
- Well, all right, all right! We know. But how did you enjoy yourself at the club?
- When did you eat?
- You were no longer there for breakfast?
- Why did you leave so soon?
- 1 Molnár: No. We were at Kovács'. I was in the club the day before yesterday.
- 2 After midnight.
- 3 I know that it was after midnight because they served many good drinks at midnight.
- 4 At six.
- 5 At seven.
- 6 At the time of leaving and at arrival, I looked at my watch.
- 7 Yes. I always look at my watch at the time of getting up and going to bed.
- 8 I haven't become one, I have always been a punctual man.
- 9 I had quite a good time. We ate, drank, danced, and sang a lot.
- 10 At eight they served dinner and at dawn breakfast.
- 11 No. I left approximately at one.
- 12 I danced a lot and became very tired.

PárbeszédMikor érkezett a klubba?

Személyek: Molnár és Nagy

- Nagy: A klubban volt tegnap? 1 Molnár: Nem. Kovácséknál. A klubban tegnapelőtt voltam.
- Mikor jött el a klubból? 2 Éjfél után.
- Szóval későn.. Honnan tudja, hogy éjfél után jött el? 3 Tudom, hogy éjfél után, mert éjfélkor sok jó italt szolgáltatnak fel.
- Mikor indult el otthonról? 4 Hatkor.
- Mikor érkezett a klubba? 5 Hétkor.
- Honnan tudja ilyen pontosan? 6 Induláskor és érkezéskor megnéztem az órám.
- Máskor is megnézi az óráját? 7 Igen. Felkeléskor és lefekvéskor mindig megnézem az órám.
- Úgy látszik, hogy maga nagyon pontos ember lett, Molnár úr. 8 Nem lettem, én mindig pontos voltam.
- Na jó, jó! Tudjuk. De hogy szórakozott a klubban? 9 Elég jól szórakoztam. Sokat ettünk, ittunk, táncoltunk és énekeltünk.
- Mikor ettek? 10 Nyolckor vacsorát és hajnalban reggelit szolgáltak fel.
- Maga a reggelinél már nem volt ott? 11 Nem. Én körülbelül egykor eljöttem.
- Miért jött el olyan korán? 12 Sokat táncoltam és nagyon fáradt lettem.

Írásbeli házi feladat

Use Basic Situations, pp. 2, 10, 14, 44 and 98.

(p. 44, D-4) Nagy úr és felesége tegnapelőtt Szabóéknál volt. Körülbelül este 8 órakor érkeztek hozzájuk. Nemsokára megvacsoráztak. Sok jó ételt és italt szolgáltak fel nekik. Nagyéknak és Szabóéknak is jókedvük volt és jól érezték magukat. Elég korán, már éjjel 11-kor hazamentek Nagyék. Szóval még éjfél előtt hazaérkeztek. Hazaérkezés-kor Nagy megnézte az óráját. Úgy látszik, Nagy pontos ember lett.

Tegnap Nagyék a klubban voltak.

(p. 10, A-5-3) Induláskor Nagy megnézte az órájukat. Már késő volt. Kisietett az autóbuzsmegálló - hoz.

(p. 14, B-1-2) Az autóbuzs már 8 órakor elment. A másik kocsi csak kilenckor lesz itt.

(B-1-1) Nagy megnézte megint az óráját. Nagy más-kor is megnézi az óráját.

(p. 2, A-1-0) Például felkeléskor és lefekvéskor.

(p. 98, I-1-1 & I-1-2) Nagyon jól szórakoztak a klubban. Sokat ettek, ittak, nevettek, táncoltak, énekeltek és beszélgettek. Amikor fáradtak lettek, hazamentek.

Írja újra a történetet! Maga volt Nagy úr. Írja le, hogy mit csináltak és mikor!

GyakorlatokSection 1

1. Este várt engem a feleségem.
Mikor várta magát a felesége? Este várt engem.
Hánykor várta magát? Este hétkor várt engem.
Ki várta magát este hétkor? A feleségem várt engem.
Őt mikor várta a felesége? Őt nyolckor várta.
2. Láttuk magukat délben.
Láttak minket délben? Igen. Láttuk magukat délben.
Hánykor láttak minket? Tizenkettőkor láttuk magukat.
Hol láttak minket 12-kor? A vendéglő előtt láttuk magukat akkor.
Mikor látták őket? Reggel kilenckor láttuk őket.
Hol látták őket akkor? Egy üzletben láttuk őket.
3. Éjfélkor megállította minket a rendőr.
Mikor állította meg magukat a rendőr? Éjfélkor állított meg.
Hánykor állította meg magukat? Éjjel tizenkettőkor.
Nem egykor? Nem. Éjfélkor.
Hol állította meg magukat? A hídon állított meg minket.
Miért állította meg magukat? Azért, mert gyorsan hajtottunk.
4. Szabó negyed ötkor hívott fel.
Mikor hívta fel magát Szabó? Negyed ötkor.
Délután vagy reggel? Délután negyed ötkor.
Ő hívta fel magát negyed ötkor? Nem ő hívott fel engem, hanem Szabó.
Ő mikor hívta fel magát? Ő hatkor hívott fel.
Honnan hívta fel? Otthonról hívott fel.
5. Csengetéskor a diákok kimennek az osztályból.
Mit csinálnak a diákok csengetéskor? Csengetéskor a diákok kimennek az osztályból.
Mikor mennek ki? Csengetéskor.
6. Karácsony december 25-én lesz.
Mikor lesz karácsony? December 25-én lesz.
Mi lesz karácsonykor? Karácsonykor szünet lesz az iskolában.
Mikor lesz szünet? Karácsonykor lesz szünet.

- Húsvétkor lesz szünet? Nem, akkor nem lesz.
7. A múltkor voltam moziban.
 Mikor volt moziban? A múltkor voltam.
 Mikor megy megint? Nemsokára megint megyek.
 Nem jön moziba holnap este? Nem. Holnapután este megyek.
8. Négy negyvenkor indul a vonat Debrecenbe.
 Mikor indul a vonat Debrecenbe? Négy negyvenkor.
 Nem fél ötkor? Nem. Pontosán négy negyvenkor indul.
 Mi indul fél ötkor Debrecenbe? Az autóbusz indul fél ötkor.
 Pontosán fél ötkor? Igen.
9. Későn érkeztem az autóbuszállomásra.
 Korán érkezett az állomásra? Nem. Későn érkeztem.
 Elment az autóbusz? Igen. Elment.
 Mikor ment el? Félkor.
 Fél ötkor? Igen. Fél ötkor.
 Vonaton ment? Igen.
 Mikor indult a vonat? Négy negyvenkor.
10. Éjjel dolgozunk a gyárban.
 Mikor dolgoznak a gyárban? Éjjel dolgozunk.
 Mikor alusznak? Nappal alszunk.
 Ők nappal dolgoznak? Igen. Ők nappal dolgoznak.
 Hol dolgoznak nappal? Az irodában dolgoznak nappal.
 Éjjel nem dolgoznak az irodában? Nem. Éjjel nem dolgozunk.
11. Éjfélkor Molnár fáradt lett.
 Mikor lett fáradt Molnár? Éjfélkor lett fáradt.
 Ki lett fáradt? Molnár lett fáradt.
 A többi ember lett fáradt? Nem a többi, Molnár lett fáradt.
 Mi lett Molnár? Fáradt lett.
 Maguk lettek fáradtak? Nem mi lettünk fáradtak.
 Kik nem lettek fáradtak? A többiek nem lettek fáradtak.
12. Tavaly lettem katona.
 Mikor lett katona? Tavaly lettem katona.
 Ki lett katona tavaly? Én lettem katona tavaly.
 Kik lettek katonák az idén? Pál és János lettek katonák az idén.
 Kik lesznek katonák jövőre? Nem tudom kik lesznek katonák jövőre.

13. Ma lettem tizedes.
 Mikor lett tizedes?
 Mikor lesz a barátja tizedes?
 Ők mikor lettek tiszték?
 Maguk mikor lettek őrmesterek?
 Mikor lesznek törzsőrmesterek?
- Ma lettem tizedes.
 Azt hiszem, hogy ő holnap lesz tizedes.
 Ők az idén lettek tiszték.
 Mi tavaly lettünk őrmesterek.
 Talán jövőre leszünk törzsőrmesterek.

Section 2

1. Nagy úr tegnap a klubban volt?
 Mikor volt a klubban Nagy úr?
 Maga is megy néha a klubba?
 Mikor megy megint?
 Melyik klubba megy?
 Megy ma este a klubba?
 Mi lesz akkor?
 Ki lesz ott akkor?
- Nem a klubban volt, hanem Kovácséknál.
 Tegnapelőtt.
 Igen, én is megyek néha. Nemsokára megint megyek. A tisztiklubba megyek. Nem. Holnapután este megyek. Nem lesz semmi különös akkor. Rózi lesz ott akkor.
2. Nagy mikor indult a klubba otthonról?
 Mikor érkezett a klubba?
 Nagy honnan tudja ezt ilyen pontosan?
 Maga mikor nézi meg az óráját?
- Este hatkor.
 Hétkor.
 Mert induláskor és érkezéskor megnézte az óráját.
 Sohase nézem meg az órámat.
3. Magának van órája?
 Ma felkeléskor megnézte az óráját?
 Hánykor kelt fel ma reggel?
 Pontosán mikor?
 Lefekvéskor is megnézi az óráját?
 Tegnap mikor feküdt le?
 Pontosán mikor?
- Igen, van órám.
 Igen. Ma felkeléskor megnéztem az órámat.
 Korán keltem fel.
 Pontosán hatkor.
 Igen, akkor is megnézem.
 Későn feküdtem le.
 Pontosán tizenegykor.
4. Nagy hogy szórakozott szombaton?
 Maga mikor szórakozott jól?
 Mit csinált?
 A klubban mit csináltak az emberek?
- Nagyon jól szórakozott.
 Én szombaton éjjel szórakoztam jól.
 Ettem, ittam, táncoltam és énekeltem.
 Ettek, ittak, táncoltak és énekeltek.

- Mikor szolgálták fel a vacsorát?
Maga mikor evett szombaton?
Reggelit is szolgálták fel Nagyéknak?
A reggelit mikor szolgálták fel?
Éjfélkor mit hoztak a pincérek?
Nagy mikor indult haza a klubból?
Mikor indult maga haza?
Nagy ötkor még a klubban volt?
5. Maguk mikor voltak a klubjukban?
A feleségüket is elvitték?
Hány órakor érkeztek oda?
Ott vacsoráztak?
Mikor vacsoráztak?
Vacsora után mit csináltak?
Későn mentek haza?
Hánykor?
6. Sokat ittak szombaton?
Mikor ittak sokat?
Karácsonykor?
Kik ittak sokat karácsonykor?
Jól szórakoztak újévkor?
Hol szórakoztak?
Máskor engem is elvisznek oda?
7. Maga vesztett már el valamit?
Mit vesztett el?
Mikor vesztette el a könyvét?
Még most sincs meg?
Mikor találta meg?
Hány órakor?
Kinél volt?
- A vacsorát este 8-kor szolgálták fel.
Én kilenckor ettem.
Igen, azt is szolgálták fel.
Valamikor hajnalban.
Éjfélkor sok jó italt hoztak.
Nagy éjfél után, kb. egykor indult haza.
Nem tudom pontosan. Azt hiszem csak ötkor.
Nem. Nagy akkor már otthon volt.
Szombaton este voltunk a klubunkban.
Igen, őket is elvittük.
Kb. 7-kor érkezünk oda.
Igen, ott vacsoráztunk.
Nyolckor vacsoráztunk.
Vacsora után egy kicsit táncoltunk.
Elég későn.
Éjfélkor.
Nem ittunk sokat.
A múltkor ittunk sokat.
Nem. Újévkor.
Senki se ivott sokat karácsonykor.
Igen, jól szórakoztunk újévkor.
Egy magyar vendéglőben szórakoztunk.
Igen. Máskor magát is elviszszük oda.
Igen, már elvesztettem valamit.
A könyvemet vesztettem el.
Tegnapelőtt vesztettem el.
De most már megvan.
Tegnap reggel találtam meg.
Fél kilenckor.
A barátomnál volt.

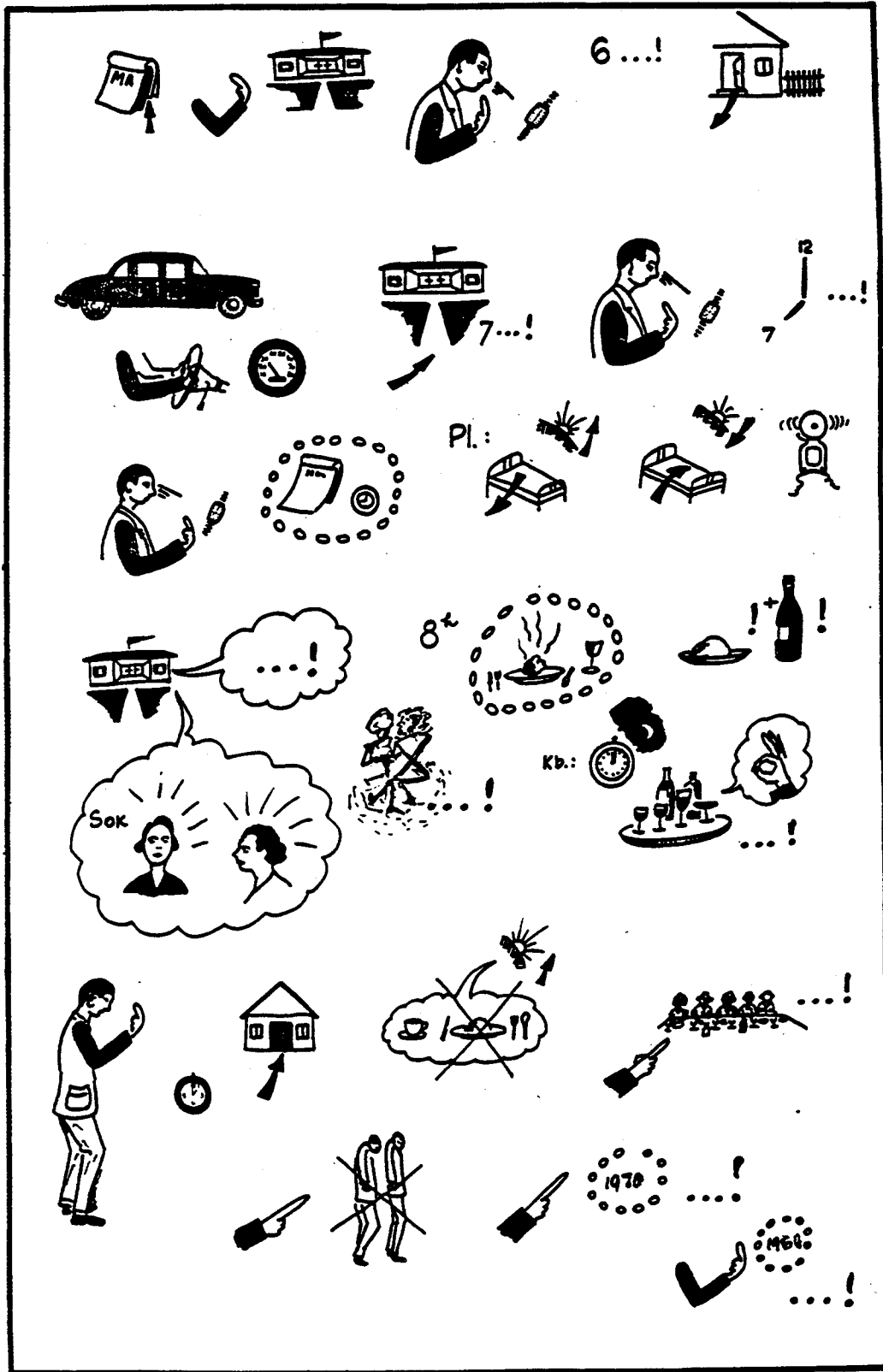
8.	Mikor lett rossz az idő?
Milyen lett az idő ma reggel?
Mikor lesz megint jó az idő?	Csak ma reggel lett rossz az idő.
Rossz lett az idő ma reggel.
Holnap lesz megint jó az idő.
9.	Mikor lettek betegek?
Kik lettek betegek tegnap este?
Ők nem lettek betegek?
Senki más se lett beteg?
Miért lettek betegek?	Tegnap este lettünk betegek.
Mi lettünk betegek tegnap este.
Nem. Ők nem lettek betegek.
Nem. Senki más se lett beteg.
Mert sokat ettünk és ittunk a klubban.

KÖZMONDÁSOKHUNGARIAN PROVERBS

1. Egy fecske nem csinál nyarat.
One swallow does not make the summer.

2. Egy bolond százat csinál.
One fool makes a hundred.

3. Nincsen rózsza tövis nélkül.
Every rose has its thorn.

PART SEVEN
NARRATIVESection 1Történet

Tegnapelőtt a klubban voltam. Induláskor megnéztem az órámát. Pontosan hat óra volt. Tehát hatkor indultam el otthonról. Nem hajtottam gyorsan. Csak hétkor érkeztem a klubhoz. Akkor is megnéztem az órámát. Pontosan hét óra volt. Én máskor is megnéztem az órámát. Pl. felkeléskor, lefekvéskor, cseppetéskor, stb.

A klubban nagyon jól szórakoztam. Nyolckor vacsoráztam. Sokat ettem és ittam. Vacsora után táncoltam. Sok szép lány és asszony volt a klubban. Jól szórakoztam. Körülbelül éjfélkor sok jó italt szolgáltak fel. Nagyon fáradt lettem. Egykor hazamentem. Nem vártam meg a reggelit. Azt csak hajnalban szolgálták fel. A többiek ottmaradtak. Ők nem fáradtak el. Ők még fiatalok. Én már öreg vagyok.

Section 2Kérdések

Mit csinált tegnapelőtt?	Tegnapelőtt a klubban voltam.
Mikor nézte meg az óráját?	Induláskor néztem meg az órámát.
Hány óra volt, mikor megnézte az óráját?	Pontosan hat óra volt.
Tehát mikor indult el otthonról?	Hatkor indultam el otthonról.
Gyorsan hajtott?	Nem hajtottam gyorsan.
Mikor érkezett a klubhoz?	Csak hétkor érkeztem a klubhoz.

Akkor is megnézte az óráját,
amikor a klubhoz érkezett? Akkor is megnéztem az órám.

Hány óra volt akkor? Pontosán hét óra volt.

Maga máskor is megnézi az óráját? Igen. Máskor is megnézem az órám.

Mikor nézi meg az óráját? Pl. felkeléskor, lefekvéskor, csengetéskor, stb.

Jól szórakozott a klubban? A klubban nagyon jól szórakoztam.

Mikor vacsorázott? Nyolckor vacsoráztam.

Sokat evett? Igen. Sokat ettem és ittam.

Mit csinált vacsora után? Vacsora után táncoltam.

Kik voltak a klubban? Sok szép lány és asszony volt a klubban.

Jól szórakozott? Jól szórakoztam.

Mikor szolgálták fel az italt? Körülbelül éjfélkor.

Mikor lett fáradt? Éjfél után nagyon fáradt lettem.

Mikor ment haza? Egykor mentem haza.

Nem várta meg a reggelit? Nem vártam meg a reggelit.

Mikor szolgálták fel a reggelit? Azt csak hajnalban szolgálták fel.

A többiek is eljöttek? Nem. A többiek ottmaradtak.

Ők nem voltak fáradtak? Nem. Ők nem fáradtak el.

A többiek miért nem voltak fáradtak? Mert ők még fiatalok.

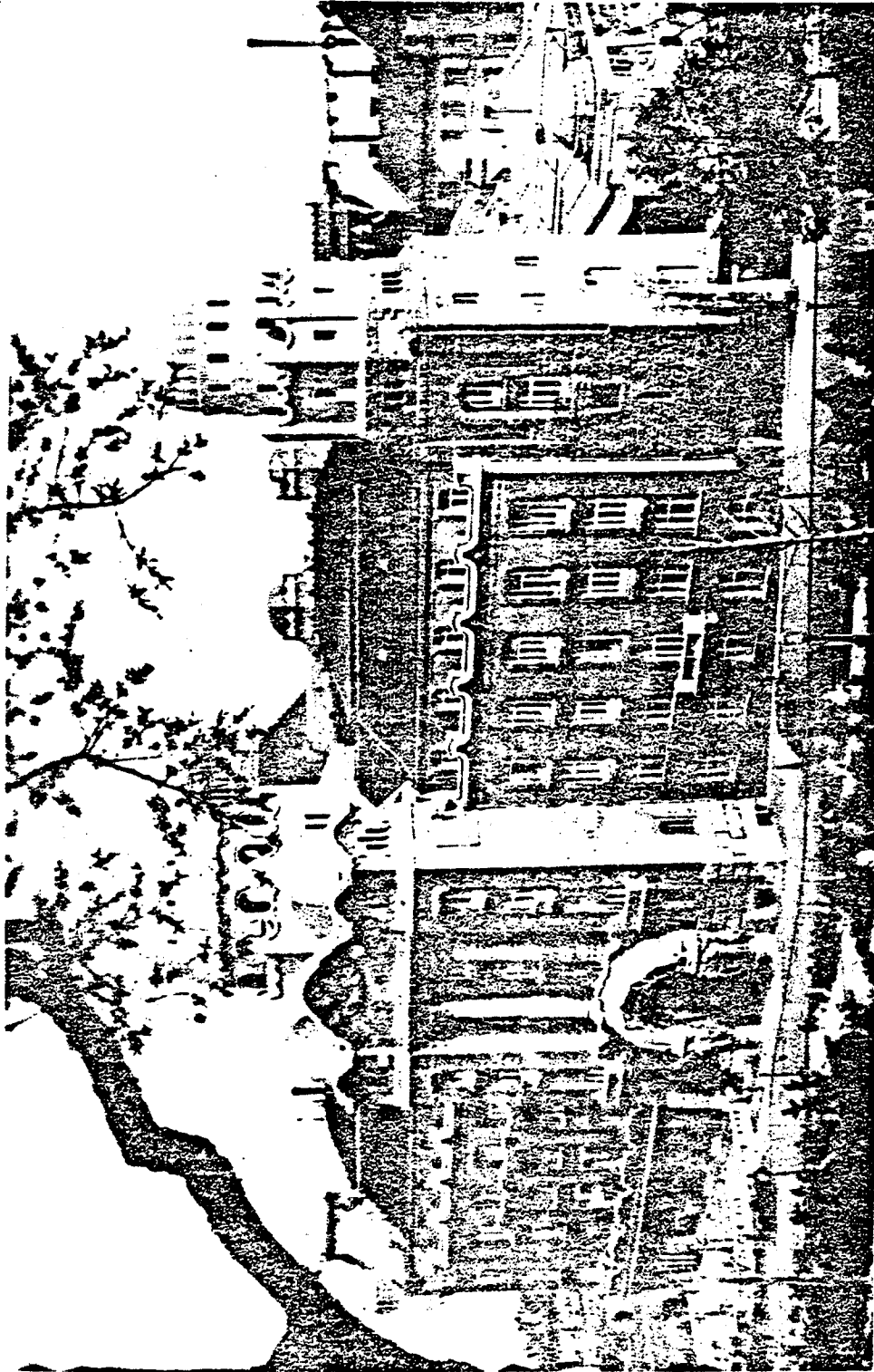
Maga nem fiatal? Nem. Én már öreg vagyok.

SECTION 3

Suggested Translation

The day before yesterday I was in the club. I looked at my watch at the time when I was leaving. It was exactly six o'clock. Thus, I left home at six o'clock. I did not drive fast. I arrived at the club only at seven. Then, too, I looked at my watch. It was exactly seven o'clock. I look at my watch at other times, too. For example, when I am getting up, when I am going to bed, when the bell rings, etc.

In the club I had a very good time. I had dinner at eight. I ate and drank a lot. After dinner I danced. There were many beautiful girls and women in the club. I had a good time. At about midnight many good drinks were served. I became very tired. At one I went home. I did not wait for breakfast. That was served only at dawn. The others were staying there. They did not get tired. They are still young. I am already old.

Gellért szálló

LESSON 45

PART ONE INTRODUCTION

Bevezetés

Section 1

gyönyörű, pincér, tetszik, kilátás, de mennyire, illik valakinek valami, dolog, Végre!, könnyen beszél, agglegény, jólesik, enni-
való, sajt, kolbász, múltkor, Mit parancsol?, szomjas, mindegy,
adag, csomag (cigaretta), cigaretta, nemcsak, odahív, rendel
(vendéglőben).

Section 2

Kinek tetszik?	Nekem tetszik Kalifornia.
Magának tetszik Kalifornia.
Pálnak tetszik Kalifornia.
Kinek tetszik?	Nekünk tetszik a szőke lány.
Maguknak tetszik a szőke lány.
Nekik tetszik a szőke lány.
Kinek tetszett?	Nekem tetszett Kalifornia.
Magának tetszett Kalifornia.
Pálnak tetszett Kalifornia.
Kiknek tetszett?	Nekünk tetszett a szőke lány.
Maguknak tetszett a szőke lány.
Nekik tetszett a szőke lány.

Kinek tetszenek a lányok?
Kiknek tetszenek a lányok?

Jánosnak tetszenek.
Mindenkinek tetszenek a
lányok.

Kinek tetszettek a lányok?
Kiknek tetszettek a lányok?

Jánosnak tetszettek.
Mindenkinek tetszettek.

Section 3

Ez a kávé nagyon jó. Ízlik nekem a kávé.
Ez a bor erős. Ízlik nekem a bor.

A kávé nagyon jó volt. Ízlett nekem.
A bor erős volt. Ízlett neki.

A magyar borok ízlenek nekünk.
Az amerikai ételek ízlenek önöknek?
A német sörök ízlenek nekik.

A magyar borok ízlettek nekünk.
Az amerikai ételek ízlettek önöknek?
A német sörök ízlettek nekik.

Section 4

Évának illik a kalap.
Nekem illenek a barna ruhák.

Rózsának nem illett a kalap.
Rózsának nem illettek a ruhák.

Section 5

A sör jólesik Kovácsnak.

A bor jólesett Szabónak.

NyelvtanTetszik, ízlik, jólesik, illik

The English verb "to like" expresses a variety of "likings" (e.g., I like steak, school, holidays, people, dogs, Beethoven, etc.) and it is obvious that the "likings" are different by degree, type, or manner. In Hungarian, some of the "likes" are expressed by separate words, each of which is sharply delineated.

Tetszik, ízlik, jólesik, illik express liking or disliking something or somebody.

Tetszik - continuous, or at least a feeling of some duration - expresses the idea that something or somebody appeals to one's sense of beauty.

Ízlik - expresses the idea that something is pleasing to one's taste buds.

Jólesik - a one-shot deal - expresses the idea that something is gratifying, is pleasant, it hits the spot; it appeals to one's feeling well. Like cold beer on a hot day - even though beer might not be one's favorite drink.

Illik - usually an inbred, culturally or environmentally developed feeling - expresses the idea of "it fits, it suits, it goes with, it is proper, it is meet, it is appropriate." Conversely nem illik expresses something that is "improper, not nice (e.g., it is not nice to fool mother nature)".

Rózsi tetszik nekem.

I like Rózsi. (She appeals to my sense of beauty.)

A vacsora ízlett nekünk.

We liked the supper. (It was pleasing to our taste buds.)

Kovácsnak jólesett a sör.

Kovács liked the beer. (The beer "hit the spot" for Kovács.)

Évának nem illenek ezek az új kalapok.

These new hats don't suit Eva.

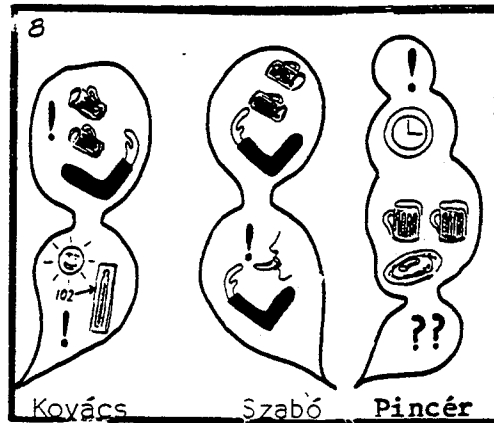
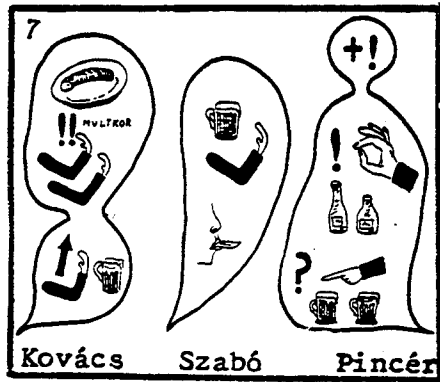
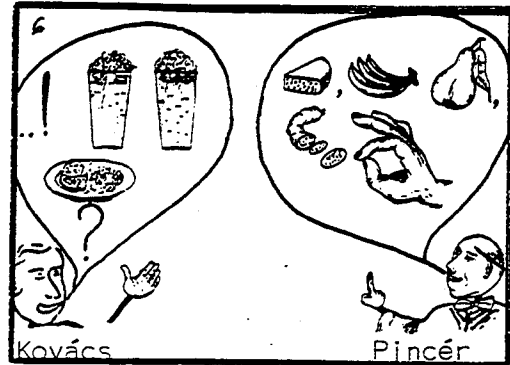
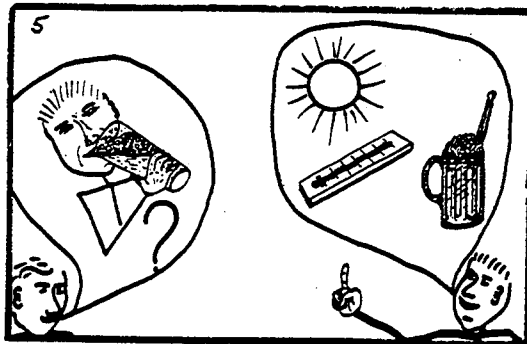
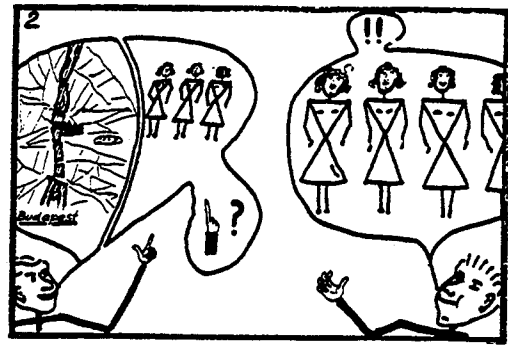
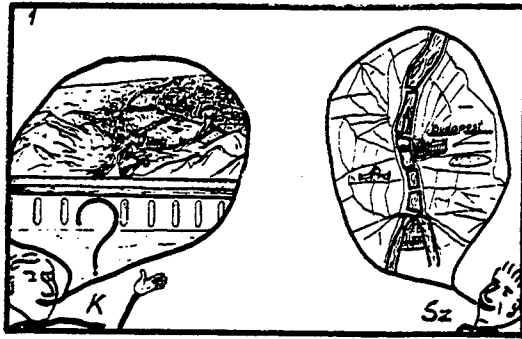
The Use of tetszik

Pres. Tense Singular	Nekem tetszik Kalifornia. Magának tetszik Kalifornia. Neki tetszik Kalifornia.	I like California. You like California. He/she likes California.
Plural	Nekünk tetszik Kalifornia. Maguknak tetszik Kalifornia. Nekik tetszik Kalifornia.	We like California. You like California. They like California.
Past Tense Singular	Nekem tetszett Kalifornia. Magának tetszett Kalifornia. Neki tetszett Kalifornia.	I liked California. You liked California. He/she liked California.
Plural	Nekünk tetszett Kalifornia. Maguknak tetszett Kalifornia. Nekik tetszett Kalifornia.	We liked California. You liked California. They liked California.
Pres. Tense Singular	Nekem tetszenek az autók. Magának tetszenek az autók. Neki tetszenek az autók.	I like cars. You like cars. He/she likes cars.
Plural	Nekünk tetszenek az autók. Maguknak tetszenek az autók. Nekik tetszenek az autók.	We like cars. You like cars. They like cars.
Past Tense Singular	Nekem tetszettek az autók. Magának tetszettek az autók. Neki tetszettek az autók.	I liked the cars. You liked the cars. He/she liked the cars.
Plural	Nekünk tetszettek az autók. Maguknak tetszettek az autók. Nekik tetszettek az autók.	We liked the cars. You liked the cars. They liked the cars.
Én tetszek magának. Maga tetszik nekem. Ő tetszik nekem.		You like me. I like you. I like him/her.
Mi tetszünk magának. Maguk tetszenek nekem. Ők tetszenek nekem.		You like us. I like you (all). I like them.

Note: The conjugation of the verbs illik, ízlik, jólesik follows these patterns, even though some forms may not be used.

Szavak

1. adag	portion, helping, side dish
2. agglegény	bachelor
3. ... alapján	on the basis of
4. cigaretta	cigarette
5. csomag	package
6. De mennyire!	Why! Certainly!
7. dolog	thing
8. ebéd	lunch, noon meal
9. egy csomag cigaretta	a package of cigarettes
10. ennivaló	edibles, eats, food
11. ezért	therefore
12. étel	food
13. főváros	capital city
14. gyönyörű	beautiful, wonderful
15. igenis	yes indeed
16. illik, vkinek, vmi	something fits, goes together with something
17. ilyen	such, this kind
18. ízlik, vkinek, vmi	something tastes well to somebody
19. jólesik, vkinek, vmi	something pleases somebody
20. kérem szépen	yes, sir
21. kiszolgálás	service
22. kolbász	sausage
23. Könnyen beszél!	It's easy for him to say!
24. következő	next
25. mindegy	(It's) all the same. I don't care ...
26. minden	all, everything
27. mondat	sentence
28. nemcsak	not only
29. nyári ruha	summer suit (dress)
30. odahív	call somebody to somewhere, to
31. olyan	such
32. Rendben van.	All right.
33. rendel, -ni, vmit	order, prescribe something, to
34. sajt	cheese
35. szomjas	thirsty
36. tetszik, vkinek, vmi	somebody likes something
37. végre	finally, at last

PART FOUR
DIALOGUEPárbeszédIllik neki a kalap.

Személyek: Kovács, Szabó és a pincér

<u>Kovács:</u>		<u>Szabó:</u>		<u>Pincér:</u>
Hogy tetszik a kilátás?	1	Gyönyörű. Budapest nagyon szép város.		
Nemcsak a város szép, a nők is. Tetszenek magának a magyar nők?	2	Nagyon tetszenek. Úgy látszik, hogy minden szép nő itt van ma ebben a vendéglőben.		
Tetszik magának annak a nőnek a kalapja?	3	De mennyire! A feleségemnek is van egy olyan kalapja.		
Illik neki a kalap?	4	A feleségemnek minden kalap illik.		
Iszik egy pohár sört?	5	Szívesen. Ilyen melegben jólesik a hideg ital.		
Pincér! Kérek két pohár sört és valami ennivalót. Mijük van?	6			Van kérem sajtunk, gyümölcsünk és kolbászunk.
A kolbászuk nagyon ízlett nekünk a múltkor. Én azt kérek és persze sört!	7	Én csak sört kérek.	7	Kérem szépen! Kitűnő söreink vannak. Milyen sörök ízlenek az uraknak?
A melegben minden sör jólesik.	8	Nekem is mindegy. Nagyon szomjas vagyok.	8	Rendben van kérem. Rögtön hozok két sört és egy adag kolbászt.

English TranslationThe Hat Suits Her.

Persons: Kovács, Szabó and the waiter

<u>Kovács:</u>	<u>Szabó:</u>	<u>Waiter:</u>
How do you like the view?	1 It's gorgeous. Budapest is a very nice city.	
Not only the city is beautiful, the women are too. Do you like Hungarian women?	2 Very much. It seems that all the beautiful women are present here today in this restaurant.	
Do you like the hat of that woman?	3 Why, certainly! My wife has such a hat too.	
Does the hat fit her well?	4 Every hat fits my wife.	
Do you want a glass of beer?	5 Gladly. It will be nice to have a cold drink in such warm weather.	
Waiter! I want two glasses of beer and some food. What do you have?	6	Sir, we have cheese, fruit, and sausage.
We liked your sausage very much the other day. I want that and, of course, beer.	7 I want beer only.	7 Yes, sir. We have excellent beers. What kinds do you like, gentlemen?
Any beer is fine in such hot weather.	8 I do not care either. I am very thirsty.	8 All right, gentlemen. I will bring two glasses of beer and one order of sausage.

Írásbeli házi feladatSection 1

Gyönyörű a kilátás a hegyről. Nagyon tetszik nekem a magyarok fővárosa. A barátainak is tetszik Budapest. Nemcsak a város tetszett nekünk, de a nők is tetszettek. Jól illik nekik a könnyű nyári ruha. Évának nagyon jól illett az új kalap. Sört ittunk és rendeltünk ennivalót is. Meleg volt és jólesett nekünk egy pohár sör. Melegben mindig jólesik nekem a hideg ital. A sör nemcsak nekem esett jól, hanem a barátomnak is. Kolbászt és sajtot is rendeltünk. Nekem a kolbász ízlett. Jánosnak ízlett a kolbász is és a sajt is. Úgy látszik neki minden ízlik. A kiszolgálás nem tetszett nekünk, mert a pincér lassú volt.

Feleljen a következő kérdésekre:

1. Tetszik maguknak a kilátás?
2. Hogyan tetszik magának a magyar főváros?
3. Csak magának tetszett Budapest?
4. Csak a város tetszett maguknak?
5. A nőknek mi illik jól?
6. Kinek illett az új kalap?
7. Kinek esett jól egy pohár sör?
8. Mikor esik jól magának a hideg ital?
9. Csak magának ízlett a sör?
10. Ízlik magának a magyar kolbász?
11. Jánosnak mi ízlett?
12. Miért nem tetszett maguknak a kiszolgálás?

Section 2

Írjon 5 - 8 mondatban egy rövid történetet a D-4-O kép alapján (Basic Situations, p. 44). A képen a fiatal férfi maga. Írja le, hogy ki vagy mi tetszett magának, és kinek mi ízlik vagy ízlett.

KÖZMONDÁSOKHUNGARIAN PROVERBS

1. Madarat tolláról, embert barátjáról lehet megismerni.
You can always judge a man by the company he keeps.

2. Jobb ma egy veréb, mint holnap egy tüzök.
A bird in the hand is worth two in the bush.

3. Eső után köpönyeg.
Doctor after death.

GyakorlatokSection 1

A vendéglőből szép a kilátás?

Tetszik önnek a kilátás?

Hogy tetszik önnek?

Kinek tetszik a kilátás?

Mi tetszik önnek?

Nekik is tetszik a kilátás?

Kiknek tetszik?

Szabónak tetszett a város?

Kinek tetszett?

Tetszett neki?

Mi tetszett neki?

Melyik város tetszett neki?

Önnek tetszenek az emberek?

Neki is tetszenek az emberek?

Kinek tetszenek az emberek?

Kinek nem tetszenek?

Önöknek tetszettek az emberek?

Nekik is tetszettek az emberek?

Kiknek tetszettek az emberek?

Kiknek nem tetszettek?

Illik Jánosnak a kalap?

Mi nem illik Jánosnak?

A katonáknak illik a kalap?

Melyik katonának illik a kalap?

Igen. A vendéglőből szép a kilátás.

Igen. Tetszik nekem a kilátás.

Nagyon tetszik nekem.

Nekem tetszik a kilátás.

A kilátás tetszik nekem.

Igen. Nekik is tetszik a kilátás.

Nekik tetszik.

Igen. Szabónak tetszett a város.

Szabónak tetszett.

Igen. Tetszett neki.

A város tetszett neki.

Budapest tetszett neki.

Igen. Nekem tetszenek az emberek.

Nem. Neki nem tetszenek az emberek.

Nekem tetszenek az emberek.

Neki nem tetszenek.

Igen. Nekünk tetszettek az emberek.

Nem. Nekik nem tetszettek az emberek.

Nekünk tetszettek az emberek.

Nekik nem tetszettek.

Nem. Nem illik Jánosnak a kalap.

A kalap nem illik Jánosnak.

Nem. A katonáknak sem illik a kalap.

Egy katonának sem illik a kalap.

Melyiknek illik?
 Önöknek illik a kalap?
 Mi illik önöknek?
 Kiknek illik?
 A szomszédjának illik?

Egyiknek se illik.
 Igen. Nekünk illik a kalap.
 A kalap illik nekünk.
 Nekünk illik.
 Igen. Neki is illik.

Illett Jánosnak a kalap?
 Mi nem illett Jánosnak?
 A katonáknak illett a kalap?

Nem. Nem illett neki a kalap.
 A kalap nem illett Jánosnak.
 Nem. A katonáknak sem illett
 a kalap.

Önöknek illett a kalap?
 Mi illett önöknek?
 Kiknek illett?
 A szomszédjának illett?
 Melyik katonának illett a
 kalap?
 Melyiknek illett?

Igen. Nekünk illett a kalap.
 A kalap illett nekünk.
 Nekünk illett.
 Igen. Neki illett.
 Egy katonának sem illett a
 kalap.
 Egyiknek se illett.

Szabónak ízlik a sör?
 Önnek ízlenek a sörök?
 Nekünk ízlenek a sörök?
 Önöknek ízlik a sör?

Igen. Neki ízlik a sör.
 Igen. Nekem ízlenek a sörök.
 Igen. Önöknek ízlenek a sörök.
 Nem. Nekünk nem ízlik a sör.

Szabónak ízlett a sör?
 Önnek ízlettek a sörök?
 Nekünk ízlettek a sörök?

Igen. Neki ízlett a sör.
 Igen. Nekem ízlettek a sörök.
 Igen. Önöknek ízlettek a
 sörök.

Önöknek ízlett a sör?

Nem. Nekünk nem ízlett a sör.

Hideg van. Fázik?
 Jólesik önöknek a meleg kávé?

Igen. Fázok.
 Igen. Jólesik nekünk a meleg
 kávé.

Neki is jólesik a meleg kávé?

Igen. Neki is jólesik a meleg
 kávé.

Hideg volt. Fázott?
 Jólesett önnek a hideg sör?

Igen. Fáztam.
 Nem. Nem esett jól a hideg
 sör.

Önöknek se esett jól?

Nem. Nekünk se esett jól.

Section 2

Tetszik nekem a kilátás a vendéglőből.

Tetszik magának a kilátás a
 vendéglőből?

Igen. Tetszik nekem a kilá-
 tás.

Kinek tetszik a kilátás?

Nekem tetszik a kilátás.

Mi tetszik magának?

A kilátás tetszik nekem.

A kiszolgálás tetszik itt magának?
 Kinek nem tetszik a kiszolgálás?
 Mi nem tetszik magának?
 Hol nem tetszik magának a kiszolgálás?

Nem. A kiszolgálás nem tetszik itt nekem.
 Nekem nem tetszik a kiszolgálás.
 A kiszolgálás nem tetszik nekem.
 Itt nem tetszik nekem a kiszolgálás.

Tetszett nekem a kilátás a vendéglőből.

Tetszett magának a kilátás a vendéglőből?
 Kinek tetszett a kilátás?
 Mi tetszett magának?
 Honnan tetszett a kilátás magának?
 Nekem tetszett a kilátás?
 A kiszolgálás tetszett magának?
 A kiszolgálás tetszett magának?
 Kinek nem tetszett a kiszolgálás?
 Mi nem tetszett magának?
 Mi tetszett magának?

Igen. Tetszett nekem a kilátás a vendéglőből.
 Nekem tetszett a kilátás.
 A kilátás tetszett nekem.
 A vendéglőből tetszett a kilátás nekem.
 Nem magának, hanem nekem tetszett a kilátás.
 Nem a kiszolgálás, hanem a kilátás tetszett nekem.
 Nem. A kiszolgálás nem tetszett nekem.
 Nekem nem tetszett a kiszolgálás.
 A kiszolgálás nem tetszett nekem.
 A kilátás tetszett nekem.

Nem illik nekem a szürke kabát.
 Illik magának a szürke kabát?
 Magának milyen kabát illik?
 Kinek illik a szürke kabát?

Nem illik nekem a szürke kabát.
 Nekem a barna kabát illik.
 Magának illik.

Nem illett nekem a szürke kabát.
 Illett magának a szürke kabát?

Mi nem illett magának?
 Kinek nem illett a szürke kabát?

Nem illett nekem a szürke kabát.
 A szürke kabát nem illett nekem.
 Nekem nem illett a szürke kabát.

Az őrzetőnek nem illik ez a nadrág.

Az őrzetőnek illik ez a nadrág?
 Kinek nem illik?
 Mi nem illik neki?
 Illik neki ez a nadrág?

Nem. Neki nem illik ez a nadrág.
 Neki nem illik.
 Ez a nadrág nem illik neki.
 Nem illik neki.

Az Őrvezetőnek nem illett a nadrág.

Az Őrvezetőnek illett a nadrág?

Kinek nem illett?

Mi nem illett neki?

Illett neki a nadrág?

Melyik nadrág nem illett neki?

Nem. Neki nem illett a nadrág.

Neki nem illett.

A nadrág nem illett neki.

Nem illett neki a nadrág.

A szürke nadrág nem illett neki.

Ízlik nekem a kolbász.

Ízlik magának a kolbász?

Kinek ízlik a kolbász?

Mi ízlik magának?

A száraz kenyér ízlik magának?

Ízlik magának a száraz kenyér?

Igen. Ízlik nekem a kolbász.

Nekem ízlik a kolbász.

A kolbász ízlik nekem.

Nem. A száraz kenyér nem ízlik nekem.

Nem ízlik nekem a száraz kenyér.

Ízlett nekem a kolbász.

Ízlett magának a kolbász?

Mi ízlett magának?

Kinek ízlett a kolbász?

A kenyér ízlett magának?

Ízlett a kolbász magának?

Igen. A vendéglőben ízlett nekem a kolbász.

A kolbász ízlett nekem.

Nekem ízlett a kolbász.

Nem a kenyér, hanem a kolbász ízlett nekem.

Igen. Ízlett a kolbász nekem.

A kolbász nem ízlett neki.

Mi nem ízlett neki?

A gyümölcs ízlett neki?

Kinek ízlett a gyümölcs?

Mi nem ízlett neki?

Ízlett neki a kolbász?

A kolbász nem ízlett neki.

Igen. A gyümölcs ízlett neki.

Neki ízlett a gyümölcs.

A kolbász nem ízlett neki.

Nem ízlett neki a kolbász.

Nekünk ízlett a kolbász.

Ízlett maguknak a kolbász?

Kiknek ízlett a kolbász?

Mi ízlett maguknak?

Nem ízlett maguknak?

A sajt ízlett maguknak?

Igen. Ízlett nekünk a kolbász.

Nekünk ízlett a kolbász.

A kolbász ízlett nekünk.

De igen. Ízlett nekünk.

Nem a sajt, hanem a kolbász ízlett nekünk.

Nekik a kolbász ízlett.

Nekik mi ízlett?

A gyümölcs ízlett nekik?

Kinek ízlett a kolbász?

Nekik a kolbász ízlett.

Nem a gyümölcs, hanem a kolbász ízlett nekik.

Nekik ízlett a kolbász.

Maguknak ízlett a kolbász?

Mi ízlett nekik?
Ízlett a kolbász nekik?

Nem nekünk, hanem nekik ízlett a kolbász.
A kolbász ízlett nekik.
Igen. Ízlett a kolbász nekik.

Jólesik nekem a hideg ital.
Jólesik magának a hideg ital?

Milyen időben esik jól magának?
Mi esett jól magának meleg időben?

Kinek esett jól a hideg ital?
A meleg sör jólesik magának?

Igen. Jólesik nekem a hideg ital.
Meleg időben esik jól nekem.
A hideg ital esett jól nekem.
Nekem esett jól a hideg ital.
Nem. A meleg sör nem esik jól nekem.

Jólesik nekünk a hideg ital.
Jólesik maguknak a hideg ital?

Kiknek esik jól a hideg ital?
Nem esik jól maguknak?

Mi esik jól maguknak ebéd után?

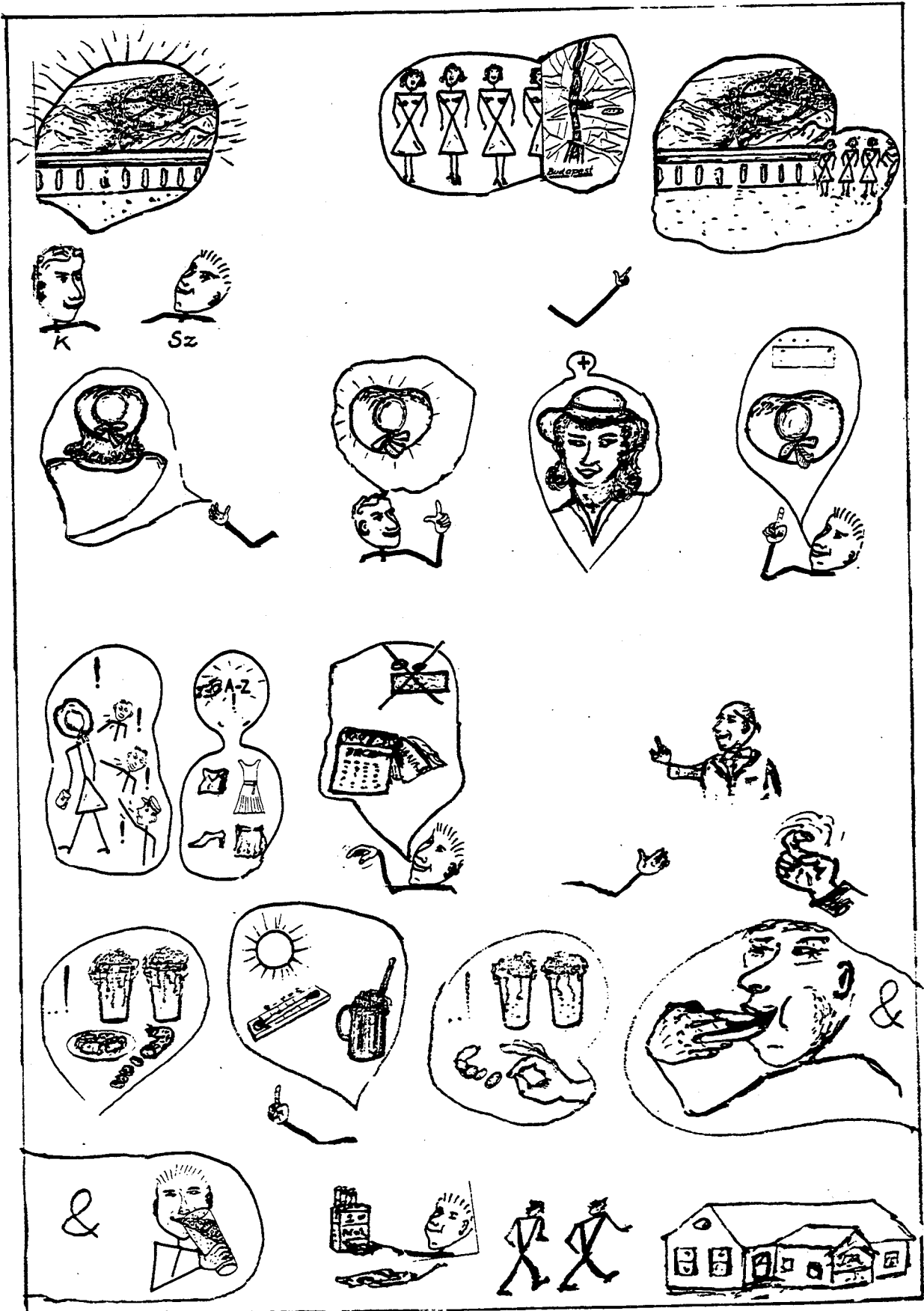
Mikor esett jól maguknak?
Kiknek esett jól?

Igen. Jólesik nekünk a hideg ital.
Nekünk esik jól.
De igen. Jólesik nekünk a hideg ital.
Egy hideg ital esik jól nekünk ebéd után.
Ebéd után esett jól nekünk.
Nekünk esett jól.

Nekik jólesik a hideg ital.
Nekik jólesik a hideg ital?

Mi esik jól nekik?
Jólesik nekik?
Jólesett nekik?
Mi esett jól nekik?
Önnek jólesett a hideg ital?
Neki is jólesett a hideg ital?
Nekünk jólesett a hideg ital?
Mi esett jól nekünk?
És önnek mi esett jól?

Igen. Nekik jólesik a hideg ital.
A hideg ital esik jól nekik.
Igen. Jólesik nekik.
Igen. Jólesett nekik.
A hideg ital esett jól nekik.
Igen. Nekem jólesett.
Igen. Neki is jólesett.
Igen. Önöknek is jólesett.
A hideg ital esett jól.
Nekem is a hideg ital esett jól.

PART SEVEN
NARRATIVESection 1Történet

A vendéglőből gyönyörű a kilátás. Kovácsnak és Szabónak nagyon tetszik. De a nők is tetszenek nekik, nemcsak a város. A magyar nők nagyon szépek. Ebben a vendéglőben sok szép nő van.

Ott áll egy nő. Szép kalap van rajta. Kovácsnak tetszik a kalap. Illik a nőnek a kalap. Szabó feleségének is van egy ilyen kalapja. Neki minden illik. Szabó felesége szép nő. Sok szép kalapja és ruhája van. Szabónak ezért nincs soha pénze.

Most odahívják a pincért. Sört és kolbászt rendelnek. Ilyen melegben jólesik a hideg ital.

A kolbász nagyon ízlett Kovácsnak és a sör jólesett nekik. Éhesek és szomjasak voltak. Ettek, ittak. Szabó vett egy csomag cigarettát is. Aztán hazamentek.

Section 2Kérdések

Milyen a kilátás a vendéglőből?	A vendéglőből gyönyörű a kilátás.
Tetszik Kovácsnak és Szabónak?	Kovácsnak és Szabónak nagyon tetszik.
Csak a város tetszik Kovácsnak és Szabónak?	A nők is tetszenek nekik, nemcsak a város.
Milyenek a magyar nők?	A magyar nők nagyon szépek.
Hány szép nő van ebben a vendéglőben?	Ebben a vendéglőben sok szép nő van.
Ki áll ott?	Egy nő áll ott.

Milyen kalap van rajta? Szép kalap van rajta.

Kovácsnak tetszik a kalap? Igen. Kovácsnak tetszik a kalap.

Illik a nőnek a kalap? Igen. Illik a nőnek a kalap.

Kinek van még ilyen kalapja? Szabó feleségének is van egy ilyen kalapja.

Neki is illik az ilyen kalap? Neki minden illik.

Milyen nő Szabó felesége? Szabó felesége szép nő.

Hány kalapja és ruhája van? Sok szép kalapja és ruhája van.

Miért nincs soha pénze Szabónak? Ezért nincs soha pénze neki.

Kit hívnak most oda? Most odahívják a pincért.

Mit rendelnek? Sört és kolbászt rendelnek.

Miért rendelnek sört? Mert ilyen melegben jólesik a hideg ital.

Ízlett a kolbász Kovácsnak? A kolbász nagyon ízlett Kovácsnak.

Jólesett nekik a sör? Igen. (A sör) jólesett nekik.

Miért? Mert éhesek és szomjasak voltak.

Mit csináltak? Ettek, ittak.

Még mit vett Szabó? Szabó vett egy csomag cigarettát is.

Aztán mit csináltak? Aztán hazamentek.

SECTION 3

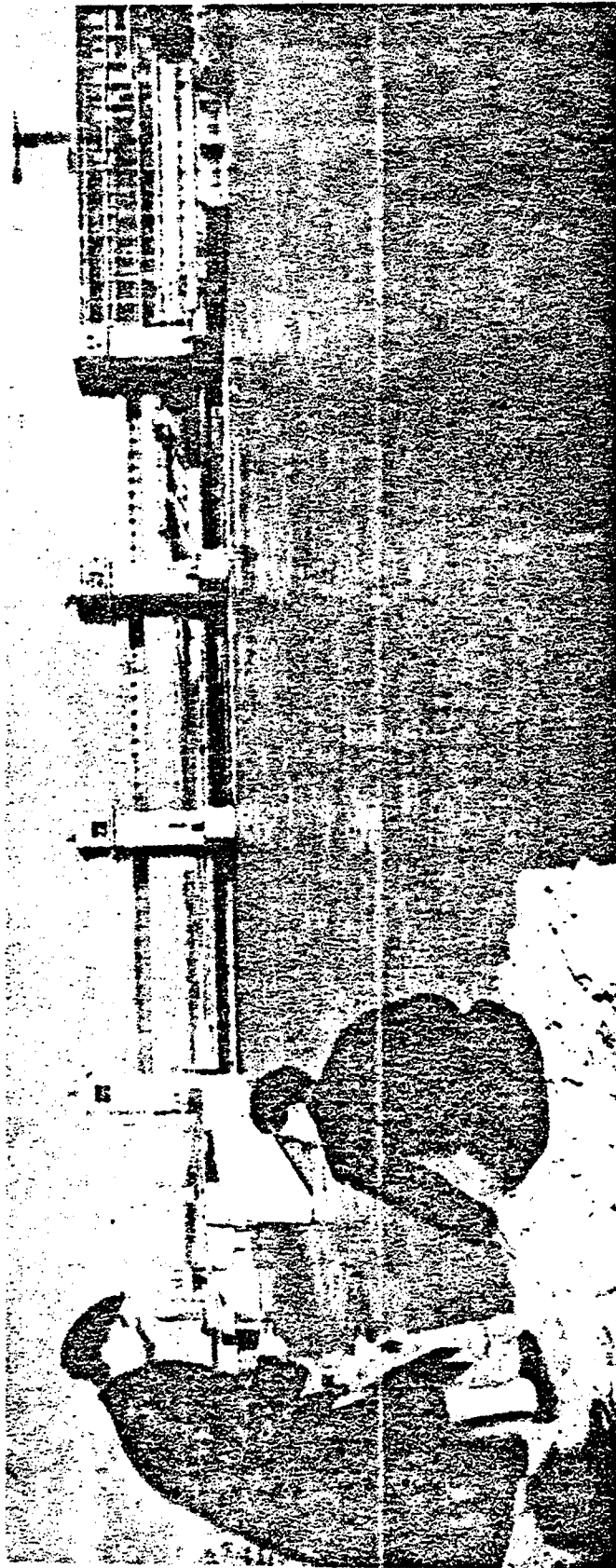
Suggested Translation

The view from the restaurant is beautiful. Kovács and Szabó like it very much. But they also like the women, not only the city. The Hungarian women are very beautiful. In this restaurant there are many beautiful women.

A woman is standing there. She has a beautiful hat on. Kovács likes the hat. The hat looks good on the woman. Szabó's wife has a hat like that, too. On her everything looks good. Szabó's wife is a beautiful woman. She has many beautiful hats and dresses. That is why Szabó never has any money.

They are calling the waiter now. They are ordering beer and sausage. In such hot weather the cold drink hits the spot.

Kovács liked the sausage very much, and the beer hit the spot for both of them. They had been hungry and thirsty. They ate and drank. Szabó also bought a pack of cigarettes. Then they went home.

A tisztalöki erömu

LESSON 46

PART ONE INTRODUCTION

Bevezetés

Section 1

tud (vezetni), múlt (héten), jó konyhája van, Zöld Hordó,
Belváros, hely, kezd, öltözködik, próbál, foglal (asztalt),
ötlet, bekapcsol (rádiót), meghallgat (híreket), hír, esti,
fürdik, borotválkozik, fürdőszoba, egyedül, kérdés, autóvezetés,
mer, féléve, emlékszik, vitatkozik, közben, megfürdik,
megborotválkozik, megmond, megáll.

Section 2

Pál tanít.
Pál úszni tanít.

Pál úszni tanít egy fiút.
Pál úszni tanítja a fiút.

Kovács nyakkendőt köt.
Kovács tud nyakkendőt kötni.

Kovács megköt egy nyakkendőt.
Kovács meg tud kötni egy nyakkendőt.

Kovács megköt a nyakkendőjét.
Kovács meg tudja kötni a nyakkendőjét.

Molnár a klubba megy.
Molnár a klubba megy táncolni.
Molnár a klubba megy táncolni tanulni.

NyelvtanThe Conjugated Verb and the Infinitive

Occasionally in a narrative two verbs occur in the sentence: one ending in -ni is in the infinitive; the other, having other verbal suffixes, is referred to as the conjugated or predicate verb.

A barátom telefonál.	My friend is talking on the phone.
Megyek a klubba telefonálni.	I go to the club to make a phone call.
Szabó úszik.	Szabó is swimming.
Tanítja a fiát úszni.	He is teaching his son to swim.
Benzint vesz.	He is buying gas.
Megállunk benzint venni.	We are stopping to buy gas.
Segítünk neki.	We help him.
Megyünk segíteni neki.	We go to help him.

The verbal suffix -ni is usually translated in English with "to" before the verb.

The -ni suffix occurs in the following forms:

-ni -ani -eni

The latter forms are used with verb roots ending in two consonants (e.g., ért, jelent), and with verb roots ending in -t preceded by a long front vowel e.g., segít, tanít.

Note that the same restrictions apply to the -nak, -nek, -anak, -enek forms of the 3rd person plural indefinite verbal suffix.

Note the following verb stem forms preceding the -ni:

vesz	venni	eszik	enni	alszik	aludni
visz	vinni	iszik	inni	fekszik	feküdni
hisz	hinni			fürdik	fürödni
megy	menni				fürdeni

The use of this construction is less extensive than in English as it is limited to certain verbs. Some verbs which may be combined with the infinitive are:

megy	tud
megáll	tanul
leül	kezd
lefekszik	próbál
segít	tanít
akar	szeret

PART THREE
VOCABULARYSzavak

1. akar	want, wish, to
2. autóvezetés	driving (of a car)
3. azért	therefore
4. belváros	downtown
5. borotválkozik, borotválkozni	shave, to
6. egyedül	alone
7. emlékszik, emelékezni vmire, vkire	remember something, somebody, to
8. ezután	after this, hereupon
9. felír, -ni, vkit, vmit	write up, somebody, some- thing, give a ticket, to
10. fél éve	for half a year
11. foglal, -ni vmit	reserve something, to
12. fürdőszoba	bathroom
13. fürdik, fürödni/fürdeni	bathe, take a bath, to
14. gondol, -ni vmit, vmire, vkire	think something; of something, somebody, to
15. hely	place, location
16. hét	week
17. hír	news
18. Hogyan?	How? In what manner?
19. idő	time
20. Jó konyhája van.	It has a good kitchen.
21. kávézó	coffee room
22. kezd, kezdeni vmit	start, begin something, to
23. kijavít, kijavítani, vmit	correct, repair something, to
24. kivesz, kivenni, vmit	take out something, to
25. közben	in the meantime
26. levetkőzik, levetkőzni	undress, to
27. mer, -ni	dare, to
28. mindjárt	immediately, right away
29. Mióta?	Since when?
30. múlt héten	last week
31. nagyszerű	excellent
32. odaad, -ni, vmit, vkinek	hand over, give something to somebody, to
33. öltözködik, öltözködni	dress, to
34. ötlet	idea
35. próbál, -ni vmit	try, to
36. segítség	help, assistance
37. szó	word
38. visz, vinni	carry, to
39. vitatkozik, vitatkozni, vkivel	argue with somebody, to

PART FOUR
DIALOGUEEnglish TranslationWhen Are You Going to Learn to Drive?

Persons: Nagy and Kiss

Nagy: Where are we going to have dinner tonight?

1 Kiss: To that small restaurant where we were last week. It has a good kitchen.

Do you mean the "Zöld Hordó" downtown? It is a good place. I'll start to dress at once.

2 I will phone the restaurant. I'll try to make a table reservation. (He goes into the other room and comes back.) I made a table reservation.

Good. Then I'll go to shave. Did you take a bath already?

3 Yes. I did take a bath and shaved already.

Wonderful. Then I'll get dressed right away.

4 Will you help me tie my necktie?

Gladly. But when are you going to learn how to tie your necktie by yourself? Whom are you going to ask for help if I won't be around you any more?

5 It's a good question. It's such a matter as your driving of a car. When are you going to learn how to drive, after all?

How dare you say that I can't drive a car! I have been driving for half a year already.

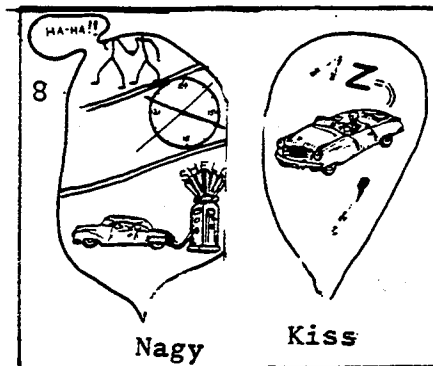
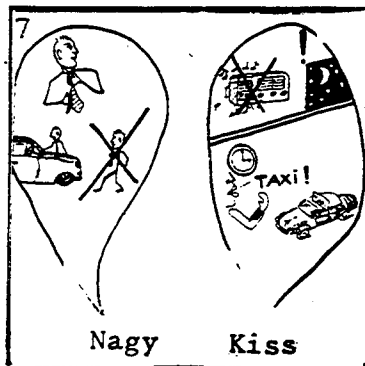
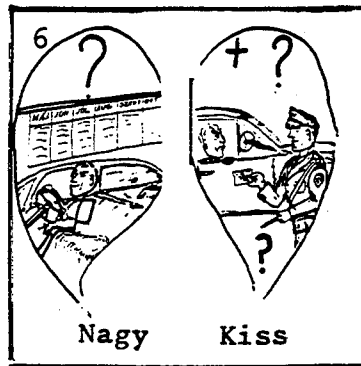
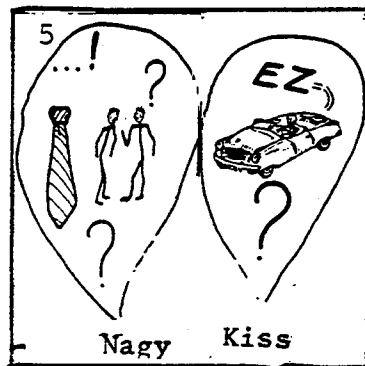
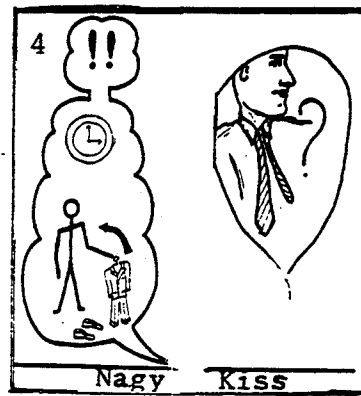
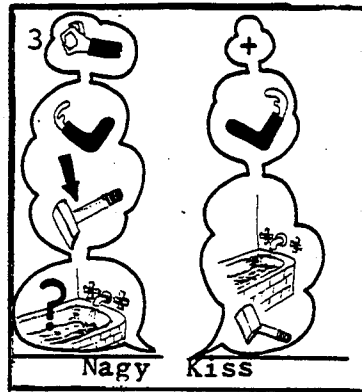
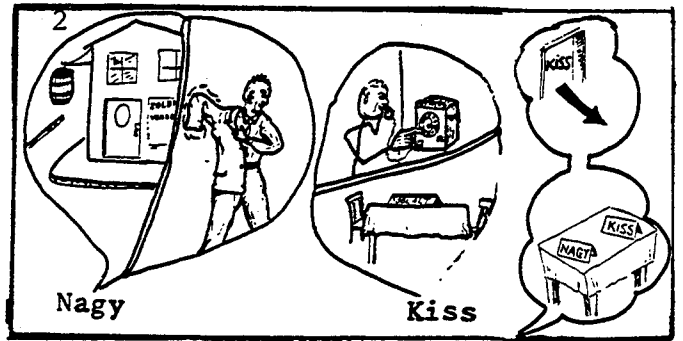
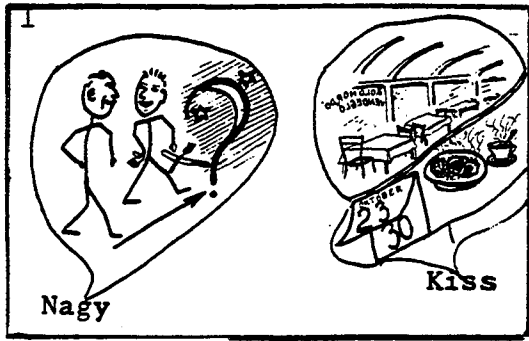
6 Yes, but how? (Do you) remember, it was only last week that the policeman stopped you and gave you a ticket.

All right, all right, we are not going to argue about it now. From now on you will (are going to) tie your necktie and you won't get into my car.

7 It's in order. But I am still not going to stay home tonight to listen to the radio. I will call a taxi at once.

I was just joking. We better be going. We don't have much time. We'll stop to get some gas.

8 That is different!

PART FOUR
DIALOGUEPárbeszédMikor tanul meg vezetni?

Személyek: Nagy és Kiss

- Nagy: Hova megyünk vacsorázni ma este?
- A Zöld Hordót gondolja a Belvárosban? Az jó hely. Mindjárt kezdek öltözködni.
- Jó. Akkor én megyek borotválkozni. Maga fürdött már?
- Nagyszerű. Akkor rögtön felöltözök.
- Szívesen. De mikor tanulja meg megkötni a nyakkendőjét egyedül? Kit hív segíteni, ha nem leszek maga mellett?
- Hogy meri azt mondani, hogy nem tudok autót vezetni! Már fél éve vezetek!
- Jó, jó, csak nem kezdünk ezen most vitatkozni? Maga ezután egyedül köti a nyakkendőjét és nem ül be az autóba.
- Csak vicceltem. Jó lesz, ha indulunk. Nincs sok időnk. Útközben megállunk benzint venni.
- 1 Kiss: Abba a kis vendéglőbe, ahol a múlt héten voltunk. Jó konyhája van.
- 2 Én telefonálok a vendéglőbe. Próbálok asztalt foglalni. (Átmegy a másik szobába telefonálni, visszajön.) Foglaltam egy asztalt.
- 3 Igen. Én már fürödtem és borotválkoztam.
- 4 Segít megkötni a nyakkendőmet?
- 5 Jó kérdés. Ez olyan dolog, mint a maga autóvezetése. Mikor tanul meg végre vezetni?
- 6 Igen, de hogyan? Emlékszik, éppen a múlt héten állította meg a rendőr és felírta.
- 7 Rendben van. De azért ma este nem maradok itthon rádiót hallgatni. Rögtön rendelek egy taxit.
- 8 Az már más! Akkor beülök a kocsijába.

Írásbeli házi feladatSection 1

Use Basic Situations: p. 2, A-1-5; p. 8, A-4-0, A-4-1, A-4-3;
p. 10, A-5-0, A-5-2.

- (A-1-5) Nagy levetkőzik. Bemegy a fürdőszobába fürödni.
- (A-4-0) Azután visszamegy a szobájába öltözködni.
- (A-4-1) Most leül a székére. Felveszi a harisnyáját.
- (A-4-3) Felállt megkötni a nyakkendőjét. Nagy már megtanulta egyedül megkötni a nyakkendőjét.
- (A-5-0) Nagy leült reggelizni. Most elolvassa a reggeli híreket.
- (A-5-2) Kiment a folyosóra kivenni az újságot a levél-szekrényből.

Tessék írásban felelni a következő kérdésekre:

1. Nagy mit csinál?
2. Miért megy be a fürdőszobába?
3. Azután hova megy vissza öltözködni?
4. Hova ül le?
5. Mit vesz fel?
6. Miért állt fel?
7. Nagy megtanulta egyedül megkötni a nyakkendőjét?
8. Hívott Nagy valakit segíteni?
9. Magának ki segít megkötni a nyakkendőjét?
10. Nagy miért ült le?
11. Mit olvas el Nagy?
12. Miért ment ki a folyosóra?

Section 2

Tessék 5 - 8 mondatban egy rövid történetet írni (Basic Situations: p. 20, B-4-2, B-4-5, B-4-6; p. 22, B-5-0, B-5-3, B-5-4) a képek alapján. A képen a férfi a barátunk és a nő a felesége.

GyakorlatokSection 1

- Nagy és Kiss elmegy otthonról? Igen. Nagy és Kiss elmegy otthonról.
- A Belvárosba mennek? Igen. A Belvárosba mennek.
- Vacsorázni mennek a Belvárosba? Igen. Vacsorázni mennek a Belvárosba.
- Hova mennek vacsorázni? A Belvárosba mennek vacsorázni.
- Miért mennek a Belvárosba? Vacsorázni mennek a Belvárosba.
- Kik mennek vacsorázni? Nagyék mennek vacsorázni.
- Maguk mennek vacsorázni? Nem mi megyünk, hanem Nagyék mennek vacsorázni.
- Fürödni mennek? Nem fürödni mennek, hanem vacsorázni mennek.
- Táncolni mennek a vendéglőbe? Nem táncolni mennek, hanem vacsorázni mennek a vendéglőbe.
- Melyik vendéglőbe mennek vacsorázni? A Zöld Hordóba mennek vacsorázni.
- Mikor kezdett öltözködni Nagy? Mindjárt kezdett öltözködni Nagy.
- Mit kezdett mindjárt csinálni Nagy? Öltözködni kezdett.
- Maga mikor kezdett ma öltözködni? Reggel hatkor kezdtem ma öltözködni.
- Borotválkozni kezdett Nagy? Nem borotválkozni, hanem öltözködni kezdett Nagy.
- Mi kezdtünk öltözködni? Nem maguk kezdték, hanem Nagy kezdett öltözködni.
- Ki kezdett öltözködni? Nagy kezdett öltözködni.
- Kiss hova telefonált? Kiss a vendéglőbe telefonált.
- Miért ment telefonálni? Mert próbált asztalt foglalni.
- Ki próbált asztalt foglalni? Kiss próbált asztalt foglalni.
- Mit próbált csinálni? Asztalt próbált foglalni.
- Telefonon próbált asztalt foglalni? Igen. Telefonon próbált asztalt foglalni.

- Kiss próbált nyakkendőt kötni? Igen. Kiss próbált nyakkendőt kötni.
- Tudott nyakkendőt kötni Kiss? Nem tudott nyakkendőt kötni.
- Kiss nem tudja megkötni a nyakkendőjét? Nem. Nem tudja megkötni a nyakkendőjét.
- Kiss nem tanulta meg megkötni a nyakkendőjét? Nem. Kiss nem tanulta meg megkötni a nyakkendőjét.
- Meg tudta kötni a nyakkendőjét? Nem. Nem tudta megkötni a nyakkendőjét.
- Maga meg tudja kötni a nyakkendőjét? Igen. Meg tudom kötni a nyakkendőmet.
- Ki nem tudta egyedül megkötni a nyakkendőjét? Kiss nem tudta egyedül megkötni a nyakkendőjét.
- Kit hívott Kiss segíteni? Nagyot hívta Kiss segíteni.
- Magát hívta segíteni? Nem engem hívott, hanem Nagyot hívta segíteni.
- Miért hívta Nagyot? A nyakkendőjét megkötni hívta Nagyot.
- Ki segített Kissnek megkötni a nyakkendőjét? Nagy segített Kissnek megkötni a nyakkendőjét.
- Nagy mit tanult Kisstől? Nagy autót vezetni tanult Kisstől.
- Nagy mer egyedül autót vezetni? Nem. Nagy nem mer egyedül autót vezetni.
- Miért nem mer egyedül autót vezetni? Mert még nem tud jól vezetni.
- Nagy mit mond? Azt mondja, hogy már tud autót vezetni.
- Mit mond Kiss? Azt mondja, hogy Nagy még nem tud autót vezetni.
- Ezen vitatkozni kezdtek? Igen. Ezen vitatkozni kezdtek.
- Kik kezdtek vitatkozni? Kissék kezdtek vitatkozni.
- Maguk kezdtek vitatkozni? Nem mi kezdtünk, hanem Kissék kezdtek vitatkozni.
- Miért állnak meg útközben? Benzint venni állnak meg útközben.
- Kik állnak meg benzint venni? Nagyék állnak meg benzint venni.

Section 2

- A diák írni próbál óra alatt.
- A diák írni próbál az óra alatt? Igen. A diák írni próbál az óra alatt.
- Mit próbál a diák? Írni próbál a diák.
- Ki próbál írni? A diák próbál írni.

Este hatkor kezdünk tanulni.

Mikor kezdenek tanulni?

Mit kezdtek tanulni?

Kik kezdték tanulni?

Este hatkor kezdünk tanulni.
A párbeszédet kezdtük tanulni.
Mi kezdtük tanulni.

Odaadom a tollamat írni.

Ideadja a tollát írni?

Kinek adja oda a tollát
írni?

Játszani adja ide a tollát?

Igen. Odaadom a tollamat írni.
Magának adom oda a tollamat
írni.
Nem játszani, hanem írni adom
oda a tollamat.

A házi feladatot a tanárnak adjuk kijavítani.

Kinek adják a házi feladatu-
kat kijavítani?

Miért vitték a házi feladato-
kat az irodába?

Hova vitték kijavítani?

A tanárnak adjuk a házi felada-
tunkat kijavítani.
Kijavítani vittük a házi fela-
datokat az irodába.
Az irodába vittük kijavítani.

Átmegyek a kávézóba kávé inni.

Átmegy a kávézóba kávé inni?

Miért mentek át a kávézóba?

Átszalad az irodába krétát
kérni?

Persze, átmegyek a kávézóba
kávé inni.
Kávé inni mentünk át a kávé-
zóba.
Igen. Átszaladok az irodába
krétát kérni.

Leülök levelet írni az asztalhoz.

Leül levelet írni?

Hova ül le levelet írni?

Miért ül le az asztalhoz?

Igen. Leülök levelet írni.
Az asztalhoz ülök le levelet
írni.
Levelet írni ülök le az
asztalhoz.

PART SEVEN
NARRATIVESection 1Történet

Nagy és Kiss abba a kis vendéglőbe megy vacsorázni, ahol a múlt héten voltak. A vendéglő neve Zöld Hordó és a Belvárosban van. A vendéglőnek jó konyhája van. Nagyék szeretnek jól enni és inni. Ízlenek nekik a magyar ételek és italok.

Nagy rögtön elkezdett öltözködni, Kiss pedig átment a másik szobába telefonálni. Próbált asztalt foglalni. Közben Nagy bekapcsolta a rádiót és meghallgatta az esti híreket.

Kiss visszajött. Foglalt egy asztalt. Nagy közben megfürdött és megborotválkozott. Azután Kiss ment be a fürdőszobába fürdeni és borotválkozni.

Nagy azonban nem tudta megkötni a nyakkendőjét. Kisstől kért segítséget.

Kiss szívesen segített neki, de megkérdezte tőle: "Mikor tanulja meg megkötni a nyakkendőjét? Kit hív segíteni, ha én nem leszek maga mellett?"

Nagy dühös lett: "Rendben van. Én nem tudok nyakkendőt kötni, maga pedig autót vezetni nem tud." Erre persze Kiss lett dühös: "Hogy meri azt mondani, hogy én nem tudok autót vezetni! Én már fél éve vezetek!"

"Igen?" - felelt Nagy. "Akkor miért állította meg és miért írta fel magát a rendőr a múlt héten?"

Erre elkezdtek vitatkozni. Nagy taxit akart rendelni, mert nem akart beülni Kiss kocsijába. Nem tudta, hogy Kiss csak viccelt. De miután Kiss ezt megmondta neki, együtt mentek el a Zöld Hordóba. Útközben megálltak benzint venni.

Section 2Kérdések

Nagy és Kiss melyik vendéglőbe ment vacsorázni?	Nagy és Kiss abba a vendéglőbe ment vacsorázni, ahol a múlt héten voltak.
Mi a vendéglő neve és hol van?	"Zöld Hordó", a vendéglő neve, és a Belvárosban van.
Milyen konyhája van a vendéglőnek?	Jó konyhája van a vendéglőnek.
Mit szeretnek Nagyék csinálni?	Nagyék szeretnek jól enni és inni.
Ízlenek nekik a magyar ételek és italok?	Igen. Ízlenek nekik a magyar ételek és italok.
Mikor kezdett el Nagy öltözködni?	Nagy rögtön elkezdett öltözködni.
Mit csinált Kiss?	Kiss átment a másik szobába telefonálni.
Miért telefonált Kiss?	Próbált asztalt foglalni.
Közben mit csinált Nagy?	Közben Nagy bekapcsolta a rádiót és meghallgata a híreket.
Honnan jött vissza Kiss?	A másik szobából.
Mit csinált ott Kiss?	Telefonált a vendéglőbe és foglalt egy asztalt.
Mit csinált közben Nagy?	Nagy közben megfürdött és megborotválkozott.
Most ki ment be a fürdőszobába fürdeni és borotválkozni?	Most Kiss ment be a fürdőszobába fürdeni és borotválkozni.
Nagy meg tudta kötni a nyakendőjét?	Nagy nem tudta megkötni a nyakendőjét.
Mit kért Kisstől?	Segítséget kért Kisstől.
Kiss szívesen segített Nagynak?	Igen, Kiss szívesen segített neki.

Mit kérdezett Kiss Nagytól?

Kiss azt kérdezte: "Mikor tanulja meg megkötni a nyakkendőjét? Kit hív segíteni, ha én nem leszek maga mellett?"

Nagy dühös lett?

Igen. Nagy dühös lett.

Mit gondolt Nagy?

Nagy azt gondolta, hogy rendben van, ő nem tud nyakkendőt kötni, Kiss pedig autót vezetni nem tud.

Ezt megmondta Nagy Kissnek?

Igen. Ezt megmondta neki.

Erre mi történt?

Erre persze Kiss lett dühös.

Miért lett dühös Kiss?

Mert Nagy azt merte mondani, hogy ő nem tud autót vezetni.

Mióta vezet Kiss?

Ő már fél éve vezet.

Mi történt a múlt héten?

A múlt héten a rendőr megállította és felírta Kissé.

Mit kezdett csinálni Kiss és Nagy?

Vitatkozni kezdtek.

Miért akart Nagy taxit rendelni?

Mert nem akart beülni Kis autójába.

Tudta Nagy, hogy Kiss csak viccelt?

Nem. Nem tudta.

Mi történt miután Kiss ezt megmondta neki?

Azután együtt mentek el a Zöld Hordóba.

Útközben mit csináltak?

Útközben megálltak benzint venni.

SECTION 3

Suggested Translation

Nagy and Kiss are going to that small restaurant to have dinner where they were last week. The name of the restaurant is Green Barrel, and it is downtown. The restaurant has good cuisine. The Nagys like to eat and drink well. They like the Hungarian dishes and drinks.

Nagy started to dress immediately, and Kiss went over to the other room to make a phone call. He tried to reserve a table. In the meantime Nagy turned on the radio and listened to the evening news.

Kiss came back. He had reserved a table. In the meantime Nagy had a bath and shaved. After that Kiss went into the bathroom to take a bath and to shave.

But Nagy could not tie his tie. He asked Kiss for help.

Kiss gladly helped him, but he asked him: "When will you learn to tie your tie? Whom will you call to help you when I won't be beside you?"

Nagy became angry: "O.K. I don't know how to tie a tie, and you don't know how to drive a car." Thereupon, of course, Kiss became angry: "How dare you say that I don't know how to drive a car! I have driven for half a year now!"

"Oh, yeah?" answered Nagy, "Then why did the policeman stop you and give you a ticket last week?"

So they started arguing. Nagy wanted to call a cab, because he did not want to drive in Kiss's car. He did not know that Kiss was only joking. But, after Kiss told him that, they went together to the Green Barrel. On the way there they stopped to buy gas.

LESSON 47

PART ONE

INTRODUCTION

Bevezetés

Section 1

soroz, besoroz, ugye, lenni valaminek, a fenét!, könnyen beszél, behívó (katonai), háború, Görgey, élet, például, megismer, tisztít, kedve (van - nincs), golyószóró, aknavető, páncéltörő ágyú, elhinni, mindezek, századraktár, összes, felszerelés, alhadnagy, rang, igaza van, ritkán, gyakorlótér, akna, beszél valamiről, tilos.

Section 2

Fáradt vagyok.
Nem megyek halászni.
Fáradt vagyok halászni menni.

Fáradt dolgozni.
Fáradtak vagyunk dolgozni.
Fáradtak dolgozni.

Lusta vagyok szaladni.
Gyenge dolgozni.
Öregek vagyunk magyarul tanulni.
Részegek vezetni.

Fáradt voltam.
Nem mentem halászni.
Fáradt voltam halászni menni.

Fáradt volt dolgozni.
Fáradtak voltunk dolgozni.
Fáradtak voltak dolgozni.

Lusta voltam szaladni.
Gyenge volt dolgozni.
Öregek voltunk magyarul tanulni.
Részegek voltak vezetni.

Nekem tilos bejönni az iskolába.
Önnek nem érdemes moziba menni.
Neki nehéz megtanulni a szavakat.

Nekünk nem fontos kihajtani az állomásra.
Maguknak nem szabad dohányozni.

Nekik kár magyarul tanulni.

Kedvem van moziba menni.
Kedve van magyarul tanulni.
Nincs kedvünk hazamenni.
Kedvünk van meginni egy pohár sört.

Van pénzem vásárolni.
Van ideje tanulni.

Jó katonának lenni.
Rossz betegnek lenni.

Szép Amerikában élni.
Most rossz Magyarországon élni.

Sötét van olvasni.
Késő van indulni.

Fáradt leszek felkelni reggel.
Nem lesz érdemes elolvasni ezt a könyvet.

A diákok háromnegyede tiszt.
A tanárok egyharmada magyar.

A diákok háromnegyed része tiszt.
A tanárok egyharmad része magyar.

Tegnap a második leckét tanultam.
A negyvenötödik lecke nehéz.
Szabó az első az osztályban.

Nekem tilos volt bejönni az iskolába.
Önnek nem volt érdemes moziba menni.
Neki nehéz volt megtanulni a szavakat.

Nekünk nem volt fontos kihajtani az állomásra.
Maguknak nem volt szabad dohányozni.

Nekik kár volt magyarul tanulni.

Kedvem volt moziba menni.
Kedve volt magyarul tanulni.
Nem volt kedvünk hazamenni.
Kedvünk volt meginni egy pohár sört.

Volt pénzem vásárolni.
Volt ideje tanulni.

Jó volt katonának lenni.
Rossz volt betegnek lenni.

Szép volt Amerikában élni.
Rossz volt Magyarországon élni.

Sötét volt olvasni.
Késő volt indulni.

Fáradt voltam felkelni reggel.
Nem volt érdemes elolvasni ezt a könyvet.

NyelvtanPredicate Adjectives and Nouns with the Infinitive,
Basic Arithmetic Terms.

1. Predicate Adjectives and Nouns with the Infinitive

As in English, certain adjectives and nouns used in a verb phrase may attach a verb in the infinitive. Usually such phrases remain senseless without this verb.

Nehéz magyarul beszélni.	It is hard to talk Hungarian.
Tilos az osztályban dohányozni.	It is forbidden to smoke in the class.
Kár volt sírni.	There was no sense in crying.
Pálnak érdemes tanulni.	It is worthwhile for Paul to study.
Nincs kedvem tanulni.	I am not in the mood to study.
Jó katonának lenni.	It is good to be a soldier.
Jó lesz civilnek lenni.	It will be good to be a civilian.

2. Fractions

a. As introduced in Lesson 8, fractions are formed by attaching the suffix-d to numerals with a linking vowel. The appropriate endings may be -ad, -ed, -od or -öd.

1/5	-	egyötöd	2/7	-	kétheted
5/6	-	öthatod	3/8	-	háromnyolcad

BUT

kettő	-	ketted	hét	-	heted	ezer	-	ezred
három	-	harmad	tíz	-	tized	millió	-	milliomod
négy	-	negyed	hús	-	huszad	billió	-	billiomod

b. The form ketted is not used except in two or more digit numbers, as tizenketted, huszonketted, and százketted.

One half (1/2) is fél, and one-and-a-half (1 1/2) is másfél.

c. The possessive suffix-a, -e attached to fractions indicates that something is a fraction of something else.

A tanárok háromnegyede nő.	Three-fourths of the teachers are women.
A tisztek egyharmada repülő.	One-third of the officers are airmen.
A katonák fele magyarul tanul.	Half of the soldiers are studying Hungarian.

d. The word rész, "part" is often used with fractions.

A tanárok háromnegyed része nő.	Three-fourths of the teachers are women.
A tisztek egyharmad része tüzér.	One-third of the officers are artillerymen.
A katonák fele része magyart tanul.	Half of the soldiers are studying Hungarian.

Note: Fél része is seldom used. Fele or fele része are preferred instead. Note that the singular is used with fractions, as they too are words indicating plurality.

3. Ordinals

a. Ordinals are formed by adding the suffix-ik to fractions.

harmadik	hatodik	századik	milliomodik
negyedik	hetedik	ötszázadik	billiomodik
ötödik	tizedik	ezredik	hányadik

There are two exceptions: első - first; második - second, but not with numbers having more than one digit.

b. Dates, as in English, are formed by ordinals used as nouns with the possessive suffix indicating the day of the month. Note that in addition an adverbial suffix may be attached to the possessive suffix.

EXAMPLES:

március 15-e (tizenötödike)	the 15th of March
augusztus 20-a (huszadika)	the 20th of August
május 1-én (elsején)	on the first of May
tizedikéig (10-éig) maradok itt	I'll stay (here) until the 10th.

Note that the month may be abbreviated or indicated by a Roman numeral. Numerals followed by a period indicate an ordinal. When the date stands alone, the possessive ending may be omitted.

1982. márc. 15-e; 1914. VI. 29-én; 1939. szept. 1.

4. Basic Arithmetic Terms

a. Without intending to instruct students in the performance of arithmetic functions and operations, it is considered an essential part of language learning to study the appropriate terms, if not for mastery, then for recognition at least.

b. The terms for basic operations of arithmetic follow. They are nouns formed from verbs with the suffix -ás, -és added.

(1) Addition, összeadás.

$1 + 1 = 2$ Egy meg egy az kettő.

Meg has the meaning of "plus", or "and". Both plusz and és may be used instead of meg.

$15 + 6 = 21$ Tizenöt és hat az huszonegy.

$2/3 + 1/3 = 1$ Két harmad plusz egy harmad az egy egész.

(2) Subtraction, kivonás, levonás.

$5 - 2 = 3$ Ötből levonva/kivonva kettő marad három.

The word levonva/kivonva, "subtracted" is often omitted, and marad is often substituted by az "it/that is". The term mínusz is also used, in which case the suffix -ből is omitted.

$5 - 2 = 3$ Ötből kettő az három.

$5 - 2 = 3$ Öt mínusz kettő az három.

(3) Multiplication, szorzás.

$2 \times 2 = 4$ Kettő szorozva kettővel az négy.
Kétszer kettő (az) négy.

While the first form shown above is the official one, most Hungarians use the second, simpler form. In order to form the simple form the suffix -szor, -szer, -ször, "times" is attached to the multiplier. The term kétszer kettő négy is often used when describing a simple operation.

(4) Division, osztás.

$11 : 5 = 2$ (1) Öt a tizenegyben megvan kétszer és (még) marad egy.
Tizenegy osztva öttel az kettő, marad egy.

(5) Many terms describing the above operations are used; the variations however, all have the above forms as a basis. Some Hungarians, mathematics teachers above all, insist that all results of all operations must be preceded by egyenlő ...-vel, "equal to", similar to some very precise American born math instructors.

(6) The multiplication table is called egyszeregy, and the term világos, mint az egyszeregy or egyszerű, mint az egyszeregy means roughly, "it's crystal clear" or "it's simple as shelling peas". (English)

(7) Additional arithmetic terms, and some rules about writing numbers follows:

- (a) az összeadás jele (+)
- (b) a kivonás jele (-)
- (c) a szorzás jele, a szorzójel (x)
- (d) az osztás jele (:)
- (e) az egyszeregy - the multiplication table
- (f) a nagy egyszeregy - the multiplication table of the ten numbers above 10, i.e., eleven through twenty.

(g) a tizedes jele - the sign of the decimal. Whereas in most languages the sign is called "decimal point", in Hungarian, it is a comma, e.g., 3,5 in Hungarian is 3.5 in other languages or countries.

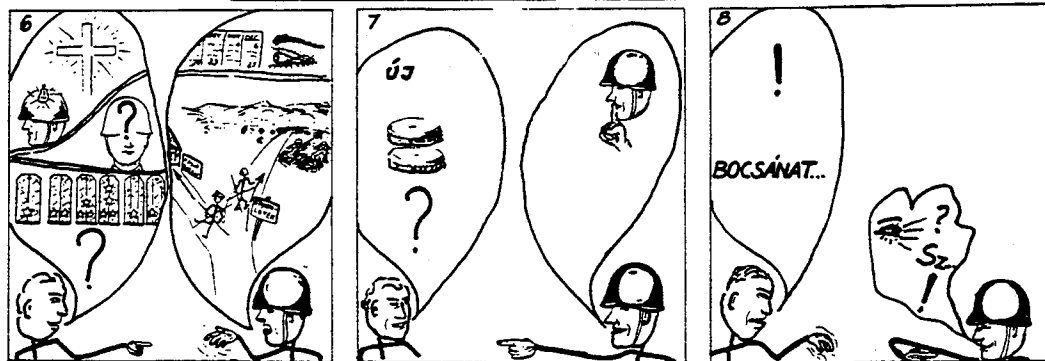
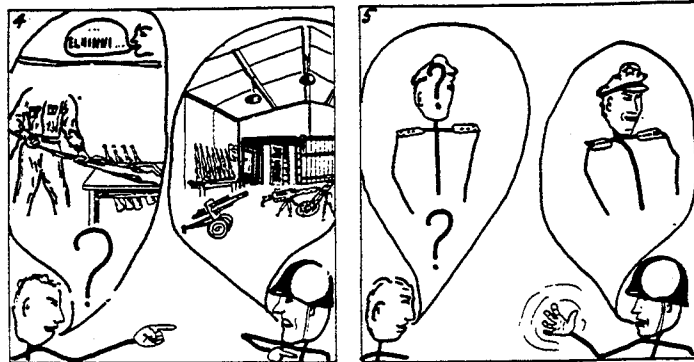
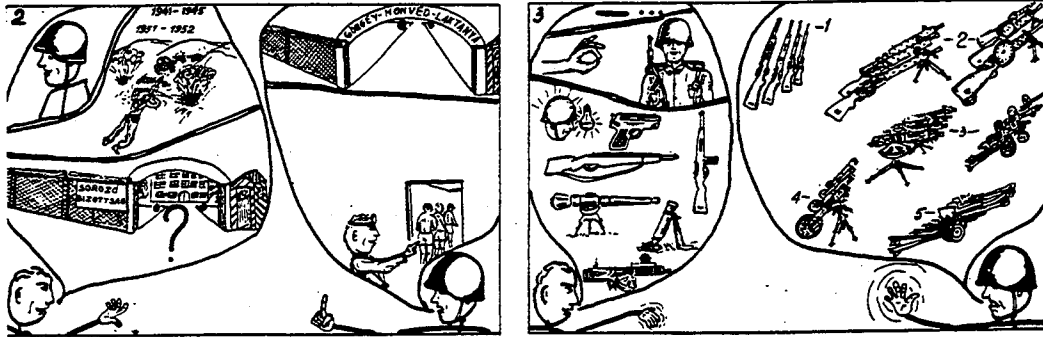
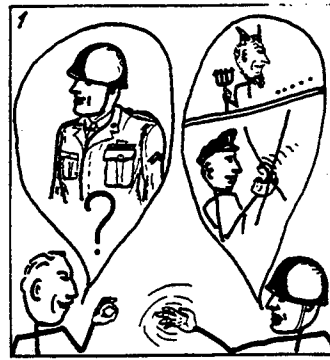
(h) The writing of numbers with more than three digits is as follows (American form in parenthesis)

four digits	3456	(3,456);	3456,2	(3,456.2)
five digits	63 456	(63,456);		
six digits	246 357	(246,357);		
seven digits	1 234 567	(1,234,567);		

(i) When numbers are written out, up to 2,000 they are written as one word, e.g., 1982; ezerkilencszáznolcvankettő. Numbers above 2,000 when written out, are hyphenated after the thousands, i.e., 3456 is spelled háromezer-négyszázötvenhat.

PART THREE
VOCABULARYSzavak

1. A fenét!	Darn it! The hell (it is)!
2. akna	mine
3. alhadnagy	sub-lieutenant, highest EM rank
4. apa	father
5. behív, -ni vkit	call up (military), draft somebody, to
6. besoroz, -ni; soroz, -ni vkit	induct somebody, to
7. bizony	certainly, really, surely
8. dohányzik, dohányozni	smoke tobacco, to
9. elhisz, elhinni vmit	believe something, to
10. él, -ni	live, to
11. élet	life
12. érdemes (vmit csinálni)	it's worth (to do something)
13. felkel, -ni	get up, to
14. felszerelés	equipment
15. golyószóró	light machinegun
16. Görgey laktanya	name of a barracks in Budapest
17. gyakorlótér	military drill field, range
18. háború	war
19. Igaza van.	He is right.
20. Kár!	That's too bad!
21. kedve van vmit csinálni	be in the mood to do something
22. kéz	hand
23. különböző	different (from), various
24. lenni valaminek	to be something
25. megismer, -ni vmit	get to know, recognize something, to
26. mégis	yet, still, after all
27. mindezek	all these
28. összes	all, every
29. páncéltörő ágyú	antitank gun
30. pedig	but, however, still
31. például	for example, e.g.
32. pihen, -ni	rest, to
33. rang	rank
34. régen	a long time ago, in olden times
35. ritka	rare, infrequent
36. szabad	free, clear, open
37. szádraktár	company supply room
38. szombat	Saturday
39. tart, tartani vmit, vkit	keep, hold, something, somebody, to
40. televízió	television
41. tilos	forbidden
42. tisztít, tisztítani vmit	clean something, to
43. Ugye?	Isn't it (so)?

PárbeszédÚgye jó katonának lenni?

Személyek: Tóth és Farkas honvéd

- Tóth: Úgye jó katonának lenni?
- 1 Farkas: Jó a fenét! Maga könnyen beszél. Magát már nem hívják be.
- Én már eleget voltam katona. Két háborúban is voltam. Mondja, melyik laktanyában sorozták?
- 2 A Görgeyben. Az orvos ott mindenkit besorozott, akinek két keze és két lába volt.
- Szép élet a katonaelet! Milyen érdekes például megismerni a különböző fegyvereket.
- 3 Nekem nem érdekes! Nincs kedvem tisztítani azt a rengeteg golyószórót és géppuskát. Na meg az aknavetőket és páncéltörő ágyúkat...
- Nehéz elhinni, hogy maga tisztítja mindezeket a fegyvereket!
- 4 A századraktárban dolgozok. Én tisztítom az összes fegyvert és felszerelést a raktárban.
- De mondja, ki a parancsnoka? Talán ismerem.
- 5 Nem hiszem. Nagyon fiatal tiszt. Azt hiszem csak hadnagy.
- Azt hiszi vagy tudja? Milyen katona maga? Nem gondolja, hogy fontos ismerni a rangokat?
- 6 Igaza van, de csak nagyon ritkán látom a parancsnokot. Én sohase megyek a gyakorlótérre, ő meg nem jön a raktárba.
- Megkapták már az új aknákat?
- 7 Erről tilos beszélni, Tóth úr!
- Igaza van. Bocsánatot kérek.
- 8 Látja? Tudom a szabályokat!

PART FOUR
DIALOGUEEnglish TranslationIt Is Good to Be a Soldier, Isn't It?

Persons: Tóth and Farkas

Tóth: It is good to be a soldier, isn't it?

1 Farkas: Darn it! It's easy for you to say. You will no longer be called up.

I have been a soldier long enough. I was in two wars. Tell me, in which barracks were you drafted?

2 In the Görgey. The medical officer drafted everybody who had two hands and legs.

The soldier's life is beautiful!³ How interesting it is, for example, to know the various weapons.

Not to me! I am in no mood to clean that great number of machineguns and light machineguns. And the mortars and antitank guns ...

It is hard to believe that you must clean all these weapons!

4 I am assigned to the company supply room. I have to clean all weapons and equipment in the supply room.

But tell me, who is your commander? Perhaps I know him.

5 I don't think so. He is a very young officer. I believe he is only a second lieutenant.

You believe that or you know it? What kind of soldier are you? Don't you think it's important to know the ranks?

6 You are right, but I very seldom see the commander. I never go out to the training area, and he never comes to the supply room.

Have you already received the new mines?

7 It is forbidden to talk about this, Mr. Tóth!

You are right. I am sorry.

8 Do you see? I know the regulations!

Írásbeli házi feladatSection 1

Farkas honvédet kár volt behívni katonának. Neki soha sincs kedve a századraktárban dolgozni. Mindig lusta tisztítani a fegyvereket. De sohasem fáradt arról beszélni, hogy milyen sok munkája van. Nehéz elhinni, hogy Farkas tisztítja az összes fegyvert a raktárban. Arról tilos neki beszélni, hogy milyen fegyvereket tisztít. Így ezt nem érdemes megkérdezni tőle. A parancsnoka rangját sem érdemes megkérdezni tőle, mert nem tudja. Ő azt gondolja, hogy ezt nem fontos tudni.

Feleljen a következő kérdésekre:

1. Kit volt kár behívni katonának?
2. Mikor van Farkasnak kedve a századraktárban dolgozni?
3. Farkas mit lusta csinálni?
4. Farkas miről nem fáradt beszélni?
5. Mit nehéz elhinni?
6. Mit tilos csinálni Farkasnak?
7. Érdemes megkérdezni Farkastól, hogy milyen fegyvereket tisztít?
8. Miért nem érdemes megkérdezni?
9. Még mit nem érdemes megkérdezni tőle?
10. Maga mit gondol?

Section 2

Írjon egy történetet Molnár és Kovács honvédekről a fenti történet alapján. (Use plural and past tense.)

GyakorlatokSection 1

Jó katonának lenni?	Igen. Jó katonának lenni.
Rossz katonának lenni?	Nem rossz. Jó katonának lenni.
Minek jó lenni?	Katonának jó lenni.
Rendőrnek jó lenni?	Nem. Katonának jó lenni.
Hol jó katonának lenni?	Amerikában jó katonának lenni.
Jó volt katonának lenni?	Igen. Jó volt.
Minek volt jó lenni?	Katonának volt jó lenni.
Mikor volt jó katonának lenni?	A háború előtt volt jó.
Jó lesz civilnek lenni?	Igen. Jó lesz civilnek lenni.
Érdekes megismerni a fegyvereket?	Igen, érdekes megismerni a fegyvereket.
Mit érdekes megismerni?	A fegyvereket érdekes megismerni.
Mit érdekes csinálni?	Megismerni a fegyvereket érdekes.
Kiknek érdekes megismerni?	Mindenkinek érdekes megismerni.
Mit volt régen érdekes megismerni?	A fegyvereket volt régen érdekes megismerni.
Érdekes lesz megismerni a fegyvereket?	Igen. Érdekes lesz.
Van kedve tisztítani a felszerelést?	Nincs kedvem tisztítani a felszerelést.
Mit nincs kedve csinálni?	Felszerelést tisztítani nincs kedvem.
Mit van kedve csinálni?	Kimenni a városba van kedvem.
Tegnap volt kedve felszerelést tisztítani?	Tegnap sem volt kedvem felszerelést tisztítani.
Nehéz hinni Farkasnak?	Igen. Nehéz hinni neki.
Kinek nehéz hinni?	Farkasnak nehéz hinni.
Könnyű neki hinni?	Nem könnyű, hanem nehéz neki hinni.
Nehéz volt elhinni neki valamit?	Igen. Nehéz volt elhinni neki valamit.
Mit volt nehéz elhinni neki?	Azt, hogy ő tisztítja az összes fegyvert és felszerelést.

Fontos a katonának ismerni a rangokat?

Kiknek fontos ismerni a rangokat?

Mit fontos neki ismerni?

Mikor volt fontos ismerni a rangokat?

Fontos a katonának ismerni a fegyvereket?

A civileknek is fontos ismerni a fegyvereket?

Miről tilos beszélni a katonának?

Kiknek tilos beszélni róluk?

A háború előtt is tilos volt beszélni a fegyverekről?

A háború után is tilos lesz beszélni a fegyverekről?

Igen. Fontos neki ismerni a rangokat.

A katonáknak fontos ismerni a rangokat.

A rangokat fontos neki ismerni.

Mindig fontos volt ismerni a rangokat.

Igen. Fontos neki ismerni a fegyvereket.

Nem, nekik nem fontos ismerni a fegyvereket.

Az új fegyverekről tilos beszélni neki.

A katonáknak tilos beszélni róluk.

Igen. Akkor is tilos volt.

Igen. Akkor is tilos lesz.

Section 2

1.

a. Fáradt vagyok táncolni.

Jön táncolni?

Fáradt táncolni?

Tanulni fáradt?

Rózsi fáradt táncolni?

Nem. Nem megyek táncolni.

Igen. Fáradt vagyok táncolni.

Nem. Nem tanulni vagyok fáradt, hanem táncolni.

Nem Rózsi, hanem én vagyok fáradt táncolni.

b. Fáradt voltam táncolni.

Elment táncolni tegnap?

Fáradt volt táncolni?

Tanulni volt fáradt?

Rózsi volt fáradt táncolni?

Nem. Nem mentem el táncolni tegnap.

Igen. Fáradt voltam táncolni.

Nem. Nem tanulni voltam fáradt, hanem táncolni.

Nem Rózsi, hanem és voltam fáradt táncolni.

- c. Fáradt leszek táncolni.
 Elmegy táncolni holnap? Nem. Nem megyek el táncolni holnap.
 Fáradt lesz táncolni? Igen. Fáradt leszek táncolni.
 Tanulni lesz fáradt? Nem. Nem tanulni, hanem táncolni leszek fáradt.
 Rózsi lesz fáradt táncolni? Nem Rózsi, hanem én leszek fáradt táncolni.

2.

- a. Nekem érdemes figyelni az órán.
 Magának érdemes figyelni az órán? Igen. Nekem érdemes figyelni az órán.
 Kinek érdemes figyelni? Nekem érdemes figyelni.
 Hol érdemes magának figyelni? Az órán érdemes nekem figyelni.
 Mit érdemes csinálni magának az órán? Figyelni érdemes nekem az órán.
- b. Nekem érdemes volt moziba menni.
 Magának érdemes volt moziba menni? Igen. Nekem érdemes volt moziba menni.
 Kinek volt érdemes moziba menni? Nekem volt érdemes moziba menni.
 Hova volt érdemes magának menni? A moziba volt érdemes nekem menni.
 Mit volt érdemes csinálni magának? Moziba menni volt érdemes nekem.
- c. Nekem érdemes lesz iskolába menni.
 Magának érdemes lesz iskolába menni? Igen. Nekem érdemes lesz iskolába menni.
 Kinek lesz érdemes iskolába menni? Nekem lesz érdemes iskolába menni.
 Hova lesz érdemes menni? Iskolába lesz érdemes menni.
 Mit lesz érdemes csinálni magának? Iskolába menni lesz érdemes nekem.
- d. Nekem nem érdemes Magyarországra menni.
 Magának nem érdemes Magyarországra menni? Nem. Nekem nem érdemes Magyarországra menni.
 Kinek nem érdemes Magyarországra menni? Nekem nem érdemes Magyarországra menni.
 Hova nem érdemes magának menni? Magyarországra nem érdemes nekem menni.
 Mit nem érdemes csinálni magának? Magyarországra menni nem érdemes nekem.

3.

- a. A diáknak van ideje tanulni.
 A diáknak van ideje tanulni? Igen. A diáknak van ideje tanulni.
 Kinek van ideje tanulni? A diáknak van ideje tanulni.
 Nekem van időm tanulni? Nem magának, hanem a diáknak van ideje tanulni.
 Mire van ideje a diáknak? Tanulni van ideje a diáknak.
- b. Jánosnak volt ideje aludni.
 Jánosnak volt ideje aludni? Igen. Jánosnak volt ideje aludni.
 Kinek volt ideje aludni? Jánosnak volt ideje aludni.
 Nekem volt időm aludni? Nem magának, hanem Jánosnak volt ideje aludni.
 Mire volt ideje Jánosnak? Aludni volt ideje Jánosnak.
- c. Jánosnak lesz ideje olvasni.
 Jánosnak lesz ideje olvasni? Igen. Jánosnak lesz ideje olvasni.
 Kinek lesz ideje olvasni? Jánosnak lesz ideje olvasni.
 Nekem lesz időm olvasni? Nem magának, hanem Jánosnak lesz ideje olvasni.
 Mire volt ideje Jánosnak? Olvasni volt ideje Jánosnak.

4.

- a. Nincs kedvem fegyvert tisztítani.
 Van kedve fegyvert tisztítani? Nincs kedvem fegyvert tisztítani.
 Kinek nincs kedve fegyvert tisztítani? Nekem nincs kedvem fegyvert tisztítani.
 Neki nincs kedve fegyvert tisztítani? Nem neki, hanem nekem nincs kedvem fegyvert tisztítani.
 Mit nincs kedve csinálni? Fegyvert tisztítani nincs kedvem.
- b. Nem volt kedvem fegyvert tisztítani.
 Volt kedve fegyvert tisztítani? Nem. Nem volt kedvem.
 Kinek nem volt kedve fegyvert tisztítani? Nekem nem volt kedvem fegyvert tisztítani.
 Neki nem volt kedve fegyvert tisztítani? Nem neki, hanem nekem nem volt kedvem fegyvert tisztítani.
 Mit nem volt kedve csinálni? Fegyvert tisztítani nem volt kedvem.

- c. Nem lesz kedvem fegyvert tisztítani.
 Magának lesz kedve fegyvert tisztítani?
 Kinek nem lesz kedve fegyvert tisztítani?
 Neki nem lesz kedve fegyvert tisztítani?
 Mit nem lesz kedve csinálni?
- Nem. Nekem nem lesz kedvem fegyvert tisztítani.
 Nekem nem lesz kedvem fegyvert tisztítani.
 Nem neki, hanem nekem nem lesz kedvem fegyvert tisztítani.
 Fegyvert tisztítani nem lesz kedvem.
5. A folyosón szabad dohányozni.
 Szabad a folyosón dohányozni?
 Magának szabad az osztályban dohányozni?
 Kinek nem szabad az osztályban dohányozni?
 Neki szabad az osztályban dohányozni?
 Kinek szabad az osztályban dohányozni?
 A tanároknak szabad az osztályban dohányozni?
 Maguknak szabad az osztályban dohányozni?
- Természetesen. A folyosón szabad dohányozni.
 Nem. Nekem nem szabad az osztályban dohányozni.
 Nekem nem szabad az osztályban dohányozni.
 Neki sem szabad az osztályban dohányozni.
 Senkinek sem szabad az osztályban dohányozni.
 Nem. A tanároknak sem szabad az osztályban dohányozni.
 Nem. Nekünk sem szabad az osztályban dohányozni.
6. A szünetben szabad kávét inni.
 Szabad a szünetben kávét inni?
 Magának szabad az órán kávét inni?
 Kinek nem szabad az órán kávét inni?
 Neki szabad az órán kávét inni?
 Kinek szabad az órán kávét inni?
 A tanároknak szabad az órán kávét inni?
- Természetesen. A szünetben szabad kávét inni.
 Nem. Nekem nem szabad az órán kávét inni.
 Nekem nem szabad az órán kávét inni.
 Neki sem szabad az órán kávét inni.
 Senkinek sem szabad az órán kávét inni.
 Nem. A tanároknak sem szabad az órán kávét inni.
7. A laktanyába tilos bort vinni.
 Tilos a laktanyába bort vinni?
 Magának tilos a laktanyába bort vinni?
 Kinek tilos a laktanyába bort vinni?
 Neki szabad a laktanyába bort vinni?
- Igen. A laktanyába tilos bort vinni.
 Igen. Nekem tilos a laktanyába bort vinni.
 Nekem tilos a laktanyába bort vinni.
 Neki is tilos a laktanyába bort vinni.

Kinek tilos a laktanyába
bort vinni?
A tiszteknek is tilos a
laktanyába bort vinni?

Mindenkiének tilos a laktanyába
bort vinni.
Igen. A tiszteknek is tilos
a laktanyába bort vinni.

8. Hányada? Hányad része?

Az osztály egyharmada
civil. (OR)

Az osztály egyharmad része
civil.

Cue: kétharmad

Cue: kétharmad

Expected utterance:

Expected utterance:

Az osztály kétharmada
civil.

Az osztály kétharmad része
civil.

a. A katonák egynegyede diák.
három nyolcad három nyolcada
négy ötöd négy ötöde
héttized héttizede

három nyolcad része
négy ötöd része
héttized része

b. A nők háromnegyede amerikai.
fél fele
három tized három tizede
ötnyolcad ötnyolcada

fele része
három tized része
ötnyolcad része

9. Hányadik?

Maga hányadik az osztályban?
Hányadik leckét tanulja?

Én az első vagyok az osztályban.

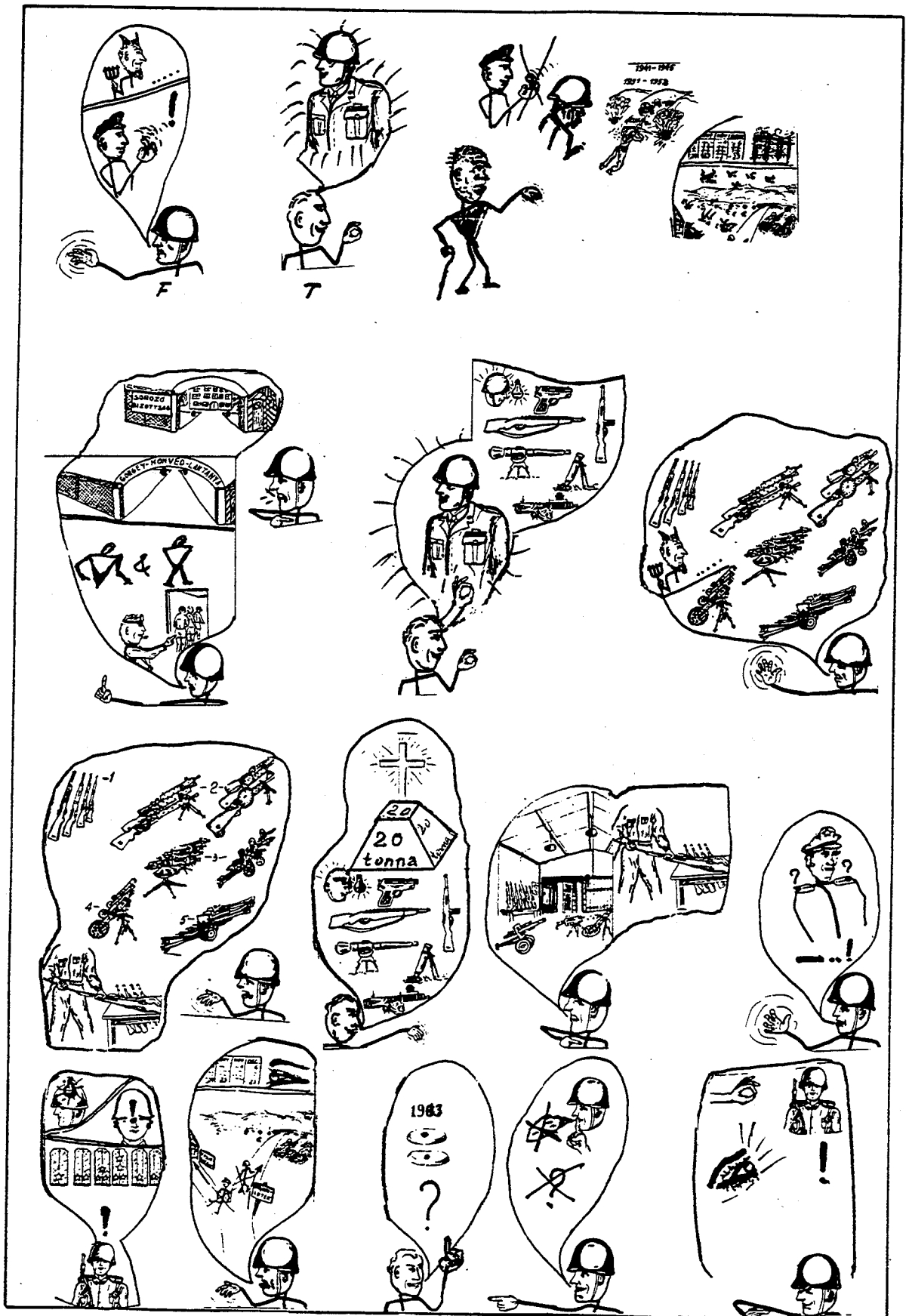
A harminckilencedik leckét tanulom.

Hányadik leckében van ez a szó?

A tizenharmadik leckében van ez a szó.

A maguk háza hányadik az iskolától?

A mi házuk a negyedik az iskolától.

PART SEVEN
NARRATIVESection 1Történet

Farkas nem szeret katona lenni. Dühös, mert behívták. Tóth szeret katona lenni. De Tóth már öreg. Őt már nem hívják be. Tóth már eleget volt katona.

Farkast a Görgey laktanyában sorozták. A katonaorvos mindenkit besorozott, akinek két keze és két lába volt. Így lett Farkas katona.

Tóthnak tetszett a katonaélet. Érdekes volt például megismerni a különböző fegyvereket.

Farkasnak nem tetszenek a fegyverek. Nincs kedve tisztítani azt a rengeteg puskát, golyószórót, géppuskát, meg az aknavetőket, páncéltörő ágyúkat...

Tóthnak nehéz elhinni, hogy Farkas tisztítja mindezeket a fegyvereket. De Farkas azt mondja, hogy ő a századraktárban dolgozik. Ő tisztítja az összes fegyvert és felszerelést ott. Farkas nem tudja biztosan a parancsnoka rangját. Pedig egy katonának fontos ismerni a rangokat. De csak ritkán látja a parancsnokát. Ő nem megy a gyakorlótérre, a parancsnok pedig nem megy a raktárba.

Tóth kíváncsi ember. Megkérdezi Farkastól: "Megkapták már az új aknákat?" Farkas nem felel Tóthnak. Tudja, hogy ilyet tilos kérdezni. Úgy látszik Farkas mégis jó katona.

Section 2Kérdések

Farkas szeret katona lenni?

Farkas nem szeret katona lenni.

Miért dühös Farkas?

Dühös, mert behívták.

- Tóth szeret katona lenni? Igen. Tóth szeret katona lenni.
- Tóth fiatal? Nem. Tóth már öreg.
- Tóthot behívják? Nem. Őt már nem hívják be.
- Miért nem hívják be Tóthot? Mert Tóth már eleget volt katonára.
- Hol sorozták be Farkast? Farkast a Görgey laktanyában sorozták be.
- Kiket sorozott be a katonaorvos? A katonaorvos mindenkit besorozott, akinek két keze és két lába volt.
- Hogy lett Farkas katona? Úgy, hogy mindenkit besoroztak, akinek két keze és két lába volt.
- Tóthnak tetszett a katonaelet? Igen. Tóthnak tetszett a katonaelet.
- Mi volt nagyon érdekes? Érdekes volt például megismerni a különböző fegyvereket.
- Tetszenek Farkasnak a fegyverek? Farkasnak nem tetszenek a fegyverek.
- Miért nem tetszenek Farkasnak a fegyverek? Mert nincs kedve tisztítani azt a rengeteg puskát, golyószórót, géppuskát meg az aknavetőket, péncéltörő ágyúkat...
- Tóth elhiszi, hogy Farkas tisztítja mindezeket a fegyvereket? Tóthnak nehéz elhinni, hogy Farkas tisztítja mindezeket a fegyvereket.
- Mit mond Farkas? Farkas azt mondja, hogy ő a századraktárban dolgozik.
- Mit csinál Farkas a raktárban? Ő tisztítja az összes fegyvert és felszerelést ott.
- Farkas tudja, hogy mi a parancsnoka rangja. Nem. Farkas nem tudja biztosan a parancsnoka rangját.
- A katonának fontos ismerni a rangokat? Igen. A katonának fontos ismerni a rangokat.
- Farkas miért nem tudja a parancsnoka rangját? Mert csak ritkán látja a parancsnokát.

Miért látja Farkas ritkán a parancsnokát?

Milyen ember Tóth?

Mit kérdez Tóth?

Farkas felel Tóthnak?

Miért nem felel Farkas?

Milyen katona Farkas?

Mert ő nem megy a gyakorló-
térre, a parancsnok pedig nem
megy a raktárba.

Tóth kíváncsi ember.

Azt kérdezi: "Megkapták már
az új aknákat?"

Farkas nem felel Tóthnak.

Mert tudja, hogy ilyet tilos
kérdetni.

Úgy látszik Farkas mégis jó
katona.

SECTION 3

Suggested Translation

Farkas does not like to be a soldier. He is angry because he was called up for service. Toth likes being a soldier. But Tóth is already old. He is not called up for service anymore. Tóth has been a soldier for a long enough time already.

Farkas was drafted in the Görgey barracks. The army doctor inducted everybody who had two hands and two feet. That is how Farkas became a soldier.

Tóth liked the military life. It was interesting, for example, to get to know the various weapons.

Farkas does not like weapons. He does not feel like cleaning those great many rifles, light machineguns, machine-guns, and the mortars, antitank guns....

It is hard for Tóth to believe that Farkas cleans all these weapons. But Farkas says that he works in the company supply room. It is he who cleans all the weapons and equipment there. Farkas does not know for sure the rank of his commander. Although it is important for a soldier to know the ranks. But he sees his commander only rarely. He does not go to the drill field, and the commander does not go to the supply room.

Tóth is a curious person. He asks Farkas: "Have you received the new mines yet?" Farkas does not answer Tóth. He knows that it is forbidden to ask such questions. It seems that Farkas is a good soldier, after all.

LESSON 48

PART ONE

INTRODUCTION

Bevezetés

Section 1

vakáció, készen (kész), mind (a két), elfelejt, együtt valamivel, fürdőruha, uszoda, Balaton, csónak, bérel, majd, napszemüveg, krém, tavaly, süt (a nap), nap, akar, esik (az eső), eső, Mi van magával?, ért valamihez, remél, lakás, utánfutó, tele (van), elzár (gázt), gáz, elolt (villanyt), bezár, gondol valamire, Keszthely, Tisza.

Section 2

Part 1

Kovács beteg. Szabó beteg.
Kovács beteg. Szabó is beteg.
Kovács is beteg, és Szabó is beteg.

Kovács tanul. Szabó tanul.
Kovács tanul. Szabó is tanul.
Kovács is tanul, és Szabó is tanul.

Kovács katona. Kovács diák.
Kovács katona. Kovács diák is.
Kovács katona, is és diák is.

Kovács a vendéglőben eszik. Kovács a vendéglőben iszik.
 Kovács a vendéglőben eszik. Kovács a vendéglőben iszik is.
 Kovács a vendéglőben eszik is, és iszik is.

Kovács reggel megnézi az órát. Kovács este megnézi az órát.
 Kovács reggel megnézi az órát. Kovács este is megnézi az órát.
 Kovács reggel is megnézi az órát, és este is.
 Kovács reggel is, és este is megnézi az órát.

Kovács beteg.
 Kovács fáradt.
 Kovács kövér.
 Kovács magyar.
 Kovács katona.
 Kovács tiszt.

Szabó is beteg.
 Szabó is fáradt.
 Szabó is kövér.
 Szabó is magyar.
 Szabó is katona.
 Szabó is tiszt.

Kovács civil.
 Kovács alacsony.
 Kovács diák.
 Kovács doktor.

Szabó is civil.
 Szabó is alacsony.
 Szabó is diák.
 Szabó is doktor.

Kovács tanul.
 Kovács olvas.
 Kovács ír.
 Kovács levelet ír.
 Kovács televíziót néz.
 Kovács rádiót hallgat.
 Kovács új autót vett.
 Kovács egy új televíziót
 vett.

Szabó is tanul.
 Szabó is olvas.
 Szabó is ír.
 Szabó is levelet ír.
 Szabó is televíziót néz.
 Szabó is rádiót hallgat.
 Szabó is új autót vett.
 Szabó is vett egy új televí-
 ziót.

Kovácsnak sok pénze van.
 Kovácstól pénzt kérek.

Szabónak is sok pénze van.
 Szabótól is pénzt kérek.

Kovácsból is pénzt kérek, és Szabóból is pénzt kérek.
 Kovácstól is, és Szabótól is pénzt kérek.

Kovács is tudta a leckét, és Szabó is tudta a leckét.
 Kovács is, és Szabó is tudta a leckét.

Kovács is megcsinálta a házi feladatot, és Szabó is megcsinálta
 a házi feladatot.
 Kovács is, és Szabó is megcsinálta a házi feladatot.

Kovács megcsinálta a házi feladatot, és megtanulta a párbeszédet
 is.
 Kovács megcsinálta a házi feladatot is, és megtanulta a párbeszé-
 det is.

Part 2

Elvágom a papírt egy ollóval.
 Megtörülöm a kezemet egy törülközővel.
 Megtörülöm az orromat a zsebkendővel.
 Ceruzával írom a leckét, nem tollal.

Melyikkel?

ezzel - azzal

Mennyivel? Hánnyal?

kettővel - tízzel

Milyennel?

Kijével?

Mijével?

egy széppel, egy szőkével
 a feleségével, a fiával
 a ceruzájával, a tollával

Autóval jött az iskolába?
 Autóbuszsal ment be San
 Franciscoba?

Igen. Autóval.
 Nem autóbuszsal, hanem vonat-
 tal.

Rendszerint kivel megy mo-
 ziba?

Rendszerint a feleségemmel
 megyek.

A hétvégén kivel találkozott
 a városban?

Egy diákkal.

Kivel lakik egy épületben a
 laktanyában?

Egy őrmesterrel.

Tegnap este sétált valakivel?

Nem. Senkivel se sétáltam.

Hány lánnyal sétált ma este?

Kettővel.

Melyikkel szeret sétálni?

A szőkével.

Holnap kivel fog sétálni?

A barnával.

Velem jön?

Igen. Magával megyek.

Vele megy?

Nem vele, hanem magával megyek.

Kikkel utaznak Budapestre?

Velük utazunk.

Velünk?

Nem magukkal, hanem velük.

NyelvtanThe Conjunction is and the Adverbial Suffix-val, -vel.1. The Conjunction is, "also".

The word is follows the word it qualifies.

Is is never stressed when spoken, and it tends to be pronounced together with the preceding stressed word as if it were a suffix.

Is has the meaning of the English word "also", and is used whenever a word of a sentence is duplicated in a following sentence or clause.

a. A second action performed by the same subject:

János eszik.	John is eating.
János iszik.	John is drinking.
János eszik, és iszik is.	John is eating and also
<u>OR</u> János eszik is, és iszik	drinking.
is.	

b. The same action is performed by different subjects:

János eszik.	John is eating.
Pál eszik.	Paul is eating.
János eszik, és Pál is (eszik).	John is eating, and also Paul.
<u>OR</u> János is, és Pál is eszik.	

c. When a condition or state of being is repeated:

János magas.	John is tall.
János sovány.	John is skinny.
János magas, és sovány is.	John is tall, and also skinny.
<u>OR</u> János magas is, és sovány is.	

d. When a condition or state of being is shared by different subjects:

János magas.	John is tall.
Pál magas.	Paul is tall.
János (magas), és Pál is	John (is tall) and also Paul
(magas).	(is tall).
<u>OR</u> János is (magas), és Pál	
is (magas).	

2. The Adverbial Suffix-val, -vel

The idea "with somebody (something)" and often the phrase "by somebody (something)" are expressed by the suffix-val, -vel.

a. Words ending in vowels attach the suffix-val, or-vel, depending on whether the word contains back vowels or front vowels only.

Pál a szőke nővel ment a moziba. Paul went to the movies with the blonde woman.

Kocsival jöttek. They came by car.

b. The end vowel-a, -e will be changed into á, é in front of the suffix-val, -vel.

A gyerek villával eszik.

The child is eating with a fork.

Szabó a feleségével beszél.

Szabó talks with his wife.

c. The sound represented by the symbol-y of the suffix-val, -vel assimilates into the preceding consonant.

Kanállal eszi a levest.

He eats the soup with a spoon.

A szőke lánnyal sétál.

He walks with the blonde girl.

Repülőgéppel érkezett.

He arrived by plane.

Kulccsal zárja be az ajtót.

He locks the door with a key.

The demonstrative pronoun ez, az also follows this rule although the form avval, evvel is used occasionally next to the more common azzal, ezzel.

d. In Hungarian, it is not permitted to have three identical consonants in one sequence, therefore:

Tollal (not tolllal) ír a diák. The student writes with a pen.

e. The personal pronoun variation of-val, -vel (except the second person) is formed (as in the case of nek, ért, etc.) by attaching personal endings to-vel.

<u>Singular</u>	<u>Plural</u>
velem	velünk
magával, önnel	magukkal, önökkel
vele	velük

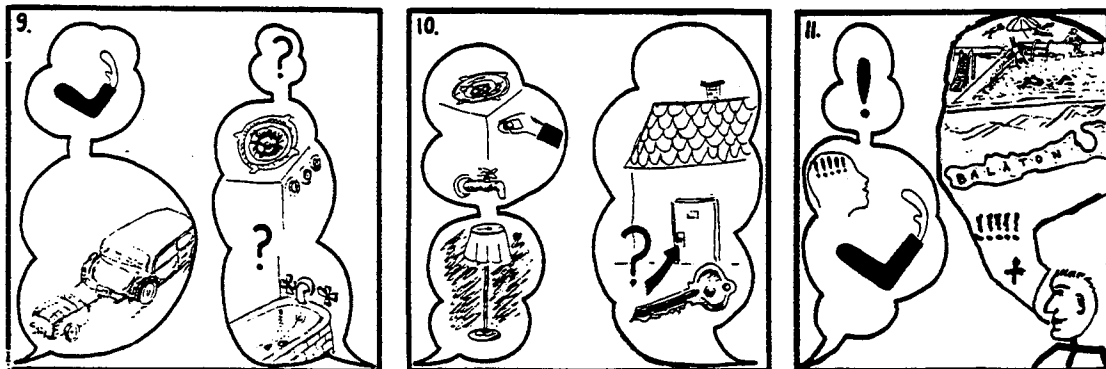
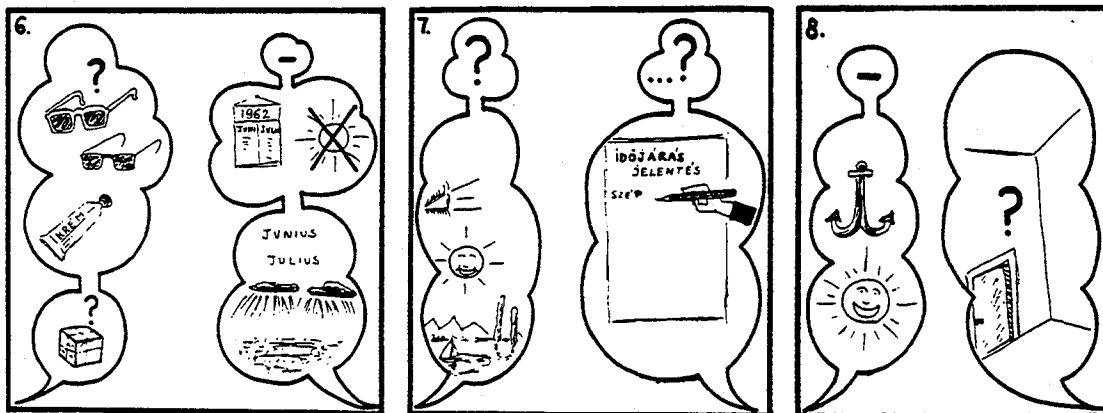
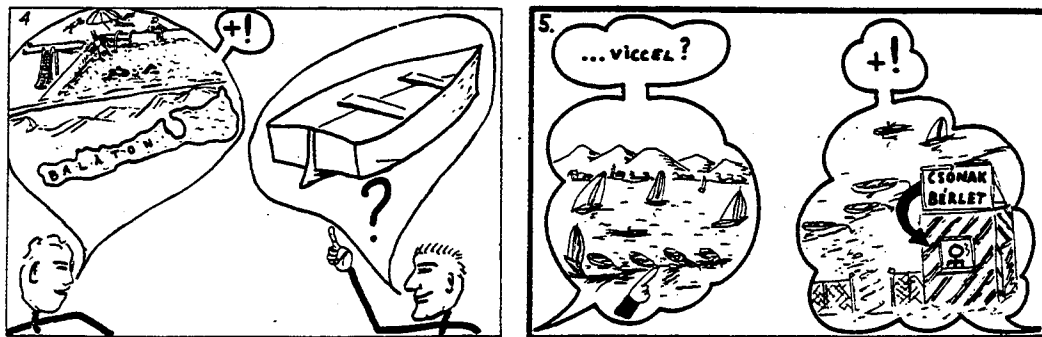
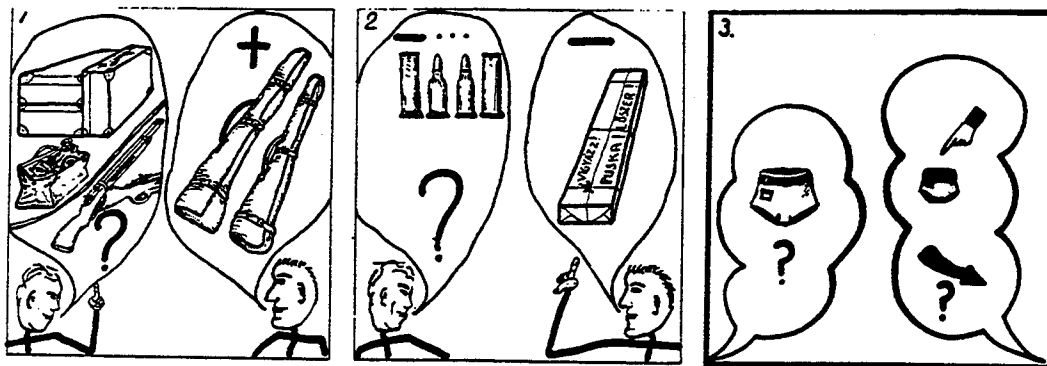
PART THREE
VOCABULARYSzavak

1. Balaton	Balaton, the largest lake in Hungary
2. bezár, -ni vmit	lock something, to
3. bérel, -ni vmit	rent something, to
4. csónak	boat (motor, row)
5. elfelejt, elfelejteni vmit	forget something, to
6. elindulás	departure, start
7. elolt, eloltani vmit	turn off something, to
8. elzár, -ni vmit	turn off, shut off something, to
9. elvág, -ni vmit	cut something, to
10. esik, esni, az eső	rain, to
11. eső	rain
12. ért, érteni valamihez	know something, be an expert in something, to
13. fürdőruha	bathing suit
14. gáz	gas
15. időjárás	weather
16. Keszthely	Keszthely, a city in Hungary
17. kész, készen	ready
18. krém	cream
19. lakás	apartment
20. majd	then (at a later time)
21. megtörül, -ni vmit	dry/wipe something, to
22. mindkét	both
23. nap	sun
24. napszemüveg	sunglasses
25. orr	nose
26. pesszimista	pessimistic
27. utánfutó	trailer
28. remél, -ni vmit	hope for something, to
29. rendszerint	usually
30. sétál, -ni	walk, take a walk, to
31. süt a nap	the sun shines
32. találkozik, találkozni vkivel	meet (with) somebody, to
33. tele van	it is full
34. Tisza	Tisza, a river in eastern Hungary
35. uszoda	swimming pool
36. vadászik, vadászni vmire	hunt for something, to
37. vakáció	vacation
38. valaki	somebody
39. villany	electricity

English TranslationThe Trailer is Also Full of Luggage.

Persons: Kovács and Szabó

- Kovács: We are almost ready now. Did you pack your gun too?
- 1 Szabó: Yes. I packed both rifles.
- Didn't you forget about the ammunition?
- 2 No. I put it into this long package along with the rifles.
- Where are our bathing suits?
- 3 Are we taking them along?
- Of course. There is a swimming pool there and naturally Lake Balaton as well.
- 4 Are we taking our boats along too?
- Are you joking? There are enough boats there.
- 5 You are right. We will rent one.
- What about our sunglasses and cream? Did you pack them in too?
- 6 No! We had no sunshine last year either. During the whole vacation it was raining.
- Why are you so pessimistic? You will see, the weather will be nice.
- 7 How do you know? Do you know something about the weather, too?
- I don't know anything about the weather. I only hope that the weather will be nice.
- 8 Was anything left behind in the apartment?
- I think everything is here. The car as well as the trailer is just loaded (full of) with the luggage.
- 9 Did you turn off the gas in the kitchen and the water in the bathroom?
- I turned off the gas and the water. I also turned off the light.
- 10 Did you lock the house with a key?
- Of course. I think of every- 11 Sure! Sure!
thing.

PárbeszédAz utánfutó is tele van csomagokkal.

Személyek: Kovács és Szabó

Kovács: Már majdnem készen vagyunk. A puskáját is becsomagolta?

1 Szabó: Igen. Mind a két puskát becsomagoltam.

Nem felejtette el a lőszeret?

2 Nem. Idetettem ebbe a hosszú csomagba a puskával együtt.

A fürdőruhánk hol van?

3 Azt is elvisszük?

Hát persze! Van uszoda és természetesen ott van a Balaton is.

4 A csónakunkat is elvisszük?

Viccel talán? Van ott elég csónak.

5 Igaza van! Majd bérelünk egyet.

Mi van a napszemüvegeinkkel és a krémmel? Azokat is becsomagolta?

6 Nem! Tavaly se sütött a nap. Egész vakáció alatt esett az eső.

Miért olyan pesszimista? Majd meglátja, hogy szép idő lesz.

7 Honnan tudja? Maga az időjáráshoz is ért?

Nem értek az időjáráshoz. Csak remélem, hogy szép idő lesz.

8 Nem maradt semmi a lakásban?

Azt hiszem, minden itt van. Az autó és a utánfutó is tele van csomagokkal.

9 Elzárta a gázt a konyhában és a vizet a fürdőszobában?

A gázt és a vizet elzártam. A villanyt is eloltottam.

10 Bezárta kulccsal a házat?

Persze. Én mindenre gondolkok.

11 Na persze! Mert magának csak a vakáció a mindene!

Írásbeli házi feladatSection 1

Kovács a Balatonra megy vakációra. A barátja, Szabó is vele megy. Autóval mennek. Az utánfutót is viszik, mert sok csomagjuk van. Az utánfutó és az autó is tele van csomagokkal. A csónakjukat nem viszik magukkal. Majd bérelnek egyet a Balatonnál. A puskájukat azonban elviszik. Vadászni is akarnak a Balatonnál. A lőszert a puskával együtt csomagolták be egy dobozba. Elindulásuk előtt bezárták a lakást kulccsal.

Tessék felelni a következő kérdésekre:

1. Mit csinál Kovács?
2. Egyedül megy?
3. Hogyan mennek?
4. Mit visznek még?
5. Miért viszik az utánfutót?
6. Mivel van tele az utánfutó és az autó?
7. Mit nem visznek magukkal?
8. Miért nem viszik magukkal a csónakjukat?
9. Miért viszik el a puskájukat?
10. Hova csomagolták be a lőszert?
11. Mit csináltak elindulásuk előtt?

Section 2

Write a short story of about 12 sentences about one of your vacation travels. Use the adverbial suffix val, vel and the conjunction is as much as possible.

PART SIX
EXERCISESGyakorlatokSection 1

Szabó becsomagolta a ruháit?
 A puskáját is becsomagolta?
 Kovács puskáját is becsomagolta?
 Szabó a pisztolyát is becsomagolta?
 Ki csomagolta be a pisztolyát?
 A lőszert is becsomagolta Szabó?
 Hol van a lőszer?

Igen. Becsomagolta a ruháit.
 Igen. Azt is becsomagolta.
 Igen. Az ő puskáját is becsomagolta.
 Nem. Szabó nem csomagolta be a pisztolyát.
 Senki se csomagolta be.
 Igen. A lőszert is becsomagolta.
 Ott van az is a puskával együtt a csomagban.

Elviszik Kovácsék a fürdőruhájukat is?
 Mijüket viszik el?
 A csónakjukat is elviszik?

Igen. Elviszik azt is.
 A fürdőruhájukat viszik el.
 Nem. A csónakjukat nem viszik el.
 Mert ott bérelnék csónakot.
 Nem. Fürdőruhát nem bérelnék.
 Azok, akik nem hoztak magukkal fürdőruhát.

Visznek Kovácsék napszemüveget is?
 Krémet se visznek?
 Se napszemüveget, se krémet nem visznek?
 Maguk se visznek?
 Ők is visznek?

Nem. Kovácsék nem visznek napszemüveget.
 Krémet se visznek.
 Se napszemüveget, se krémet nem visznek.
 De igen. Mi viszünk.
 Igen. Ők is visznek.

Maguk is elviszik a fürdőruhájukat?
 A csónakjukat is elviszik a Balatonra?
 Ők is elviszik?
 Vissza is hozzák?
 A Tiszához is elviszik a csónakjukat?
 Tavaly is elvitték?

Igen. Mi is elvisszük.
 Igen. Azt is elvisszük.
 Igen. Ők is elviszik.
 Igen. Vissza is hozzuk.
 Igen. Oda is elvisszük.
 Igen. Tavaly is elvittük.

Rossz volt az idő tavaly?
Az idén is rossz lesz?
A víz is meleg lesz?

Igen. Rossz volt.
Nem. Az idén szép lesz.
Igen. A víz is meleg lesz.

Szabó is reméli?
Kovács az időjáráshoz is ért?

Nem. Szabó nem reméli.
Nem. Kovács nem ért az idő-
járáshoz.

Csak reméli, hogy szép lesz
az idő?

Igen. Csak reméli.

Maga is reméli, hogy szép
lesz az idő?

Igen. Én is remélem.

Ő is reméli?

Ő is reméli.

Mi is reméljük?

Igen. Mi is reméljük.

Ők is?

Ők is.

Maga is ért az időjáráshoz?

Nem. Én nem értek hozzá.

Ő se ért hozzá?

Ő se.

Ki ért hozzá?

Senki se ért hozzá.

Mihez nem ért senki se?

Az időjáráshoz nem ért senki
se.

Maradt valami a lakásban?

Nem. Nem maradt semmi.

A garázsban sem maradt?

Nem. Ott sem maradt.

A maga lakásában sem maradt
semmi?

Az én lakásomban sem maradt
semmi.

Semmi se maradt?

Semmi se maradt.

Se a lakásában, se a garázsá-
ban nem maradt semmije se?

Se itt, se ott nem maradt sem-
mim se.

Elzárta Kovács a gázt?

Igen. Elzárta.

A vizet is elzárta?

Igen. Azt is elzárta.

A villanyt is eloltotta?

Igen. A villanyt is eloltotta.

A konyhában is eloltotta?

Igen. Ott is eloltotta.

A garázsban is?

Igen. Ott is.

Maga is eloltotta reggel a
villanyt?

Igen. Én is eloltottam.

Hol oltotta el?

A barakban oltottam el.

A gázt is elzárta?

Nem. A gázt nem zártam el.

A vizet se zárta el?

De igen. Azt elzártam.

Ők is elzárták a vizet?

Igen. Ők is elzárták.

Maguk is elzárták?

Igen. Mi is elzártuk.

Section 2

A tizedes ceruzával ír.

Mivel ír a tizedes?

Ceruzával ír.

Ki ír ceruzával?

A tizedes ír ceruzával.

Tollal ír?

Nem tollal, ceruzával ír.

Ki ír tollal?

A tanár ír tollal.

A tiszt is tollal ír?
Az őrmester is?

Igen. Ő is tollal ír.
Nem. Az őrmester ceruzával ír.

Kovács egy szép szőke nővel beszél.

Kivel beszél Kovács?

Egy szép szőke nővel beszél Kovács.

Kivel?

Egy szép szőke nővel.

Egy férfival beszél?

Nem egy férfival, hanem egy nővel beszél.

Mikor beszél a nővel?

Most beszél a nővel.

Maga is beszél a nővel?

Igen. Én is beszélek vele.

Holnap is beszél vele?

Igen. Holnap is beszélek vele.

Kovács is beszél vele holnap?

Igen. Azt hiszem, ő is beszél vele holnap.

Kulccsal zártam be az ajtót.

Mivel zárta be az ajtót?

Kulccsal zártam be.

Az ablakot is bezárta?

Nem. Azt nem zártam be.

Szabó is bezárta az ajtaját?

Igen. Ő is bezárta.

Mivel zárta be?

Kulccsal zárta be.

Cukorral iszom a kávémat.

Cukorral issza a kávéját?

Igen. Cukorral iszom.

A felesége is cukorral issza?

Igen. Ő is cukorral issza.

A teát is cukorral issza?

Nem. A teát nem iszom cukorral.

Mivel issza a teáját?

Csak tejjel iszom.

Most is tejjel issza?

Igen. Most is tejjel iszom.

A barátaimmal építettem ezt a házat.

Rikkel építette ezt a házat?

A barátaimmal építettem.

Azt a házat is barátaival építette?

Igen. Azt is velük építettem.

A barátaival építette a garázst is?

Igen. A barátaimmal építettem a garázst is.

Golyószóróval tüzel a katona.

Milyen fegyverrel tüzel a katona?

Golyószóróval tüzel.

Az a katona is golyószóróval tüzel?

Nem. Az géppuskával tüzel.

Maga is géppuskával tüzel?

Igen. Én is géppuskával tüzelek.

Hova tüzel vele?

Arra a hídra tüzelek vele.

Éváék gázzal főznek.

Mivel főznek Éváék?

Rózsiek is gázzal főznek?

Maguk mivel főznek?

Ők is villannyal főznek?

Gázzal főznek.

Nem. Ők villannyal főznek.

Mi is villannyal főzünk.

Igen. Ők is.

Reggel az első órán elmondom a párbeszédet.

Maga mit csinál reggel az első órán?

Csak kérdez reggel?

Maga kérdez is és felel is reggel?

Mit csinál reggel az első órán?

Elmondom a párbeszédet.

Nem csak kérdezek, hanem felelek is reggel.

Igen. Én kérdezek is és felelek is.

Kérdezek és felelek is az első órán.

Szabó kivette a ruháit a szekrényből.

Szabó kivette a ruháit a szekrényből?

Csak kivette a ruháit?

Szabó a ruháit ki is vette, és be is csomagolta?

Mit csinált a ruháival?

Igen. Szabó kivette a ruháit a szekrényből.

Nem csak kivette, hanem be is csomagolta őket.

Igen. Szabó a ruháit ki is vette, és be is csomagolta.

Ki is vette, és be is csomagolta őket.

A puskával lőszert is vittek.

A puskával lőszert is vittek?

Mit vittek a puskákkal?

Hova tették a lőszert?

Csak a dobozba tették lőszert?

Igen. A puskával lőszert is vittek.

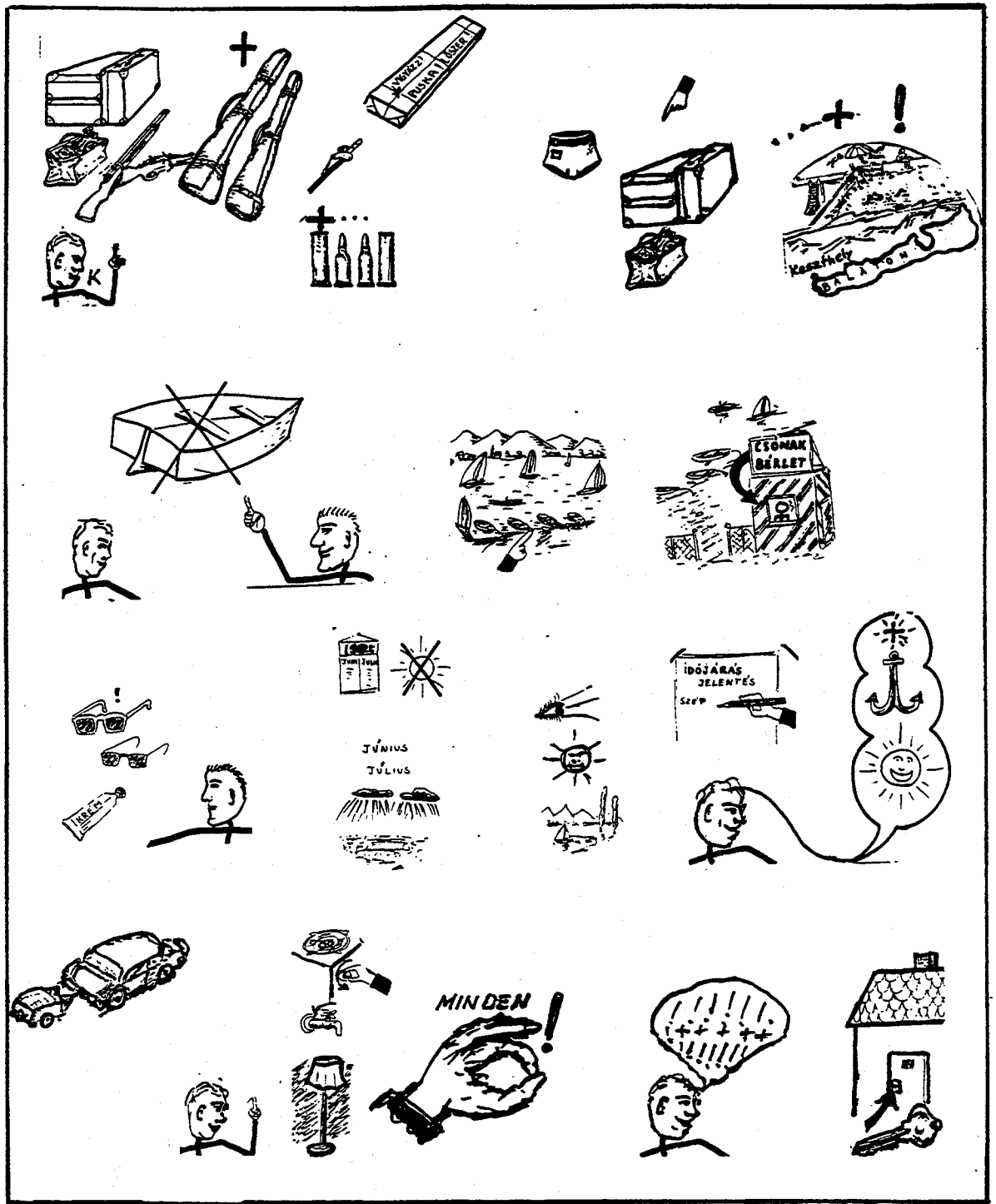
Lőszert is vittek a puskákkal.

Egy dobozba tették a lőszert.

Nemcsak a dobozba, hanem a ládába is tették lőszert.

Hortobágyi csikósok

PART SEVEN
NARRATIVESection 1Történet

Kovácsék vakációra mennek a Balatonra. Már majdnem készen vannak. Szabó már a puskákat is becsomagolta. A lőszert is betette. Azt se felejtette el. Ott van abban a hosszú csomagban.

A fürdőruhájukat is elviszik. Betették azt is a bőröndbe. Keszthelyen van uszoda, és persze ott van a Balaton is. A csónakjukat nem viszik el. Majd ott bérelnek egyet. Szabó se napszemüveget, se krémet nem akar vinni, mert tavaly se sütött a nap. Az egész vakáció alatt esett az eső.

Úgy látszik, hogy Kovács ért az időjáráshoz. Reméli, hogy az idén szép idő lesz. Ezért becsomagolja a napszemüveget és a krémet is.

Most már készen vannak. Nem maradt semmi se a lakásban. Az autó is és az utánfutó is tele van. Szabó már a gázt és a vizet is elzárta, és a villanyt is eloltotta. Most már minden rendben van. Kovács mindenre gondol. Még a házat is bezárta kulccsal.

Section 2Kérdések.

Hova mennek Kovácsék?

Vakációra mennek Kovácsék a Balatonra.

Készen vannak már?

Már majdnem készen vannak.

Szabó már becsomagolta a puskákat is?

Igen. Szabó már becsomagolta a puskákat is.

Mit tett még be?

A lőszert is betette.

Nem felejtette el betenni a lőszert?

Nem. Nem felejtette el.

Hol van a lőszer?
Ott van abban a hosszú csomagban.

Mit visznek még el?
A fürdőruhájukat is elviszik.

Hova tették a fürdőruhákat?
Betették azokat is a bőröndbe.

Keszthelyen van uszoda?
Igen. Keszthelyen van uszoda.

Elviszik a csónakjukat?
A csónakjukat nem viszik el.

Miért nem viszik el a csónakjukat?
Mert majd ott bérelnek egyet.

Miért nem akar vinni Szabó se napszemüveget, se krémet?
Azért nem akar vinni Szabó se napszemüveget, se krémet, mert tavaly se sütött a nap.

Milyen idő volt tavaly?
Az egész vakáció alatt esett az eső.

Kovács ért az időjáráshoz?
Igen. Kovács úgy látszik, ér az időjáráshoz.

Mit remél Kovács?
Reméli, hogy az idén szép idő lesz.

Mit csomagol be Kovács?
Kovács becsomagolja a napszemüveget és a krémet is.

Készen vannak már?
Igen. Már készen vannak.

Maradt valami a lakásban?
Nem. Semmi sem maradt a lakásban.

Tele van az autó?
Az autó is és az utánfutó is tele van.

Szabó elzárta már a gázt is és a vizet is?
Igen. Szabó elzárta már a gázt is és a vizet is, és a villanyt is eloltotta.

A házat is bezárta?
Igen. A házat is bezárta.

Mivel zárta be a házat?
Kulccsal zárta be a házat.

Most már minden rendben van?
Igen. Most már minden rendben van.

Kovács mindenre gondol?
Igen. Kovács mindenre gondol.

SECTION 3

Suggested Translation

The Kovácses are going on vacation to the Balaton. They are almost ready to leave. Szabó has already packed the rifles, too. He put in the ammunition also. He has not forgotten that either. It is there, in that long package.

They take along their bathing trunks, too. They have put that in the suitcase, too. At Keszthely there is a swimming pool and, of course, the Balaton is there also. They are not taking their boat with them. They will rent one there. Szabó does not want to take along their sunglasses or lotion, because the sun did not shine last year either. It was raining throughout the entire vacation.

It seems that Kovács knows something about the weather. He hopes that the weather will be nice this year. He therefore packs his sunglasses and also the lotion.

Now they are ready to go. Nothing has remained in the apartment. Both the car and the trailer are full. Szabó has already shut off the gas and the water and has also turned off the lights. By now everything is all right. Kovács thinks of everything. He has even locked the house with a key.

